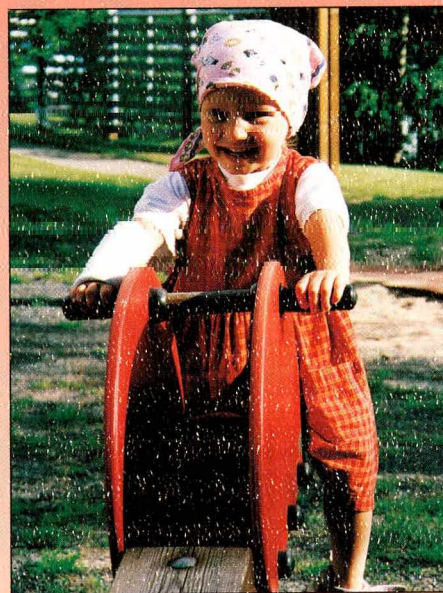
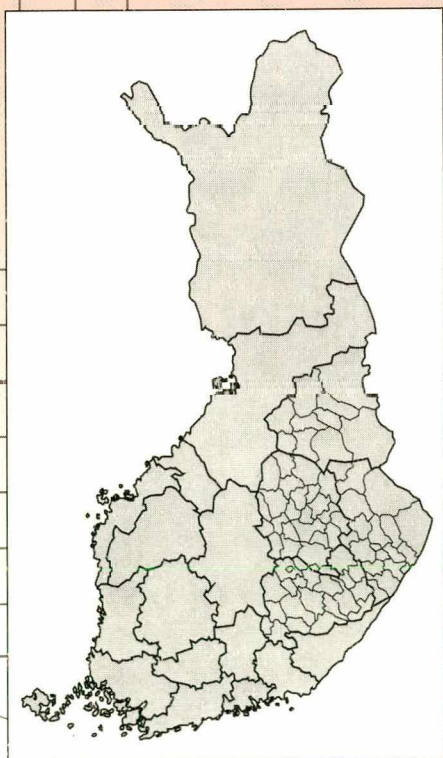

Itä-Suomen katsaus 2003

1600
1400
1200
1100
1000
900
800

Tilastokeskus

Itä-Suomen katsaus

Tiedustelut:

Esko Syrjäkari (08) 535 1414

Leena Jäntti (08) 535 1412

Sirkku Hiltunen (08) 535 1411

Kannen kuvat: Sirkku Hiltunen ja Leena Jäntti

ISSN 1239-7466

ISBN 952-467-160-3

© 2003 Tilastokeskus

Tietoja lainattaessa lähteenä on mainittava Tilastokeskus.

Multiprint, Oulu 2003

ALKUSANAT

Itä-Suomen katsaus 2003 on jatkoa aiemmin 7 kertaa tuotetulle vuosijulkaisulle. Se on alueellista tilastotietoa visuaalisessa muodossa tarjoava julkaisu. Vastaavalla tietosisällöllä ja esitystavalla tuotetaan myös Pohjois-Suomen, Etelä-Suomen ja Länsi-Suomen katsaukset. Katsaussarjan koko maata eri aluetasoilla käsittelevät julkaisut ovat Seutukunta- ja maakuntakatsaus sekä Kuntakatsaus.

Itä-Suomen katsauksen tavoitteena on antaa alueellista tietoa Itä-Suomesta, sen kunnista, maakunnista ja lääneistä, sekä niiden keskinäisistä eroavaisuuksista. Tiedot esitetään visuaalisesti joko kuntapohjaisina teemakarttoina tai diagrammeina.

Katsauksen tietosisältö on pyritty pitämään kutakuinkin samanlaisena edellisten julkaisujen kanssa, jotta ajallinen vertailtavuus säilyisi. Katsauksen tilastokuvioiden pohjana ovat viimeisimmät käytävissä olevat tilastotiedot, aihepiireistä riippuen, vuosilta 2001–2003. Katsaus sisältää yhteensä 184 diagrammia tai teemakarttaa. Julkaisun tietolähteinä on käytetty muitakin kuin Tilastokeskuksen tuottamia tilastoja.

Internetin avulla Aluekatsauskuvien hyödyntäminen on helpottunut entisestään. Julkaisujen koko sisältö on saatavissa myös AlueOnline-internet-palveluna. Itse julkaisujen pdf-muotoisten tekstitiedostojen lisäksi tarjolla on kaikki katsausten teemakartat ja diagrammit PowerPoint-kuvina. Paperijulkaisuista poiketen internetpalvelun koko kuvamateriaali on värillistä. Se on myös tietosisällöltään selvästi paperijulkaisuja laajempi. Internetpalveluun kuvia päivitetään jatkuvasti ja saatavilla on aina tuorein tieto.

Itä-Suomen katsaus 2003 on tehty Tilastokeskuksen Oulun aluepalvelussa. Sen toteutuksesta ovat vastanneet suunnittelijat Leena Jäntti ja Sirkku Hiltunen sekä korkeakouluharjoittelija Katri Suorsa.

Helsingissä ja Oulussa, marraskuussa 2003

Jussi Melkas
Tietopalvelujohtaja

Esko Syrjäkari
Aluepäällikkö

SISÄLLYSLUETTELO

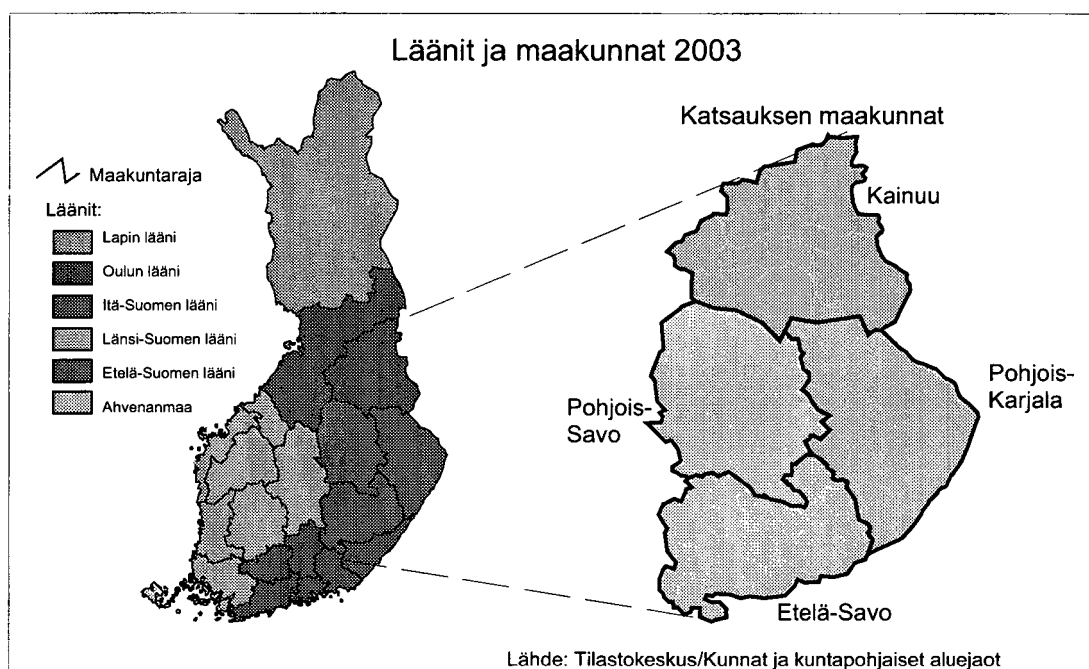
SIVU

ITÄ-SUOMI.....	7
VÄESTÖ.....	11
Väkiluvun kehitys.....	12
Väestömuutokset.....	16
Ikä- ja sukupuolirakenne.....	23
Ulkomaalaisväestö.....	29
Väestöennuste.....	31
ELINKEINOELÄMÄ.....	35
Yritysten toimipaikat.....	35
Elinkeinorakenne.....	42
Alkutuotanto.....	45
Jalostus.....	49
Palvelut.....	54
Tulonsaajien tulot.....	58
Aluetilinpito.....	61
TYÖLLISYYS JA TYÖTTÖMYYS.....	64
KOULUTUS.....	72
TERVEYS- JA SOSIAALIPALVELUT.....	77
RAKENTAMINEN JA ASUMINEN.....	84
Vapaa-ajan asuinrakennukset.....	90
LIIKENNE JA MATKAILU.....	92
Majoitus- ja ravitsemispalvelut.....	94
ENERGIATALOUS.....	98
YMPÄRISTÖN TILA.....	101
OIKEUSTILASTOT.....	105
KUNNALLISTALOUS.....	108
ALUEPOLITIikka.....	119
TOIMIALAMUUTOKSET.....	121
LÄÄNIT.....	122
KUVALUETTELO.....	128
KÄYTETYT TIETOLÄHTEET JA LYHENTEET.....	130
<i>LIITE 1. PERUSTIETOJA ITÄ-SUOMEN KUNNISTA</i>	

ITÄ-SUOMI

Tässä katsauksessa Itä-Suomella tarkoitetaan aluetta, joka käsittää maan kuudesta läänistä *Itä-Suomen läänin* kokonaisuudessaan ja lisäksi Oulun läänistä *Kainuun maakunnan*. Itä-Suomen lääni muodostuu Etelä-Savon, Pohjois-Savon ja Pohjois-Karjalan maakunnista. Suomen läänien erityispiirteitä esitellään katsauksen viimeisessä kappaleessa diagrammikuvien avulla.

Katsauksen tarkastelualueella sijaitsee Suomen 446 kunnasta 76, jotka muodostavat 16 seutukuntaa. Vuoden 2001 alusta kuntien määrä alueella väheni, kun Anttola, Mikkelin kaupunki ja Mikkelin maalaiskunta yhdistyivät Mikkeliksi. Kangaslampi siirtyi Etelä-Savosta Pohjois-Savon maakuntaan vuoden 2002 alusta. Samalla Kangaslampi siirtyi Juvan seutukunnasta Varkauden seutukuntaan ja TE-keskus vaihtui Etelä-Savosta Pohjois-Savoon.

Kuva 1. Läänit ja maakunnat 2003.

Euroopan unionin hierarkisessa NUTS (Nomenclature of Territorial Units for Statistics) - alueluokitusjärjestelmässä Suomi on jaettu ylimmällä NUTS 1 -tasolla Manner-Suomeen ja Ahvenanmaahan. Vuoden 2003 alusta Suomi jaetaan viiteen suuralueeseen entisen kuuden sijasta. Suuralueet muodostavat NUTS 2 -tason ja 20 maakuntaa NUTS 3 -tason. Lisäksi seutukunnat ja kunnat muodostavat omat tasonsa (NUTS 4 ja NUTS 5). Katsauksen maakunnat muodostavat NUTS 2 -tasolla Itä-Suomen suuralueen.

Maakunnat

Etelä-Savon maakunnassa on 22 kuntaa, joista väkimäärältään suurin on Mikkelin kaupunki ja pienin Virtasalmi. Yhteensä maakunnassa asui vuoden 2002 lopussa 163 276 henkeä. Alueen pinta-ala on 14 137 km² ja väestötiheys siten 11,5 asukasta neliökilometrillä. Kaupunkeja Etelä-Savossa on kolme: Mikkelin kaupunki, Savonlinna ja Pieksämäki.

Pohjois-Savon maakunta on Itä-Suomen väkirikkain. Vuoden 2002 lopussa siellä asui 251 976 henkeä. Alueen 25 kunnasta seitsemän on kaupunkeja, ja niistä asukasluvultaan suurin on maakuntakeskus Kuopio. Vähiten asukkaita oli Kangaslammella ja Tervossa. Maapinta-alaa maakunnalla on 16 808 km², joten asukastiheys on 15,0 as/ km².

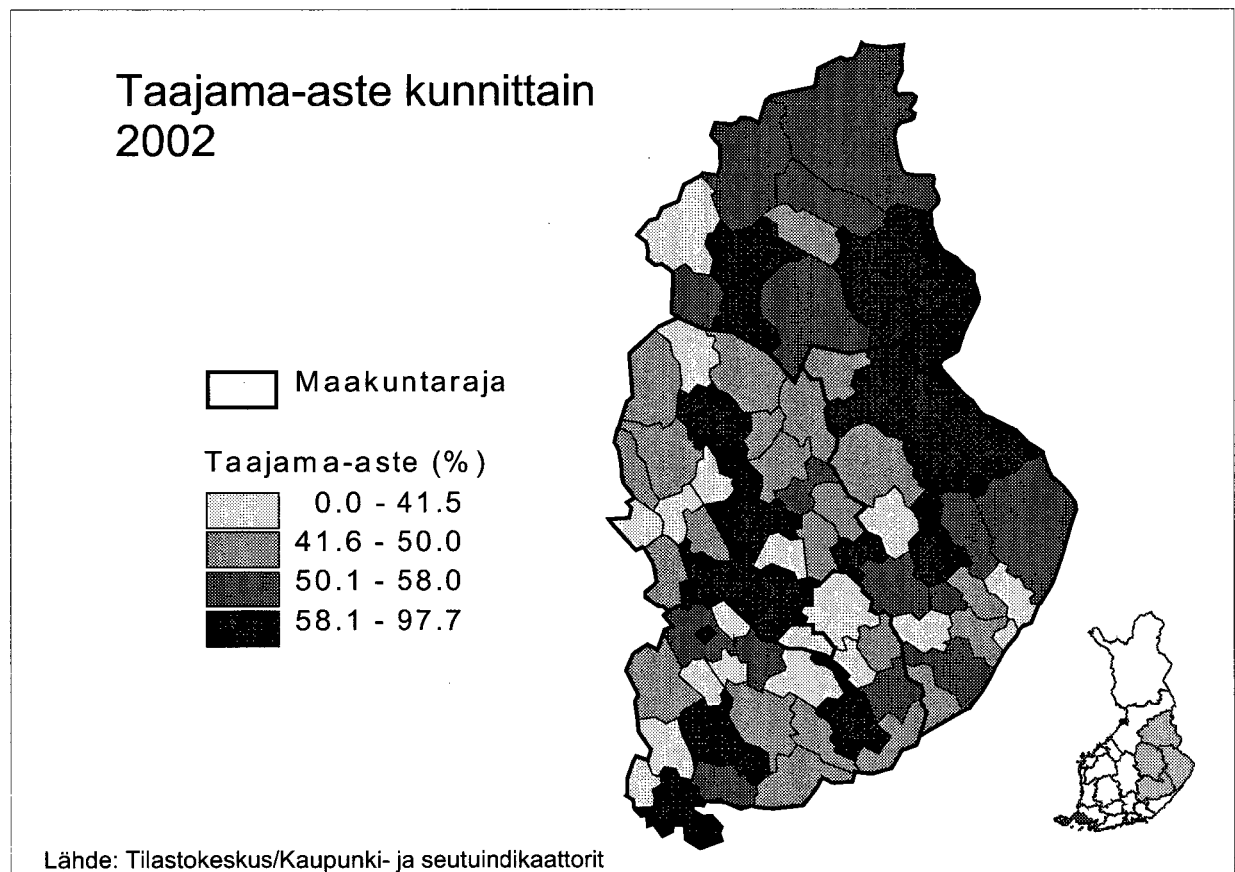
Pohjois-Karjalan maakuntaan kuuluu 19 kuntaa, joissa asukkaita vuoden 2002 lopussa oli yhteensä 169 722. Väkirikkain kunta on Joensuu, joka on yksi alueen viidestä kaupungista. Koko Itä-Suomen pienin kunta on Värtsilä. Pohjois-Karjalan maapinta-ala on 17 782 km², asukkaita siellä on siten 9,5 neliökilometriä kohti.

Kainuun maakunnan kymmenestä kunnasta Kajaani on väkiluvultaan suurin ja Ristijärvi pienin. Kajaanin lisäksi Kuhmo on kuntamuodoltaan kaupunki. Maakunnan väkiluku oli vuoden 2002 lopussa 87 371. Pinta-alan ollessa 21 567 km² asukastiheys Kainuussa on 4,1 asukasta neliökilometrillä.

Kunnat

Vuoden 2003 alussa kuntien määrä laski kuntaliitosten vuoksi 448:sta 446:aan. Helsinki on väkiluvultaan maan suurin kaupunki (559 716 asukasta 31.12.2002) ja Ahvenanmaalla sijaitseva Sottunga puolestaan pienin kunta (132 as). Itä-Suomen alueen 76 kunnasta Kuopiossa on eniten asukkaita, 87 821 ja Värtsilässä vähiten, 636. Kaupunkeja Itä-Suomessa on 17. Pinta-alaltaan suurin kunta on Kuhmo ja pienin Pieksämäki.

Taajama-asteella mitataan taajamissa asuvien henkilöiden osuutta alueen koko väestöstä. Koko maassa taajama-aste oli vuonna 2002 82,5 %.

Kuva 2. Taajama-aste kunnittain 2002.

Itä-Suomen kunnat ja maakunnat 2003

Lähde: Tilastokeskus

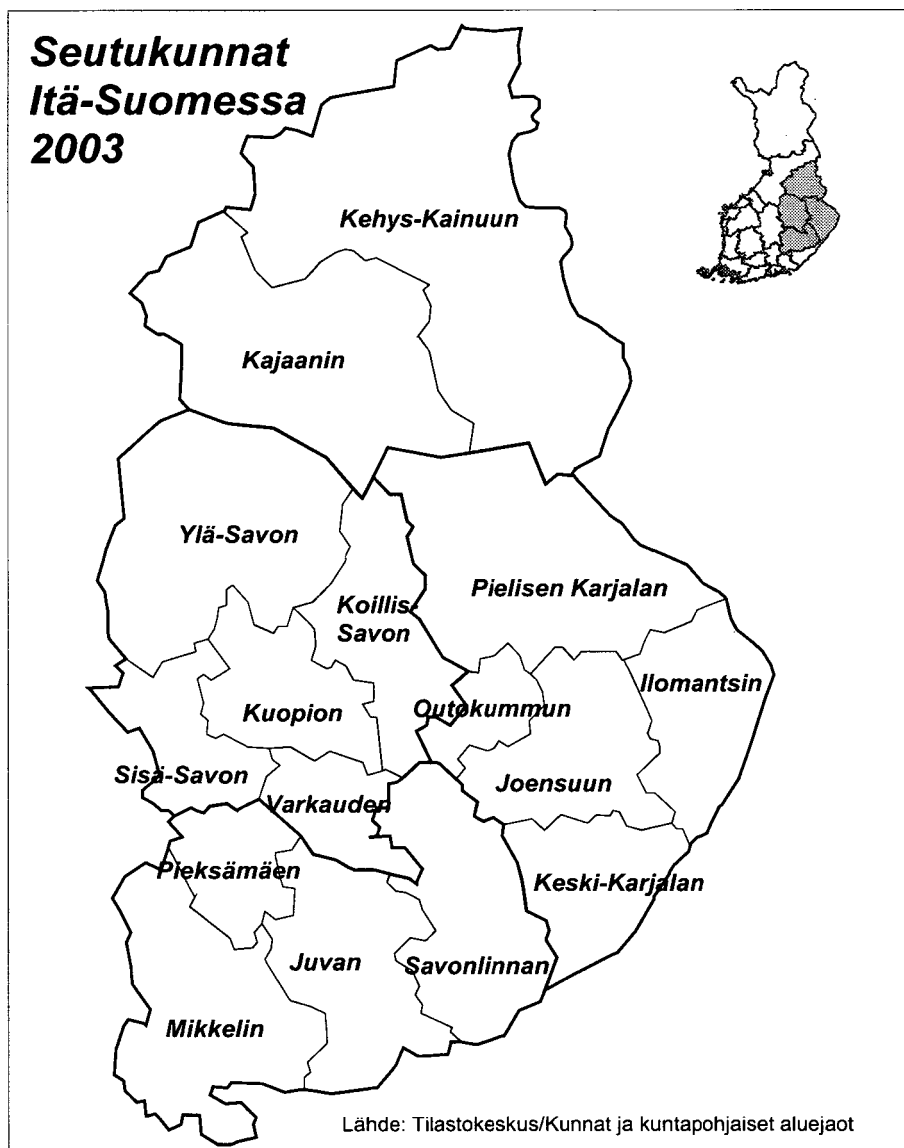
Kuva 3. Itä-Suomen kunnat ja maakunnat 2003.

Seutukunnat

Seutukunnat ovat kahden tai useamman kunnan muodostamia kuntaryhmiä. Poikkeuksena tästä on Maarianhaminan kaupunki, joka muodostaa oman seutukuntansa. Seutukuntien muodostamisen kriteerinä on käytetty kuntien välistä yhteistyötä ja työssäkäyntiä. Sisäasiainministeriö on määritellyt seutukunnat aluepoliittisen tukialuejaon perusalueiksi. Seutukuntajakoa muutettiin viimeksi 1.1.2002, jolloin Kangaslampi siirtyi Juvan seutukunnasta Varkauden seutukuntaan.

Suomen kaikkiaan 82 seutukunnasta 16 sijaitsee Itä-Suomen katsauksen alueella. Pohjois-Savossa ja Pohjois-Karjalassa seutukuntia on 5, Etelä-Savossa 4 ja Kainuussa 2. Kuntien lukumäärä seutukunnissa vaihtelee Outokummun ja Iloimantsin seutukuntien kahdesta Ylä-Savon seutukunnan kahdeksaan kuntaan. Maapinta-alaltaan suurimmat seutukunnat Itä-Suomessa ovat Ylä-Savo ja Pielisen Karjala. Pienin seutukunta on Outokumpu. Kuopion seutukunnassa on eniten asukkaita, Iloimantsin seutukunnassa vähiten.

Lisää aluetietoa Suomen seutukunnista ja niiden välisistä eroista löytyy Tilastokeskuksen vuosittain ilmestyvästä *Seutukunta- ja maakuntakatsaus* -julkaisusta.

Kuva 4. Seutukunnat Itä-Suomessa 2003.

VÄESTÖ

Väestöllä tarkoitetaan alueella (esim. koko maa, maakunta, kunta) vakinaisesti asuvaa väestöä. Ne henkilöt, joilla väestön keskusrekisterin mukaan on kotipaikka Suomessa 31.12. kuuluvat väestöön kansalaisuudestaan riippumatta, samoin ne Suomen kansalaiset, jotka asuvat tilapäisesti ulkomailla. Väestöä tarkastellaan myös *keskiväkiluvulla*, joka on kahden peräkkäisen vuoden väkilukujen keskiarvo. Keskiväkilukua käytetään laskettaessa erilaisia väestöllisiä tunnuslukuja. Vuoden 2002 lopussa Suomen väkiluku oli 5 206 295 ja keskiväkiluku samana vuonna 5 200 598 henkilöä.

Väkiluvun muutos on väestönlisäys huomioituna väkiluvun rekisterikorjauksella. *Väestönlisäys* saadaan laskemalla yhteen syntyneiden enemmitys ja nettomaahanmuutto. *Syntyneiden enemmitys* eli luonnollinen väestönlisäys on elävänä syntyneiden ja kuolleiden erotus. Suomessa vakinaisesti asuvien naisten elävänä synnyttämät lapset otetaan huomioon kun puhutaan *elävänä syntyneistä*. Yleisellä kuolleisuusluvulla tarkoitetaan kuolleiden määrää keskiväkiluvun 1 000 henkilöä kohden. Väestönmuutos koko maassa vuonna 2002 oli 11 394 henkilöä, eli muutosprosentti oli 0,22. Vuonna 2002 syntyneiden enemmitys oli 6 137 henkilöä, eli elävänä syntyneitä oli tämän verran enemmän kuin kuolleita.

Kuntien välisen muuton tilastointi perustuu maistraateille toimitettaviin muuttoilmoituksiin. Opiskelijoiden muutot opiskelupaikkakunnalle on voitu katsoa vakituisiksi muutoiksi vuodesta 1994 lähtien, jolloin tuli voimaan kotikuntalaki. *Kunnassamuutto* käsittää huoneistosta toiseen tapahtuvat muutot saman kunnan sisällä. Vuonna 2002 koko maassa kuntien välinen muutto oli 273 026. Kunnan sisäistä muuttoa tilastoitiin samana vuonna 561 244.

Maahanmuuttajaksi lasketaan henkilö, joka aikoo oleskella tai on oleskellut Suomessa yhtämittaisesti yli vuoden. *Maastamuuttaneiksi* katsotaan pääasiassa henkilöt, jotka muuttavat ulkomaille asumaan yhtä vuotta pitemmäksi ajaksi. Pohjoismaisen sopimuksen mukaisesti tilapäistä oleskelua, joka kestää alle kuusi kuukautta ei pidetä muuttona. *Nettomaahanmuutto* eli nettosiirtolaisuus on maahanmuuton ja maastamuuton erotus. Nettomaahanmuutto on ollut kahdenkymmenen vuoden ajan positiivinen.

Muuttotaseessa on huomioitu nettomaassamuutto ja nettomaahanmuutto, jotka suhteutetaan keskiväkilukuun ja ilmoitetaan promilleina. Muuttotase oli vuonna 2002 koko maassa 1,0 promillea.

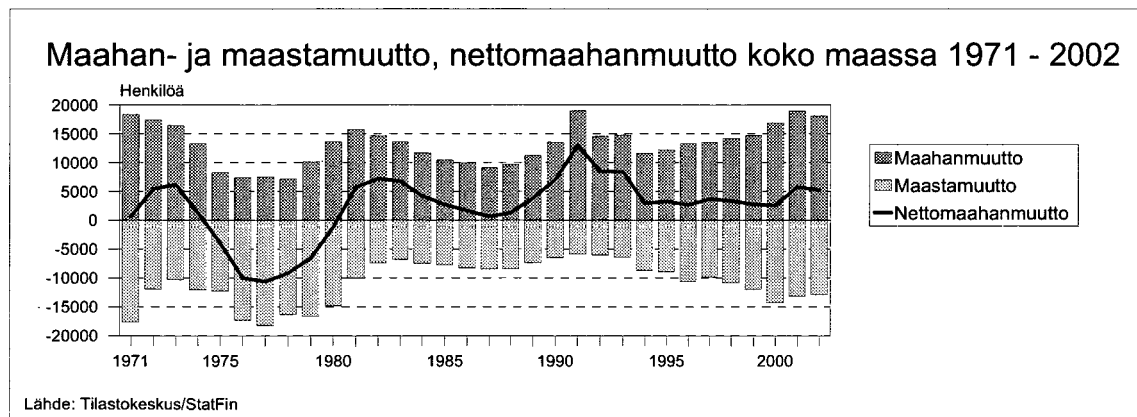
Kansalaisuudella tarkoitetaan jonkin maan kansalaisena olemista. Yleensä kansalaisuus saadaan syntyessä, mutta se voidaan vaihtaa muutettaessa toiseen maahan asumaan. Henkilöllä voi olla myös useamman maan kansalaisuus. Jos henkilöllä on kahden maan kansalaisuus, joista toinen on Suomen, hän on tilastoissa Suomen kansalainen. Suomen kansalaisia väestöstä on yli 98 %. Muiden maiden kansalaisia oli vuoden 2002 lopussa 103 700. Suomessa tilastoitiin 160 eri maiden kansalaisuutta, joista suurimman ulkomaalaisryhmän muodosti entisen Neuvostoliiton/Venäjän kansalaiset.

Kielijako perustuu väestötietojärjestelmästä saatuihin tietoihin henkilön äidinkielestä. Samalla kun vanhemmat ilmoittavat syntyneelle lapselle rekisteriin nimen, he ilmoittavat lapsen kielen. Suomenkieltä äidinkielenään puhui 92 % koko maan väestöstä. Ruotsinkielisten osuus väestöstä oli vuoden 2002 lopussa 5,6 %.

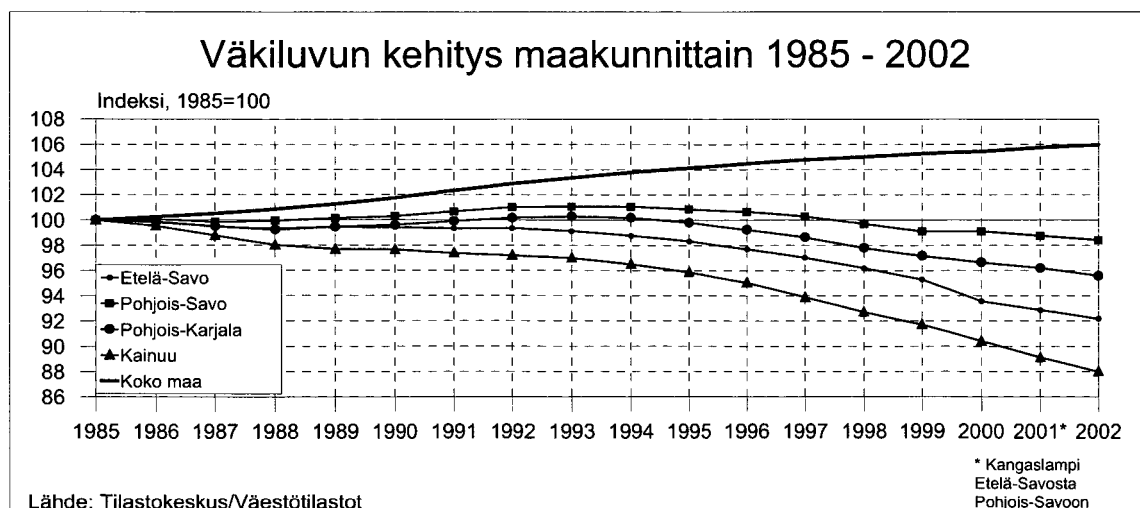
Ikä tarkoittaa henkilön ikää kokonaisina vuosina vuoden viimeisenä päivänä. *Keski-ikä* saadaan laskemalla vuoden viimeisenä päivänä kaikkien henkilöiden iät, jonka jälkeen summa jaetaan näiden henkilöiden määrällä. Väestön keski-ikä oli vuonna 2002 39,8 vuotta. Ikäryhmittäin tarkasteluna suurimmat ikäryhmät olivat 54- ja 55-vuotiaat. Vuoden 2002 lopussa alle 15-vuotiaiden osuus väestöstä oli 17,8 % ja yli 64-vuotiaiden osuus oli 15,3 %. Työikäisiä (15-64-vuotiaita) oli 3 480 722 henkilöä.

Sukupuolirakenne. Suomessa asui vuoden 2002 lopussa 2 544 916 miestä ja 2 661 379 naista. Miehiä on väestöstä 48,9 % ja naisia 51,1 %. Keskimäärin 1 000 miestä kohti on siis 1 046 naista. Naisten enemmisyys on suurinta vanhemmissa ikäluokissa, vastaavasti alle 55-vuotiaiden ikäryhmissä on yleensä miesenemmisyys.

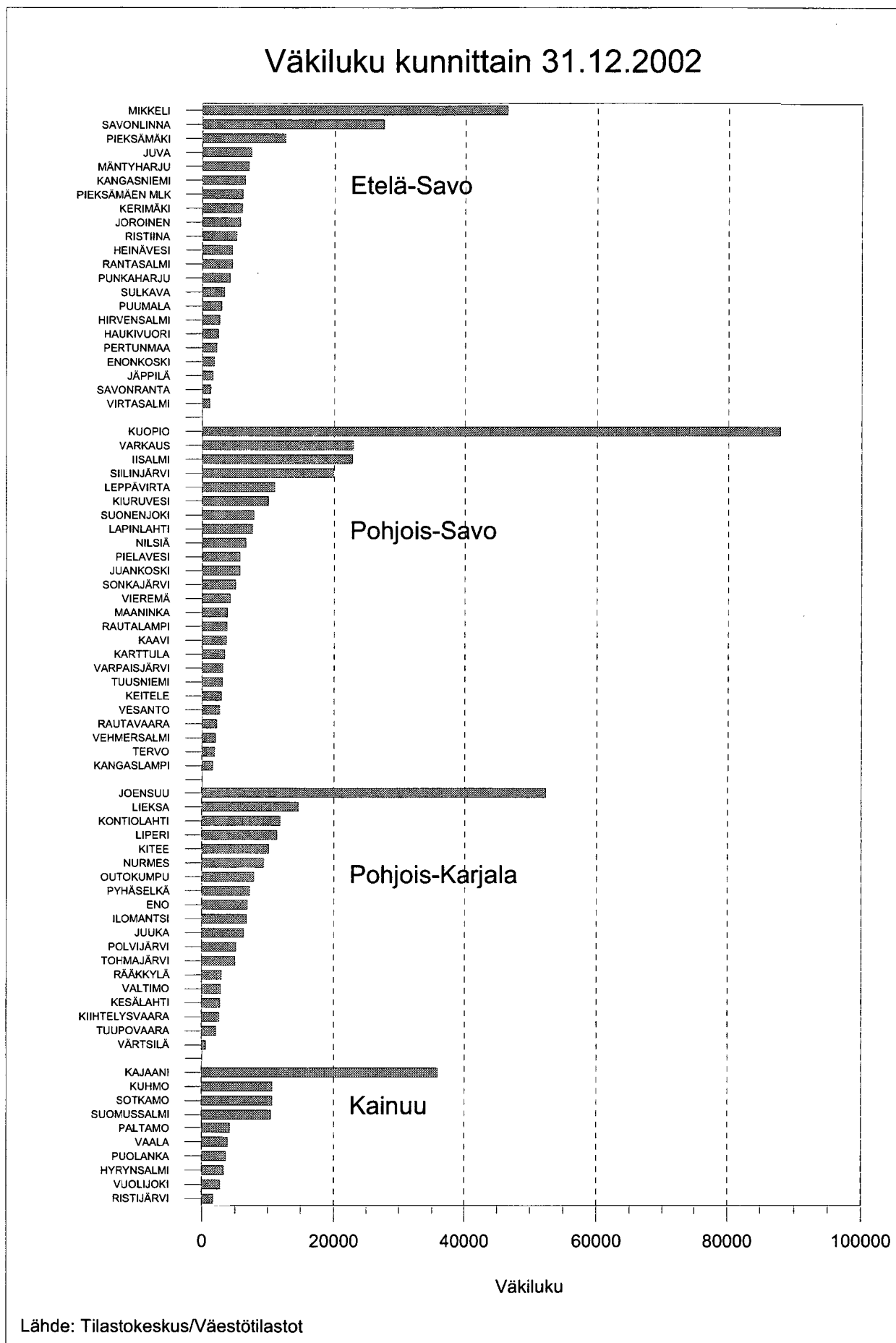
Tilastokeskuksen väestöennuste on demografinen trendilaskelma, jossa väestönkehityksen on oletettu jatkuvan viime vuosien kaltaisena. Syntyvien määrän laskemisessa käytetyt hedelmällisyyysluvut on pidetty nykytasolla koko ennustekauden. Kuolleisuuden on oletettu alenevan 1980-luvun alkuvuosista 1990-luvun lopulle lasketun keskimääräisen vuotuisen muutoksen mukaisesti. Muuttoalittiusluvut on laskettu viideltä viime vuodelta ja ne on pidetty ennallaan. Viimeisin väestöennuste on laadittu syksyllä 2001. Ennusteen mukaan luonnollinen väestönlisäys kääntyy laskuun vuonna 2016, mutta maahanmuuton oletetaan pitävän väestönkasvua yllä. Ennusteen mukaan väestörakenne vanhenee, mm. yli 65-vuotiaiden osuus nousee nykyisestä 15 %:stä 26 %:iin vuoteen 2030 mennessä.

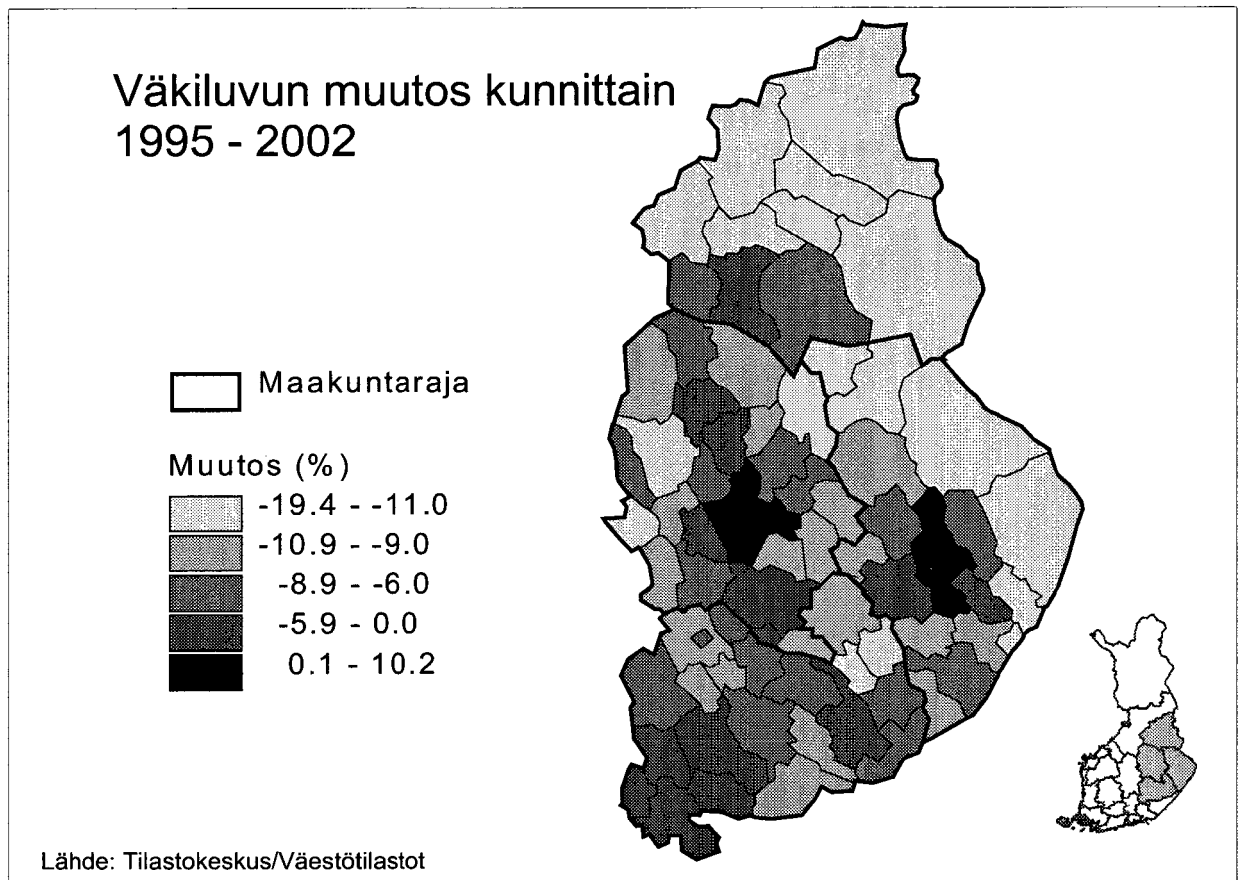
Kuva 5. Maahan- ja maastamuutto, nettomaahanmuutto koko maassa 1971 – 2002.

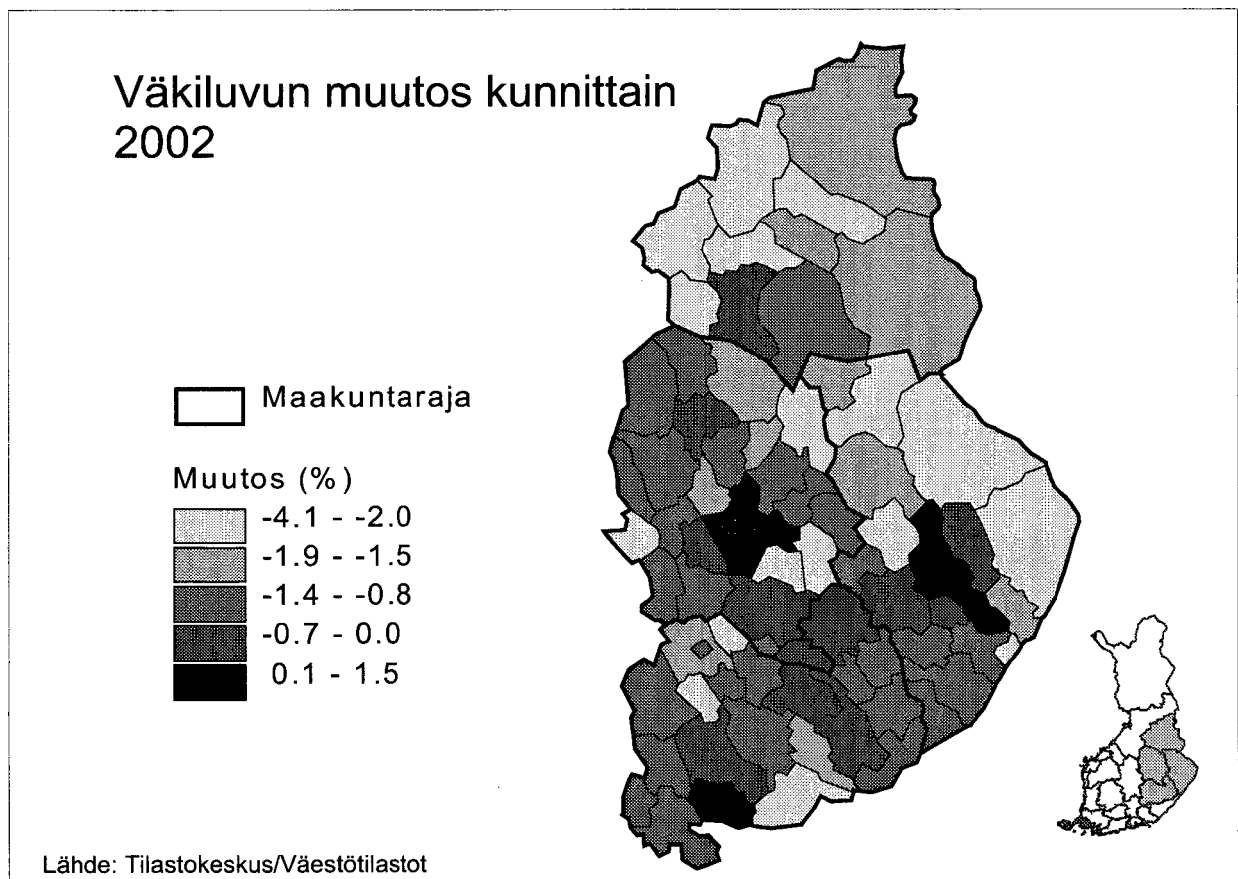
Kuva 6. Väkiluvun kehitys maakunnittain 1985 – 2002 (1985=100).

Kuva 7. Väkiluku kunnittain 31.12.2002.

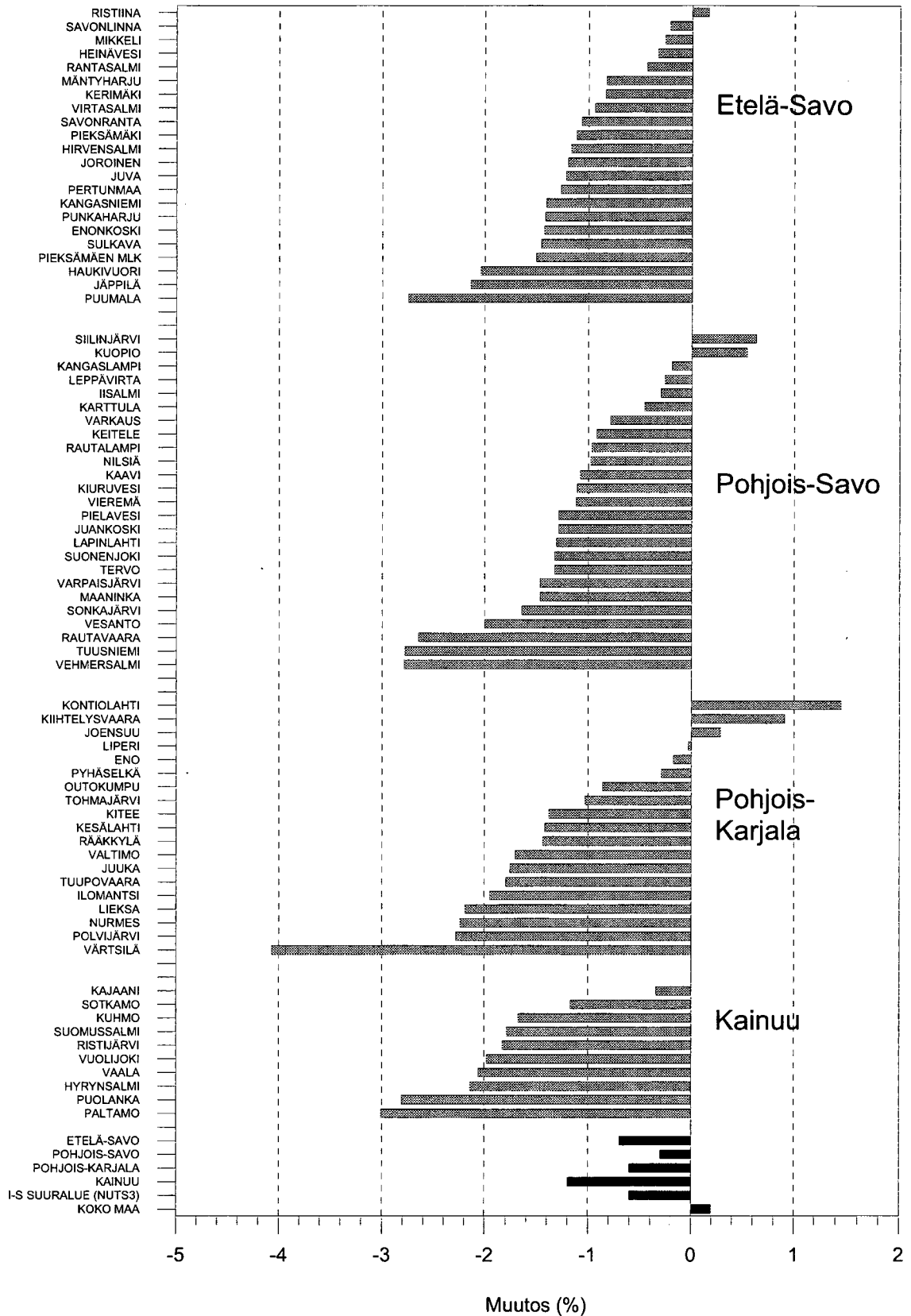

Kuva 8. Väkiluvun muutos kunnittain 1995 – 2002.

Kuva 9. Väkiluvun muutos kunnittain 2002.

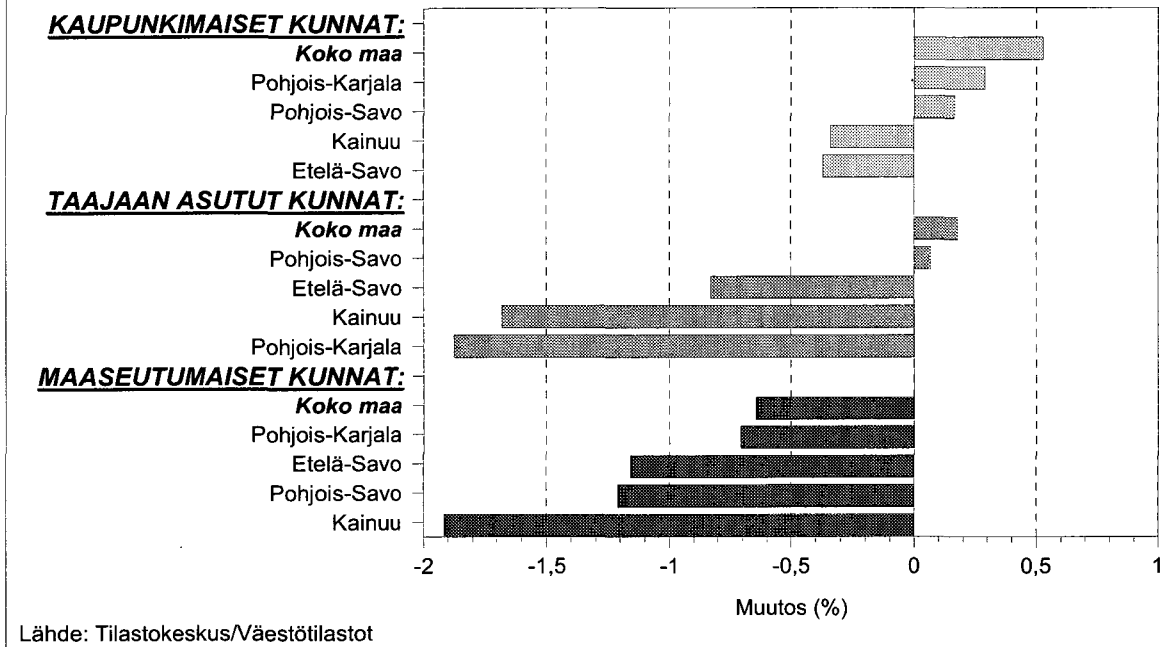
Väkiluvun muutos kunnittain 2002

Lähde: Tilastokeskus/Väestötilastot

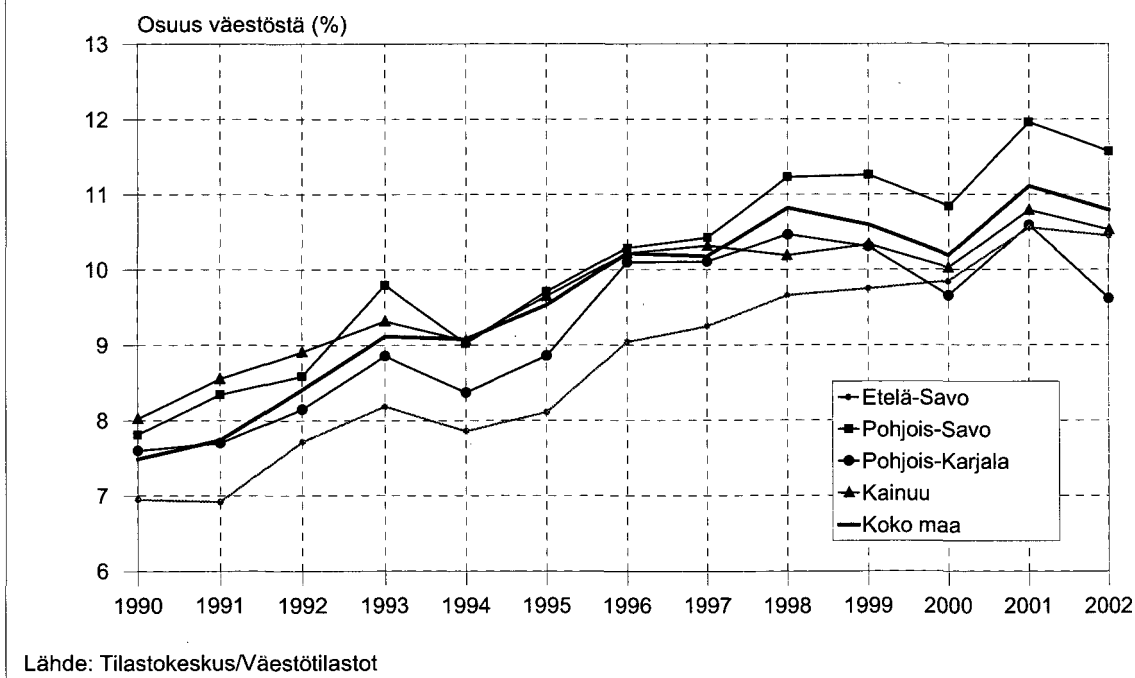
Kuva 10. Väkiluvun muutos kunnittain 2002.

Väkiluvun muutos maakunnittain tilastollisen kuntaryhmän mukaan 2002

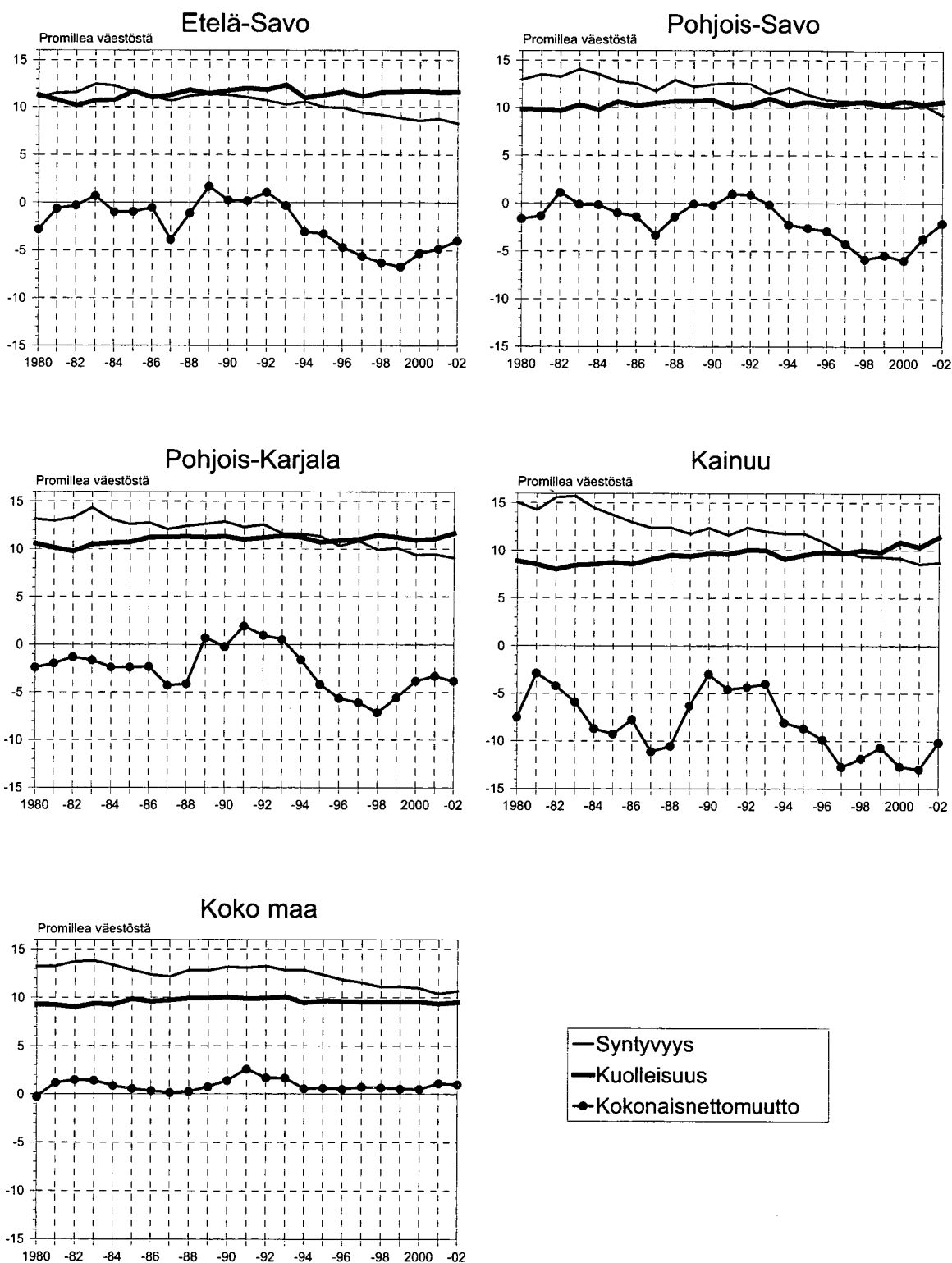
Kuva 11. Väkiluvun muutos maakunnittain tilastollisen kuntaryhmän mukaan 2002.

Kuntien sisäinen muuttoliike maakunnittain 1990 - 2002

Kuva 12. Kuntien sisäinen muuttoliike maakunnittain 1990 - 2002.

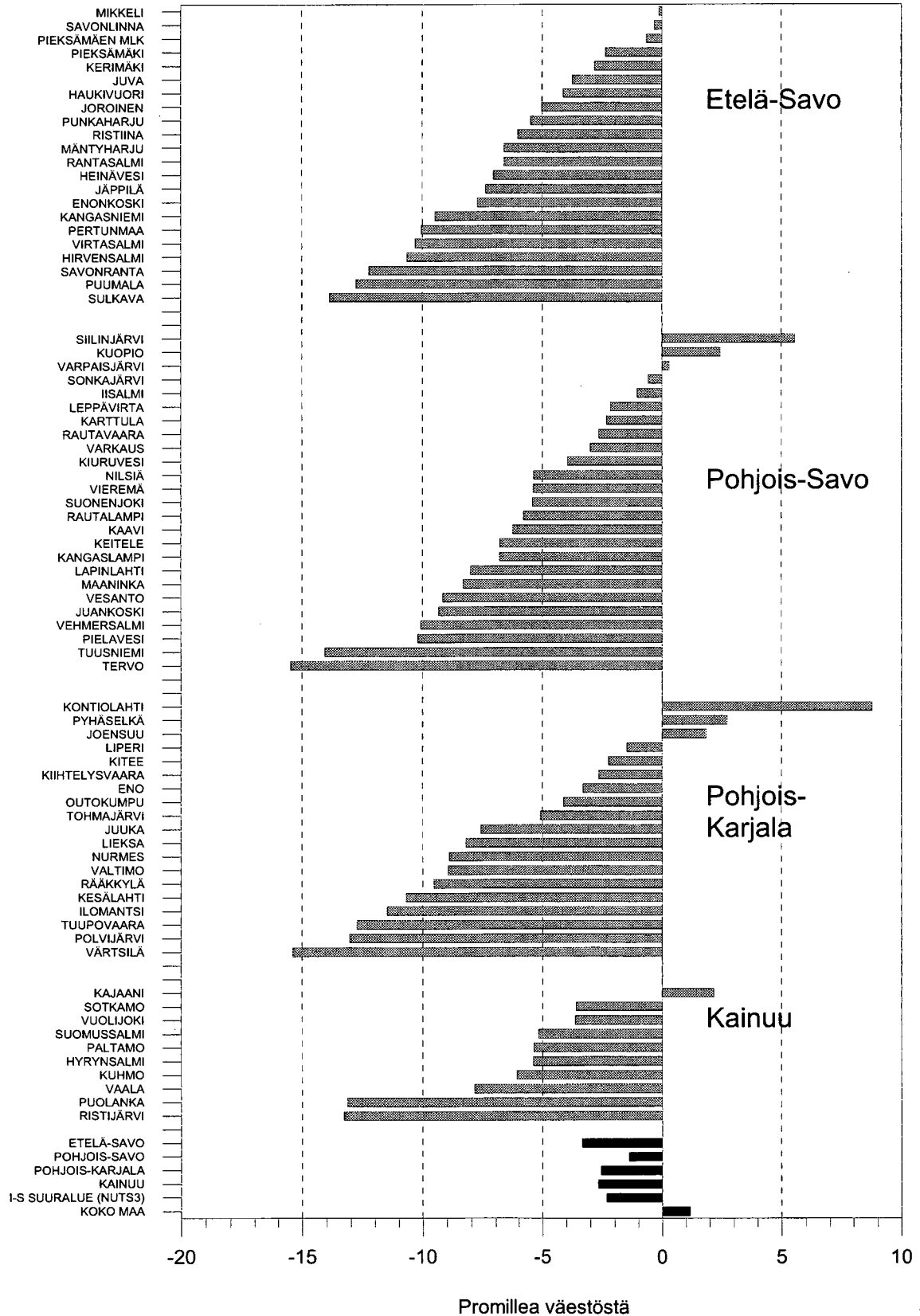
Väestönmuutokset maakunnittain 1980 - 2002

Lähde: Tilastokeskus/Väestötilastot

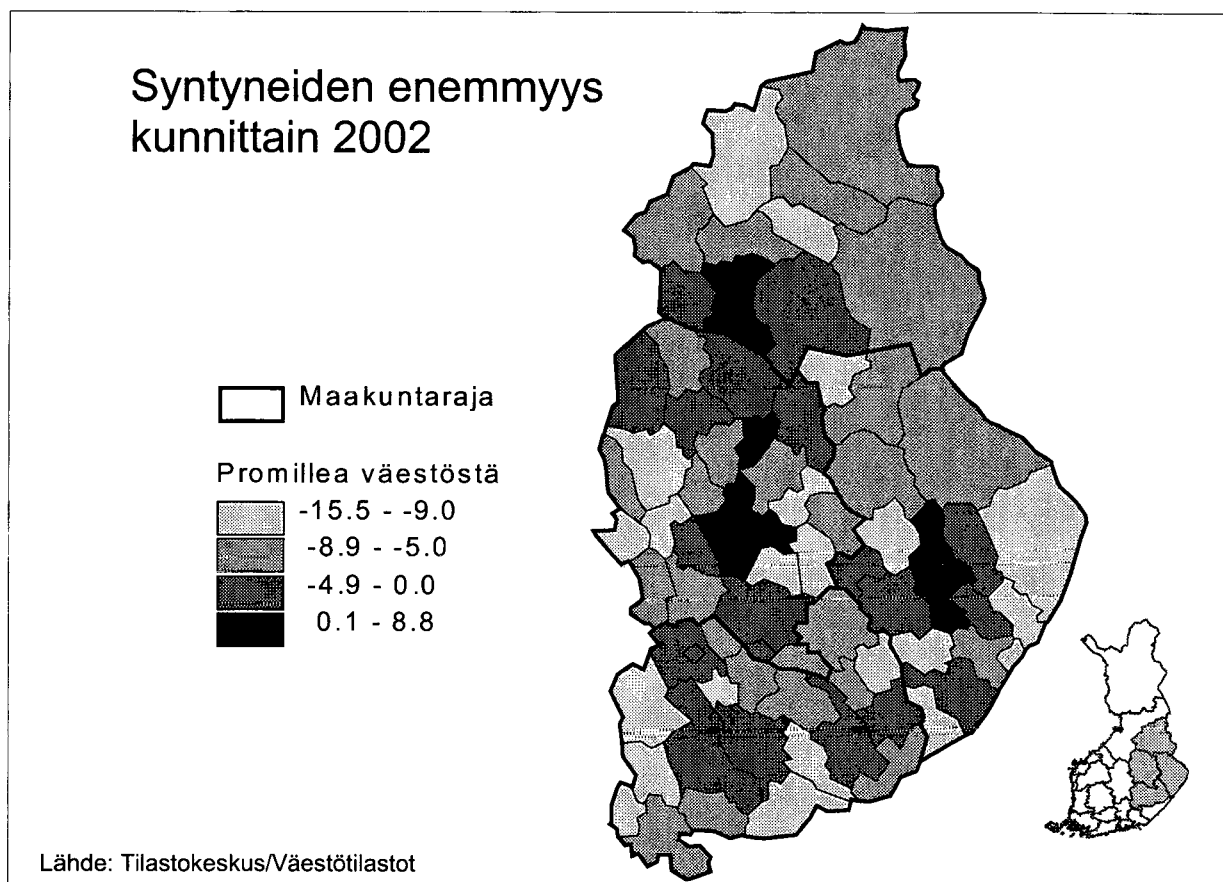
Kuva 13. Väestönmuutokset maakunnittain 1980 – 2002.

Syntyneiden enemmitys kunnittain 2002

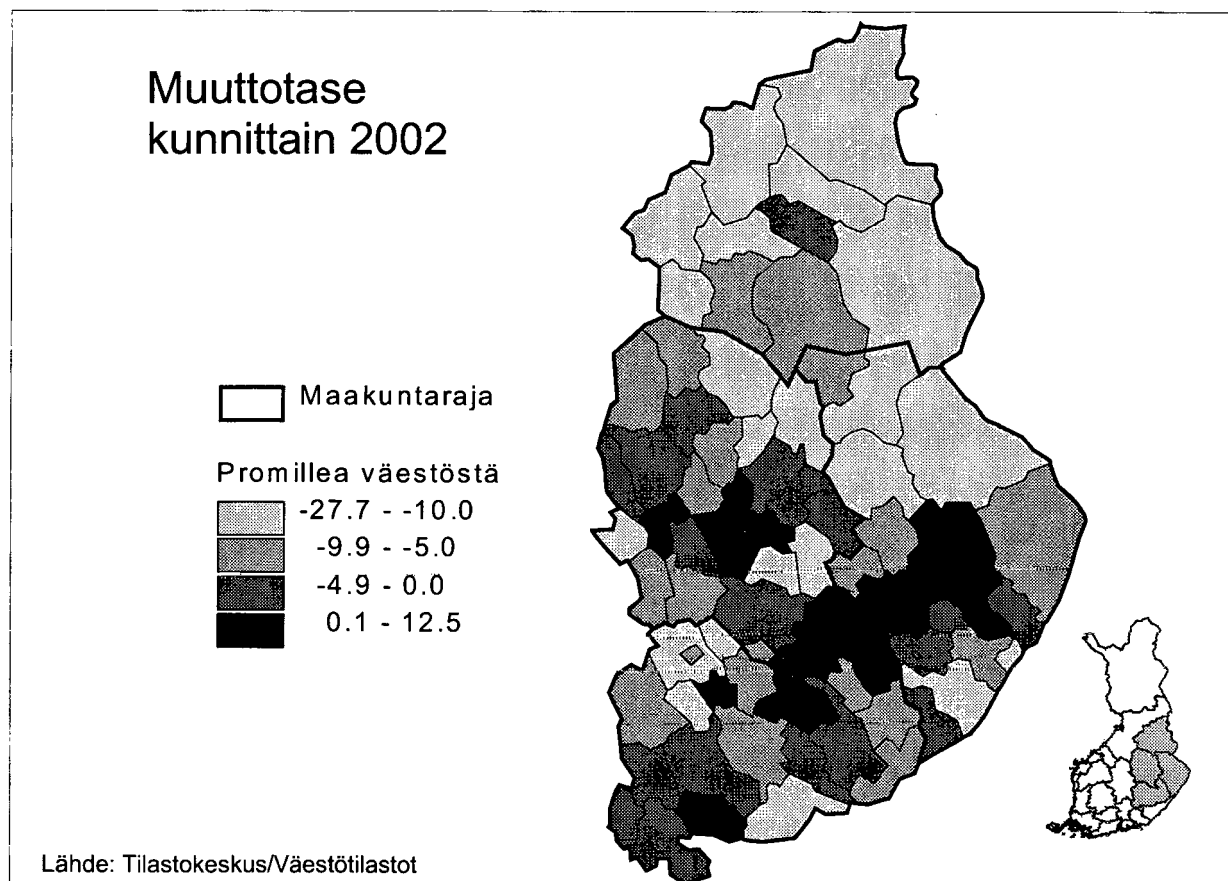

Lähde: Tilastokeskus/Väestötillastot

Kuva 14. Syntyneiden enemmitys kunnittain 2002.

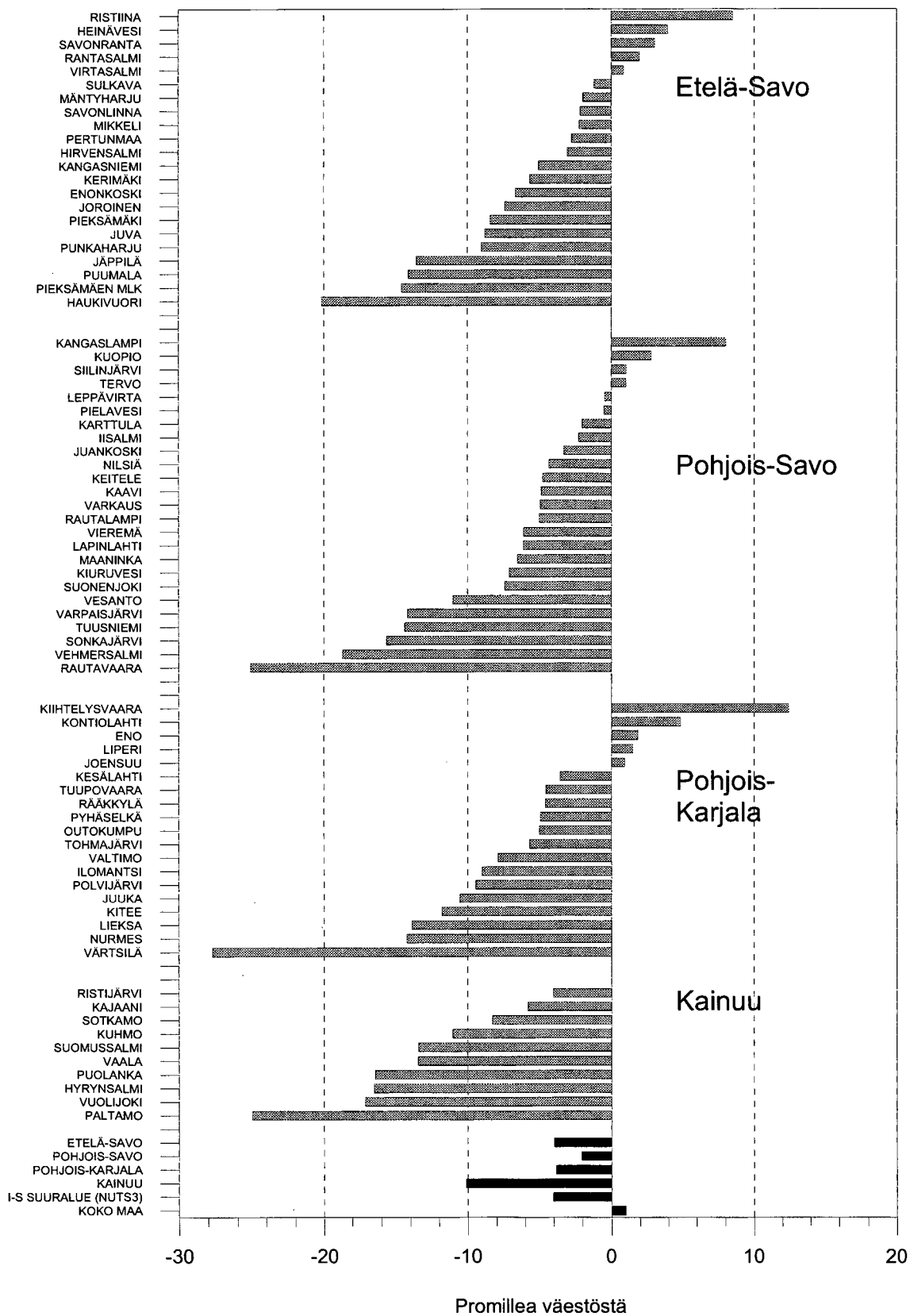

Kuva 15. Syntyneiden enemmitys kunnittain 2002.

Kuva 16. Muuttotase kunnittain 2002.

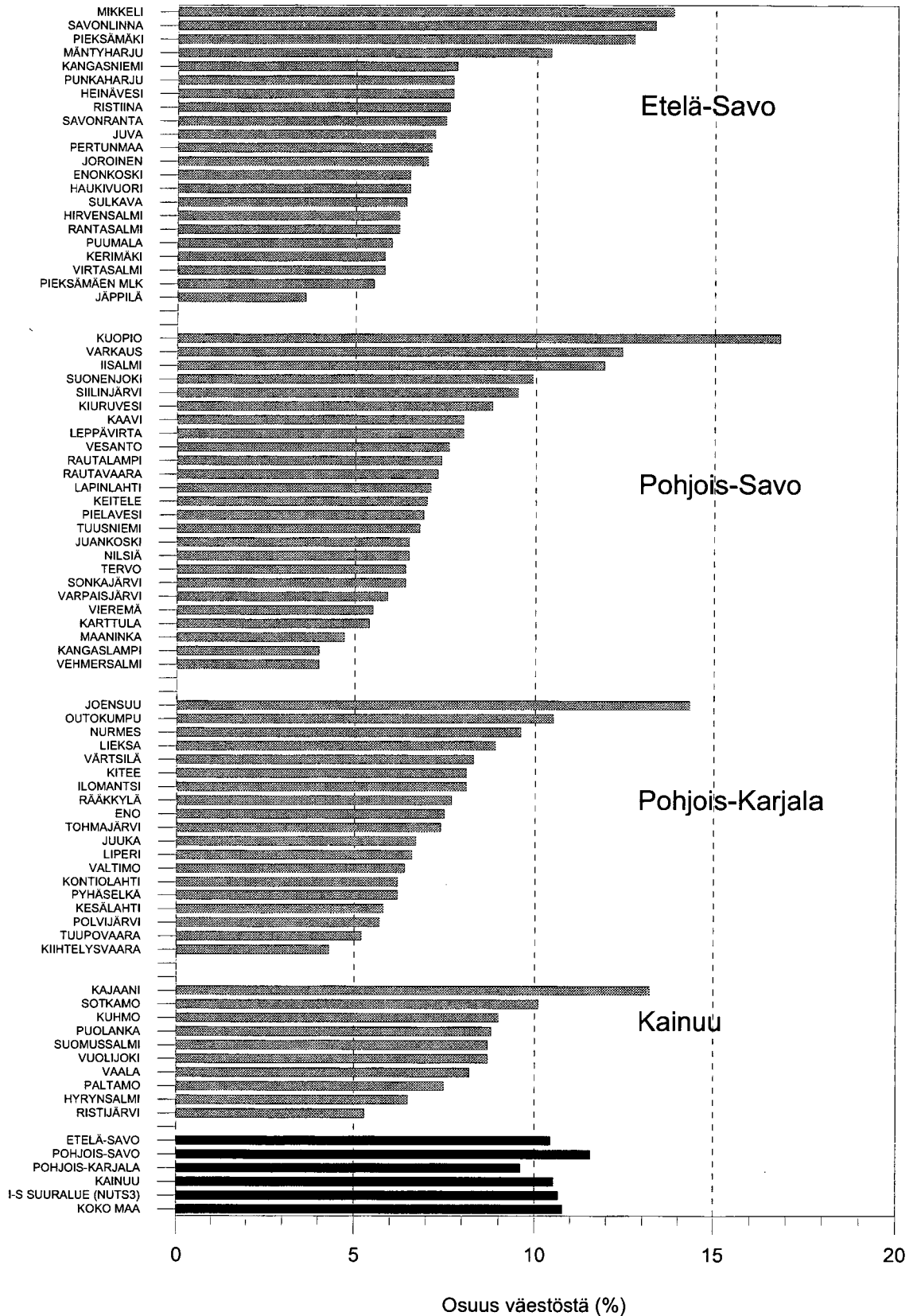
Muuttotase kunnittain 2002

Lähde: Tilastokeskus/Väestötilastot

Kuva 17. Muuttotase sukupuolen mukaan kunnittain 2002.

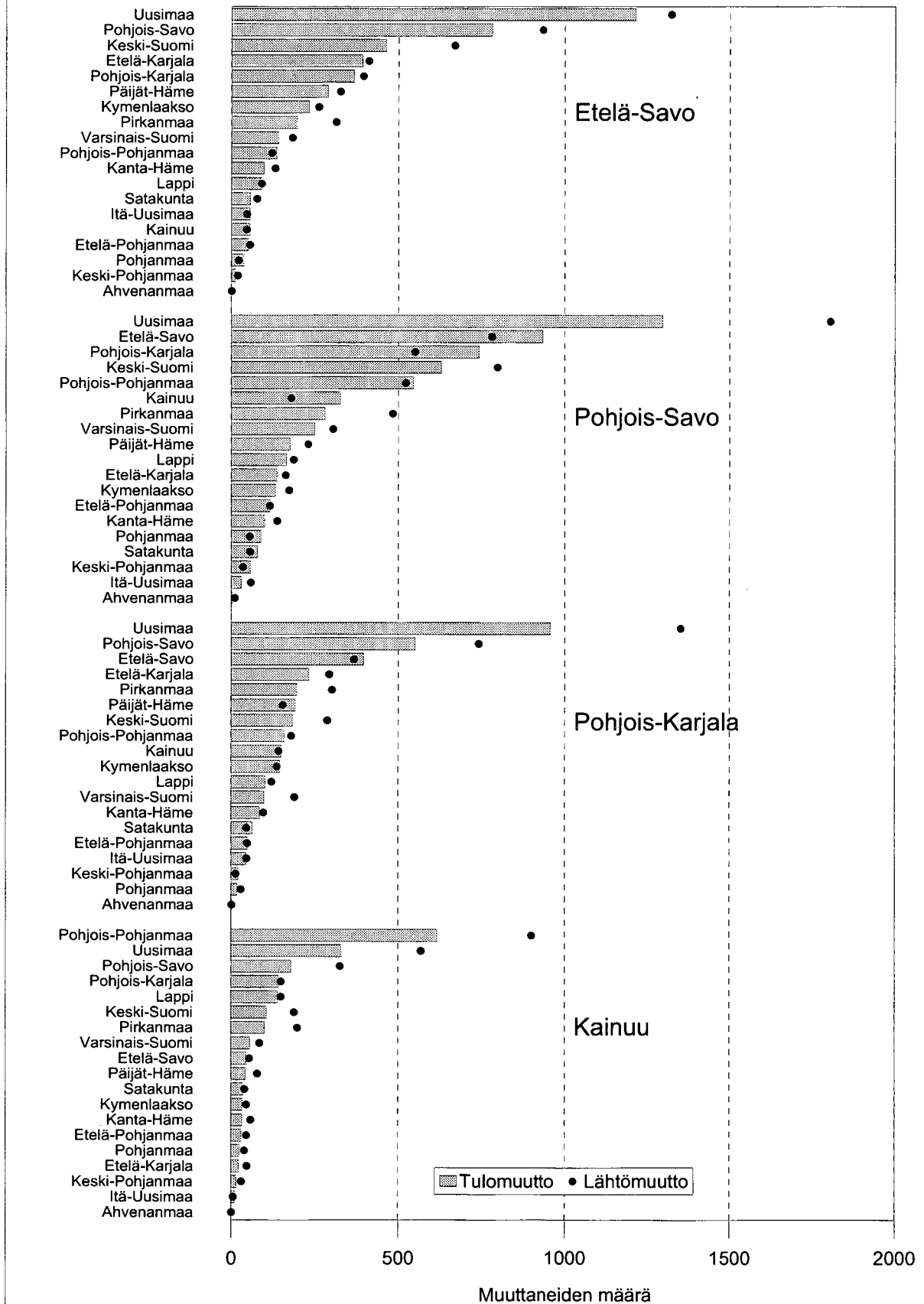
Kunnassamuutto 2002

Lähde: Tilastokeskus/Väestötilastot

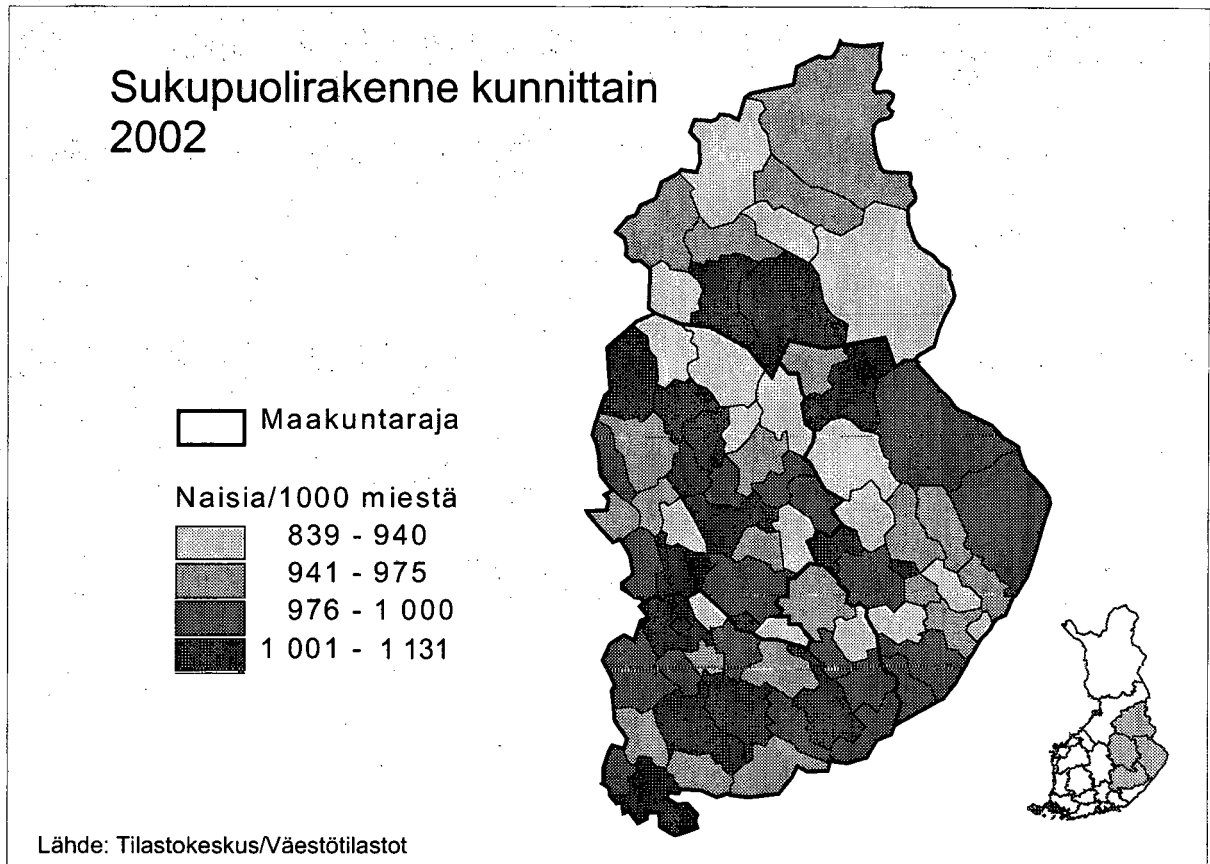
Kuva 18. Kunnassamuutto 2002.

Maakuntien väliset muutot 2002

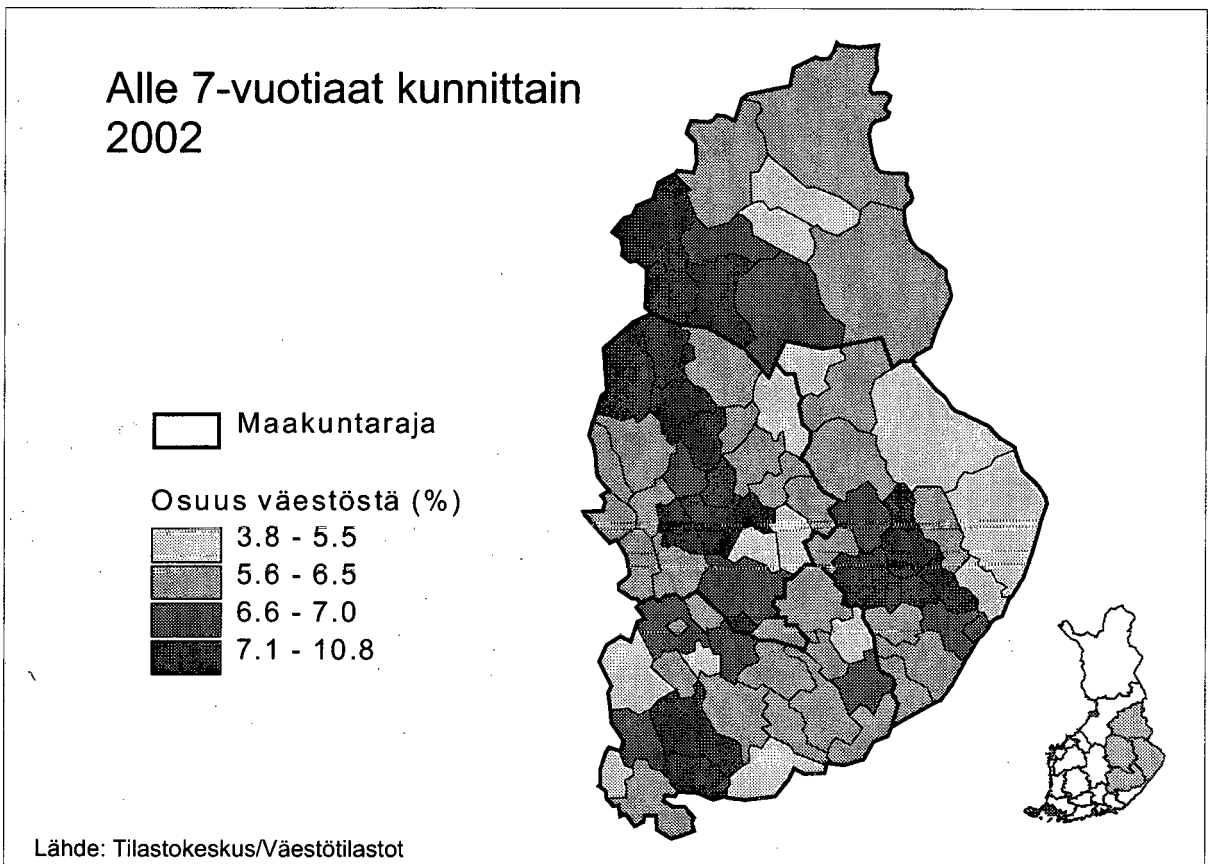

Lähde: Tilastokeskus/Väestötillastot

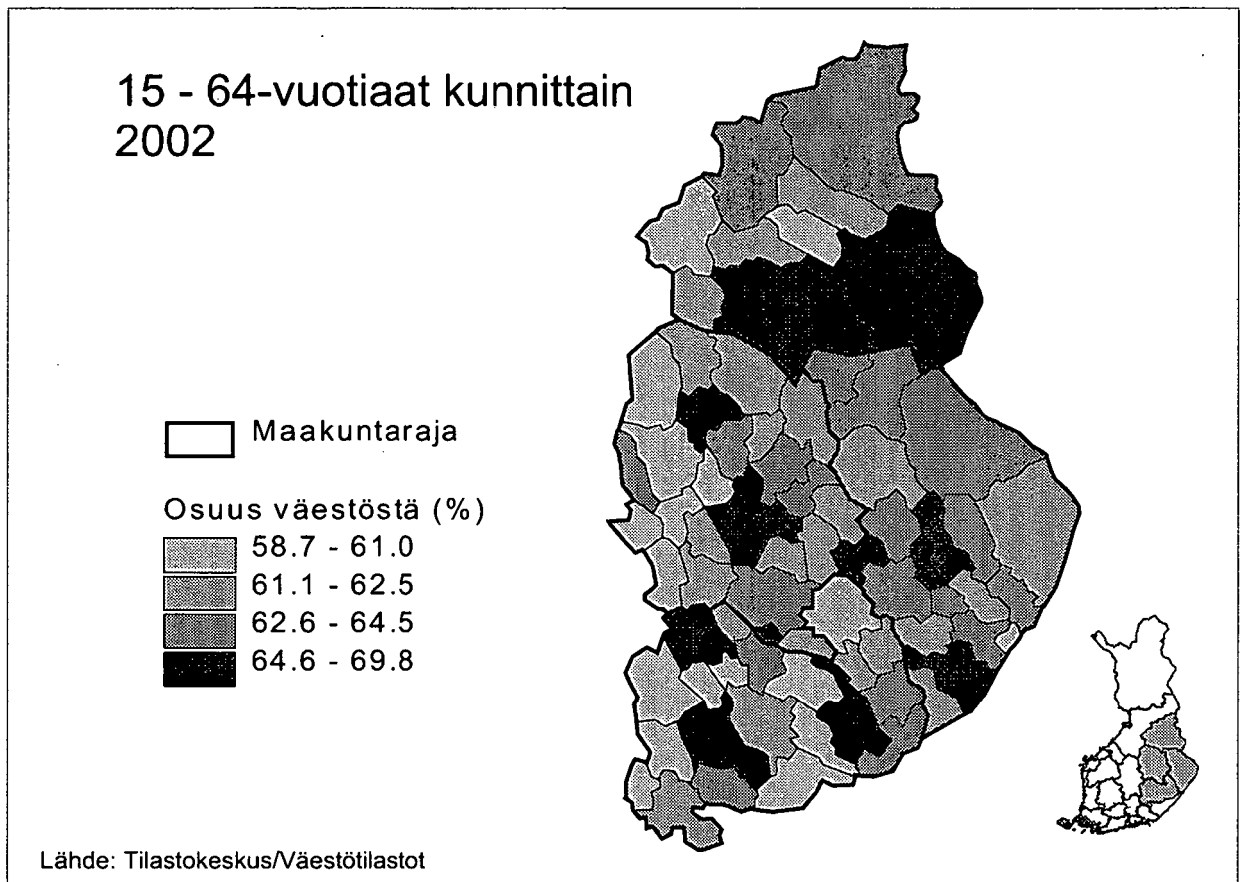
Kuva 19. Maakuntien väliset muutot 2002.

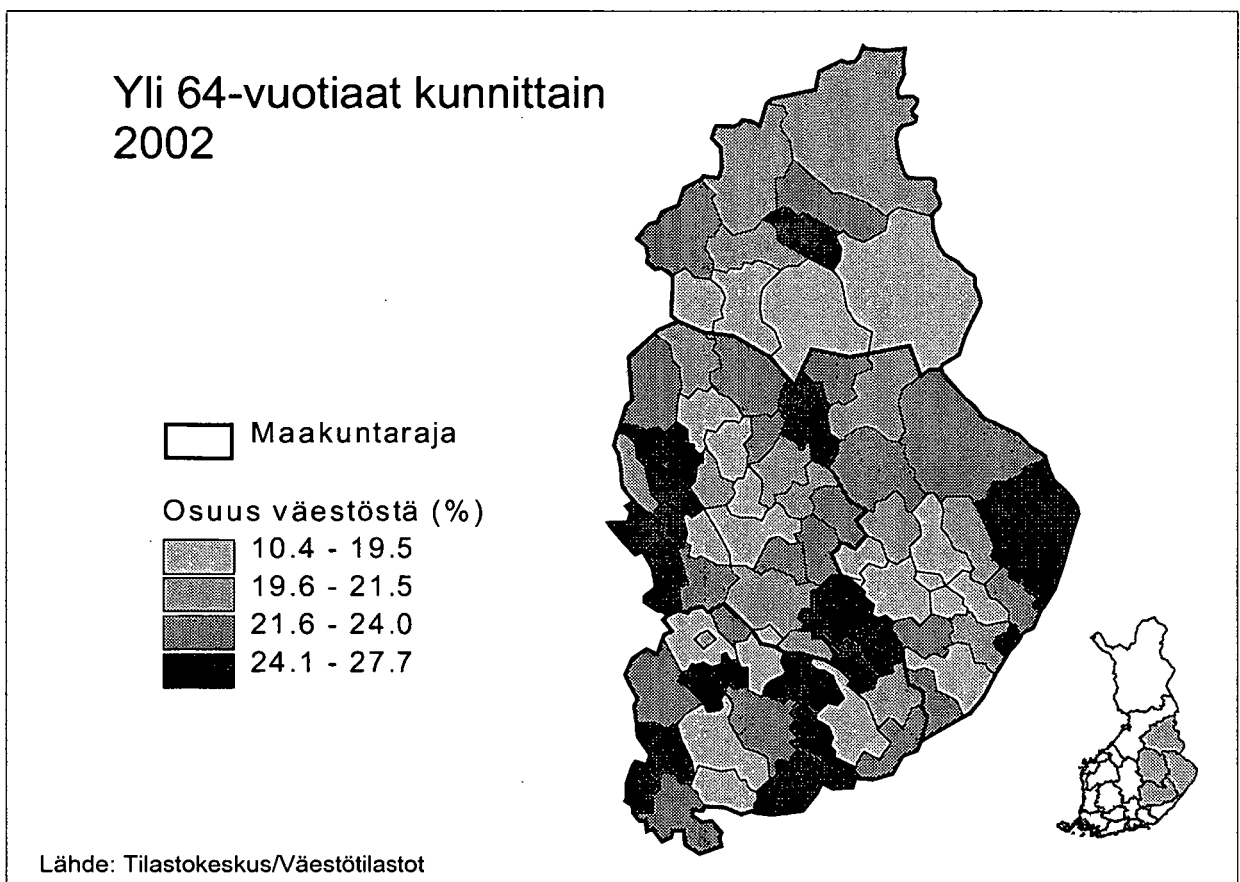
Kuva 20. Sukupuolirakenne kunnittain 2002.

Kuva 21. Alle 7-vuotiaat kunnittain 2002.

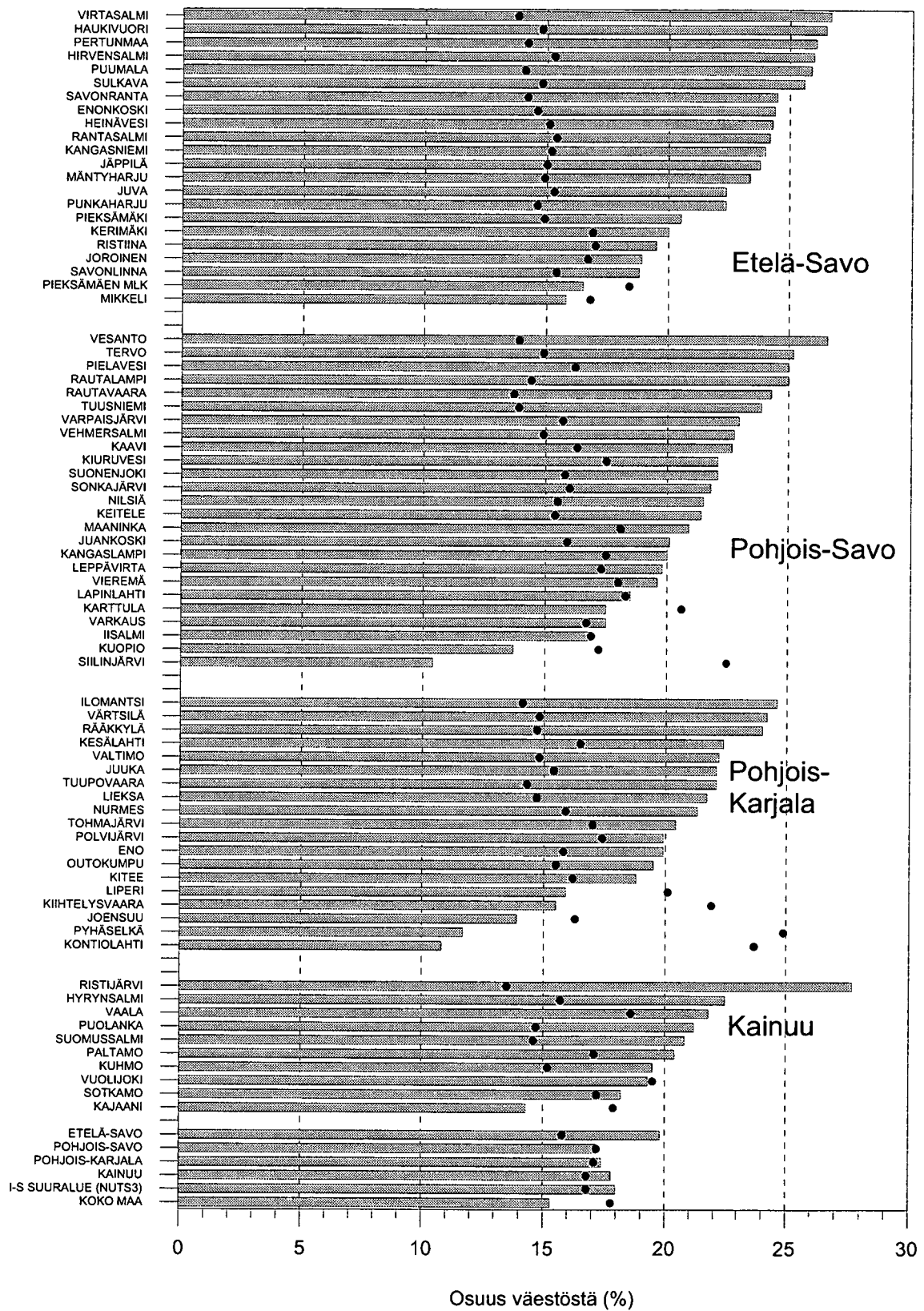

Kuva 22. 15 – 64-vuotiaat kunnittain 2002.

Kuva 23. Yli 64-vuotiaat kunnittain 2002.

Yli 64- ja alle 15-vuotiaat kunnittain 2002

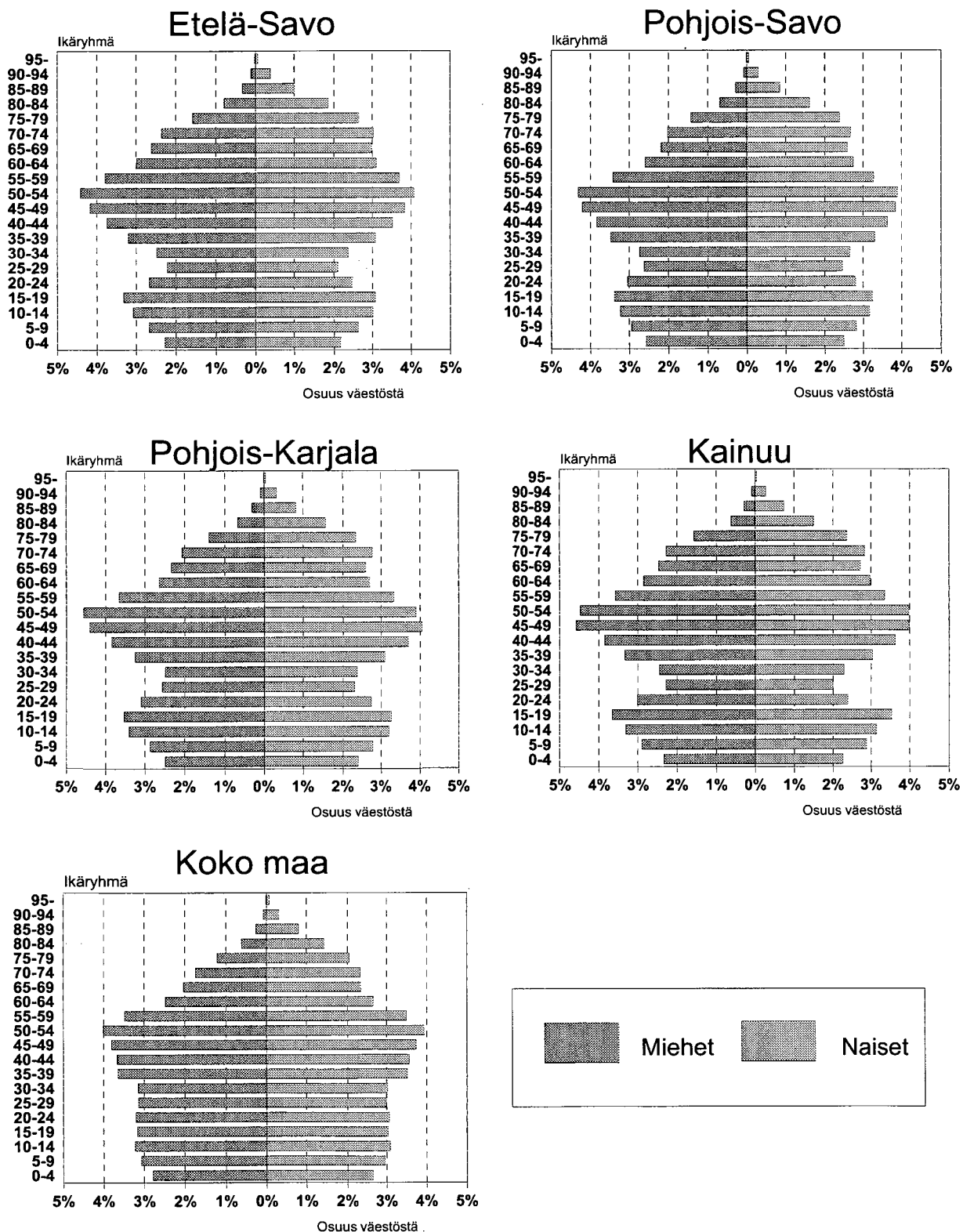

Lähde: Tilastokeskus/Väestötilastot

■ Yli 64-vuotiaat • Alle 15-vuotiaat

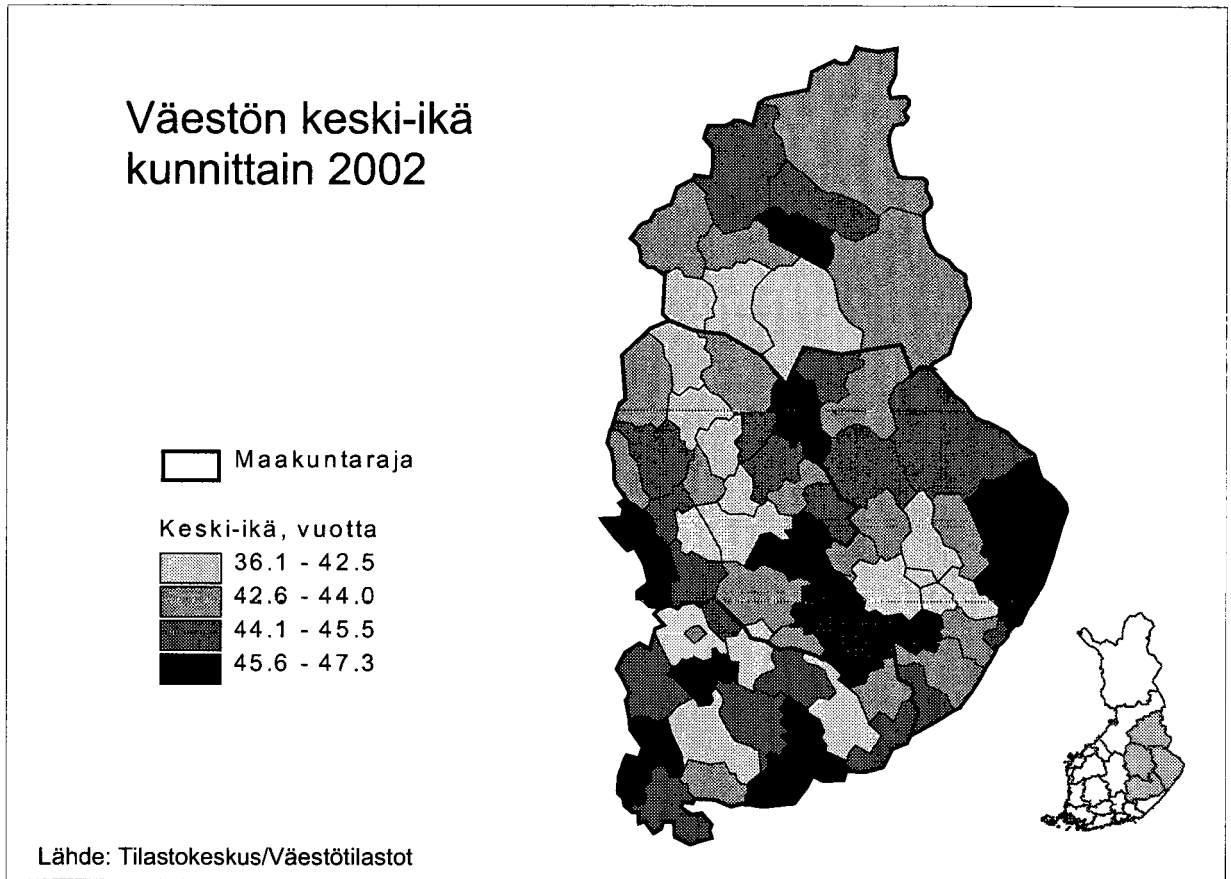
Kuva 24. Yli 64- ja alle 15-vuotiaat kunnittain 2002.

Väestön ikä- ja sukupuolirakenne maakunnittain 2002

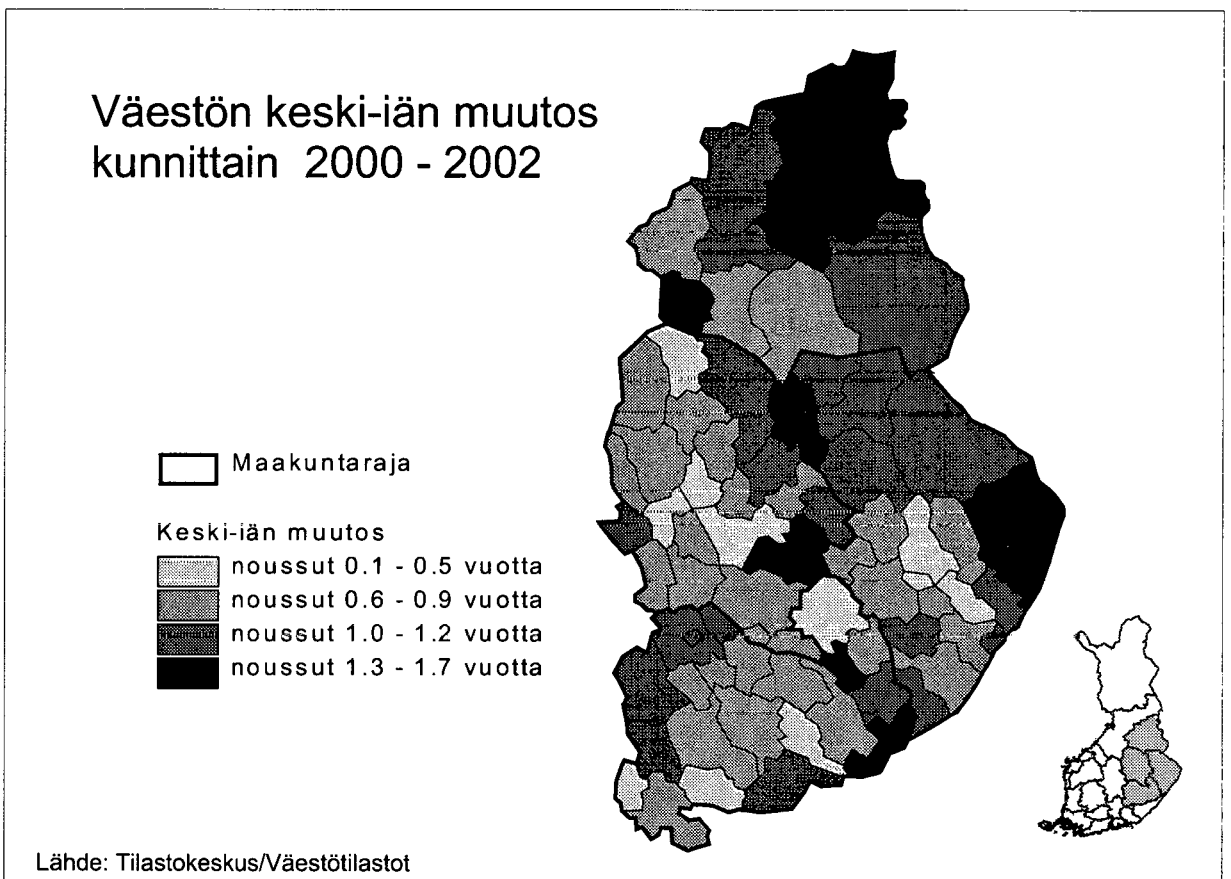

Lähde: Tilastokeskus/Väestötilastot

Kuva 25. Väestön ikä- ja sukupuolirakenne maakunnittain 2002.

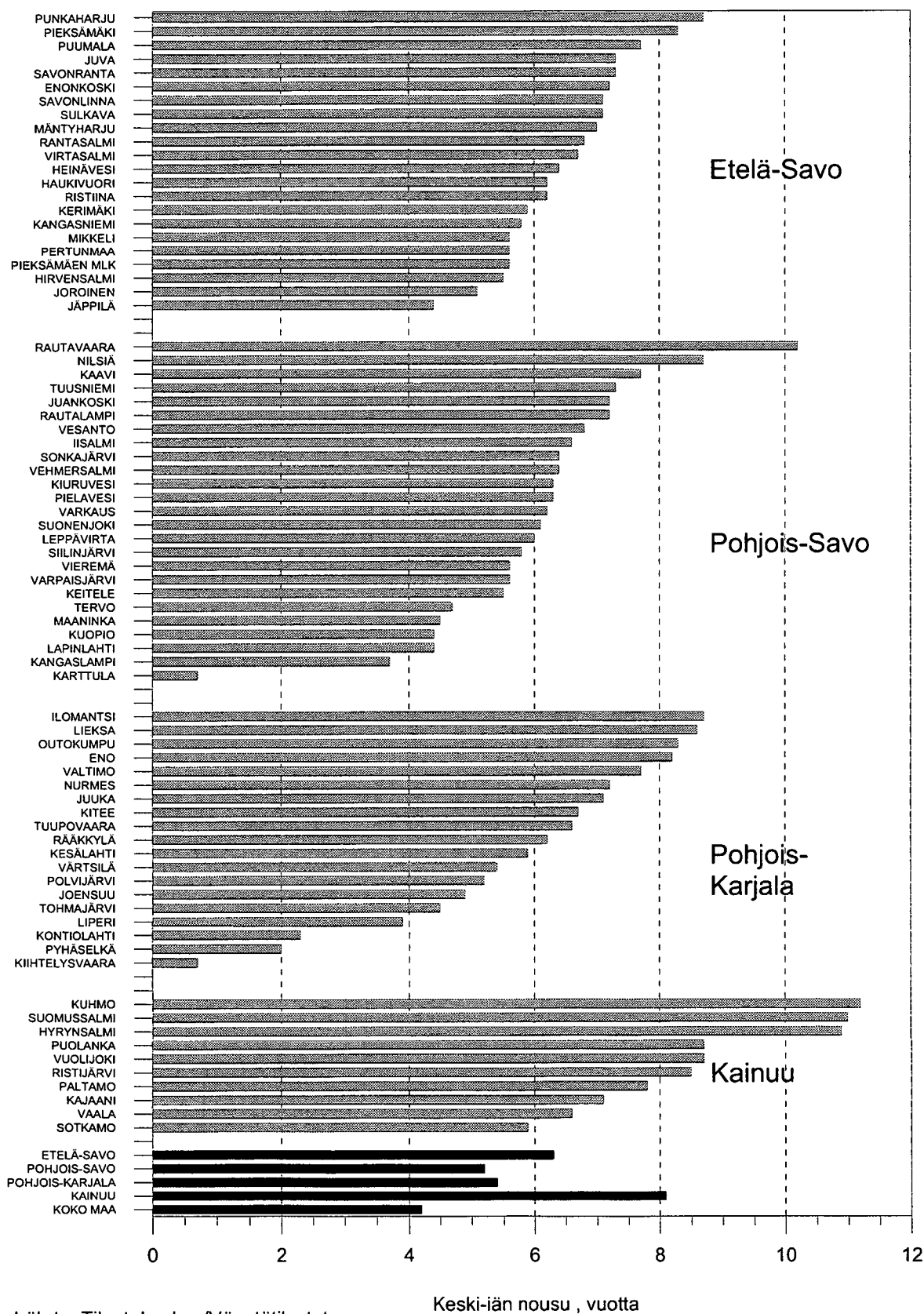

Kuva 26. Väestön keski-ikä kunnittain 2002.

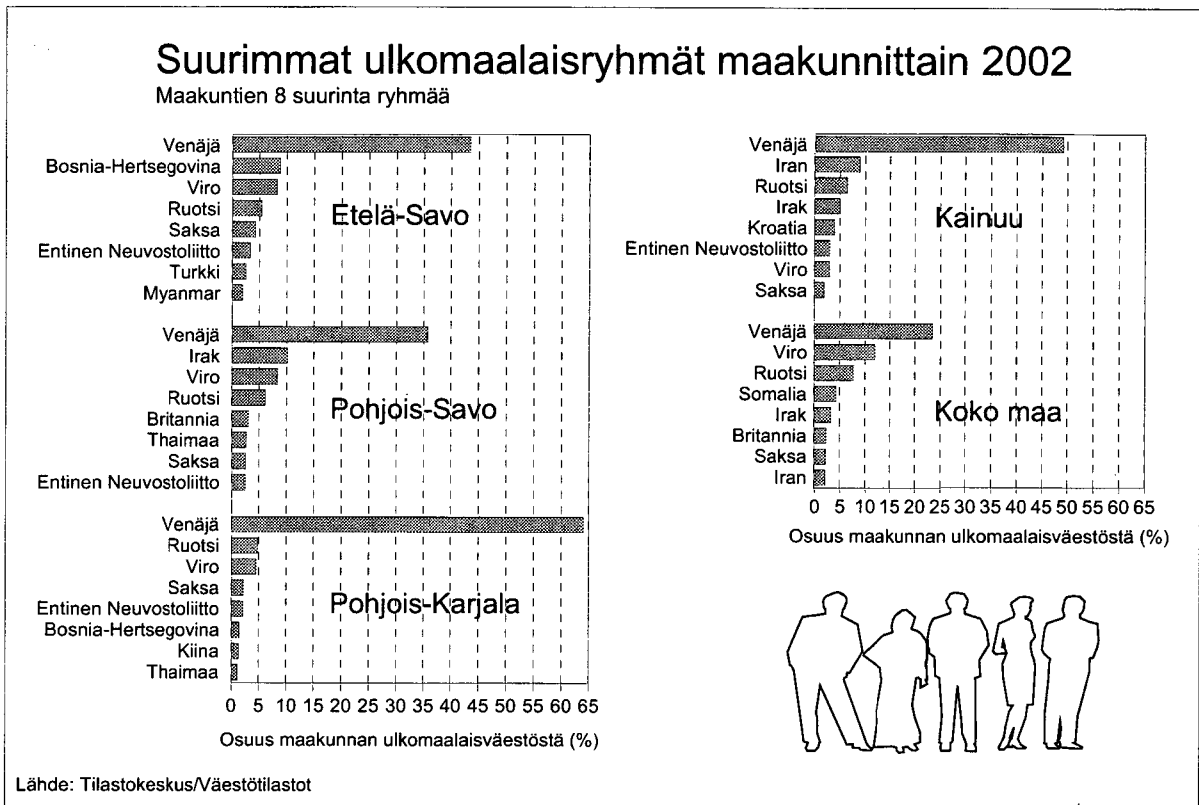

Kuva 27. Väestön keski-ian muutos kunnittain 2000 - 2002.

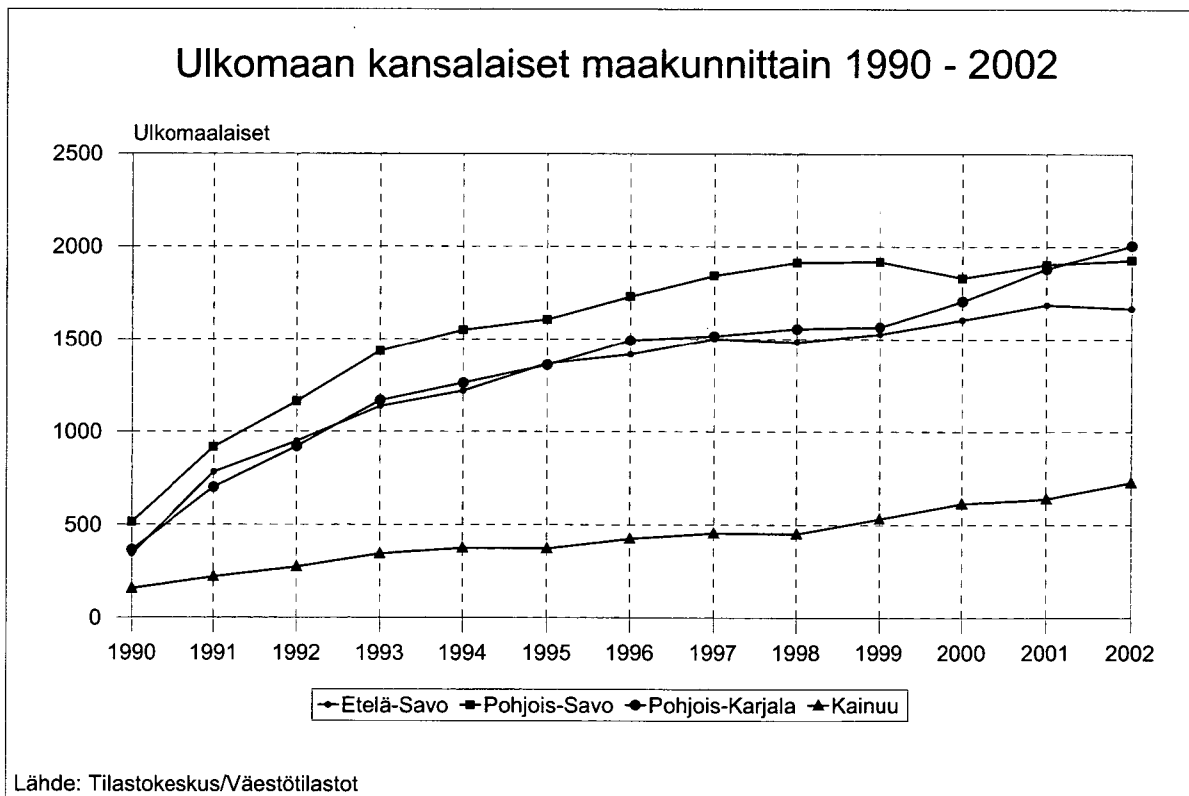
Väestön keski-ian muutos kunnittain 1980 - 2002

Kuva 28. Väestön keski-ian muutos kunnittain 1980 – 2002.

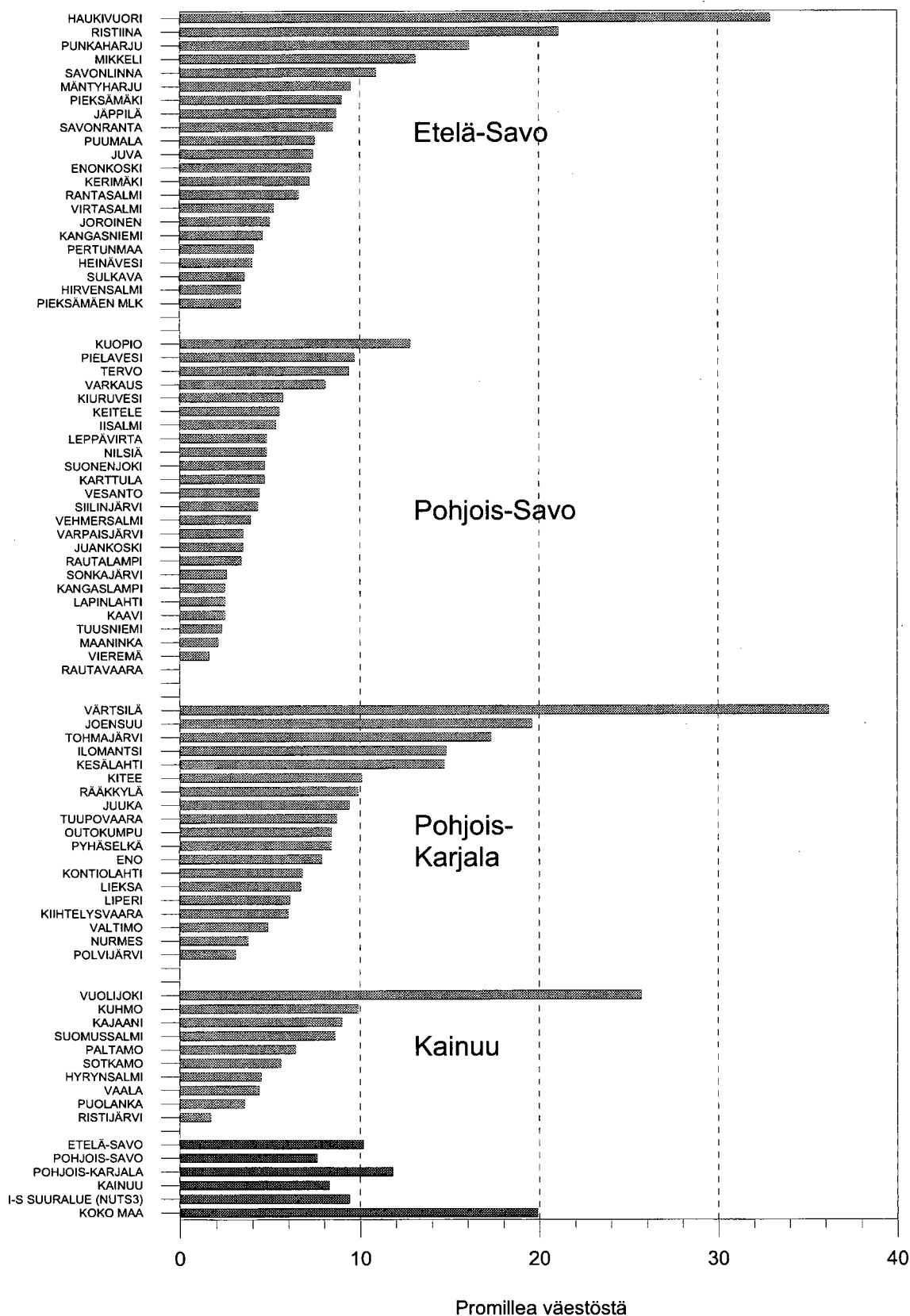

Kuva 29. Suurimmat ulkomaalaisryhmät maakunnittain 2002.

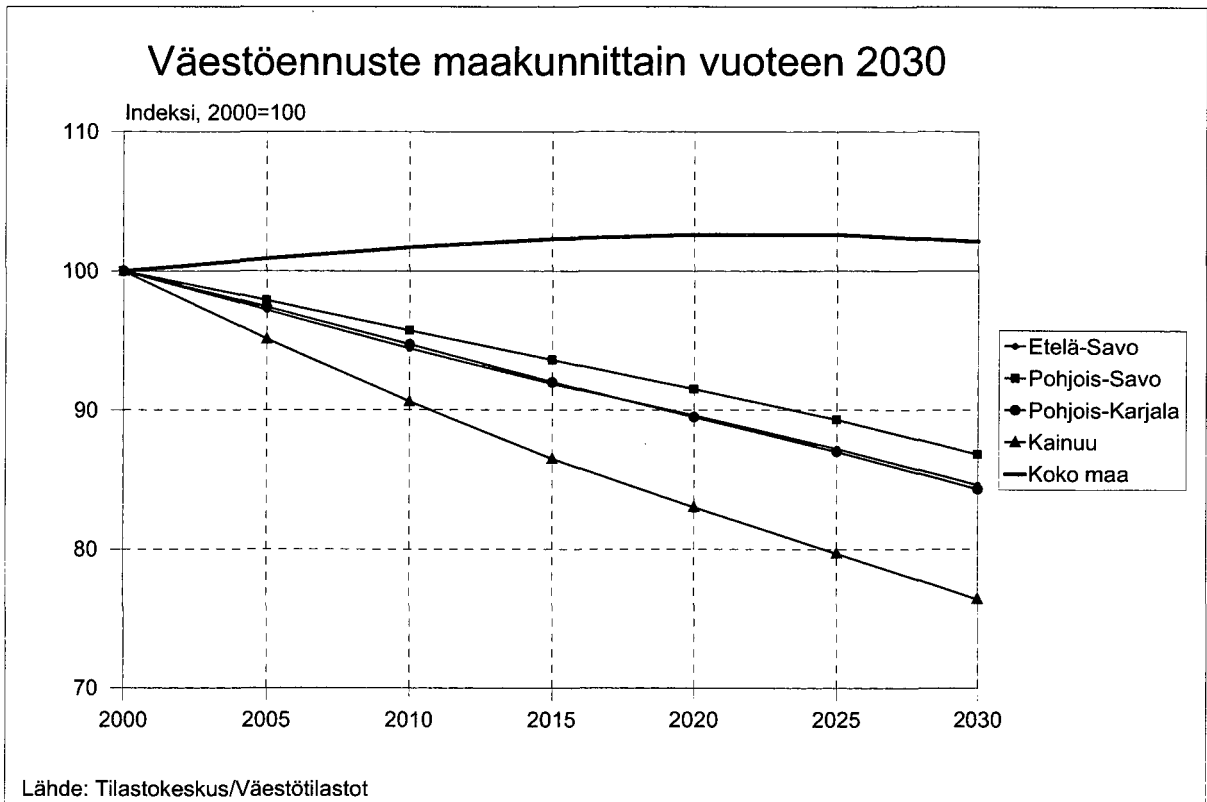
Kuva 30. Ulkomaan kansalaiset maakunnittain 1990 - 2002.

Ulkomaan kansalaiset kunnittain 2002

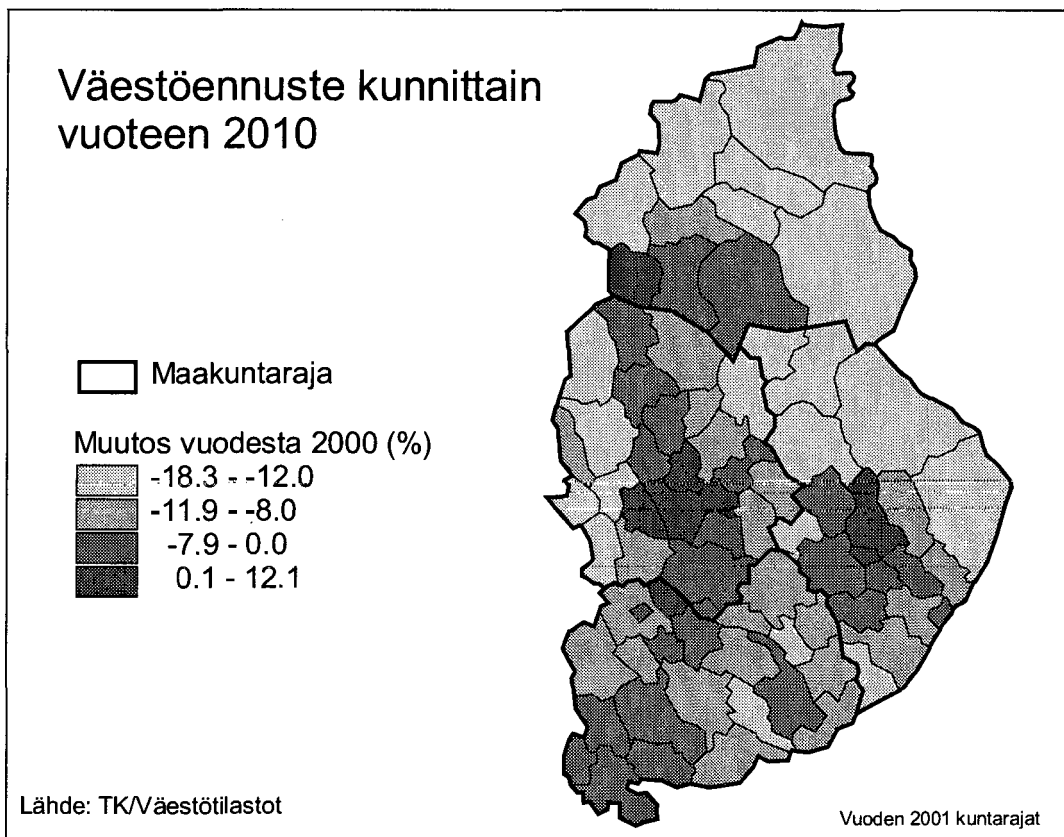

Lähde: Tilastokeskus/Väestötilastot

Kuva 31. Ulkomaan kansalaiset kunnittain 2002.

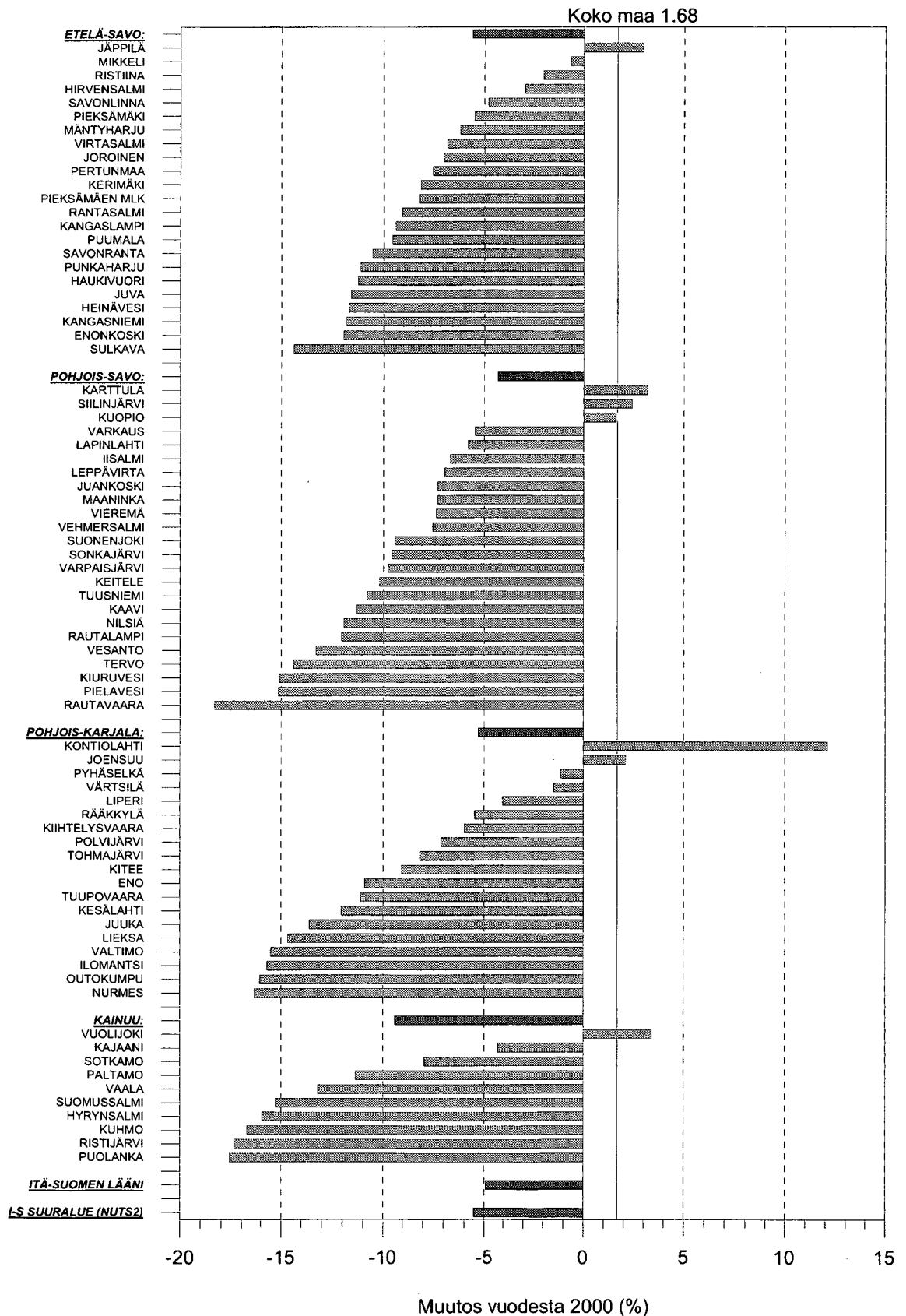

Kuva 32. Väestöennuste maakunnittain vuoteen 2030.

Kuva 33. Väestöennuste kunnittain vuoteen 2010.

Väestöennuste kunnittain vuoteen 2010

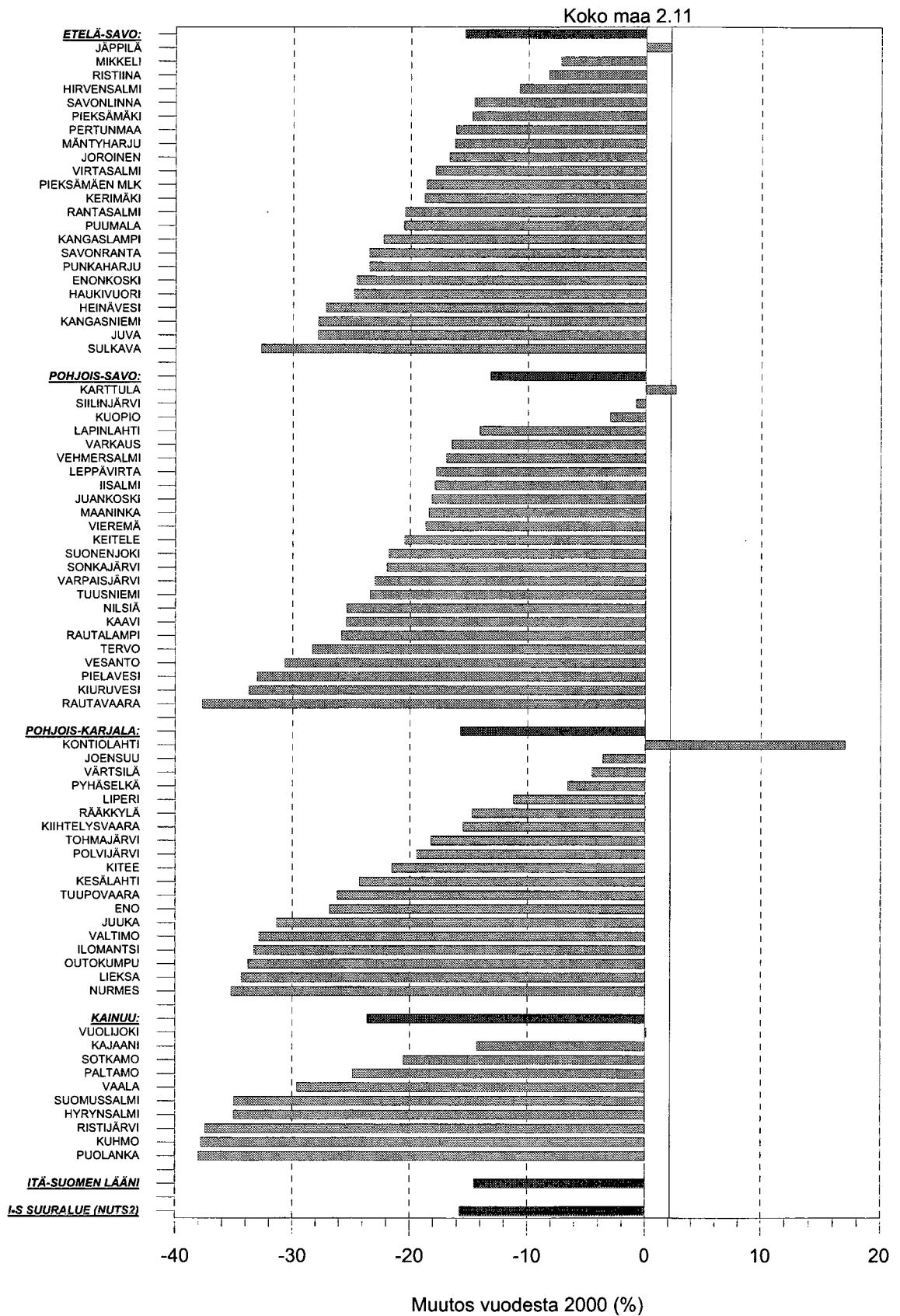

Lähde: Tilastokeskus/Väestötilastot

Vuoden 2001 kuntarajat

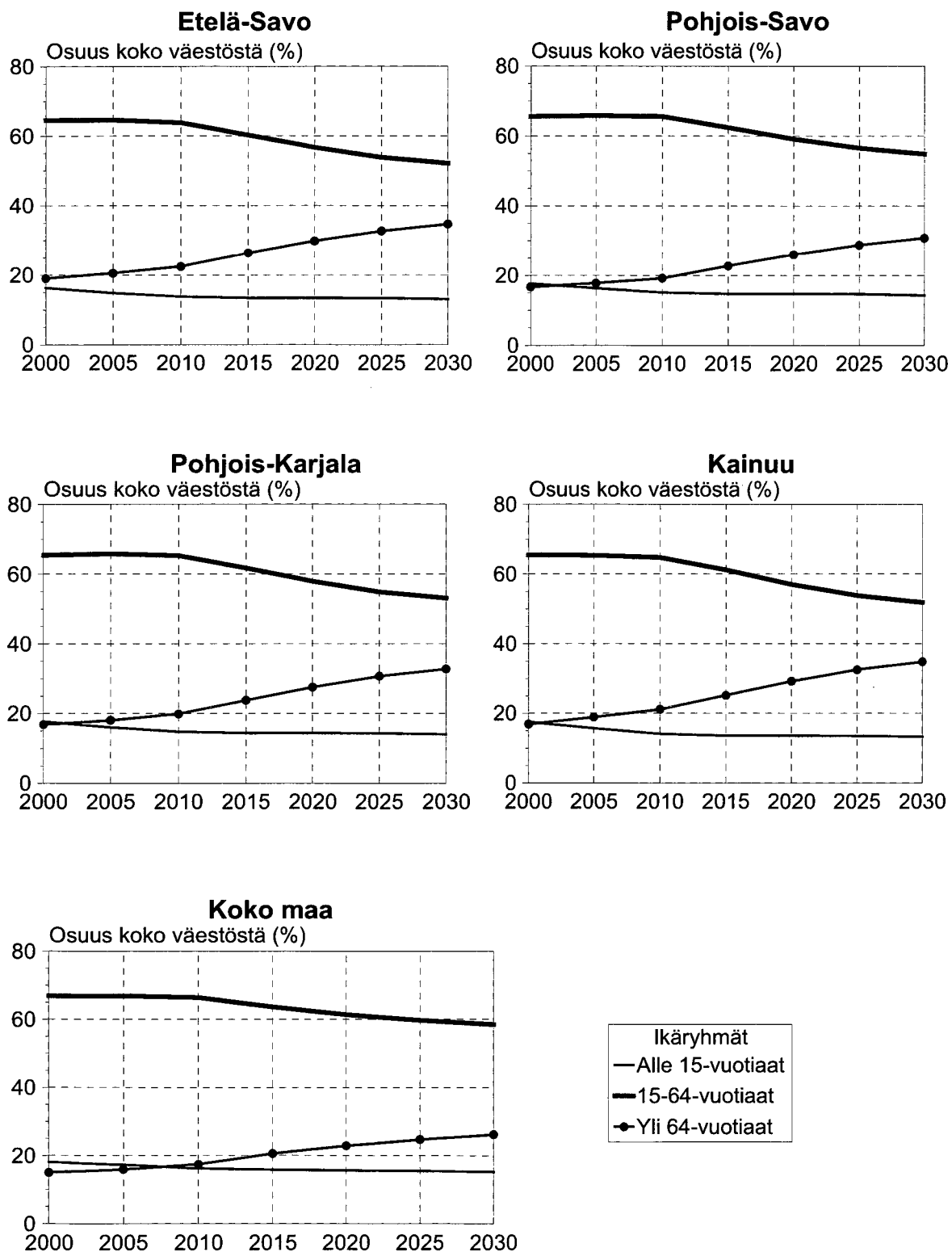
Kuva 34. Väestöennuste kunnittain vuoteen 2010.

Väestöennuste kunnittain vuoteen 2030

Kuva 35. Väestöennuste kunnittain vuoteen 2030.

Väestöennuste ikäryhmittäin maakunnittain vuoteen 2030

Lähde: Tilastokeskus/Väestötilastot

Kuva 36. Väestöennuste ikäryhmittäin maakunnittain vuoteen 2030.

ELINKEINOELÄMÄ

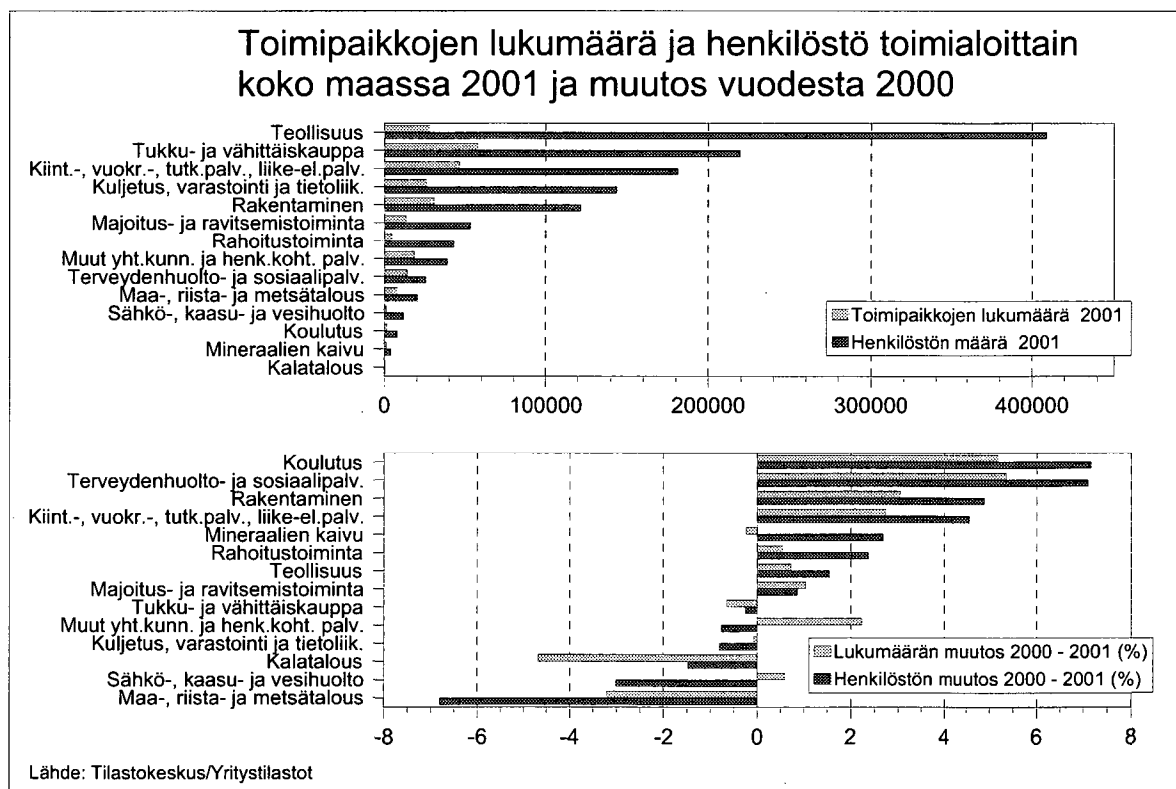
Yritysten toimipaikat

Julkaisun tiedot perustuvat Tilastokeskuksen yritys- ja toimipaikkarekisteriin, joka kattaa kaikki arvonlisäverovelvollisina, työnantajina tai ennakkoperintärekisteriin kuuluvina toimivat yritykset. Toimipaikat on kunnittain tilastoitu. Toimipaikkoihin sisältyvät sekä yksitoimipaikkaiset yritykset että monitoimipaikkaisten yritysten toimipaikat. Yritys- ja toimipaikkarekisterin tiedoissa ei ole mukana valtion virastoja, kuntia ja kuntayhtymiä tai niiden toimipaikkoja.

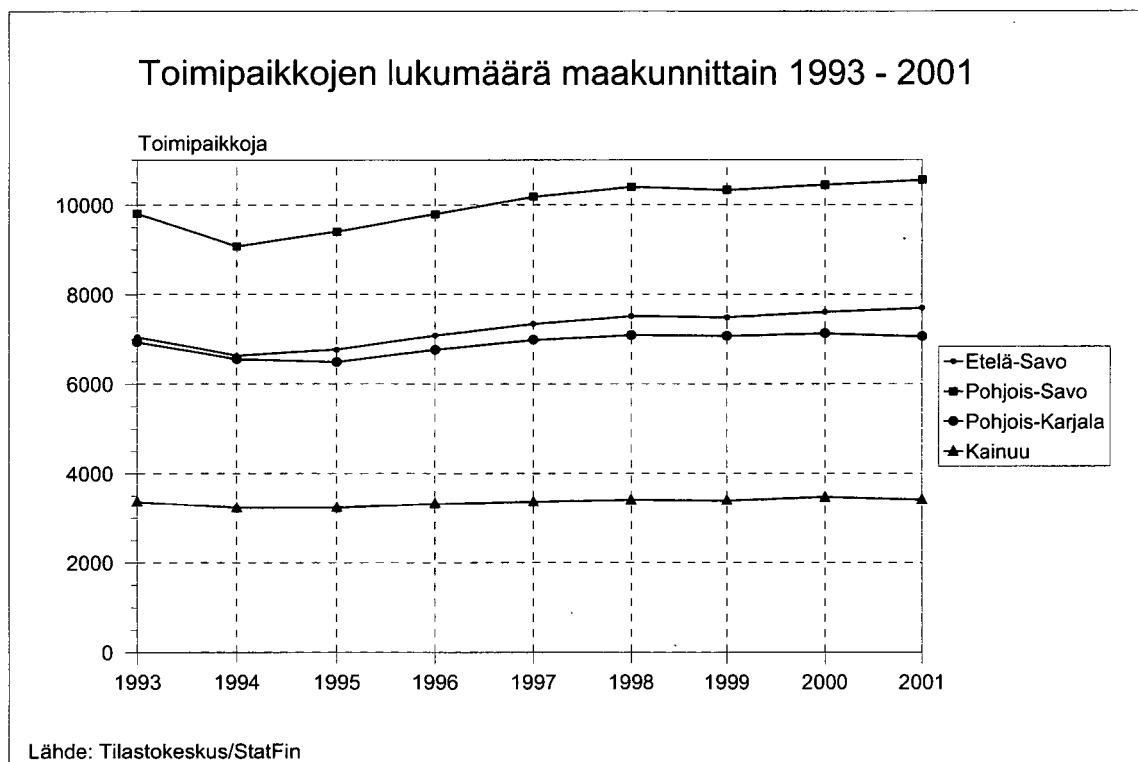
Tilastokeskuksen yritys- ja toimipaikkarekisterin tarkistamattoman rekisteritiedon mukaan elokuussa 2003 koko Suomessa oli yli 297 000 yritysten toimipaikkaa, mikä on yli 3 000 kappaletta enemmän kuin vuotta aiemmin. Koko maassa oli siten vuoden 2003 elokuussa 57 toimipaikkaa tuhatta asukasta kohden.

Viimeisimmät tarkistetut tilastotiedot ovat vuodelta 2001, jolloin yritysten toimipaikkojen lukumäärä kasvoi koko maassa 3 015 toimipaikalla (1,2 %) edelliseen vuoteen verrattuna. Kaikkien toimipaikkojen henkilöstön määrä kasvoi 1,6 % ja liikevaihto 3,8 %. Koko maan tasolla toimipaikkojen määrä kasvoi määrällisesti eniten liike-elämän palveluissa, yli 1 200 toimipaikalla. Myös henkilöstön määrä kasvoi näillä toimialoilla eniten, lähes 20 000 henkilöllä. Suhteellisesti suurinta kasvu oli kuitenkin koulutuksessa sekä terveydenhuolto- ja sosiaalipalveluissa.

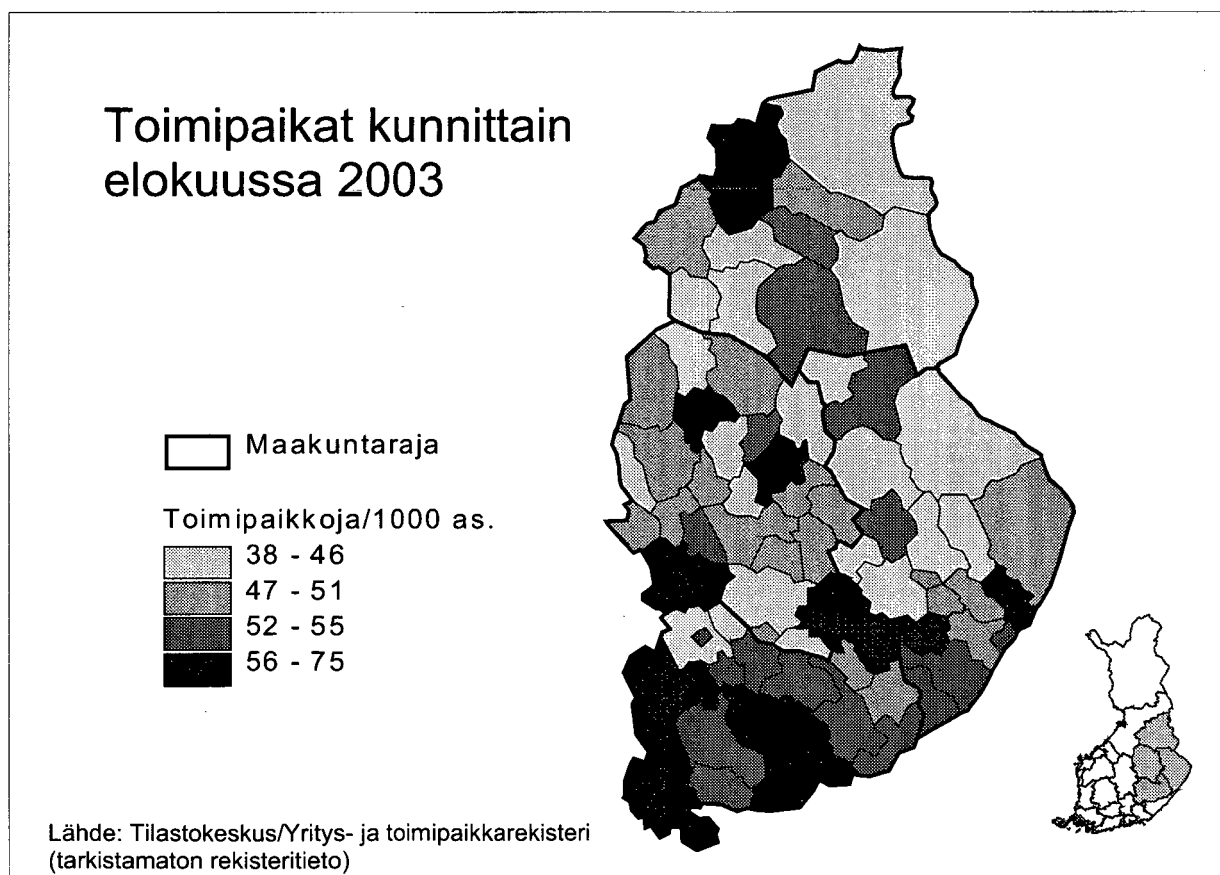
Teollisuuden toimialoilla oli eniten henkilöstöä mutta kaupan toimialoilla oli toimipaikkojen lukumäärä suurin vuonna 2001.

Kuva 37. Toimipaikkojen lukumäärä ja henkilöstö koko maassa 2001 ja muutos vuodesta 2000.

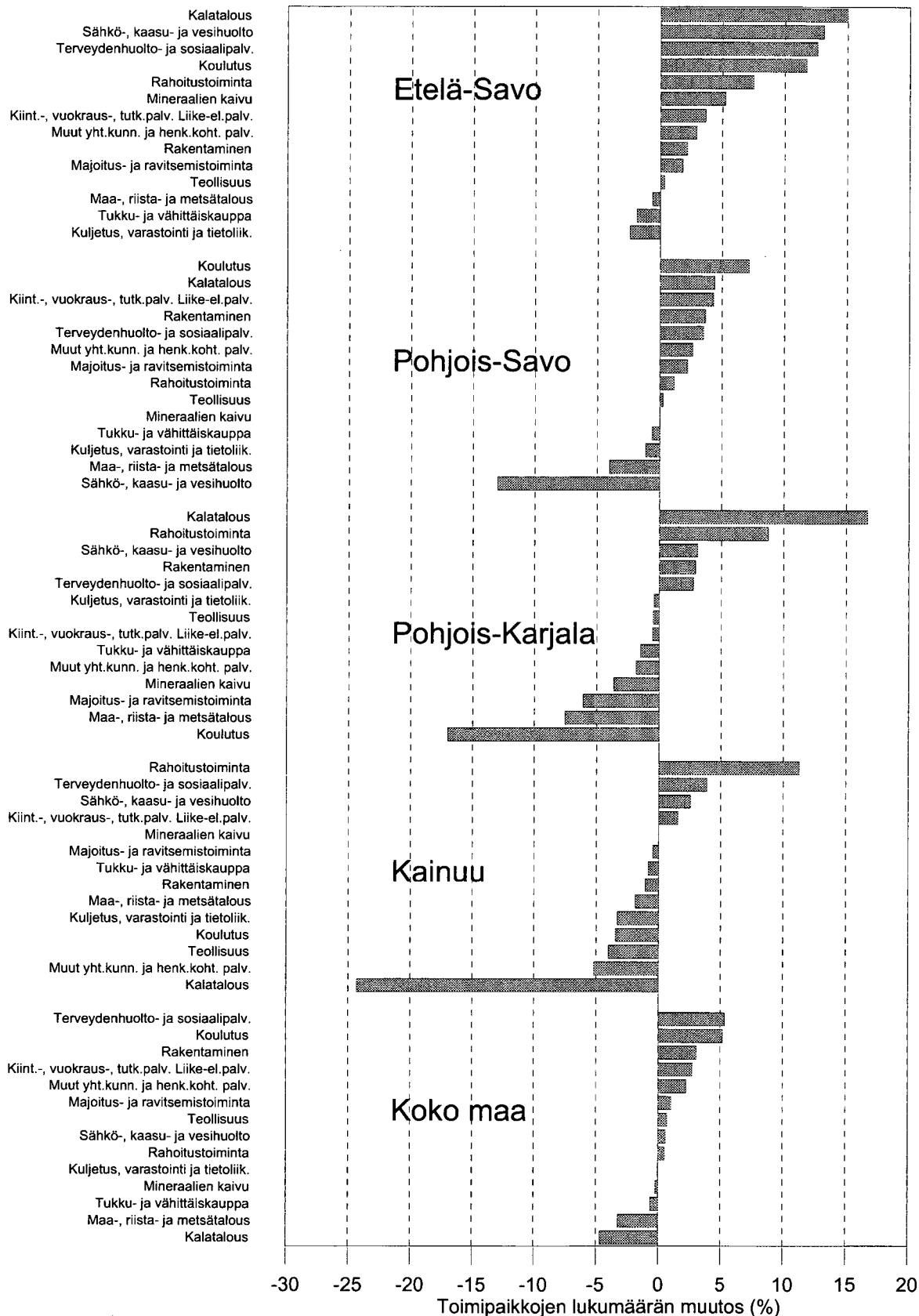

Kuva 38. Toimipaikkojen lukumäärä maakunnittain 1993 - 2001.

Kuva 39. Toimipaikat kunnittain elokuussa 2003.

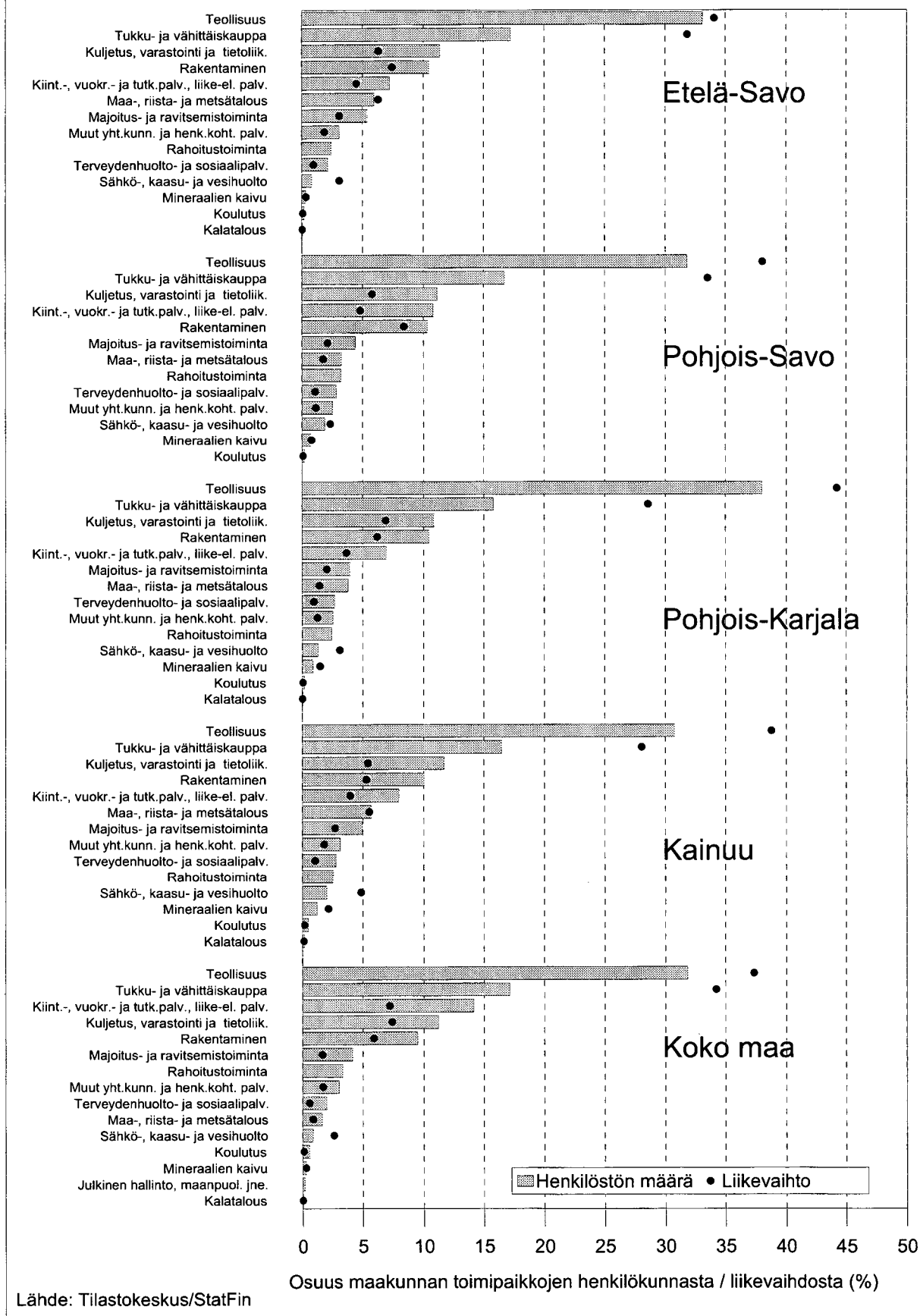
Toimipaikkojen lukumäärän muutos toimialoittain maakunnittain 2000 - 2001

Lähde: Tilastokeskus/StatFin

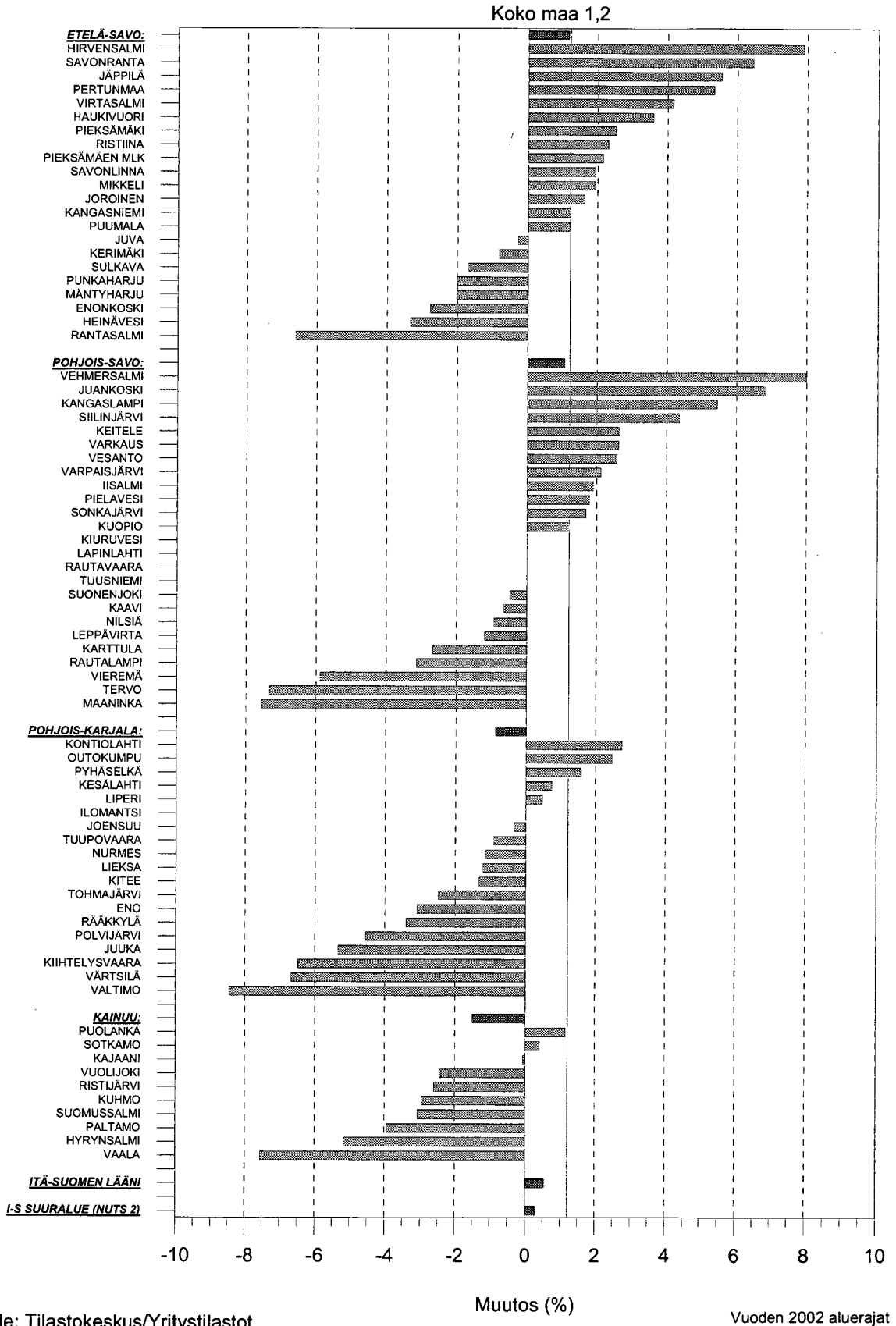
Kuva 40. Toimipaikkojen lukumäärän muutos toimialoittain maakunnittain 2000 – 2001.

Toimipaikkojen henkilöstö ja liikevaihto toimialoittain maakunnittain 2001

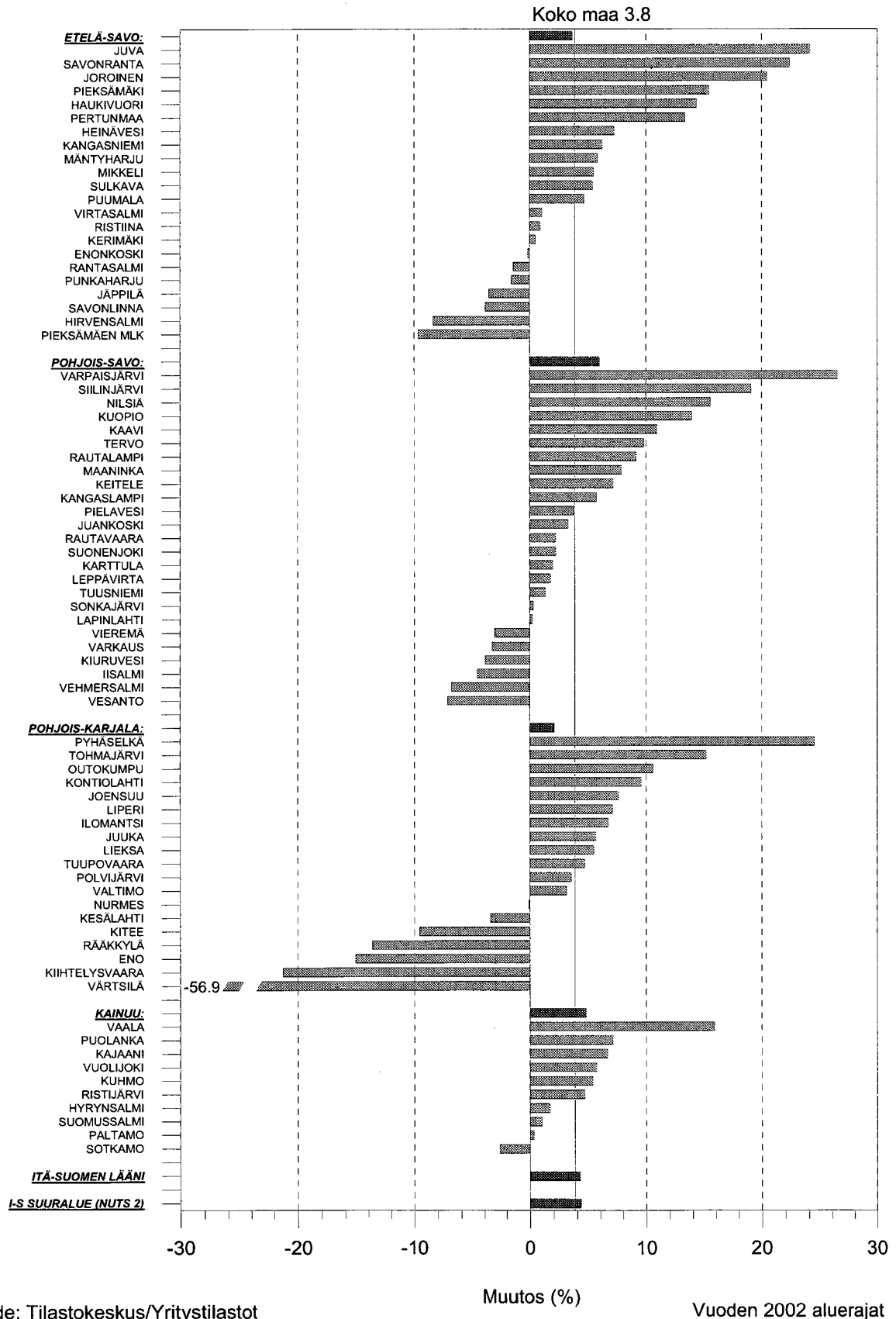
Kuva 41. Toimipaikkojen henkilöstö ja liikevaihto toimialoittain maakunnittain 2001.

Toimipaikkojen lukumäärän muutos kunnittain 2000 - 2001

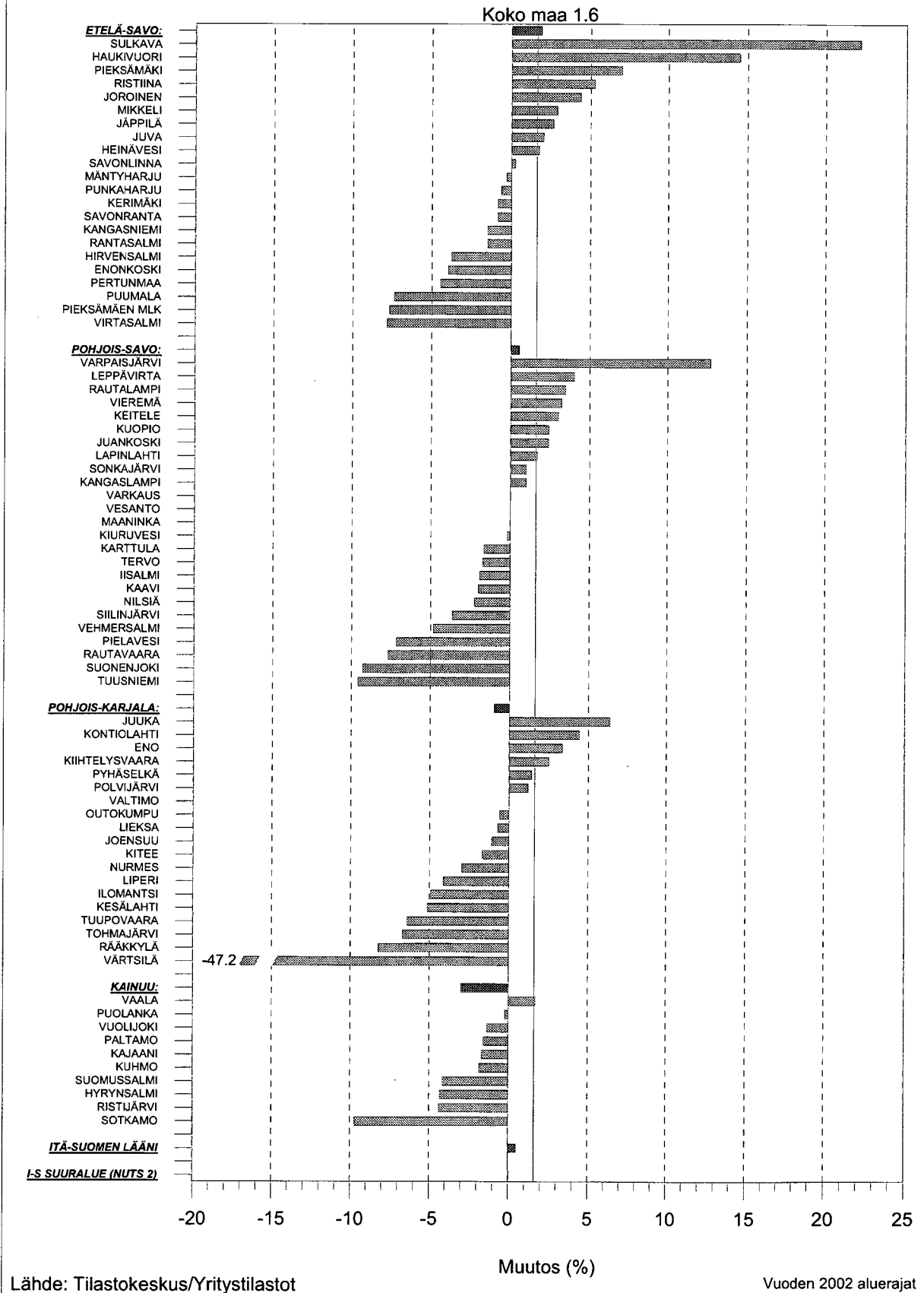
Kuva 42. Toimipaikkojen lukumäärän muutos kunnittain 2000 - 2001.

Toimipaikkojen liikevaihdon muutos kunnittain 2000 - 2001

Kuva 43. Toimipaikkojen liikevaihdon muutos kunnittain 2000 - 2001.

Toimipaikkojen henkilöstön muutos kunnittain 2000 - 2001

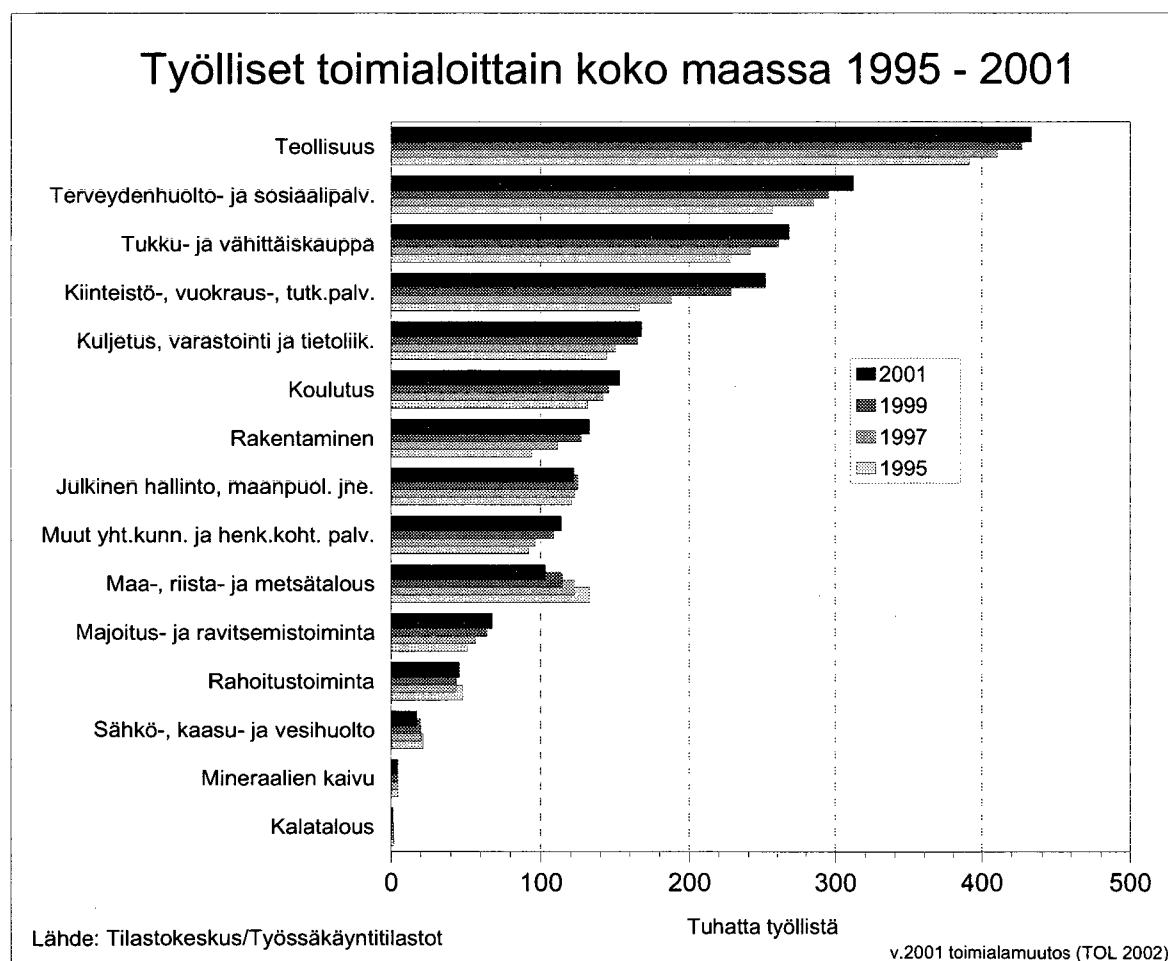
Kuva 44. Toimipaikkojen henkilöstön muutos kunnittain 2000 – 2001.

Elinkeinorakenne

Työllisten määrä väheni Suomessa 1990-luvun laman aikana etenkin palveluissa ja jalostuksessa. Alkutuotannossa työllisten määrä on sen sijaan vähentynyt koko tarkastelujakson vuosina 1987 – 2001. Vuodesta 1994 lähtien työllisten määrä on kasvanut palvelualoilla ja jalostuksessa, mutta kasvu näyttää pysähtyneen vuonna 2001 jalostuksen osalta.

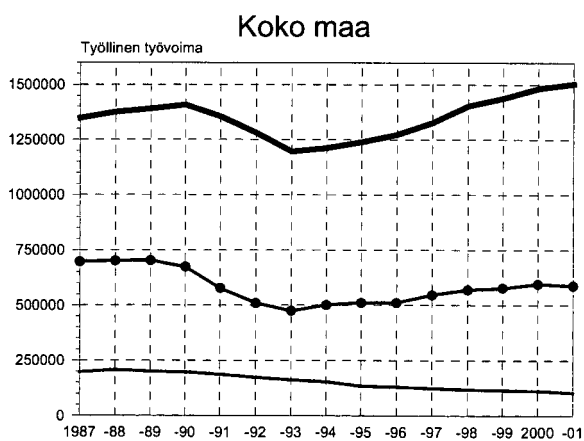
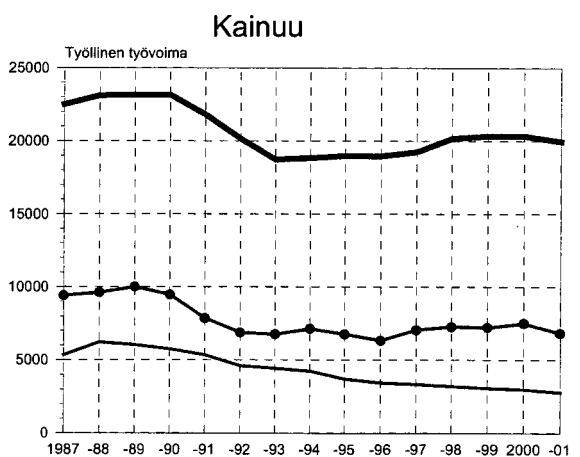
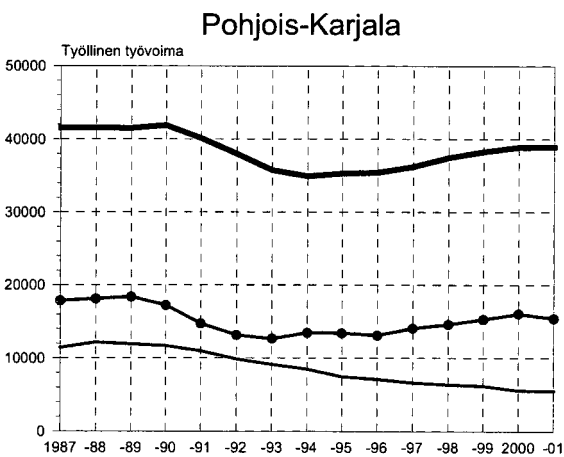
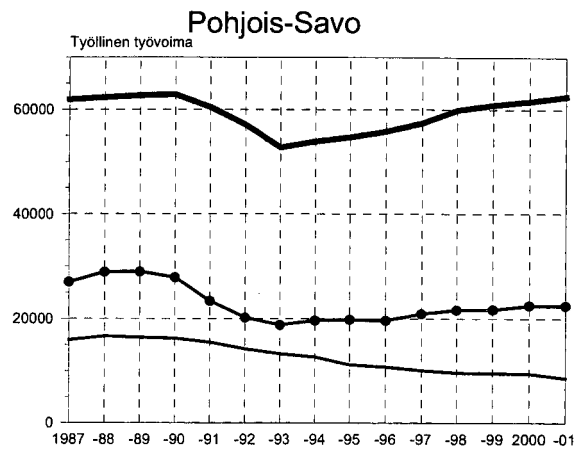
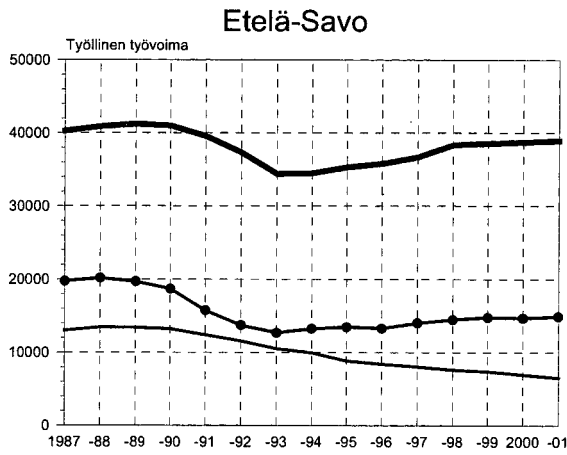
Vuoden 2001 työssäkäyntiluvuissa on käytössä uusi **toimialaluokitus TOL 2002**, joka korvaa Toimialaluokituksen 1995. Toimialaluokituksen uudistamisen myötä muutamia toimintoja on siirretty eri toimialoille tai luotu uusia (ks. sivulta 121). Muutos vaikeuttaa joidenkin toimialojen vertailukelpoisuutta edellisiin vuosiin.

Työllisiä tarkasteltaessa toimialoittain on teollisuus suurin työllistäjä. Ala työllisti vuonna 2001 koko maassa joka viidennen. Seuraavaksi työllistävimät sektorit olivat terveydenhuolto- ja sosiaalipalvelut sekä tukku- ja vähittäiskauppa. Työllisten määrä on kasvanut voimakkaimmin kiinteistö-, vuokraus- ja tutkimuspalveluissa sekä muissa liike-elämän palveluissa vuodesta 1995 lähtien. Maa-, metsä-, riista- ja kalatalouden toimialoilla työllisten määrä on vähentynyt voimakkaimmin, yli 30 000 työllisellä vastaavana aikana. Myös sähkö-, kaasu- ja vesihuollossa työskenteli vuonna 2001 vähemmän henkilöitä kuin kuusi vuotta aiemmin.

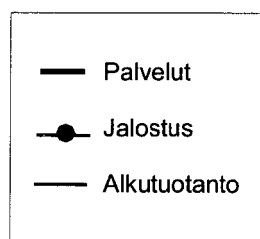

Kuva 45. Työlliset toimialoittain koko maassa 1995 – 2001.

Työllinen työvoima maakunnittain 1987 - 2001

Huom! Erilaiset asteikot

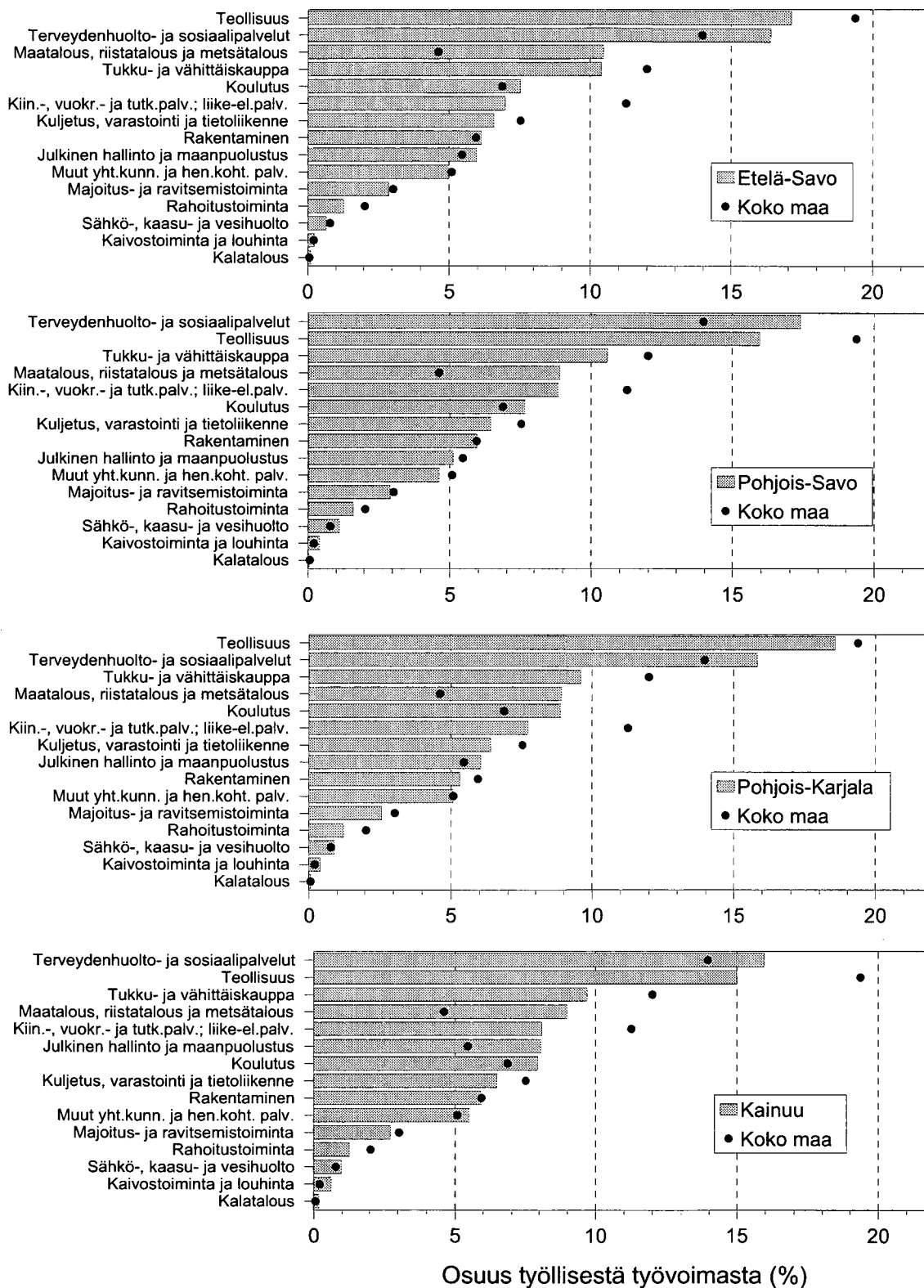

Lähde: Tilastokeskus/Työssäkäyntitilastot

v. 2001 toimialamuutos (TOL 2002)

Kuva 46. Työllinen työvoima maakunnittain 1987 – 2001.

Elinkeinorakenne maakunnittain 2001

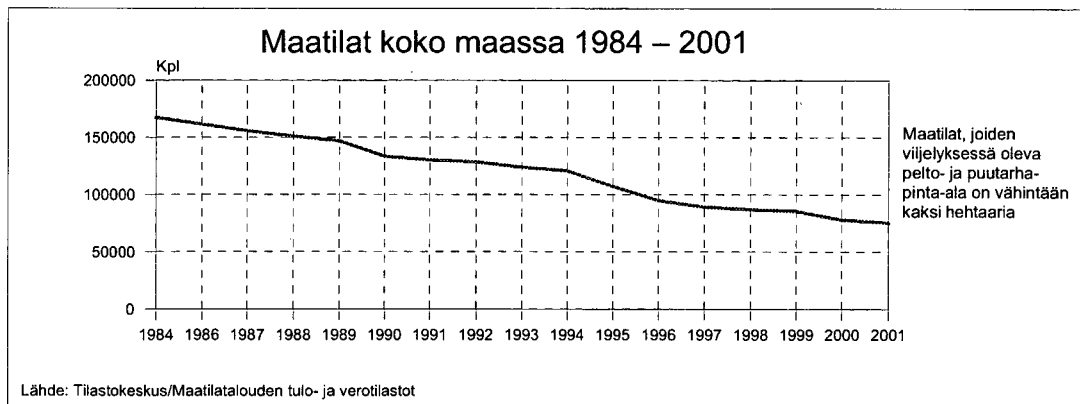
Lähde: Tilastokeskus/Työssäkäyntitilasto

Kuva 47. Elinkeinorakenne maakunnittain 2001.

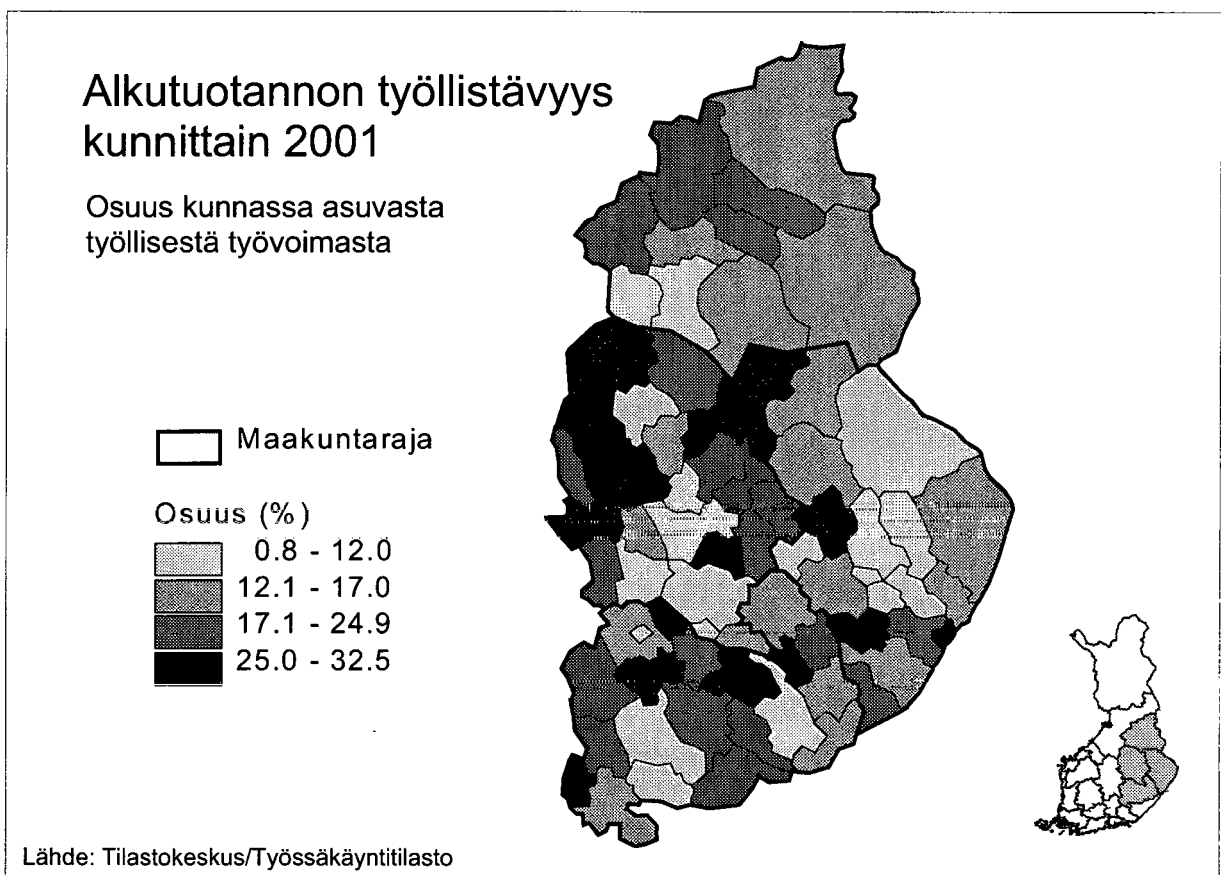
Alkutuotanto

Vuoden 2001 maaseutuelinkeinorekisterin mukaan Suomessa oli 75 774 sellaista maatilaa, joiden viljelyksessä oleva pelto- tai puutarhapinta-ala oli vähintään kaksi hehtaaria. Vuodesta 1984 yli kahden hehtaarin tilojen lukumäärä on vähentynyt lähes 90 000 tilalla. Vuonna 2001 tilojen keskimääräinen peltoala koko maassa oli 29,2 hehtaaria ja metsäala 48,2 hehtaaria. Peltoalaltaan suurimmat tilat sijaitsevat eteläisessä Suomessa, metsäalat taas ovat suurimmat pohjoisessa. Keskimääräinen veronalainen tulo tilaa kohti vuonna 2001 oli koko maassa 33 166 euroa. Maatilatalouden velkaa tiloilla oli keskimäärin 37 539 euroa.

Alkutuotanto työllisti vuonna 2001 alle 5 % koko maan työllisistä.

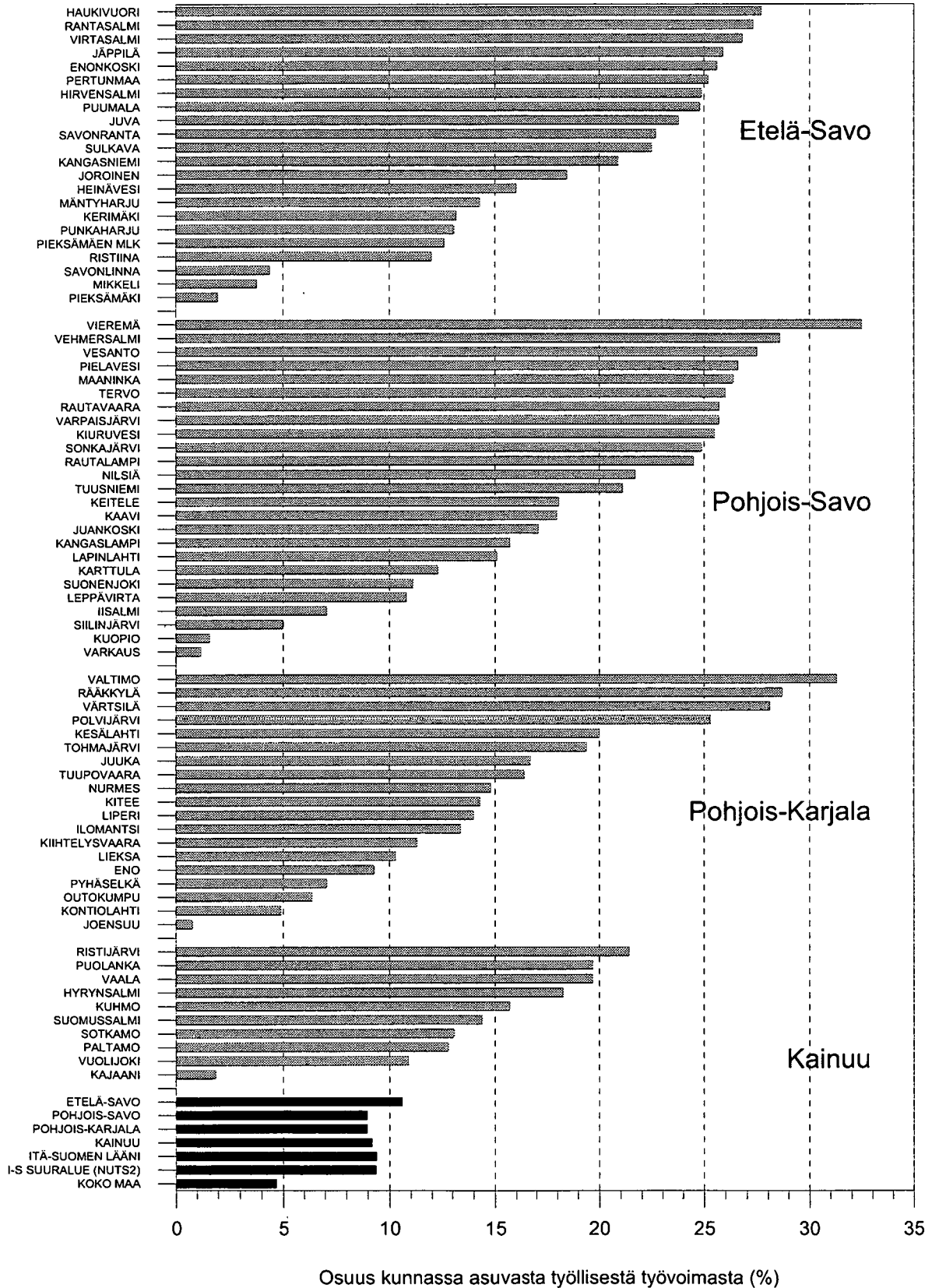

Kuva 48. Maatilat koko maassa 1984 - 2001.

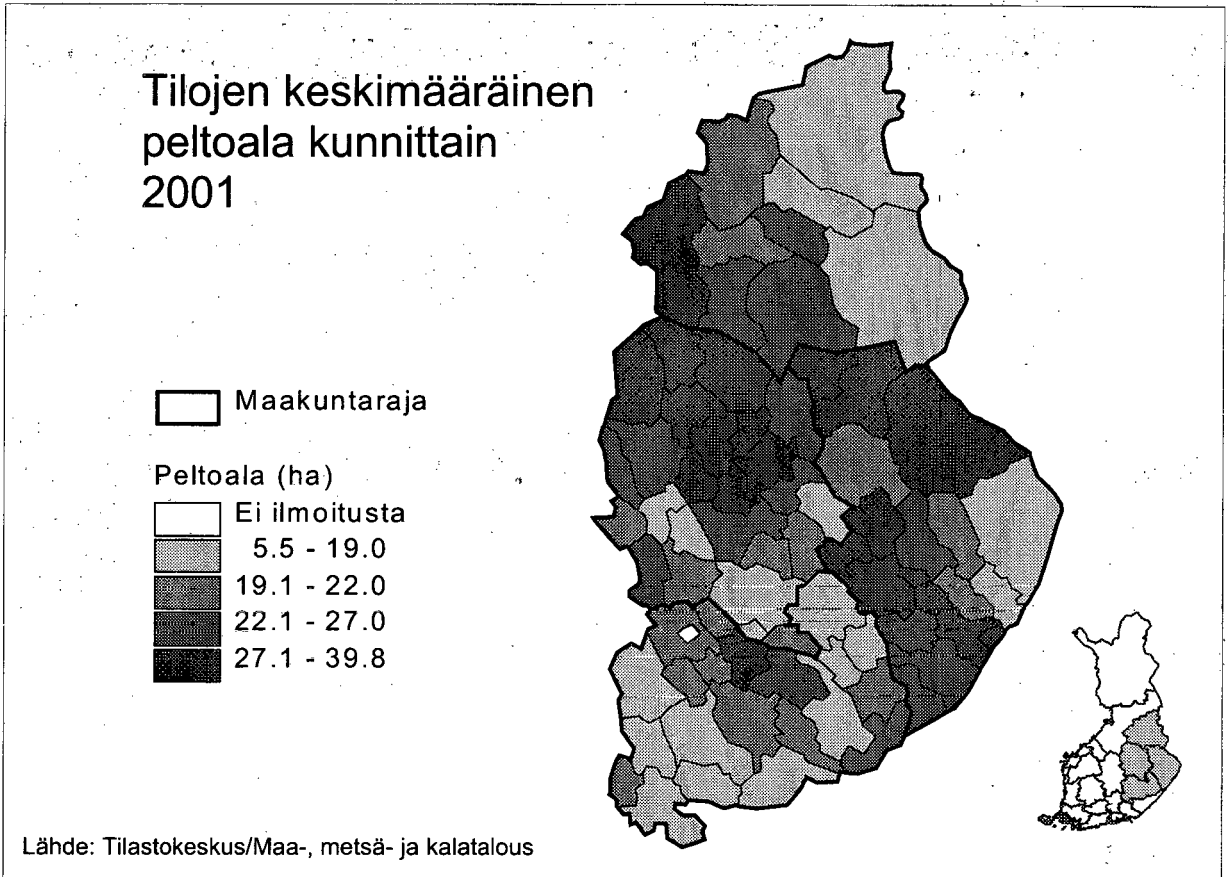
Kuva 49. Alkutuotannon työllistävyys kunnittain 2001.

Alkutuotannon työllistävyys kunnittain 2001

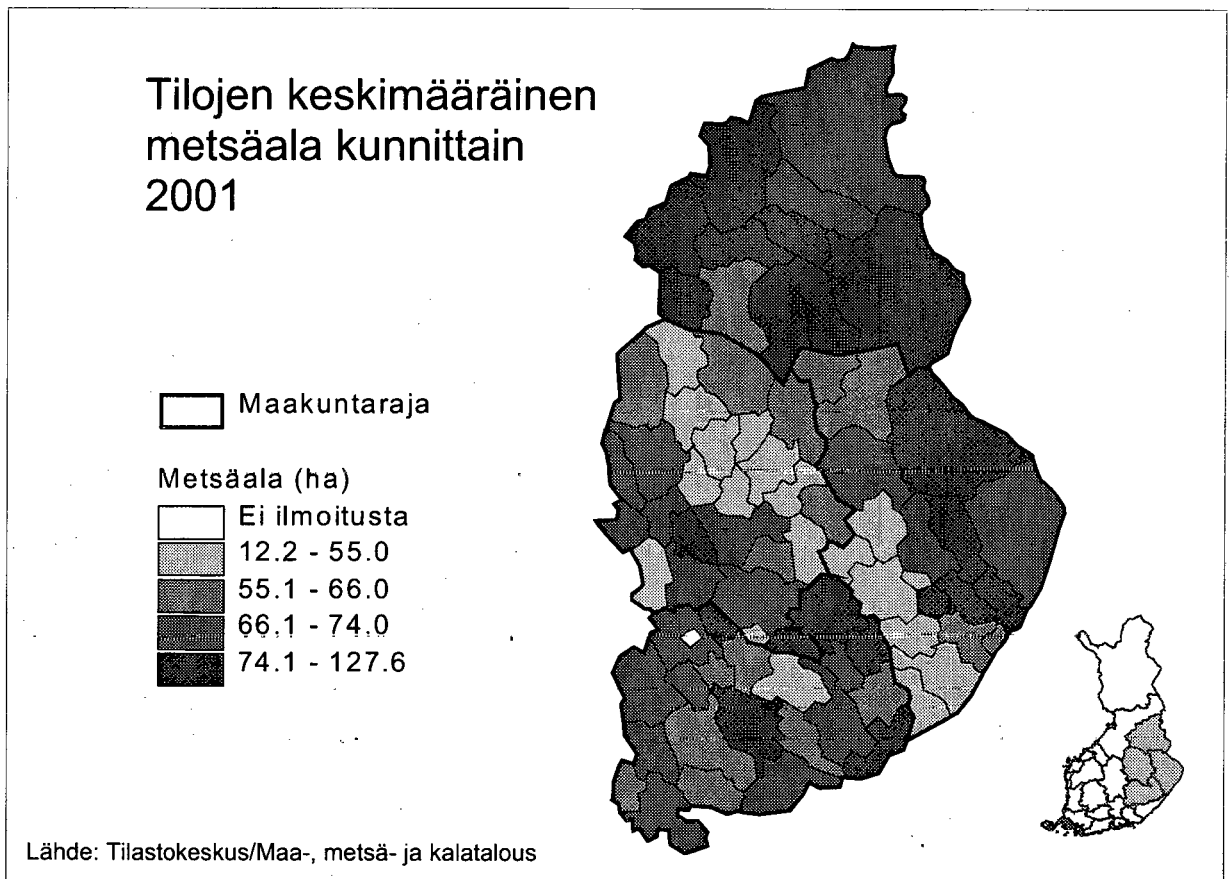

Lähde: Tilastokeskus/Työssäkäyntitilastot

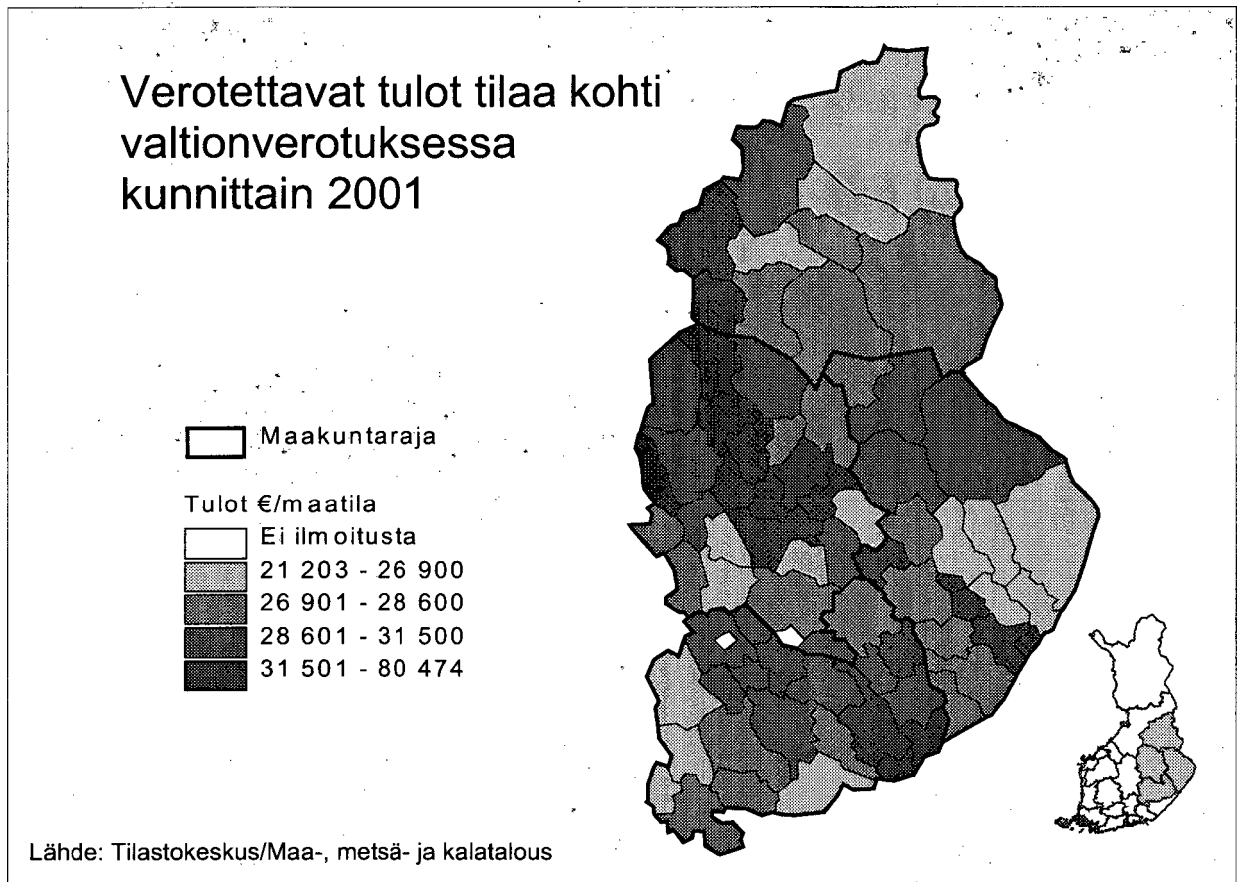
Kuva 50. Alkutuotannon työllistävyys kunnittain 2001.

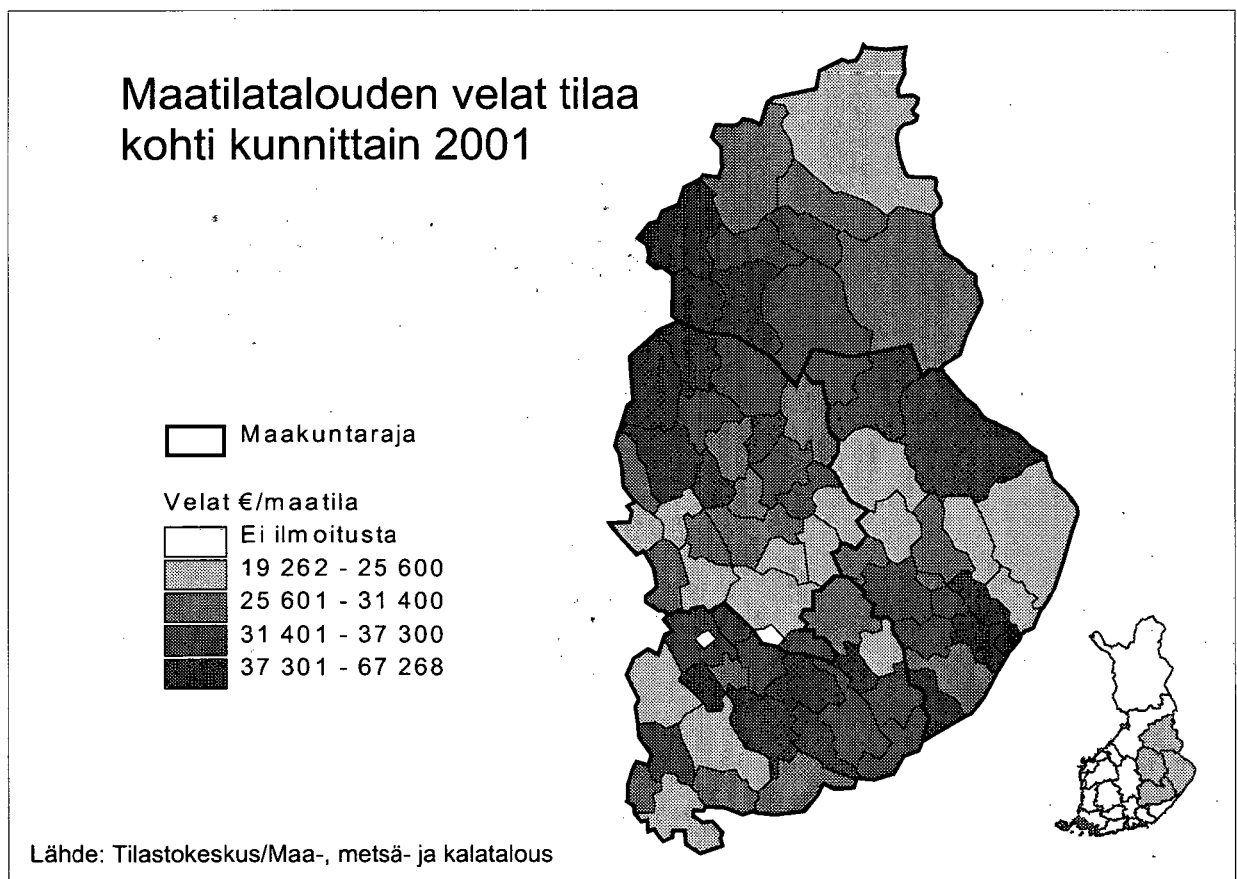
Kuva 51. Tilojen keskimääräinen peltoala kunnittain 2001.

Kuva 52. Tilojen keskimääräinen metsäala kunnittain 2001.

Kuva 53. Verotettavat tulot tilaa kohti valtionverotuksessa kunnittain 2001.

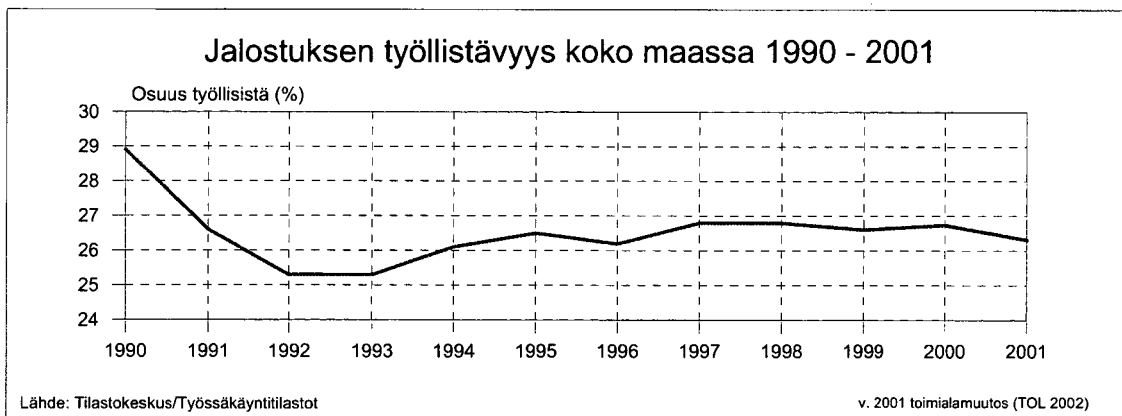
Kuva 54. Maatilatalouden velat tilaa kohti kunnittain 2001.

Jalostus

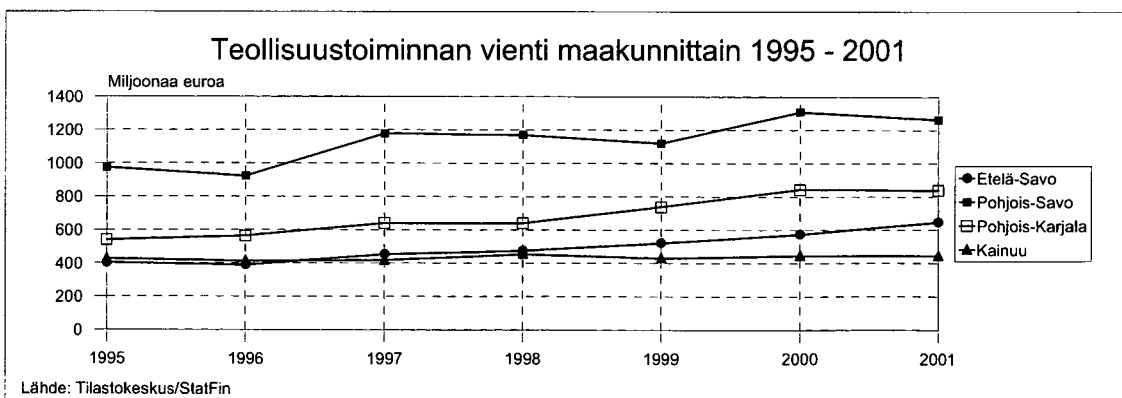
Jalostuselinkeinot työllistivät vuonna 2001 yli neljäsosan koko maan työllisestä työvoimasta. *Jalostuksen* toimialoihin lasketaan kuuluviksi teollisuuden lisäksi myös mineraalien kaivu, sähkö-, kaasu- ja vesihuolto sekä rakentaminen. *Teollisuustoimintaan* puolestaan kuuluu mineraalien kaivu, teollisuus sekä sähkö-, kaasu- ja vesihuolto.

Tuotannon bruttoarvo (EU:n määritelmän mukainen, sisältää tukipalkkiot) mittaa yrityksen tai toimipaikan oman tuotannon arvoa, sen tosiasiallista tuotantoa. Tuotanto-toimintaan lasketaan mukaan kaikki tuotantoon liittyvät tuotot ja niitä oikaistaan käyttöomaisuuden luovutusvoitoilla. Tuotannon bruttoarvo lasketaan toimipaikan ilmoittaman laskennallisen käyttökatteen avulla. Tuotannon bruttoarvon kaava on seuraava: Liikevaihto + toimitukset yrityksen muiden toimipaikkojen käyttöön + valmisteverastojen muutos + valmistus omaan käyttöön + liiketoiminnan muut tuotot - käyttöomaisuuden luovutusvoitot - kauppatarvaroiden hankinta = BRUTTOARVO.

Tuotannon jalostusarvo (EU:n määritelmän mukainen arvonlisäys perushintaan sisältäen tukipalkkiot) mittaa eri tuotantokelijöiden yhteenlaskettua jalostusarvoa toimipaikan liiketoiminnasta. Tuotannon bruttoarvon avulla voidaan laskea jalostusarvo seuraavasti: BRUTTOARVO - aine- ja tarvikeostot - ostot yrityksen muilta toimipaikoilta - varastojen muutos - ulkopuoliset palvelut - muut kiinteät ja muuttuvat kulut pl. henkilöstökulut + kauppatarvaroiden hankinta = JALOSTUSARVO.

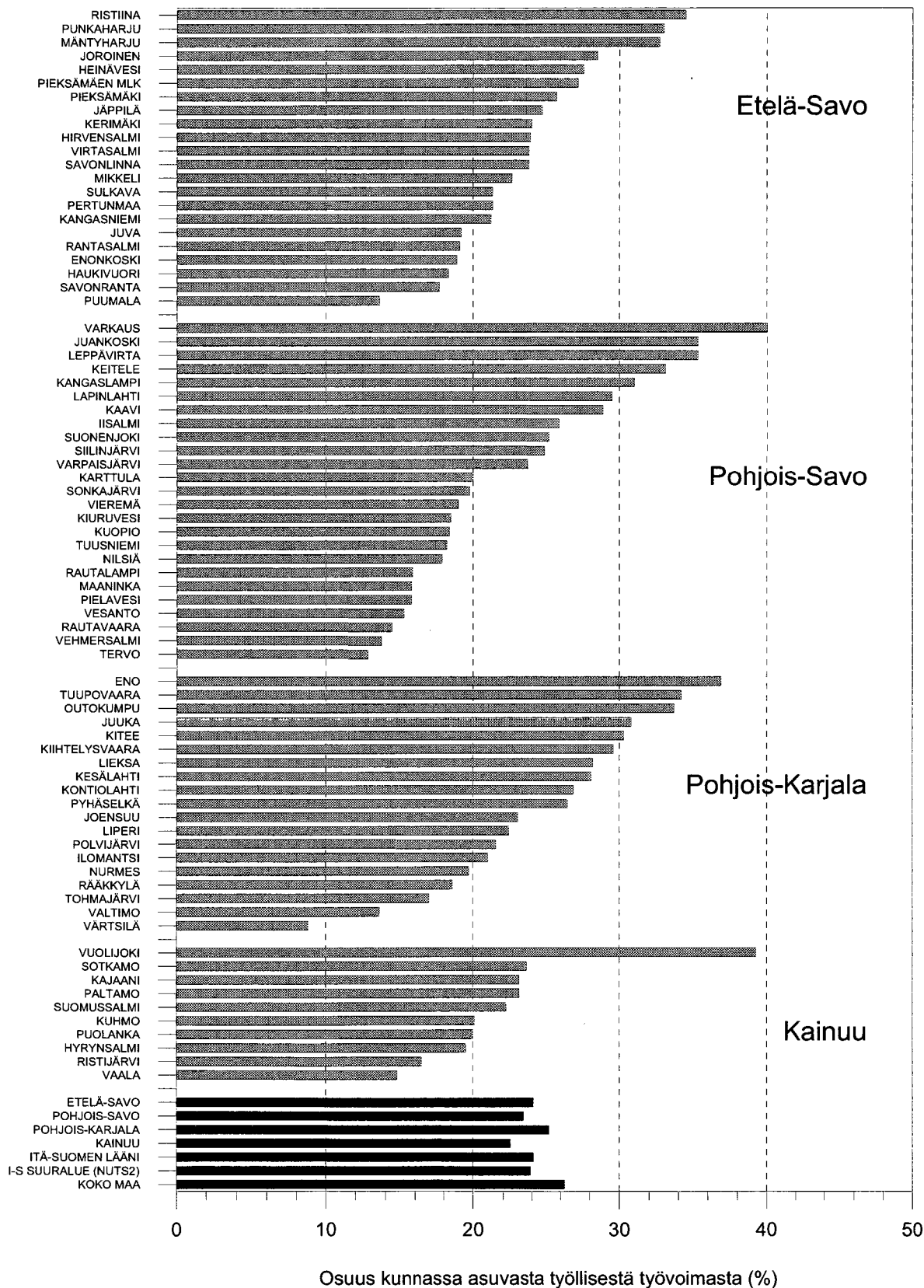

Kuva 55. Jalostuksen työllistävyys koko maassa 1990 – 2001.

Kuva 56. Teollisuustoiminnan vienti maakunnittain 1995 - 2001.

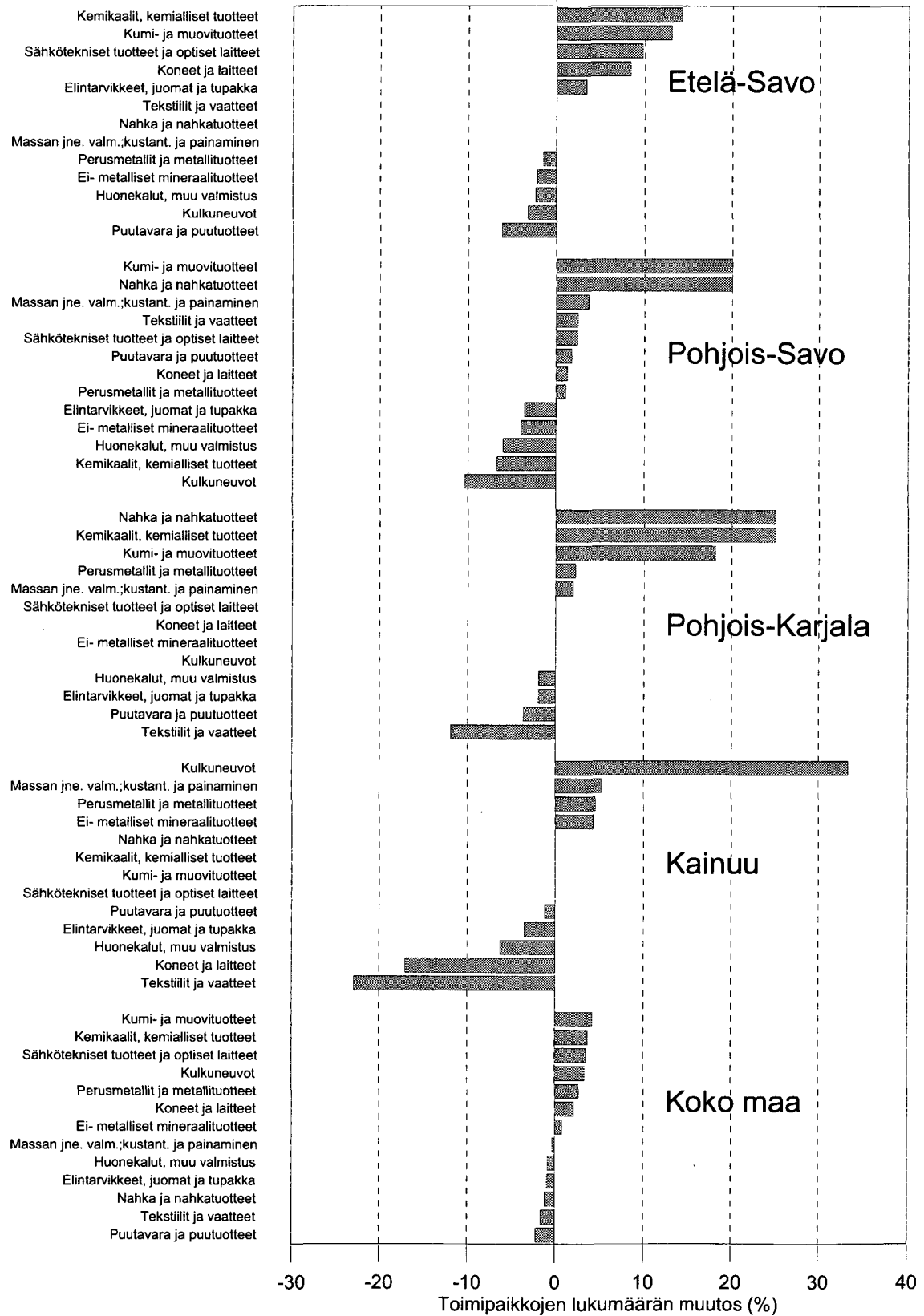
Jalostuksen työllistävyys kunnittain 2001

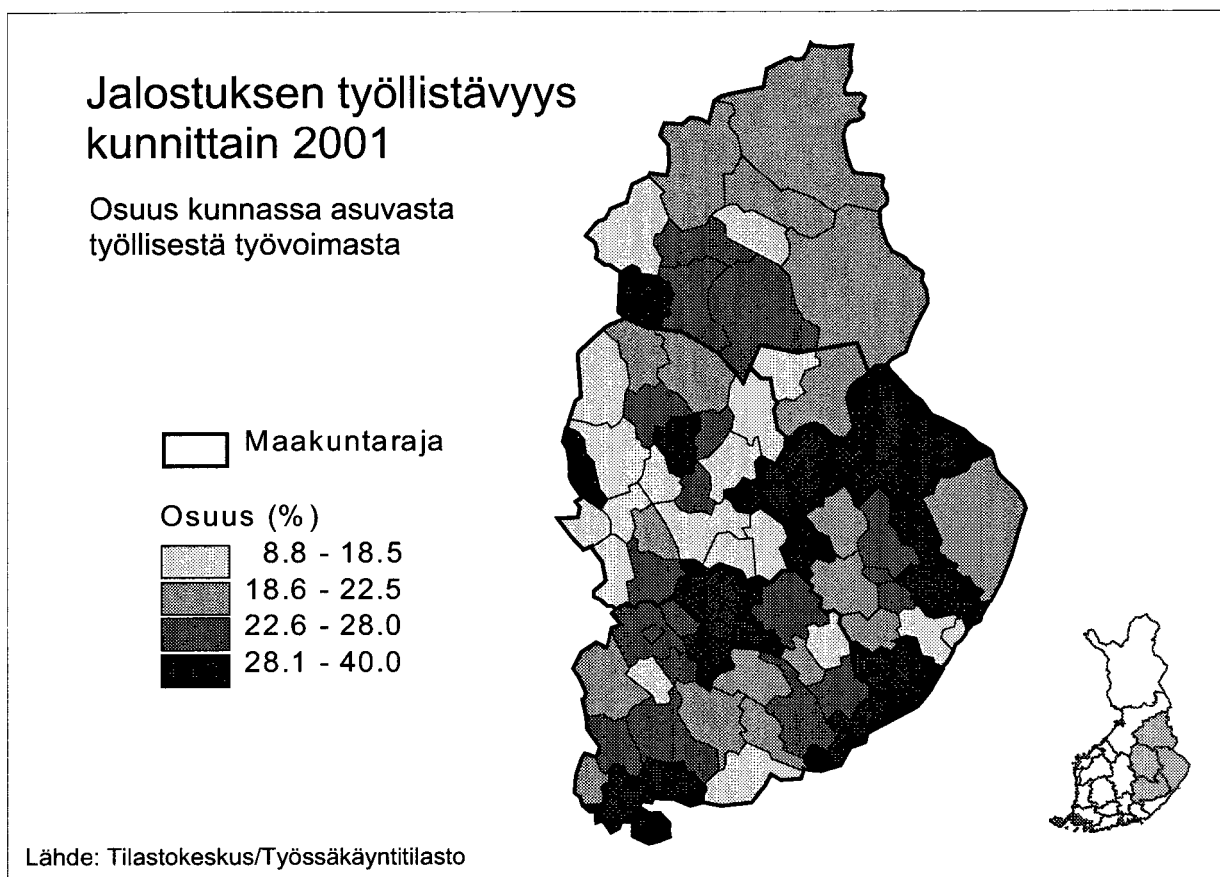
Lähde: Tilastokeskus/Työssäkäyntitilastot

Kuva 57. Jalostuksen työllistävyys kunnittain 2001.

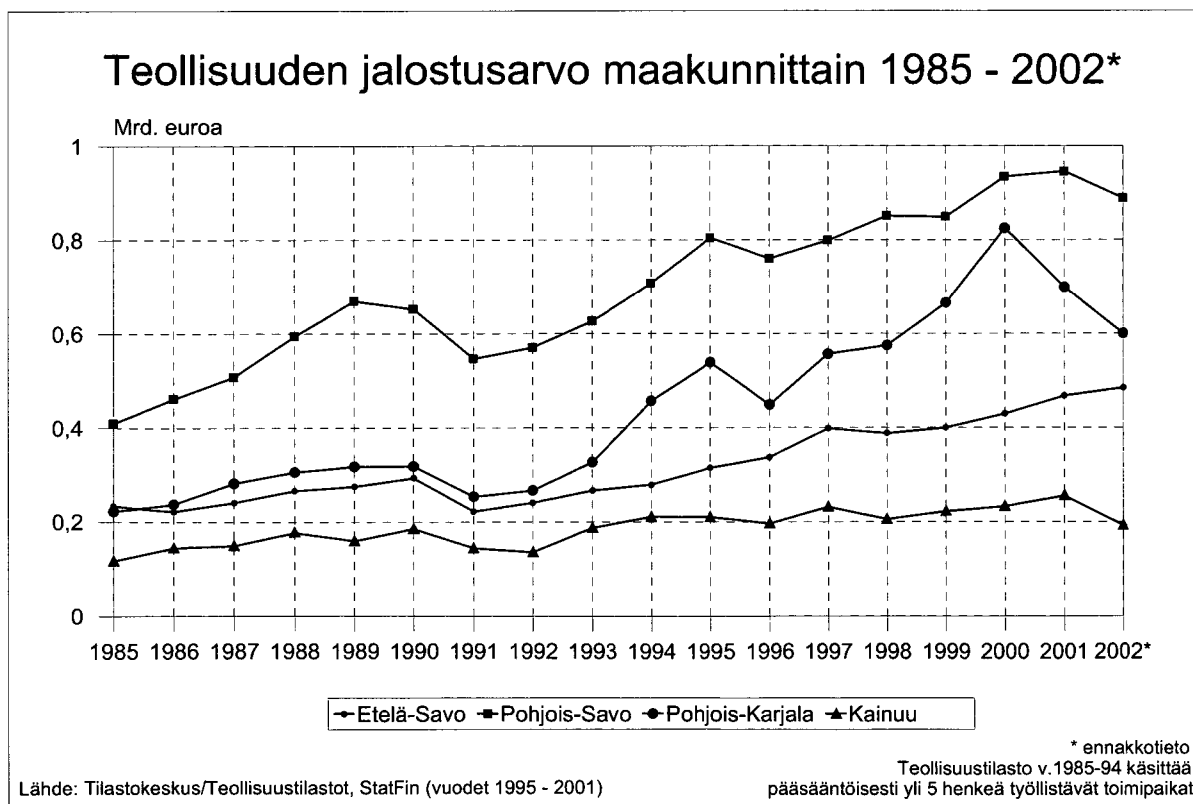
Teollisuuden toimipaikkojen lukumäärän muutos toimialoittain maakunnittain 2000 - 2001

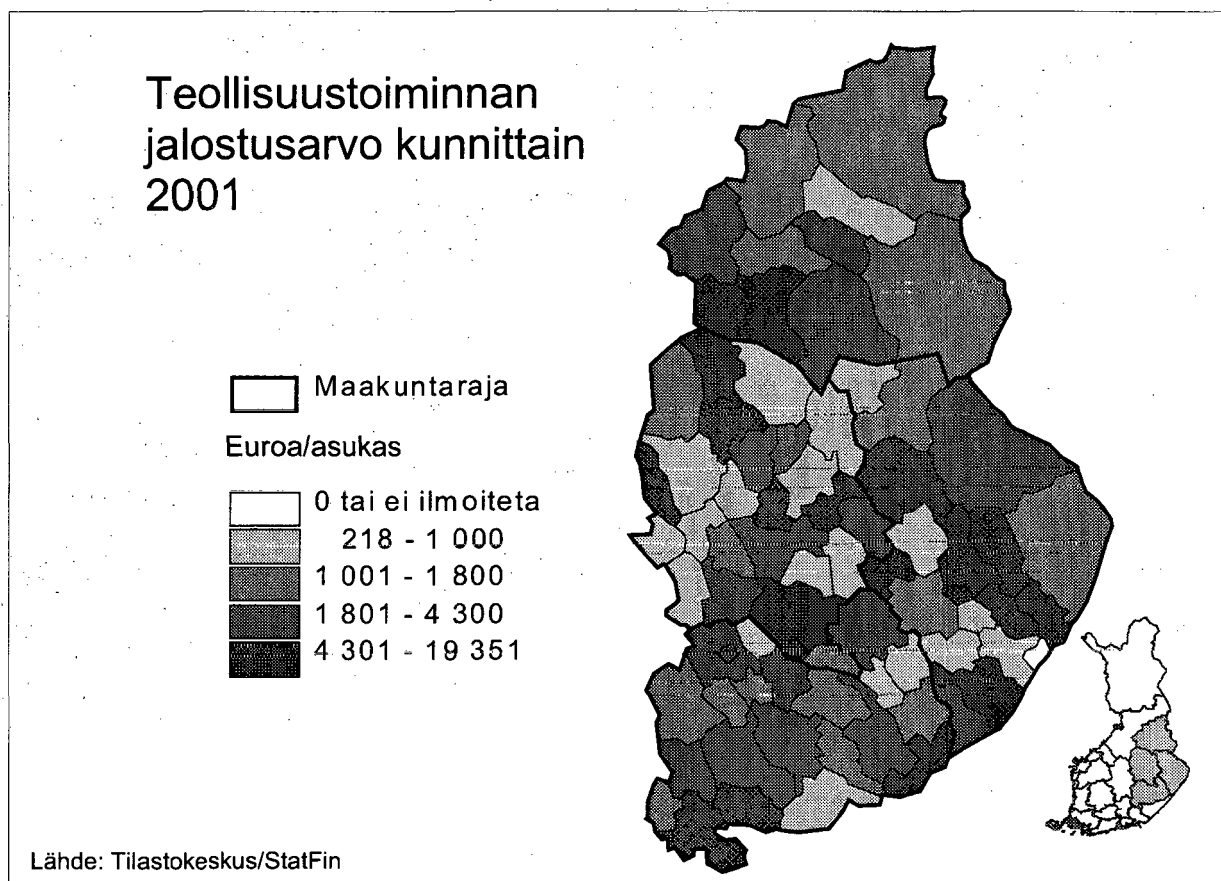
Kuva 58. Teollisuuden toimipaikkojen lukumäärän muutos toimialoittain maakunnittain 2000 - 2001.

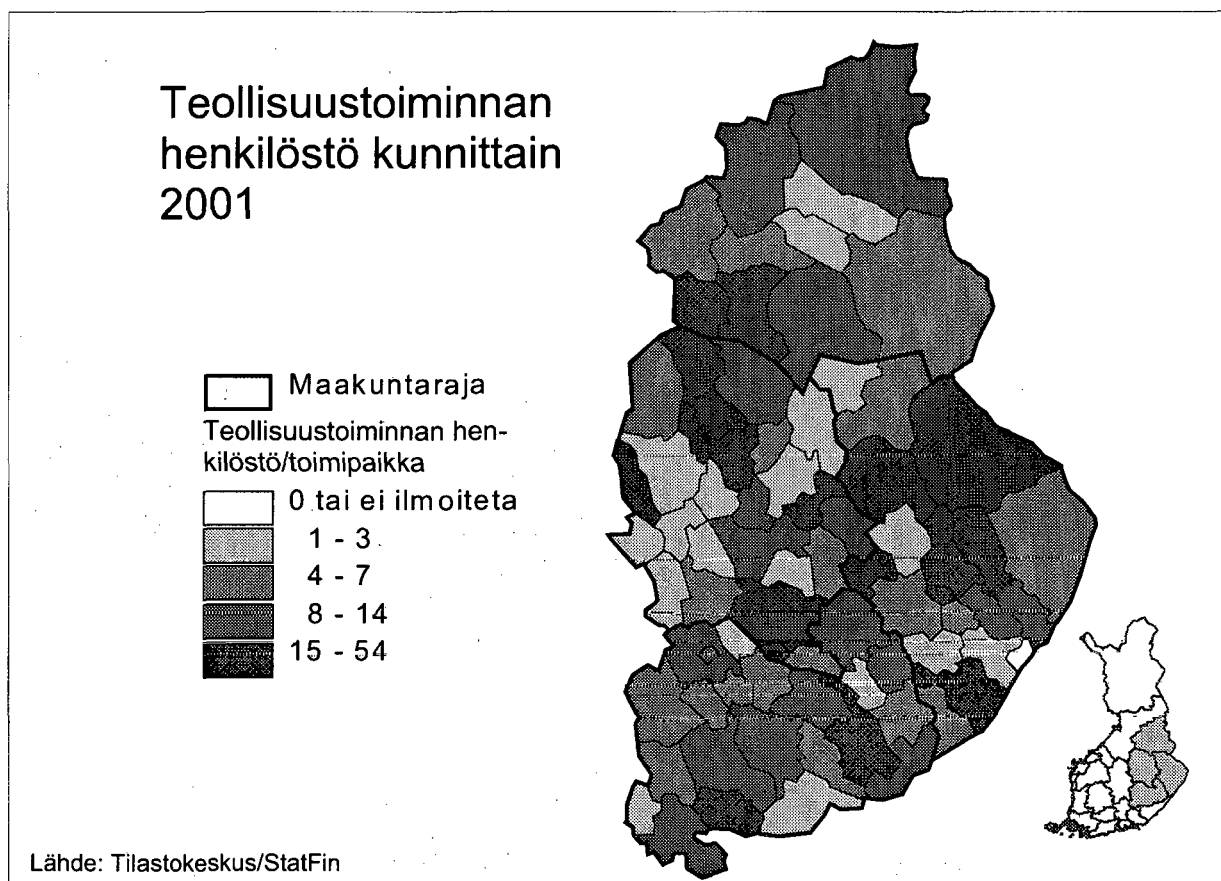
Kuva 59. Jalostuksen työllistävyys kunnittain 2001.

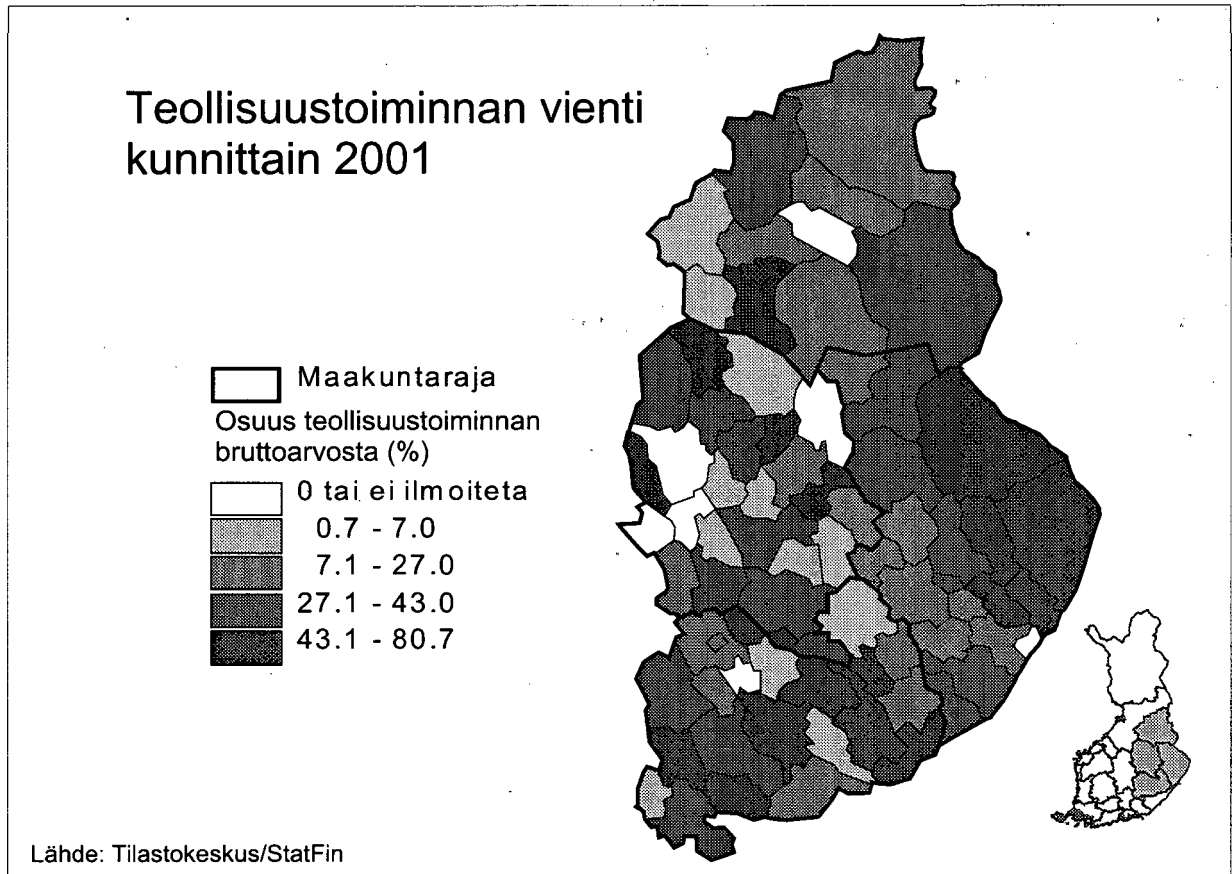
Kuva 60. Teollisuuden jalostusarvo maakunnittain 1985 – 2002*.

Kuva 61. Teollisuustoiminnan jalostusarvo kunnittain 2001.

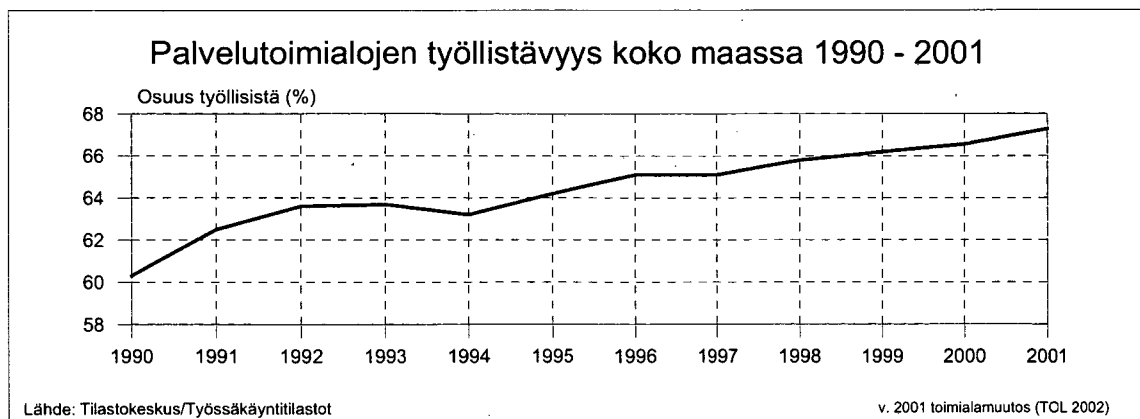
Kuva 62. Teollisuustoiminnan henkilöstö kunnittain 2001.

Kuva 63. Teollisuustoiminnan vienti kunnittain 2001.

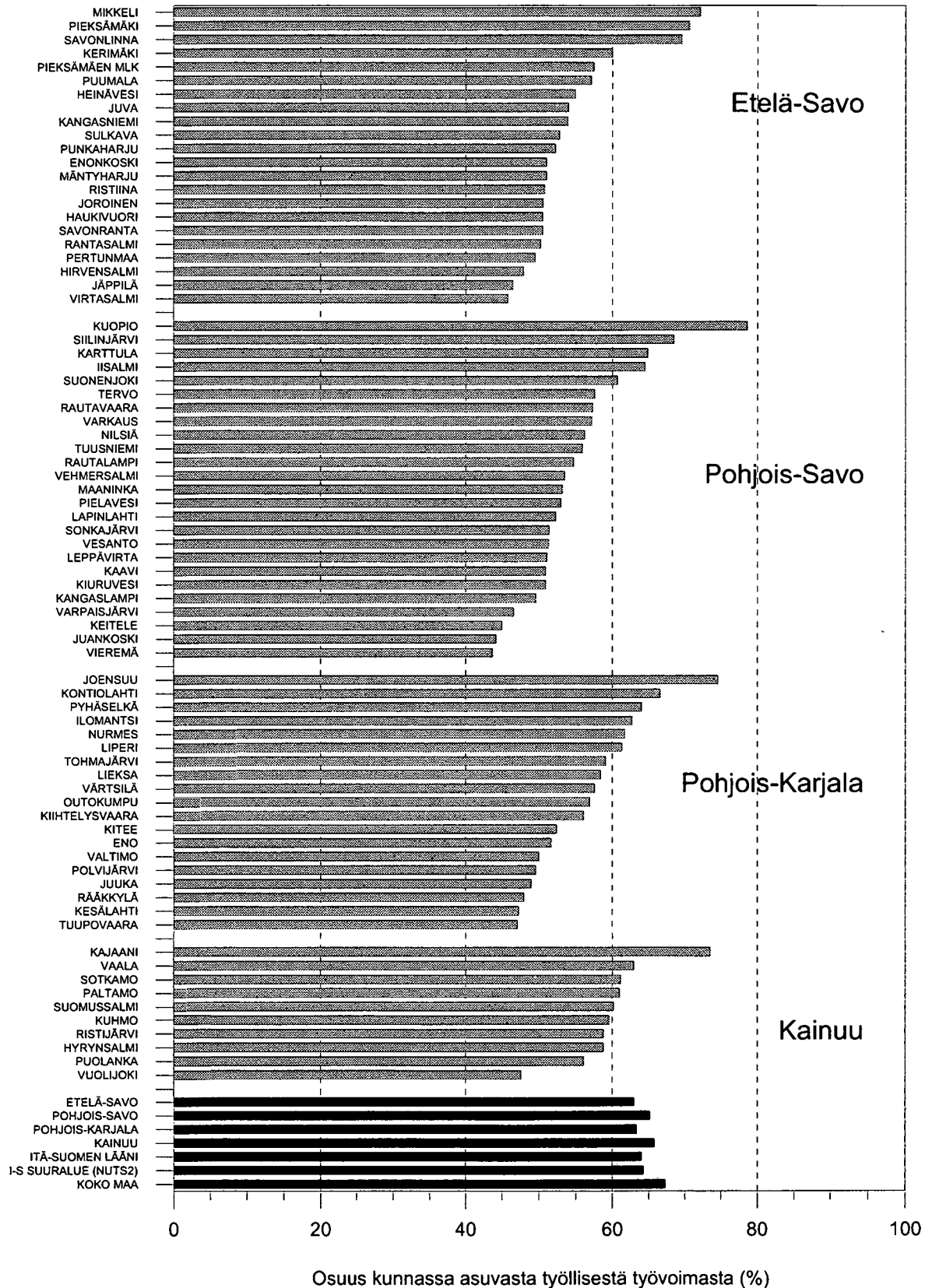
Palvelutoimialat

Palvelusektorin työpaikkojen määrä väheni koko maassa yli 200 000:lla 1990-luvun alkuvuosina (kuva 46). Vasta vuonna 1999 palvelutoimialojen työpaikkojen määrä ylsi vuosikymmenen alun tasolle. Suhteellisesti tarkasteltuna palvelutoimialat ovat kuitenkin voimistaneet merkitystään koko 1990-luvun ajan. Vuoden 2001 tilastojen mukaan koko maan työllisistä 67 % työskenteli palvelualoilla, kun kymmenen vuotta aiemmin vastaava osuus oli 60 % työllisistä. *Palvelutoimialoihin* lasketaan kuuluviksi kauppa, majoitus- ja ravitsemispalvelut, kuljetus, varastointi ja tietoliikenne, rahoitustoiminta, liike-elämän palvelut, julkinen hallinto, koulutus sekä terveydenhuolto ja sosiaalipalvelut (toimialaluokat G - Q).

Kuva 64. Palvelutoimialojen työllistävyys koko maassa 1990 - 2001.

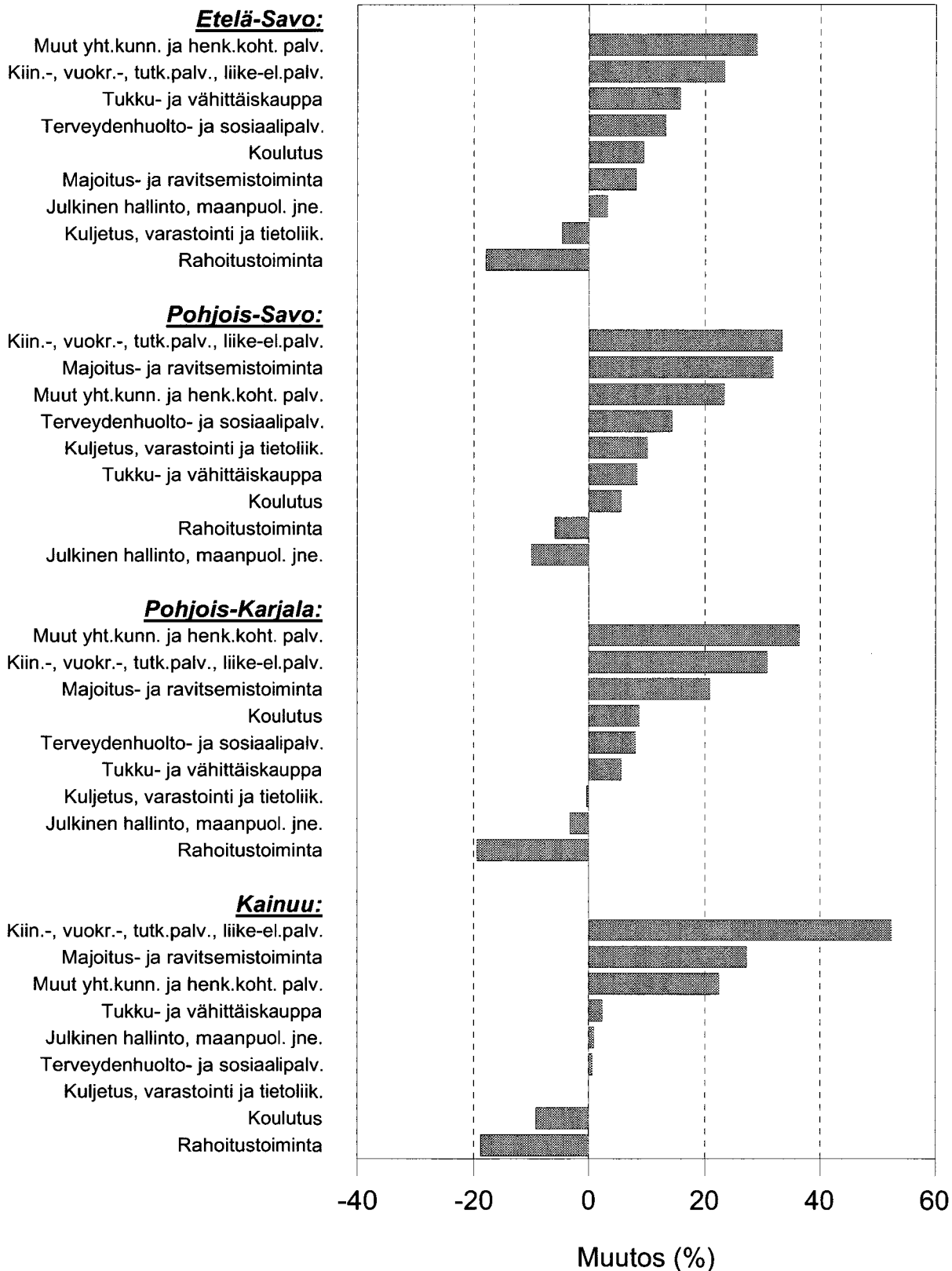
Palvelutoimialojen työllistävyys kunnittain 2001

Lähde: Tilastokeskus/Työssäkäyntitilastot

Kuva 65. Palvelutoimialojen työllistävyys kunnittain 2001.

Työpaikkojen muutokset maakunnittain palvelutoimialoilla 1995 - 2001

Lähde: Tilastokeskus/Työssäkäyntitilastot

v. 2001 toimialamuutos (TOL 2002)

Kuva 66. Työpaikkojen muutokset maakunnittain palvelutoimialoilla 1995 – 2001.

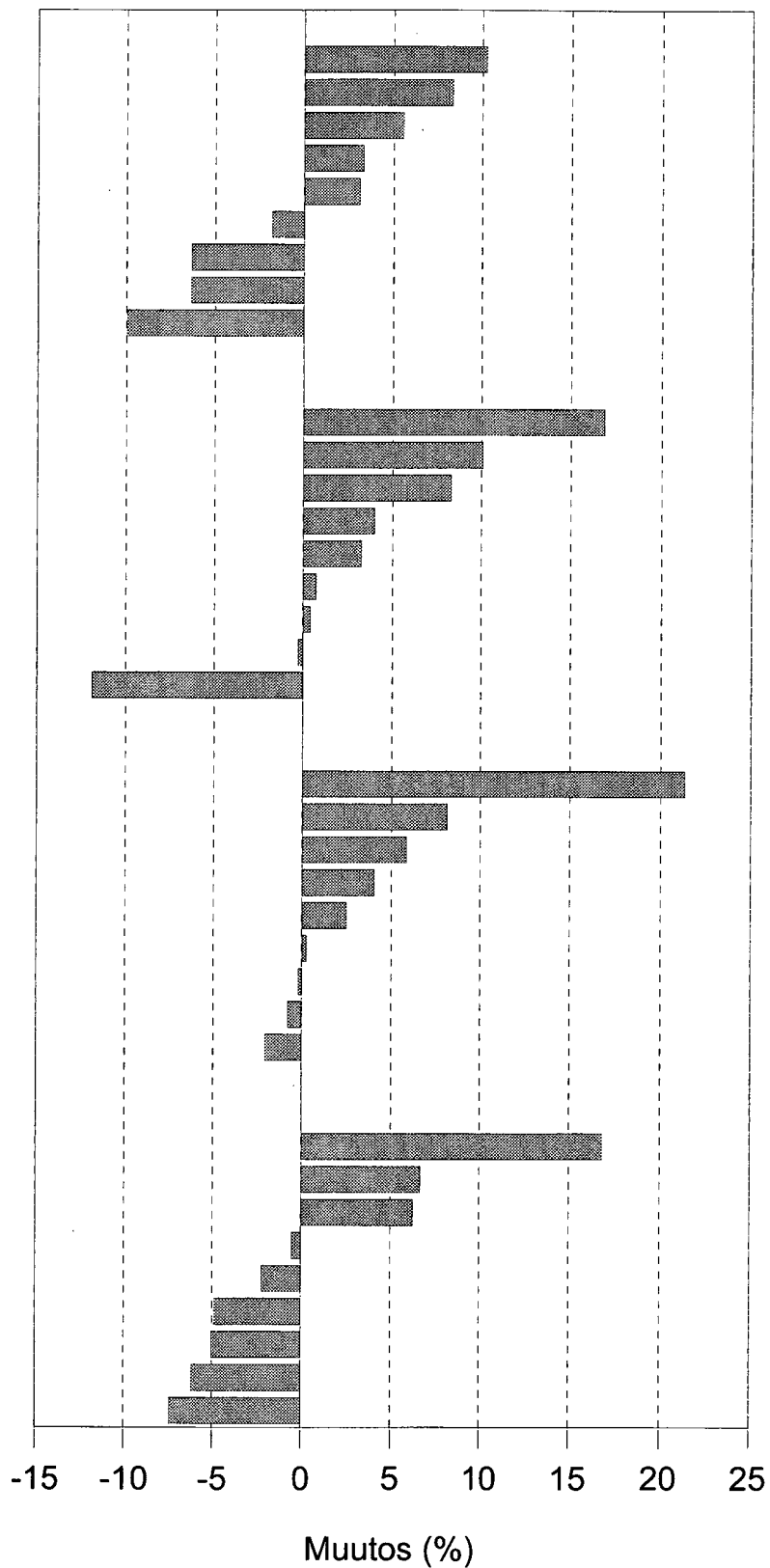
Työpaikkojen muutokset maakunnittain palvelutoimialoilla 1998 - 2001

Etelä-Savo:
 Kiin.-, vuokr.-, tutk.palv., liike-el.palv.
 Muut yht.kunn. ja henk.koht. palv.
 Terveydenhuolto- ja sosiaalipalv.
 Tukku- ja vähittäiskauppa
 Koulutus
 Majoitus- ja ravitsemistoiminta
 Rahoitustoiminta
 Kuljetus, varastointi ja tietoliik.
 Julkinen hallinto, maanpuol. jne.

Pohjois-Savo:
 Majoitus- ja ravitsemistoiminta
 Kiin.-, vuokr.-, tutk.palv., liike-el.palv.
 Muut yht.kunn. ja henk.koht. palv.
 Koulutus
 Terveydenhuolto- ja sosiaalipalv.
 Tukku- ja vähittäiskauppa
 Kuljetus, varastointi ja tietoliik.
 Rahoitustoiminta
 Julkinen hallinto, maanpuol. jne.

Pohjois-Karjala:
 Muut yht.kunn. ja henk.koht. palv.
 Kiin.-, vuokr.-, tutk.palv., liike-el.palv.
 Majoitus- ja ravitsemistoiminta
 Koulutus
 Terveydenhuolto- ja sosiaalipalv.
 Rahoitustoiminta
 Tukku- ja vähittäiskauppa
 Kuljetus, varastointi ja tietoliik.
 Julkinen hallinto, maanpuol. jne.

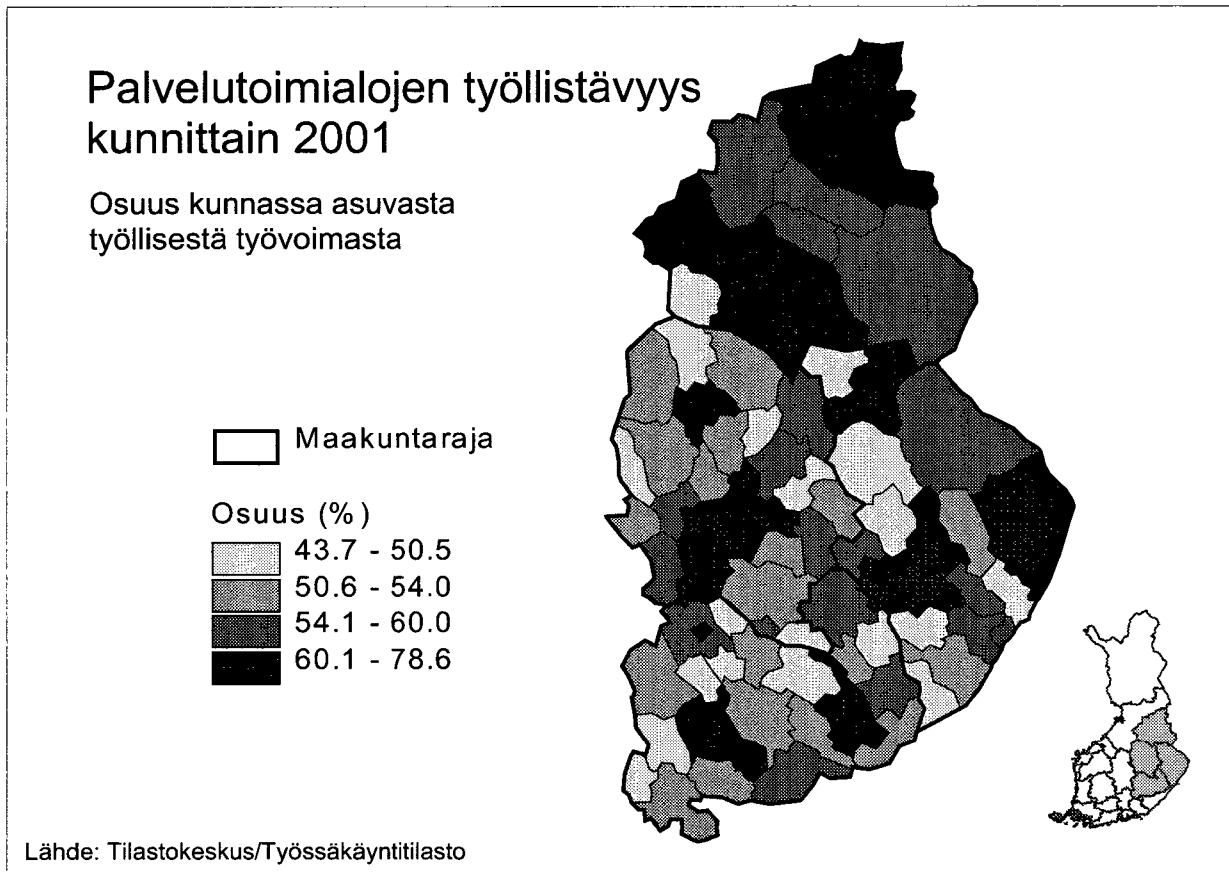
Kainuu:
 Kiin.-, vuokr.-, tutk.palv., liike-el.palv.
 Majoitus- ja ravitsemistoiminta
 Muut yht.kunn. ja henk.koht. palv.
 Rahoitustoiminta
 Terveydenhuolto- ja sosiaalipalv.
 Tukku- ja vähittäiskauppa
 Kuljetus, varastointi ja tietoliik.
 Koulutus
 Julkinen hallinto, maanpuol. jne.

Lähde: Tilastokeskus/Työssäkäyntitilastot

v. 2001 toimialamuutos (TOL 2002)

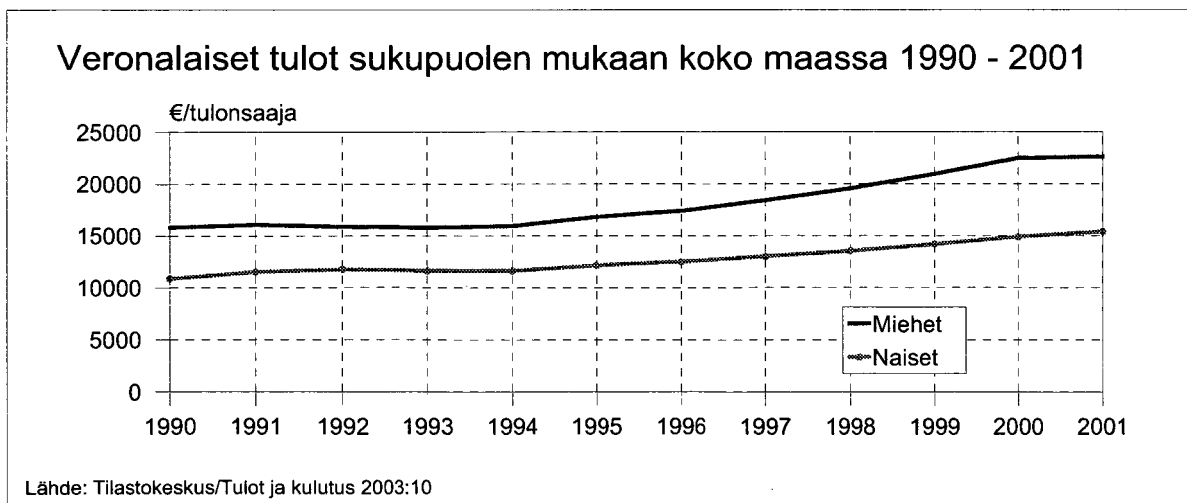
Kuva 67. Työpaikkojen muutokset maakunnittain palvelutoimialoilla 1998 – 2001.

Kuva 68. Palvelutoimialojen työllistävyys kunnittain 2001.

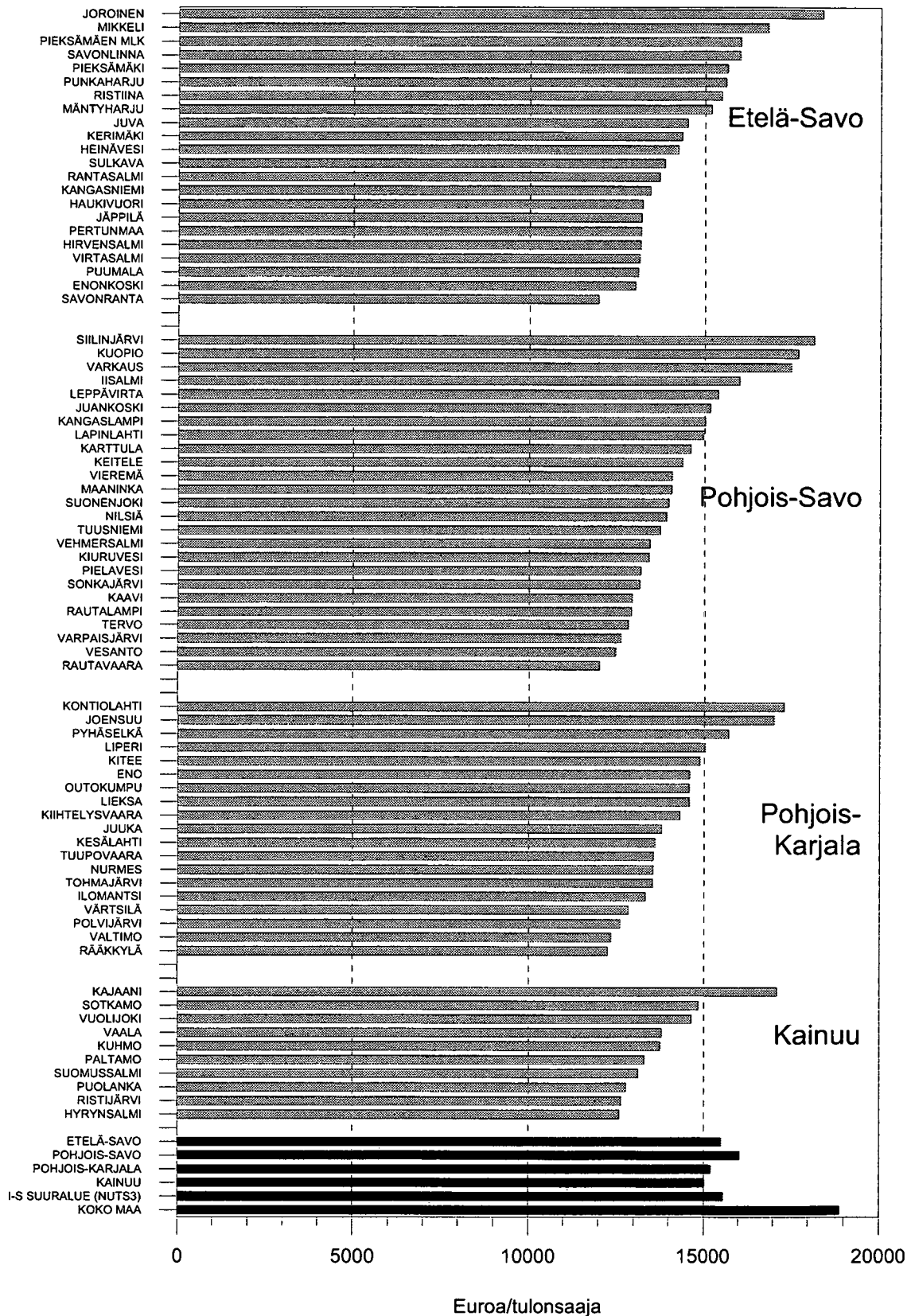
Tulonsaajien tulot

Tulonsaajat ansaitsivat vuonna 2001 keskimäärin 18 892 euroa, mikä oli vajaa kaksi prosenttia enemmän kuin vuotta aiemmin. Sukupuolten väliset tuloerot olivat selvät naisten keskitulojen ollessa 68 % miesten keskimääräisistä tuloista. Vuodesta 2000 miesten tulot kasvoivat 0,8 % ja naisten 3,2 %.

Kuva 69. Veronalaiset tulot sukupuolen mukaan koko maassa 1990 – 2001.

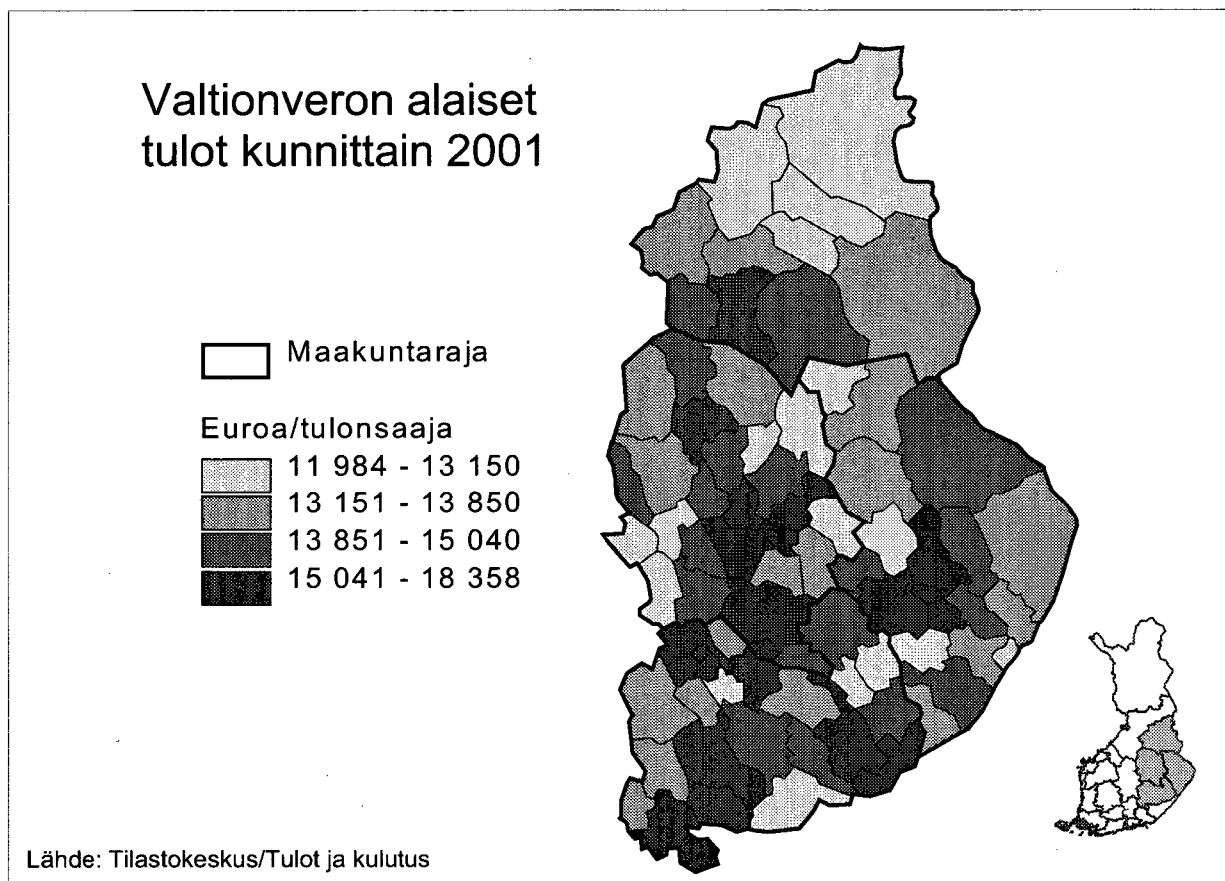
Valtionveron alaiset tulot kunnittain 2001

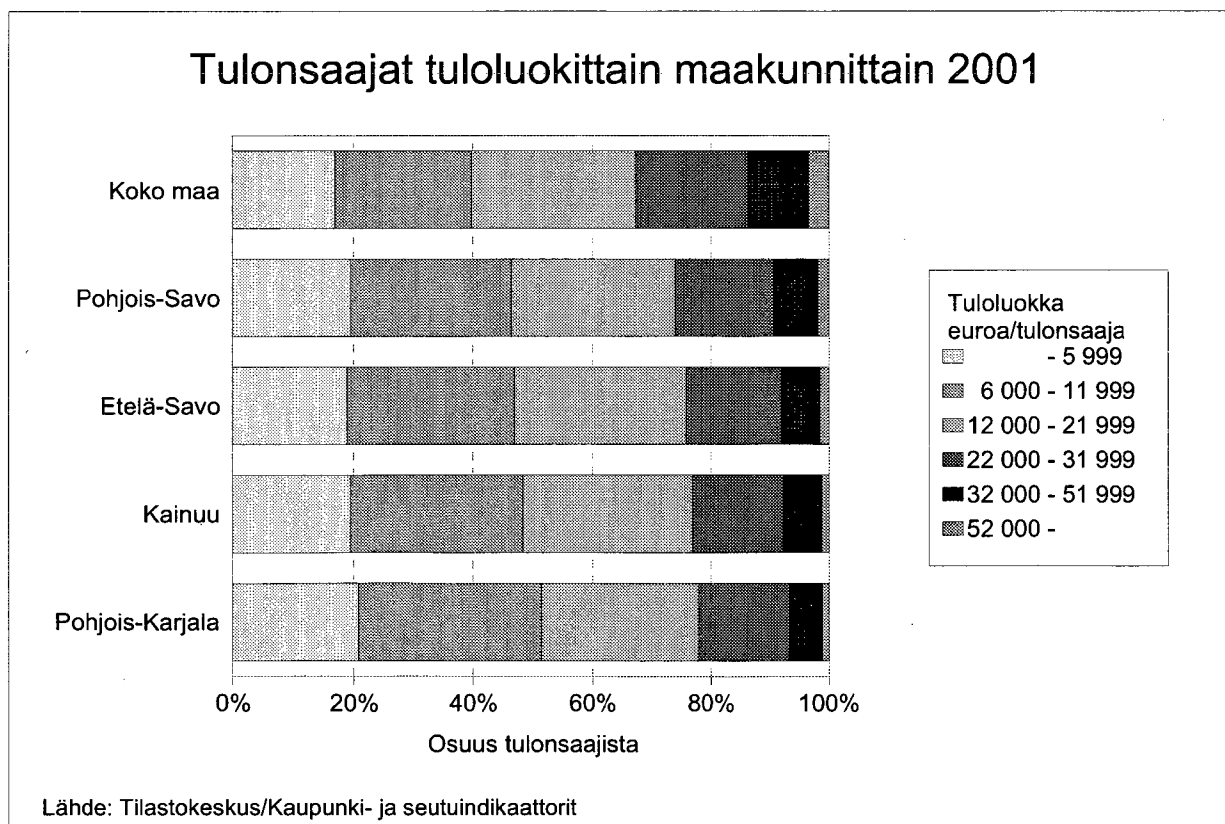
Lähde: Tilastokeskus/Tulot ja kulutus

Vuoden 2003 kuntarajat

Kuva 70. Valtionveron alaiset tulot kunnittain 2001.

Kuva 71. Valtionveron alaiset tulot kunnittain 2001.

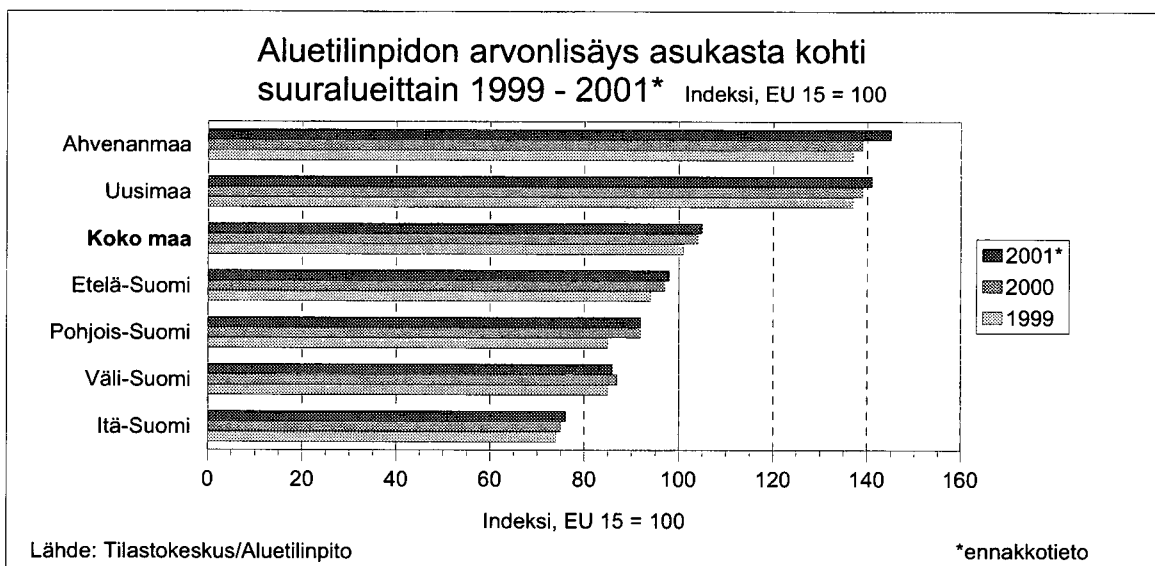

Kuva 72. Tulonsaajat tuloluokittain maakunnittain 2001.

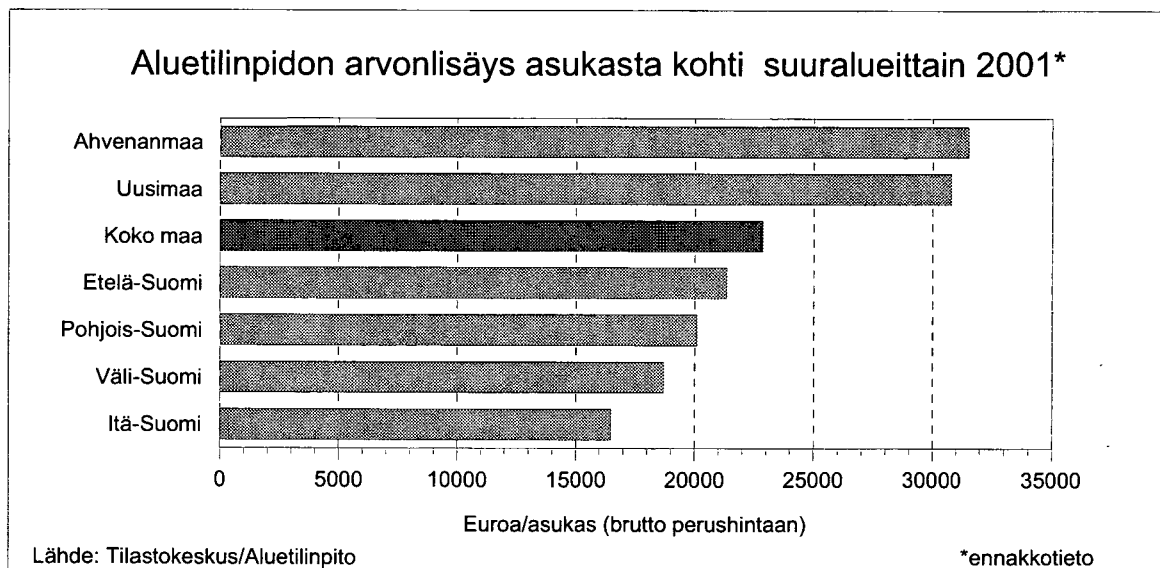
Aluetilinpito

Uusittu aluetilinpito vastaa käsitteiltään ja luokituksiltaan Euroopan kansantalouden tilinpitojärjestelmän 1995 ohjeistusta (EKT95). Aluetilinpito sisältää tiedot tuotoksesta, välituotekäytöstä, arvonlisäyksestä, palkansaajakorvauksista, kiinteän pääoman brutto-muodostuksesta, työllisistä, palkansaajista ja yrittäjistä. Aluetilinpidon tietojen aluejakona on suuralue, maakunta ja seutukunta.

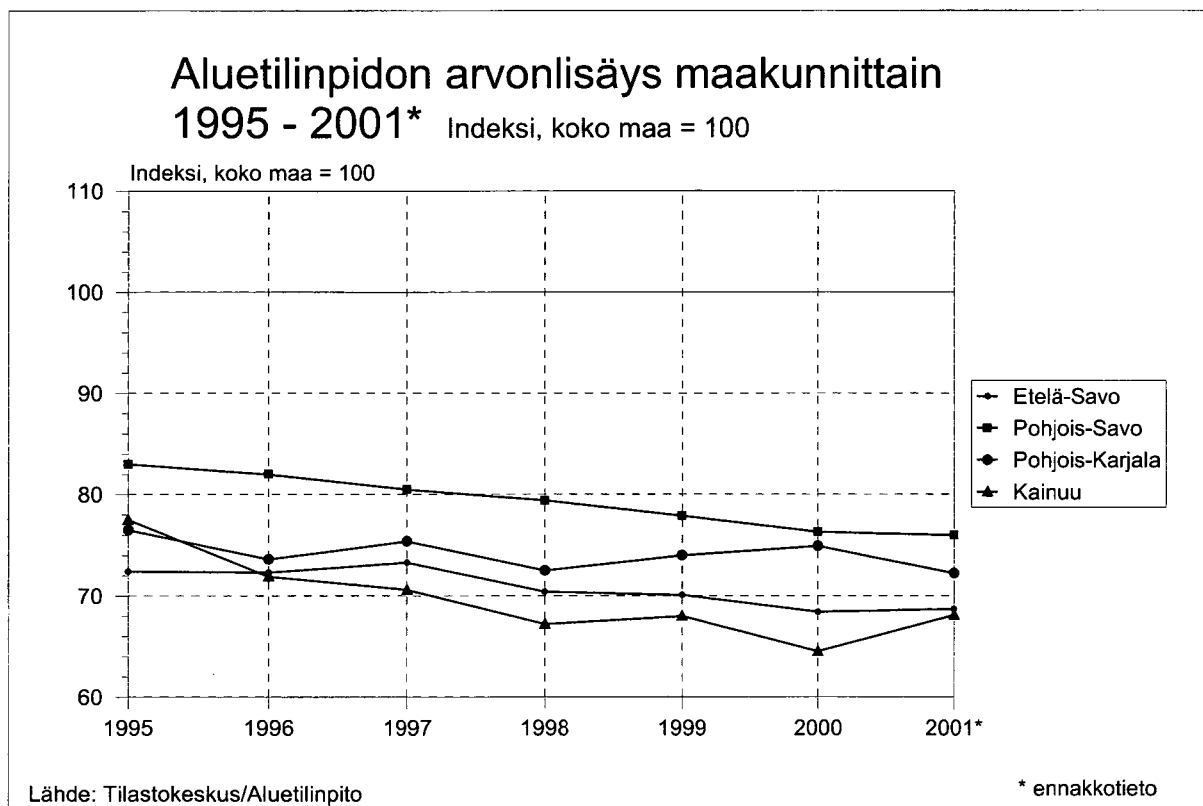
Suuralueittain tarkasteltuna aluetilinpidon arvonlisäys asukasta kohti laskettuna oli Uudellamaalla ja Ahvenanmaalla yli koko maan keskiarvon vuonna 2001 (ennakkotieto). Nämä suuralueet ylsivät myös EU:n keskimääräisen tason yläpuolelle. EU-tarkastelussa koko maa sai vuonna 2001 (ennakkotieto) arvon 104,7. Itä-Suomen suuralue jäi 75,6 %:iin EU:n keskimääräisestä arvonlisäyksestä asukasta kohti laskettuna.

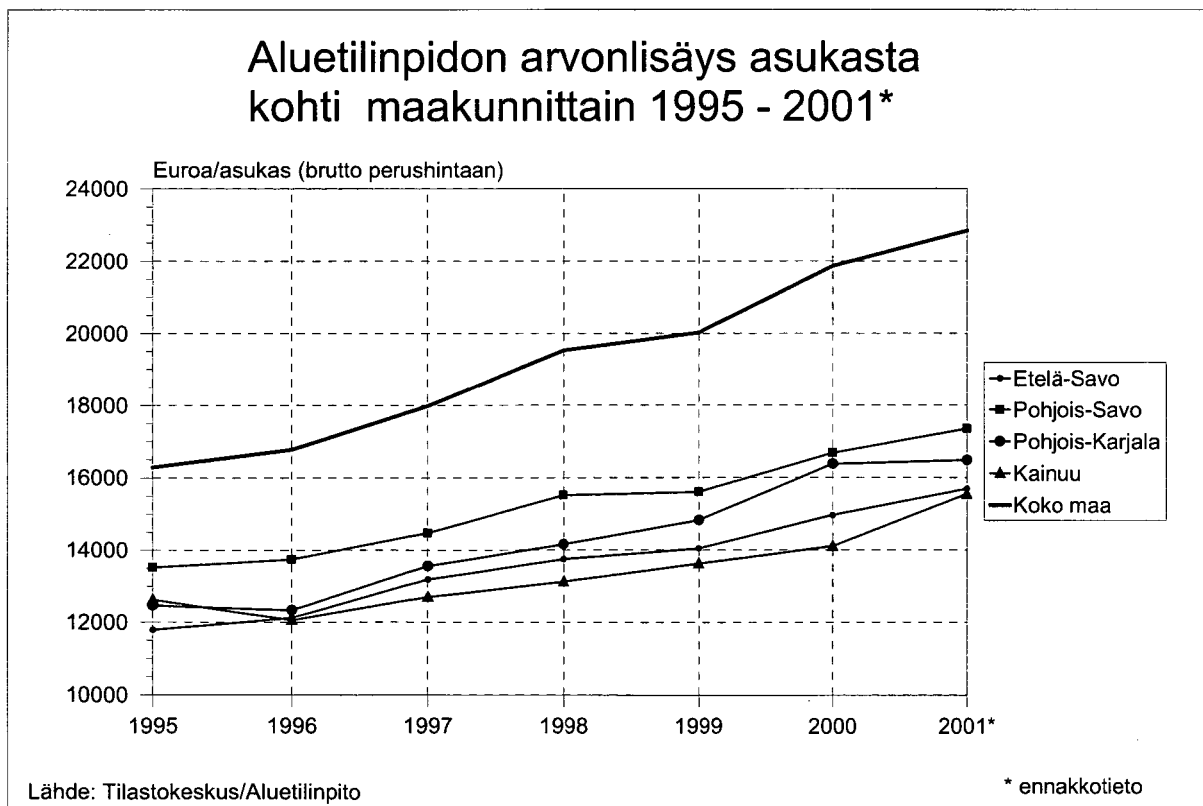
Kuva 73. Aluetilinpidon arvonlisäys asukasta kohti suuralueittain, indeksi EU 15 = 100, 1999 - 2001*.

Kuva 74. Aluetilinpidon arvonlisäys asukasta kohti suuralueittain 2001*.

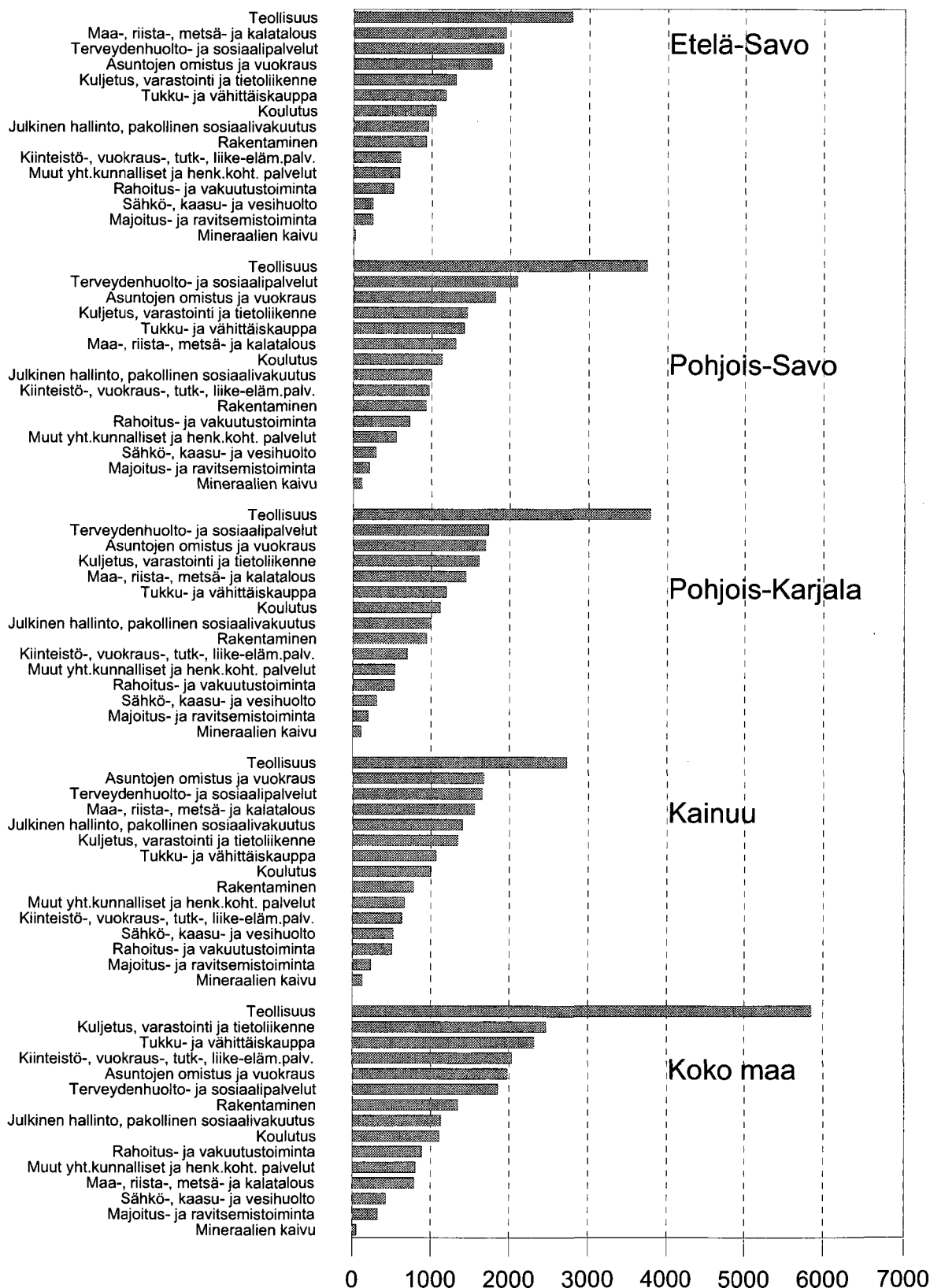

Kuva 75. Aluetilinpidon arvonlisäys maakunnittain 1995 – 2001*, koko maa = 100.

Kuva 76. Aluetilinpidon arvonlisäys asukasta kohti maakunnittain 1995 – 2001*.

Aluetilinpidon arvonlisäys maakunnittain 2001*

Lähde: Tilastokeskus/Aluetilinpito

Euroa/asukas

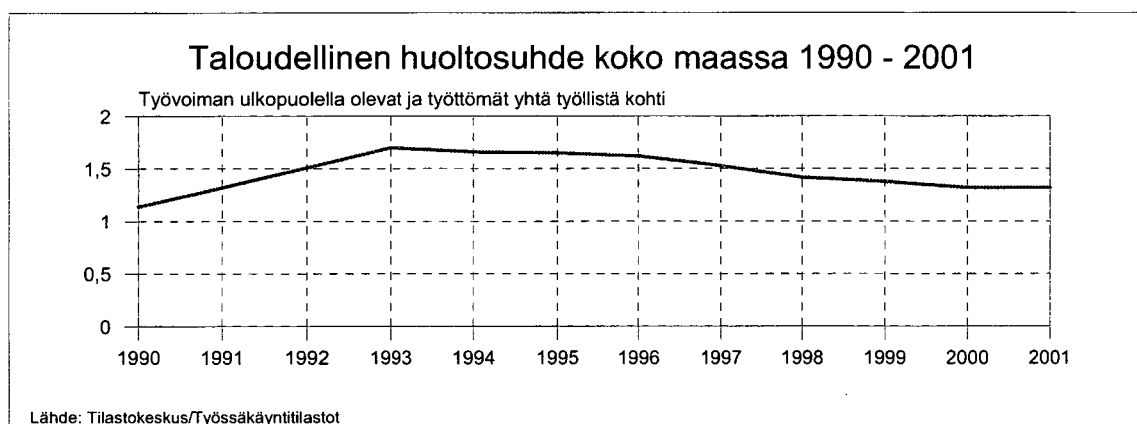
* ennakkotieto

Kuva 77. Aluetilinpidon arvonlisäys maakunnittain 2001*.

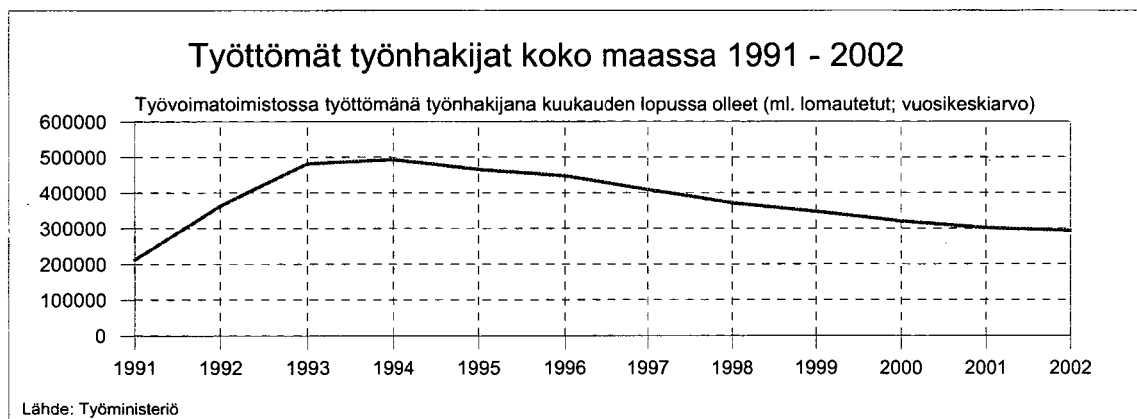
TYÖLLISYYS JA TYÖTTÖMYYS

Katsauksessa tarkastellaan työllisyyttä ja työttömyyttä sekä *Tilastokeskuksen* että *Työministeriön* tilastojen avulla. Tilastokeskuksen Työssäkäyntitilasto on vuositilasto, joka tuottaa alueittaista tietoa väestön taloudellisesta toiminnasta ja työssäkäynnistä. Tilaston viiteajankohta on vuoden viimeinen viikko, mutta tilasto sisältää myös kertymätietoja tilastovuoden ajalta (esim. tulotiedot, työ- ja työttömyyskuukaudet).

Taloudellinen huoltosuhde, joka kuvaa työvoiman ulkopuolella olevien ja työttömien määrää yhtä työllistä kohti, oli korkeimmillaan koko maassa vuonna 1993. *Työllisyysaste* lasketaan 15-64-vuotiaiden työllisten prosentiosuutena samanikäisestä väestöstä. *Työpaikkaomavaraisuus* kuvaa alueella työpaikkojen ja työllisten suhdetta. Mikäli alueen työpaikkojen määrä on suurempi kuin työllisten määrä, alueen omavaraisuusaste ylittää 100 %.

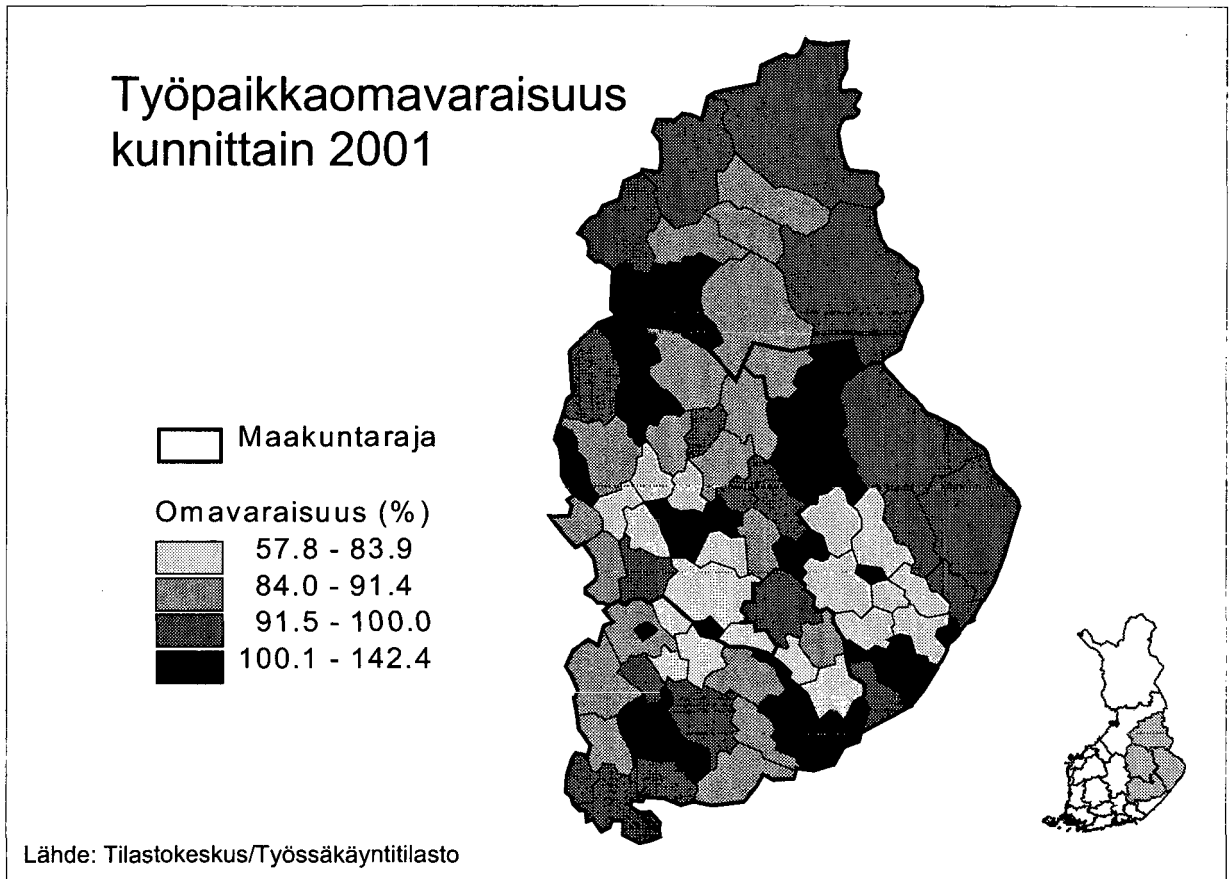
Kuva 78. Taloudellinen huoltosuhde koko maassa 1990 – 2001.

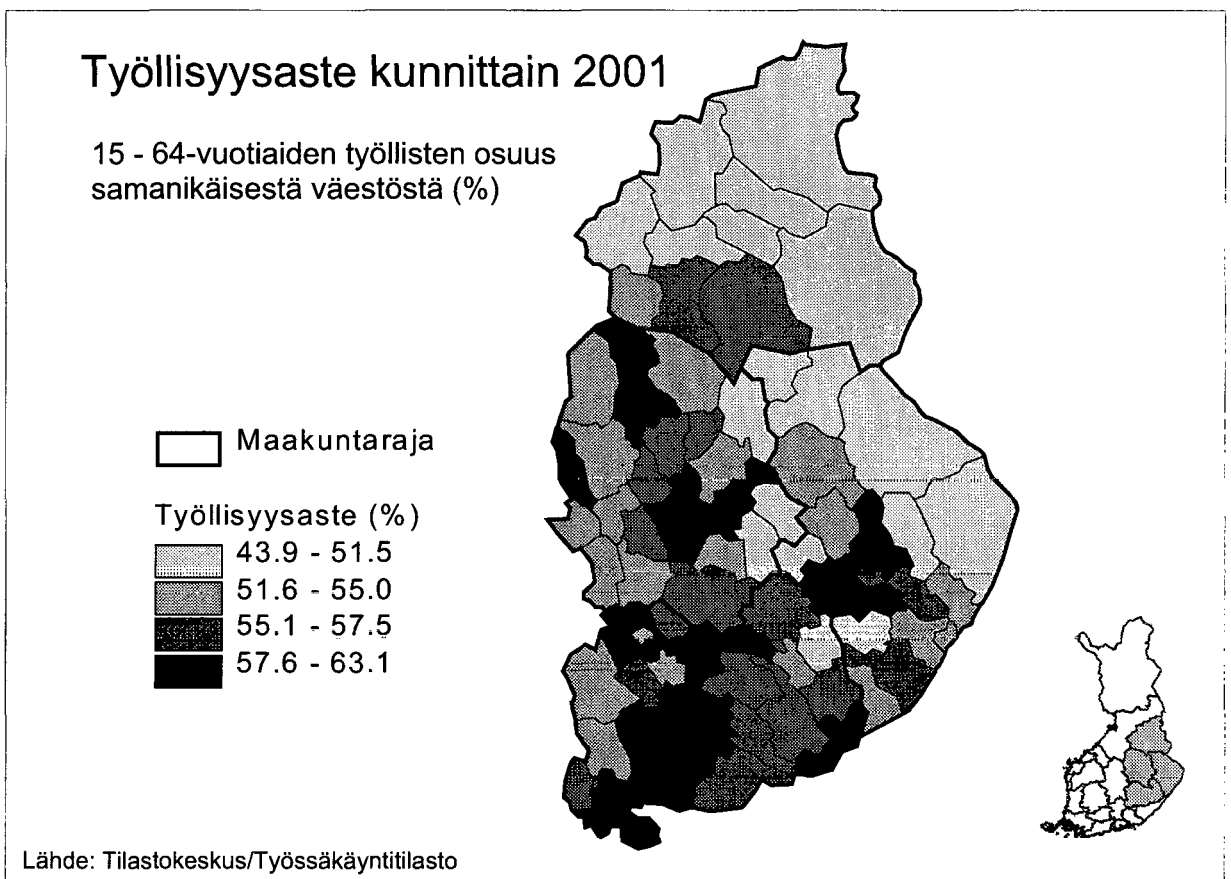
Kuva 79. Työttömät työnhakijat koko maassa 1991 – 2002.

Työministeriön ilmoittamat avoimet työpaikat ja työttömien määrät kuvaavat kuukauden viimeistä arkipäivää. Molemmista tilastoista on kausivaihteluita. Maalis-, huhti- ja toukokuussa avoimia työpaikkoja on yleensä tarjolla eniten, vastaavasti joulutammikuussa vähiten, jolloin työttömiä on taas eniten. Työttömien työnhakijoiden (lomautetut mukaanlukien) suhteutetaan työvoimaan, joka on Tilastokeskuksen työvoimatutkimukseen pohjautuva työvoiman määrä.

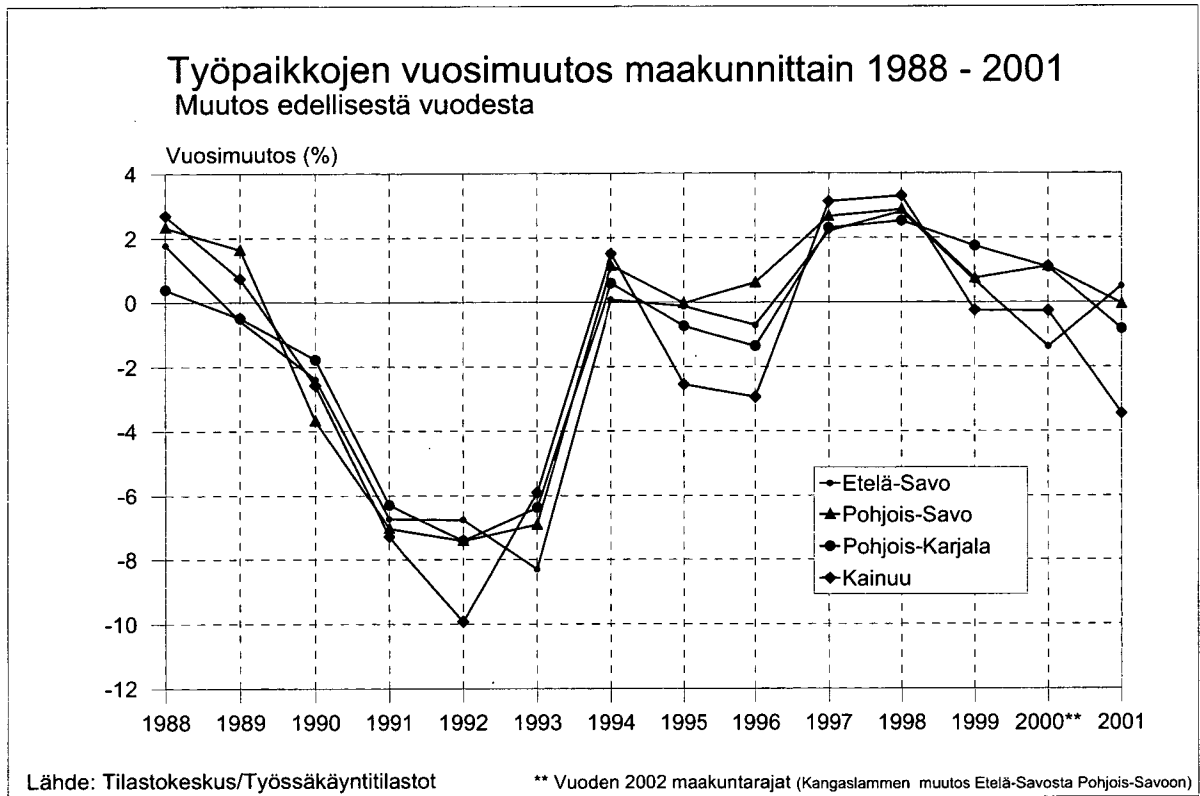
Työttömyysaste oli Suomessa vuoden 2003 elokuussa 10,8 %, mikä on 0,1 prosenttiyksikköä vähemmän kuin vuotta aikaisemmin. *Pitkäaikaistyöttömäksi* lasketaan henkilö, joka on ollut yhtäjaksoisesti yli vuoden ilman työtä. Kuntaluvuista laskettuna elokuussa 2003 yli 25 % työttömistä oli pitkäaikaistyöttömiä.

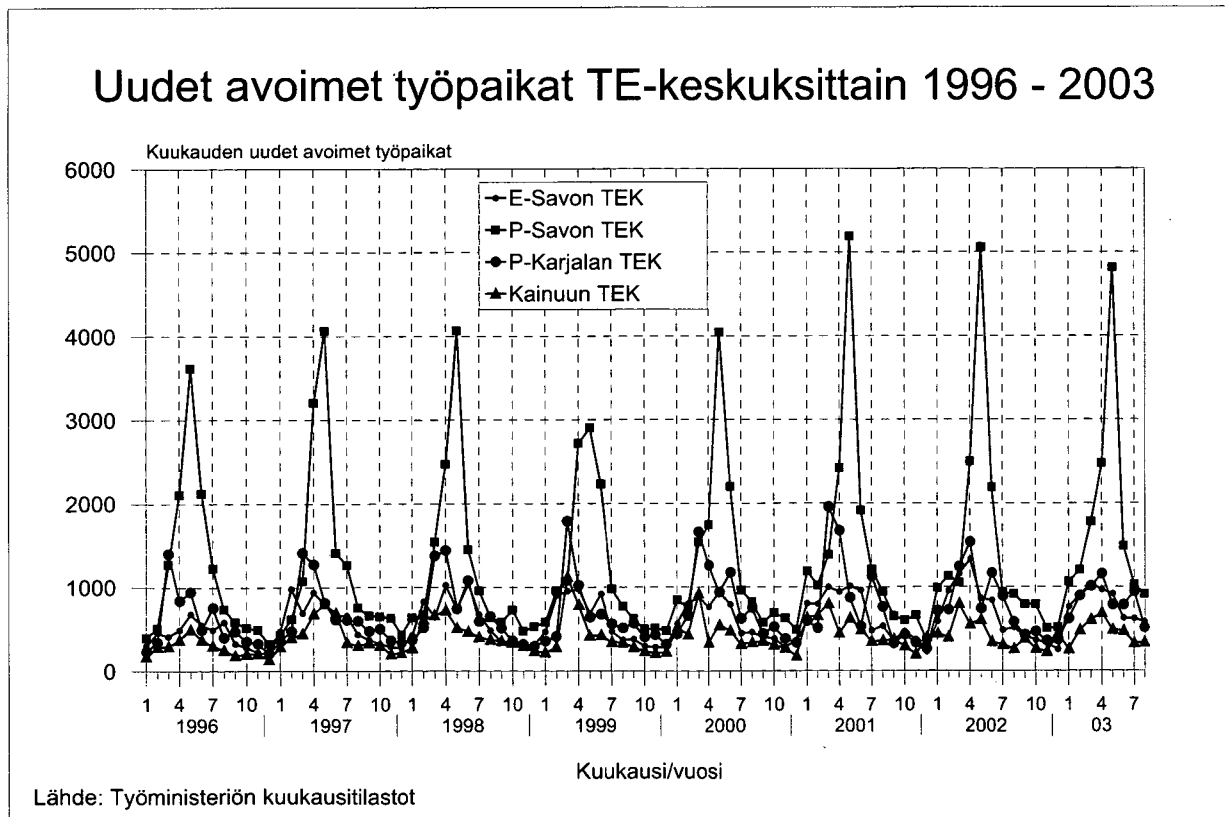
Kuva 80. Työpaikkaomavaraisuus kunnittain 2001.

Kuva 81. Työllisyysaste kunnittain 2001.

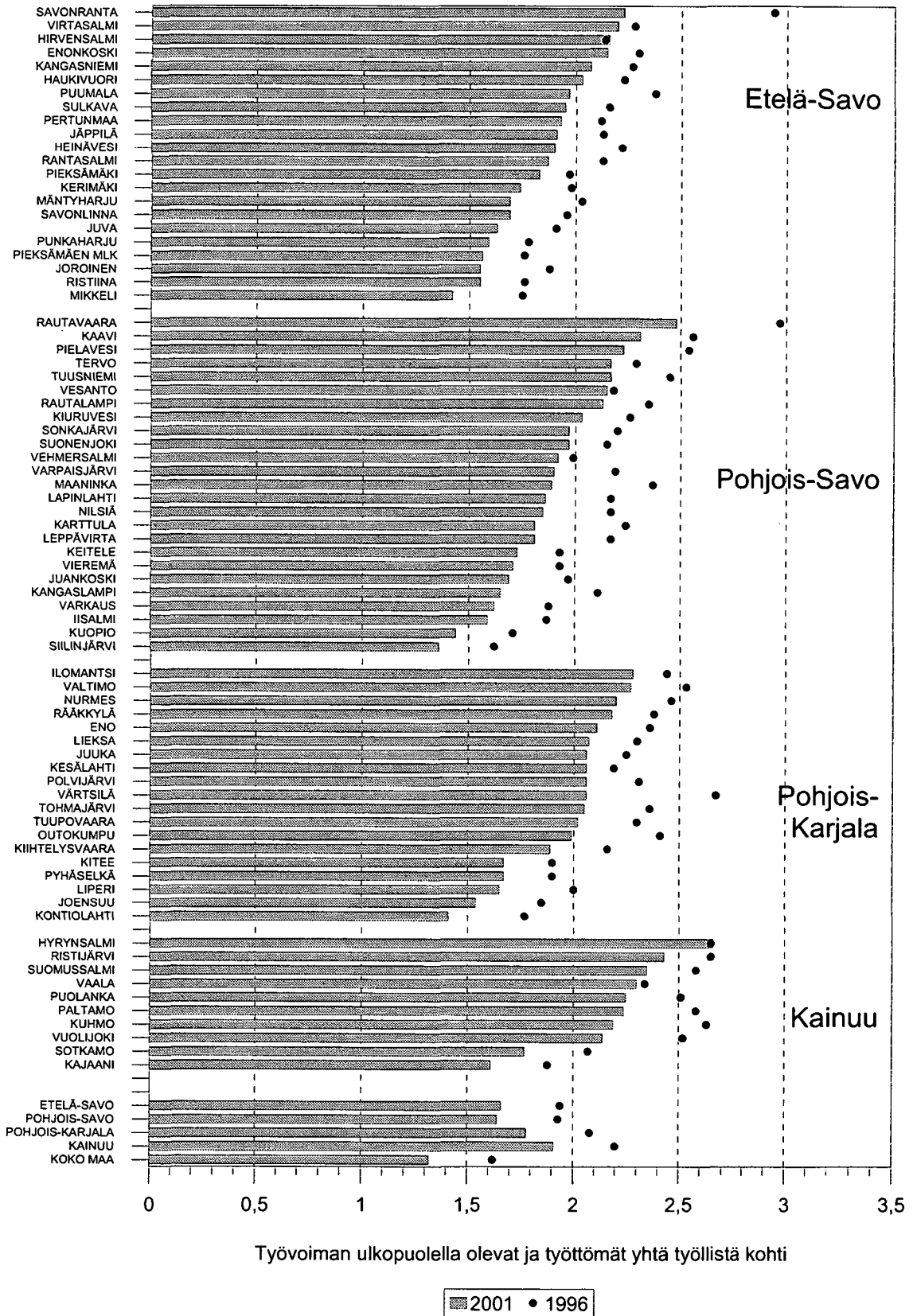

Kuva 82. Työpaikkojen vuosimuutos maakunnittain 1988 – 2001.

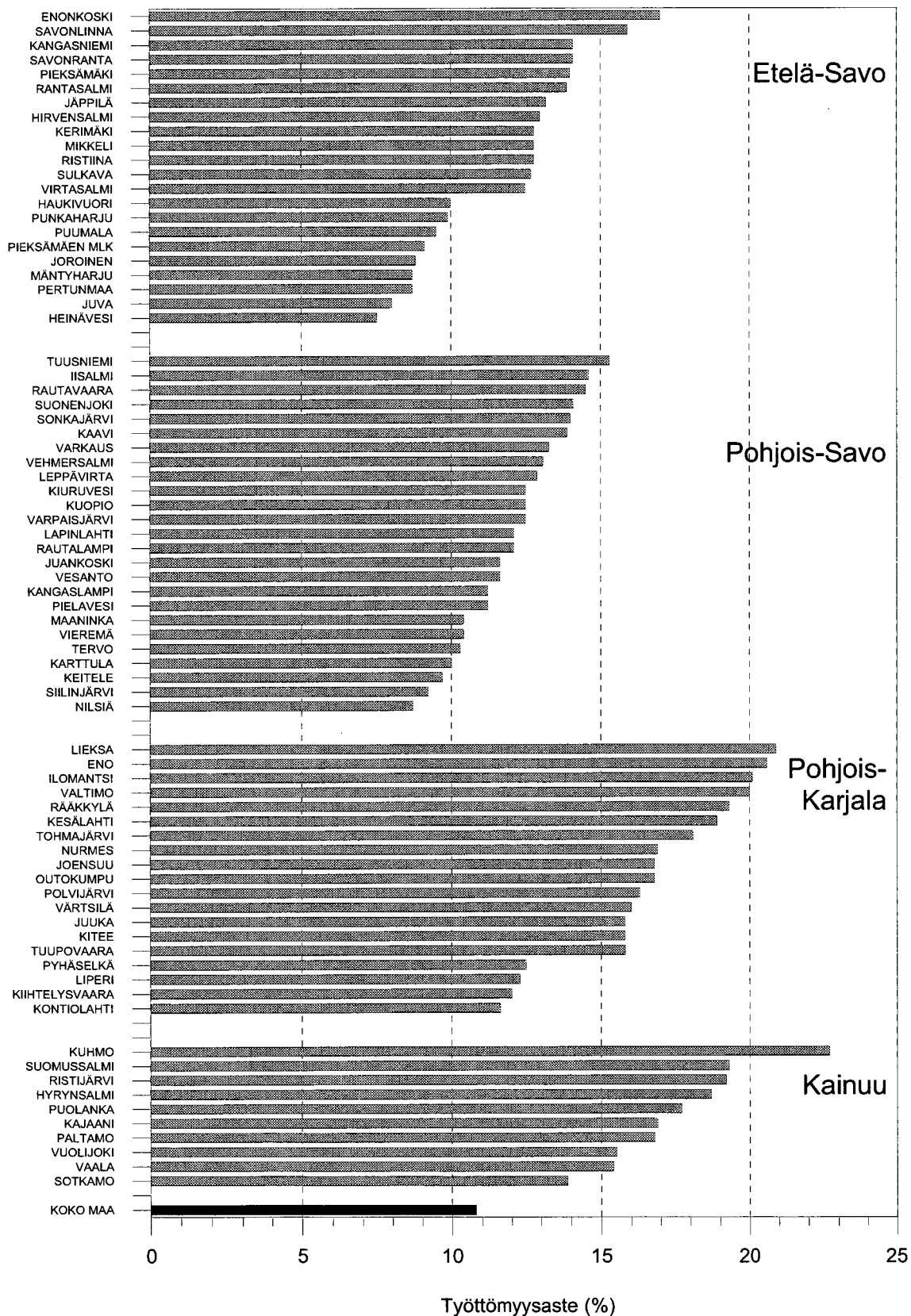
Kuva 83. Uudet avoimet työpaikat TE-keskuksittain 1996 – 2003.

Taloudellinen huoltosuhte kunnittain 1996 ja 2001

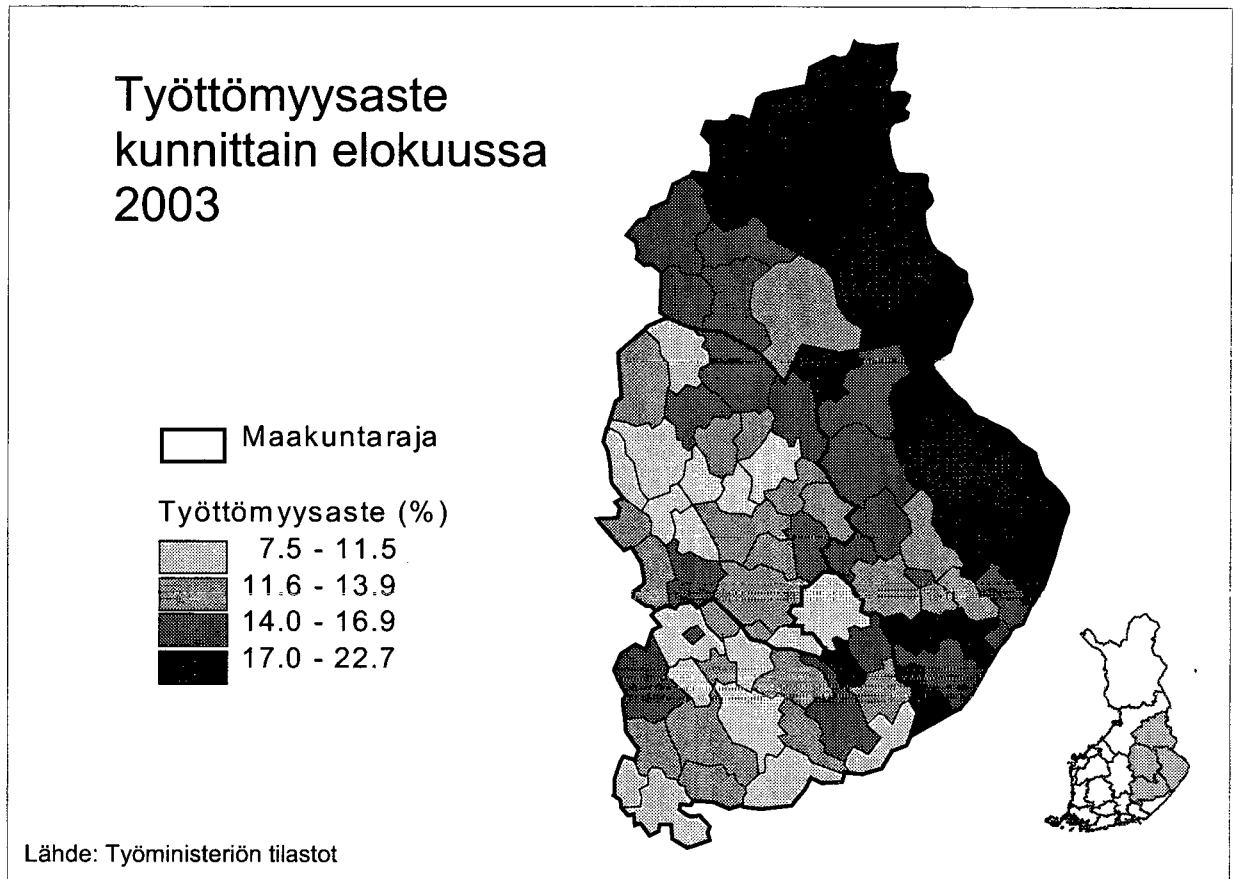
Kuva 84. Taloudellinen huoltosuhte kunnittain 1996 ja 2001.

Työttömyysaste kunnittain elokuussa 2003

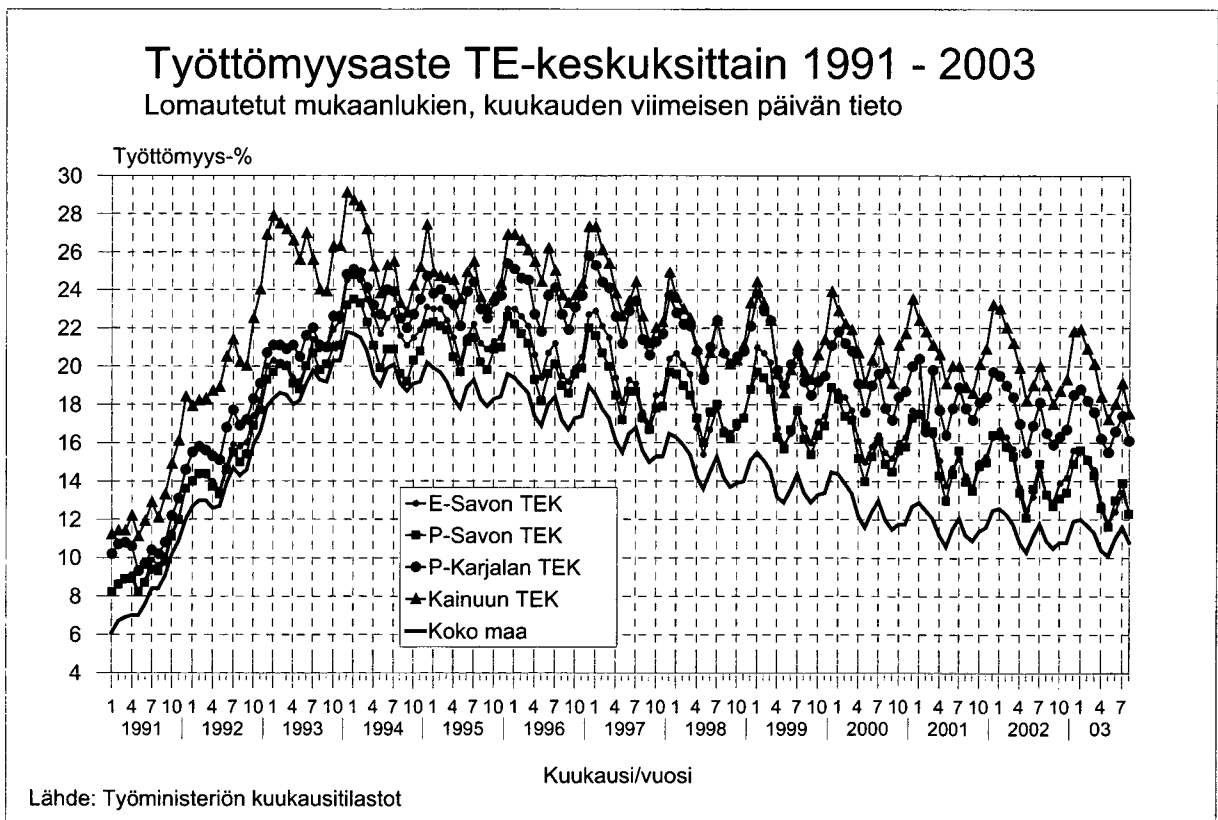

Lähde: Työministeriön tilastot

Kuva 85. Työttömyysaste kunnittain elokuussa 2003.

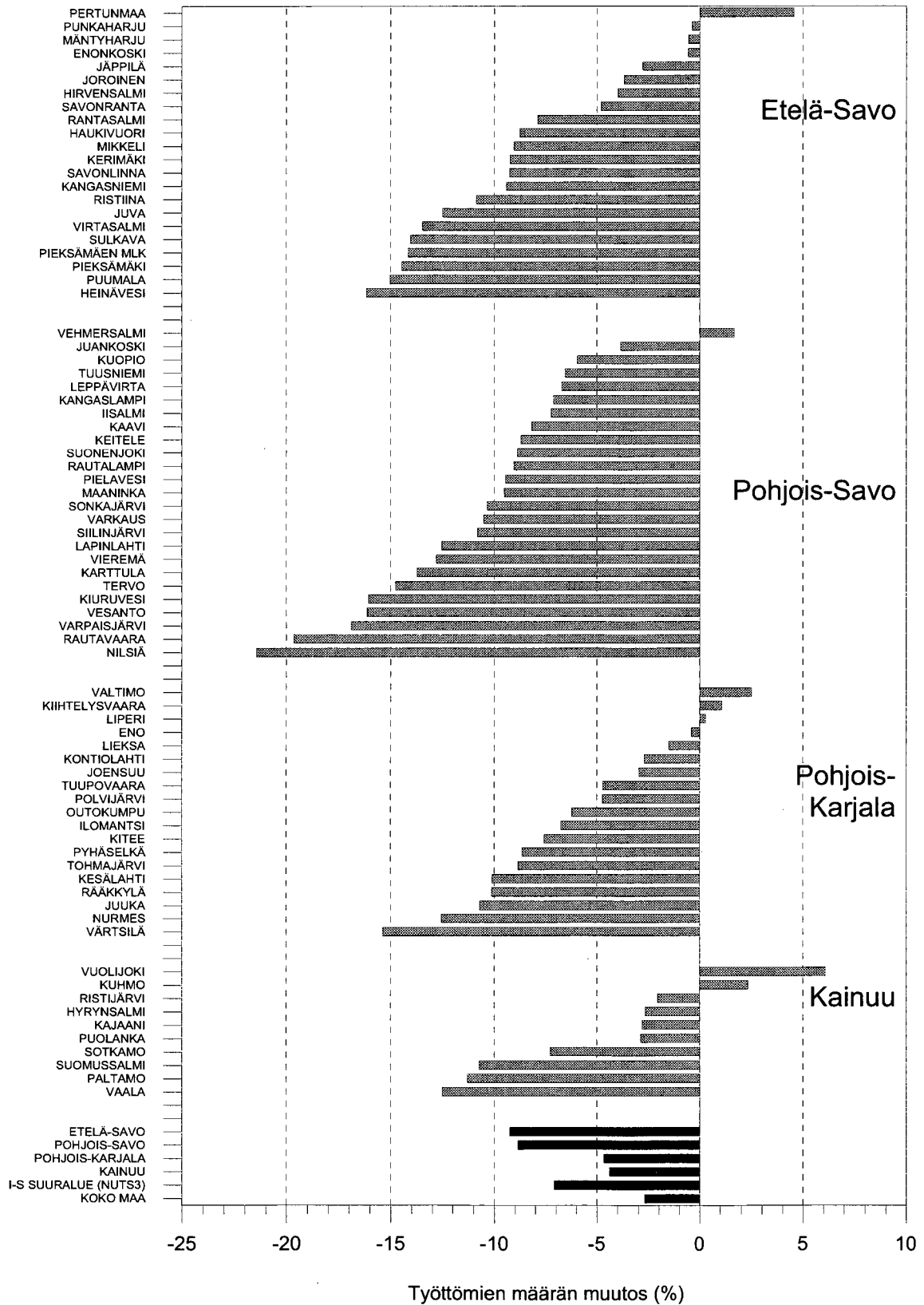

Kuva 86. Työttömyysaste kunnittain elokuussa 2003.

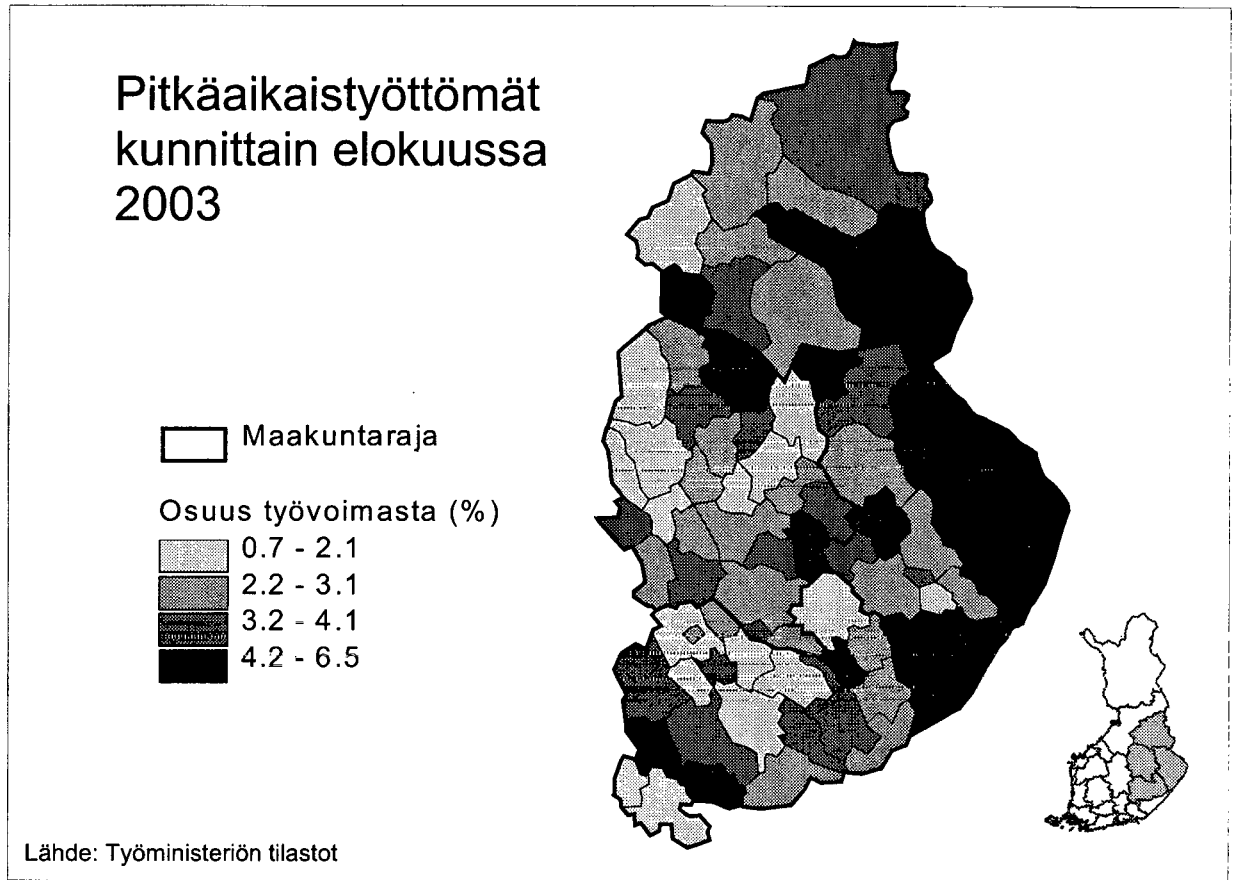
Kuva 87. Työttömyysaste TE-keskuksittain 1991 - 2003.

Työttömien määrän muutos kunnittain 2001 - 2002

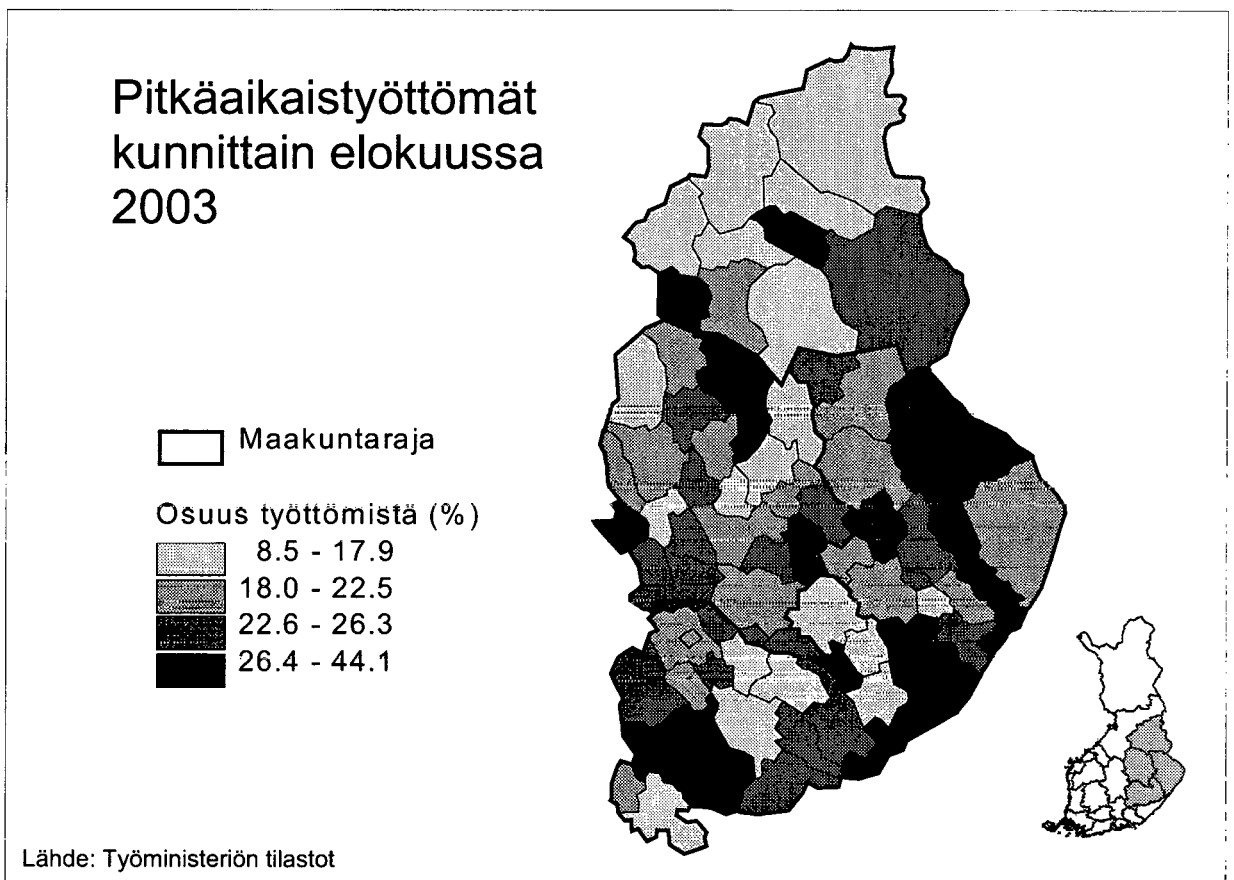

Muutos laskettu työttömien määrän vuosikeskiarvoista
Lähde: Tilastokeskus/Kaupunki- ja seutuindikaattorit

Kuva 88. Työttömien määrän muutos kunnittain 2001 – 2002.

Kuva 89. Pitkäaikaistyöttömät kunnittain elokuussa 2003 (osuus työvoimasta).

Kuva 90. Pitkäaikaistyöttömät kunnittain elokuussa 2003 (osuus työttömistä).

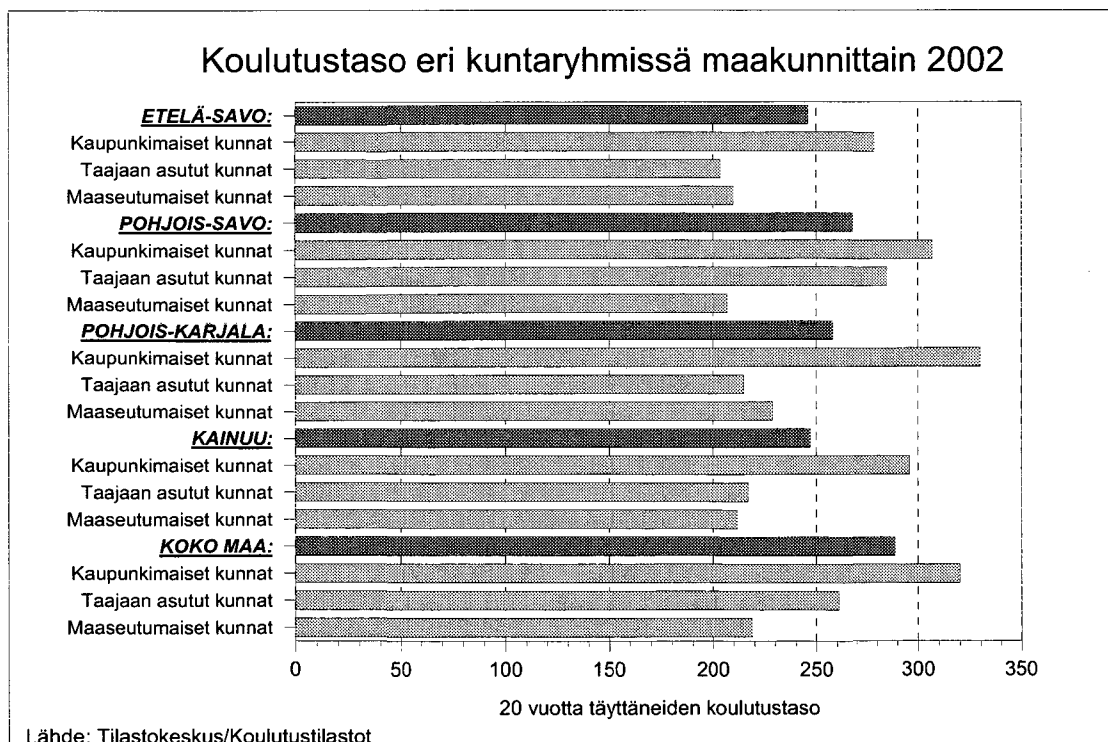
KOULUTUS

Tutkinnon suorittaneella väestöllä tarkoitetaan lukioissa, ammatillisissa oppilaitoksissa, ammattikorkeakouluissa, yliopistoissa ja korkeakouluissa tutkinnon suorittaneita sekä näyttötutkintona ammatillisen perustutkinnon, ammatti- tai erikoisammattitutkinnon suorittaneita. Tutkinnon suorittanut väestö määritellään 15 vuotta täyttäneestä väestöstä ja heitä oli koko maassa vuonna 2002 61,0 %.

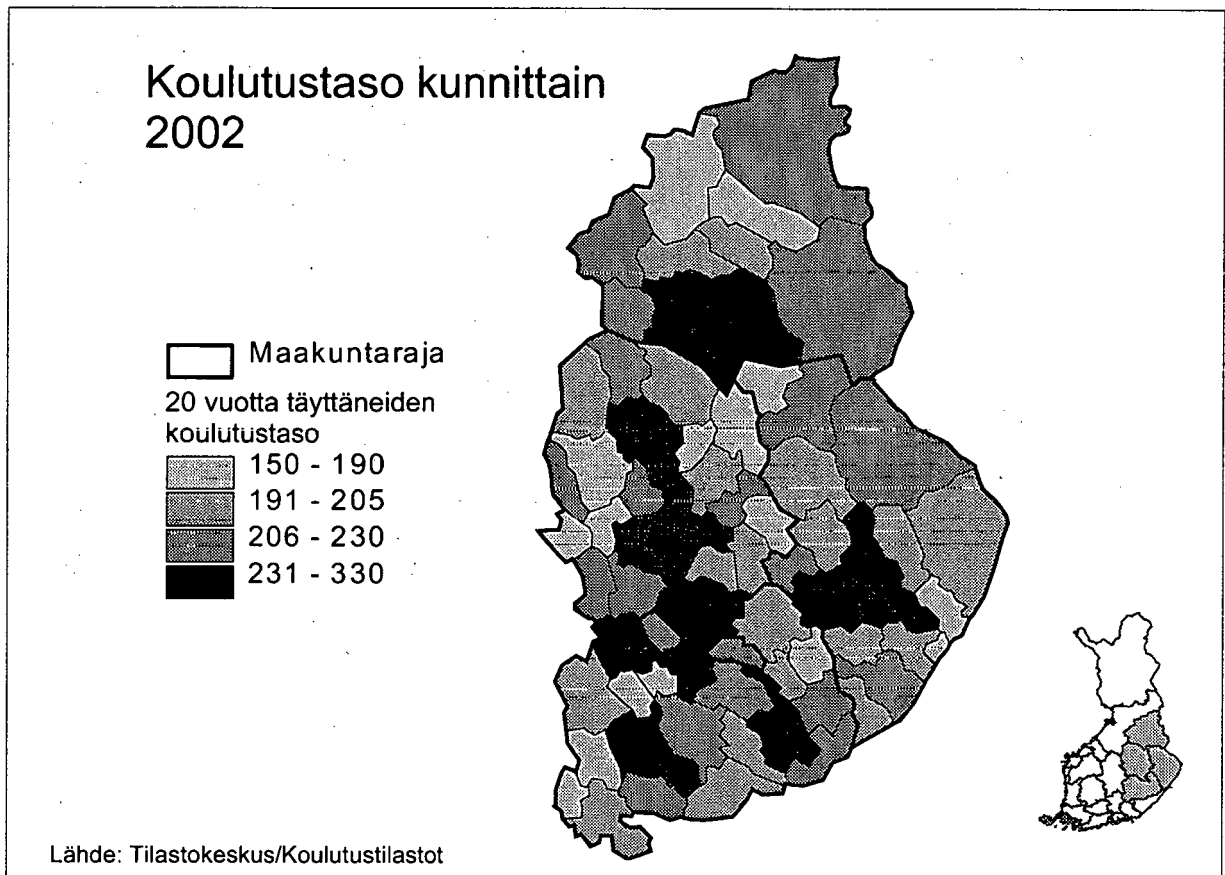
Koulutusastejaottelu noudattaa pääosin koulujärjestelmän rakennetta, jossa koulutus etenee vuosijaksoittain alemmilta ylemmille koulutusasteille. *Keskiasteen* koulutuksiksi luetaan ylioppilastutkinnot, 1–3-vuotiset ammatilliset tutkinnot, ammatilliset perustutkinnot, ammattitutkinnot ja erikoisammattitutkinnot. Koulutus kestää pääsääntöisesti 2-3 vuotta. *Korkea-asteen* koulutus jaotellaan; *alin korkea-aste* (mm. teknikon, sairaanhoitajan tutkinnot), *alempi korkeakouluaste* (insinöörin tutkinnot), *ylempi korkeakouluaste* (maisteritutkinnot) ja *tutkijakoulutusaste* (lensensiaatin- ja tohtorintutkinnot). Vuonna 2002 koko maan 15 vuotta täyttäneestä väestöstä 36,8 % oli suorittanut keskiasteen ja 24,2 % korkeaasteen tutkinnon.

Koulutustasoa mitataan Tilastokeskuksessa kehitetyllä kolminumeroisella väestön koulutustasomittaimella. Luku osoittaa alueen tutkintojen keskiarvon suhteutettuna 20 vuotta täyttäneeseen väestöön, ja sen kriteerinä on koulutusaika vuosina. Eli mitä pitempi on koulutuksen kokonaispituus sitä korkeampi on koulutustaso. Vuonna 2002 väestön koulutustasomittain oli koko maassa keskimäärin 289. Kaupunkimaisissa kunnissa väestön koulutustaso oli selvästi korkeampi kuin taajaan asutuissa ja maaseutumaisissa kunnissa.

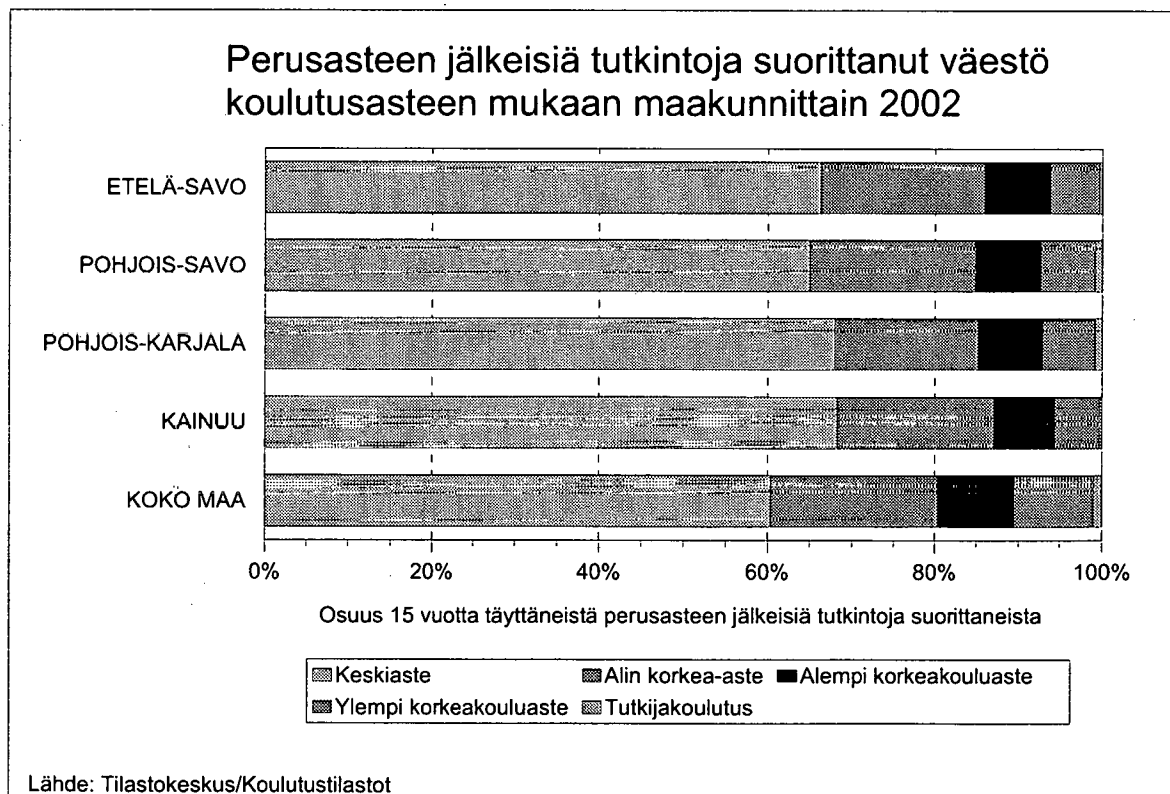
Opetustoimen nettokustannukset olivat Manner-Suomen kunnissa keskimäärin 993 euroa asukasta kohti vuonna 2002. Opetustoimen osuus tästä oli 798 euroa. Opetustoimeen on laskettu esiopetus, perusopetus, lukio-opetus, ammatillinen koulutus ja kansalaisopistojen vapaa sivistystyö.

Kuva 91. Koulutustaso eri kuntaryhmissä maakunnittain 2002.

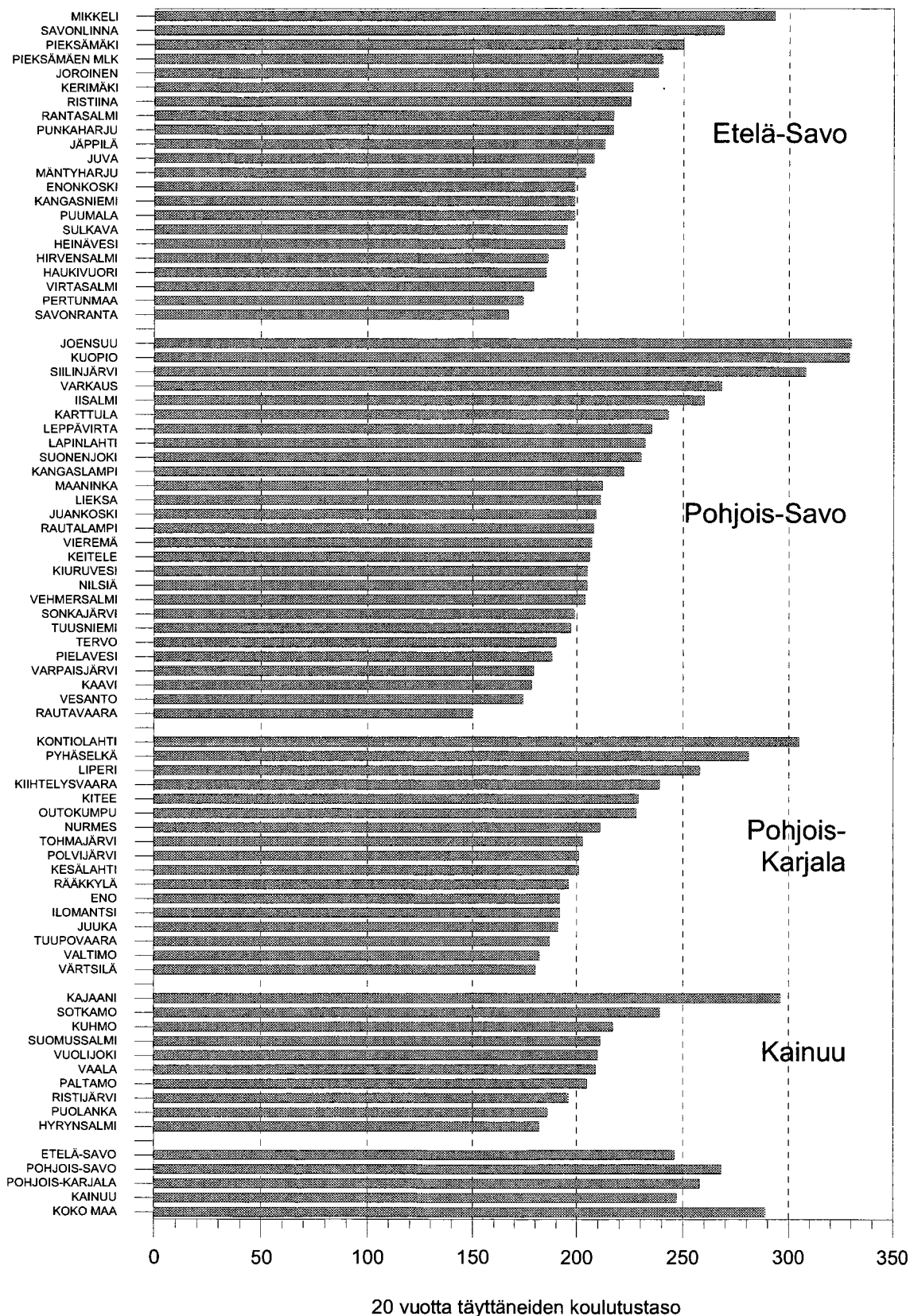

Kuva 92. Koulutustaso kunnittain 2002.

Kuva 93. Perusasteen jälkeisiä tutkintoja suorittanut väestö koulutusasteen mukaan maakunnittain 2002.

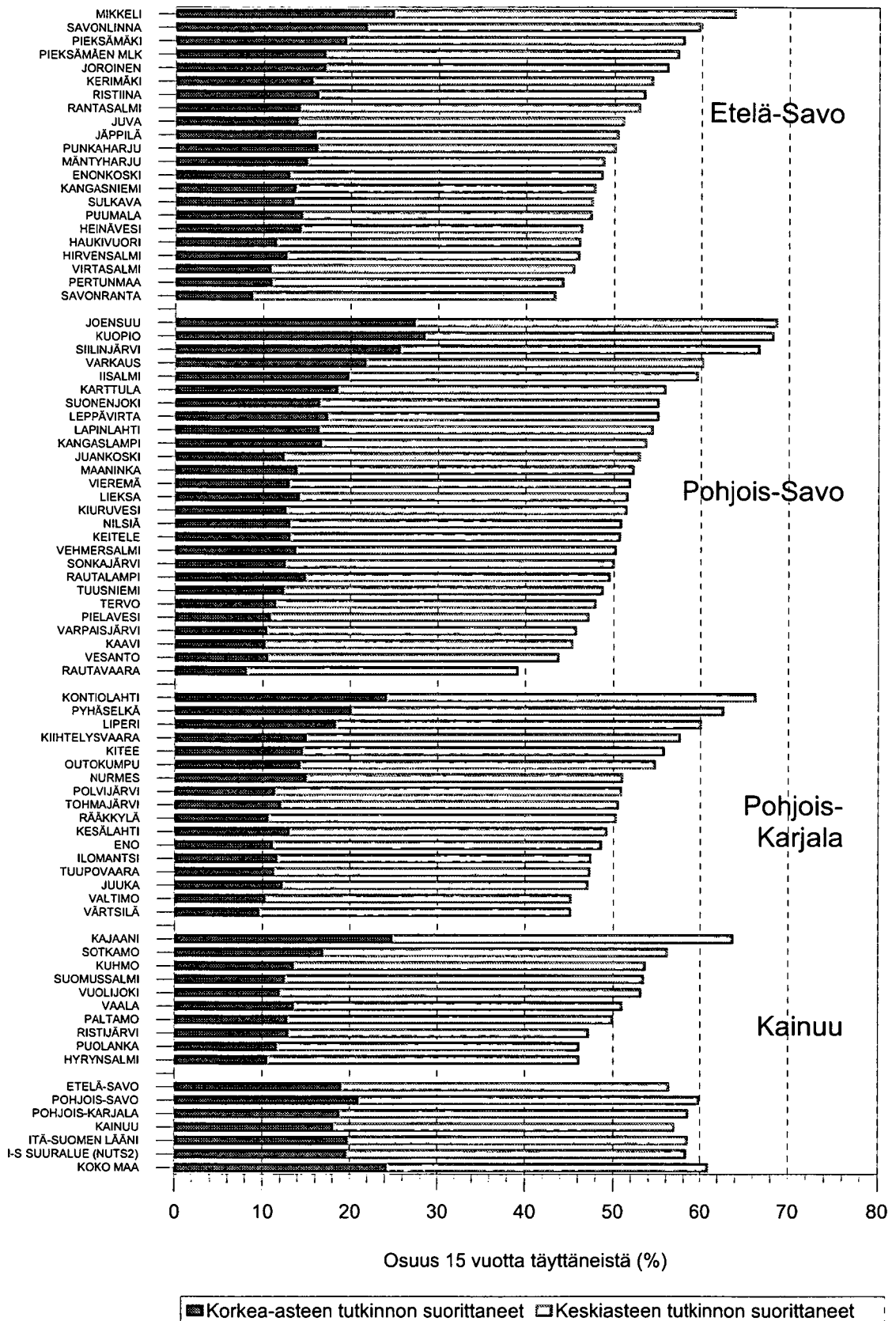
Koulutustaso kunnittain 2002

Lähde: Tilastokeskus/Koulutustilastot

Kuva 94. Koulutustaso kunnittain 2002.

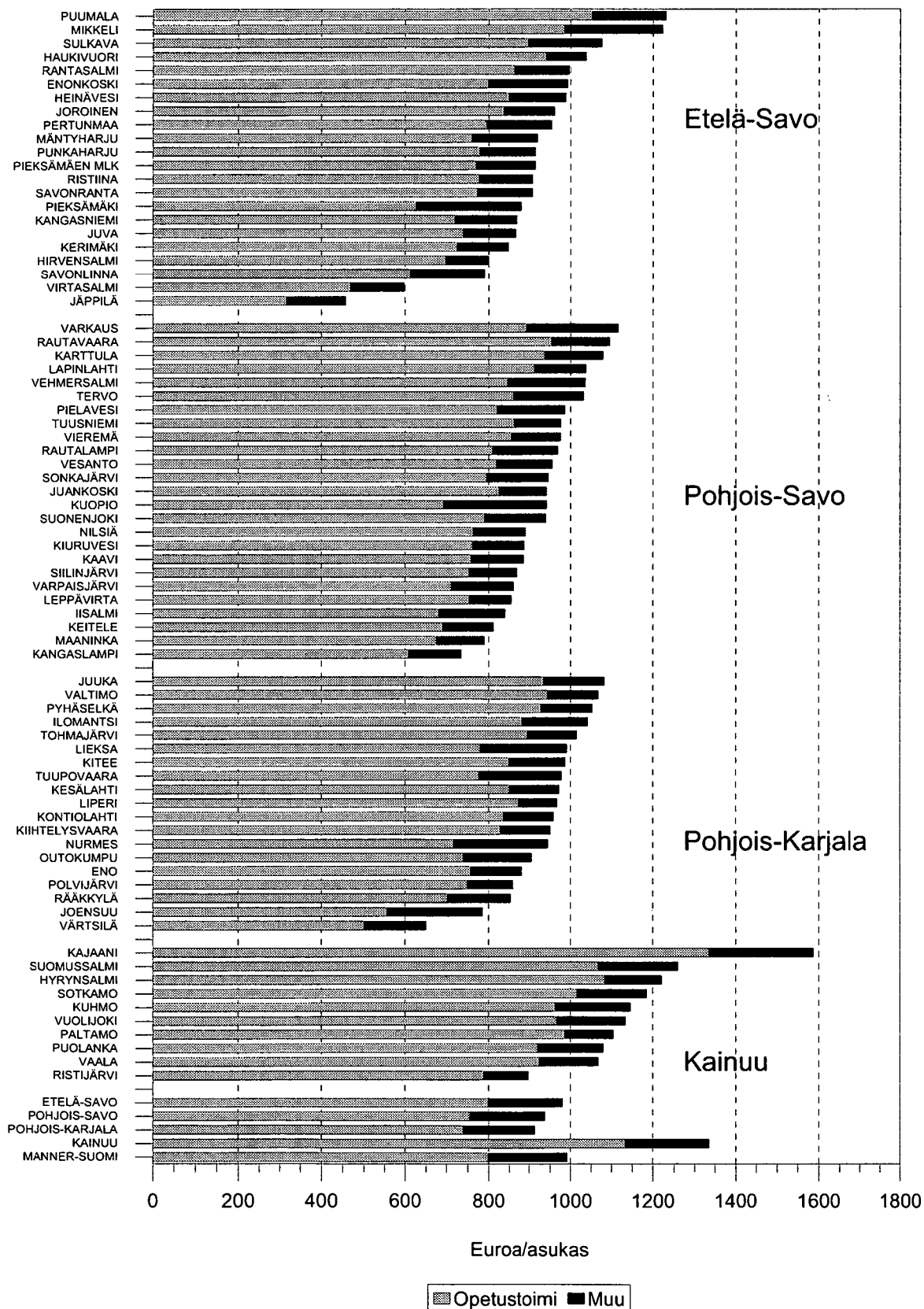
Koulutusaste kunnittain 2002

Lähde: Tilastokeskus/Koulutustilastot

Kuva 95. Koulutusaste kunnittain 2002.

Opetus- ja kulttuuritoimen nettokustannukset kunnittain 2002

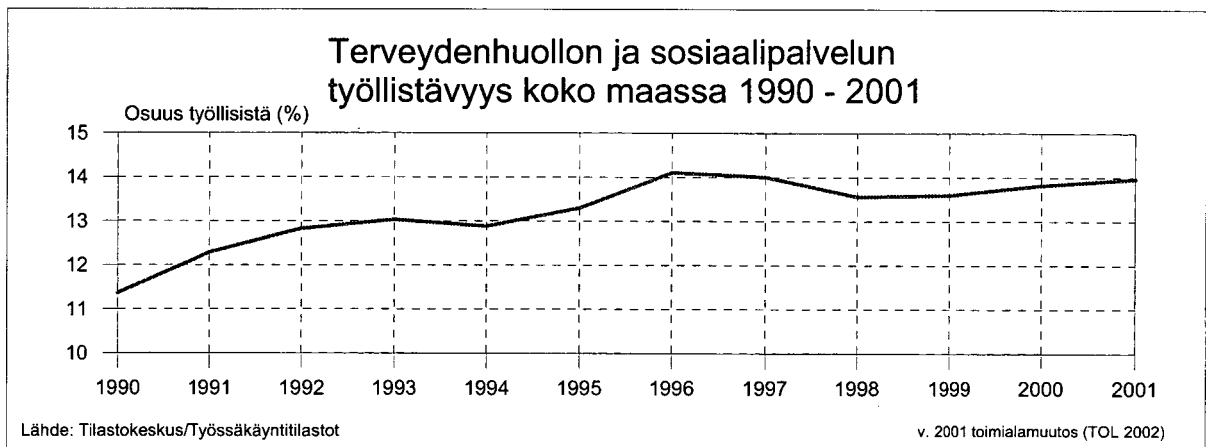
Lähde: Tilastokeskus/Julkinen talous

Kuva 96. Opetus- ja kulttuuritoimen nettokustannukset kunnittain 2002.

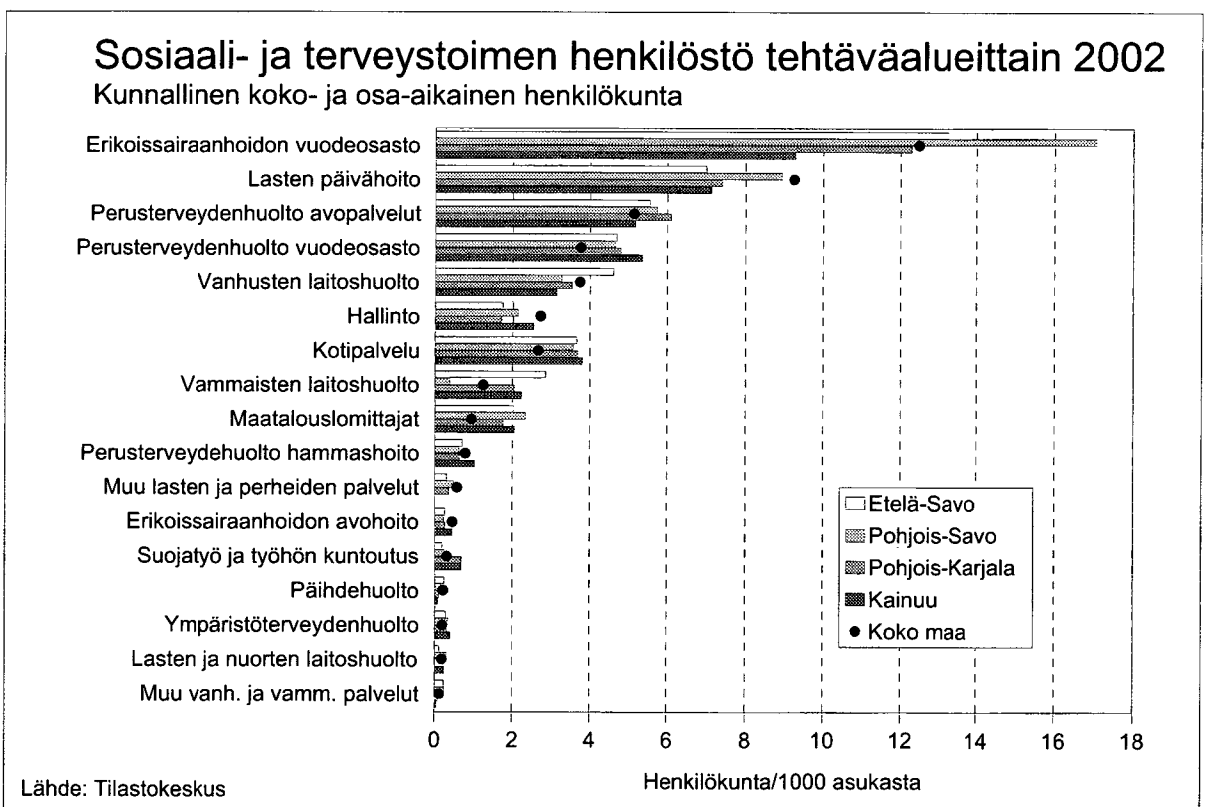
TERVEYS- JA SOSIAALIPALVELUT

Koko maan terveydenhuollon ja sosiaalipalvelun työllisten osuus kaikista työllisistä on noussut kymmenessä vuodessa 1,7 %-yksikköä. Vuonna 2001 nämä alat työllistivät 14 % kaikista työllisistä.

Kunnallisesta sosiaali- ja terveystoimen henkilöstöstä 12,5 % työskenteli erikoissairaanhoidon vuodeosastoilla. Toiseksi työllistävin sektori oli lasten päivähoito. *Sosiaali- ja terveystoimen nettokustannukset* olivat Manner-Suomen kunnissa 2 090 euroa asukasta kohti vuonna 2002. Erikoissairaanhoidon osuus tästä oli 656 euroa, lasten päivähoiton 318 euroa ja perusterveydenhuollon (sis. hammashuolto) osuus 425 euroa.

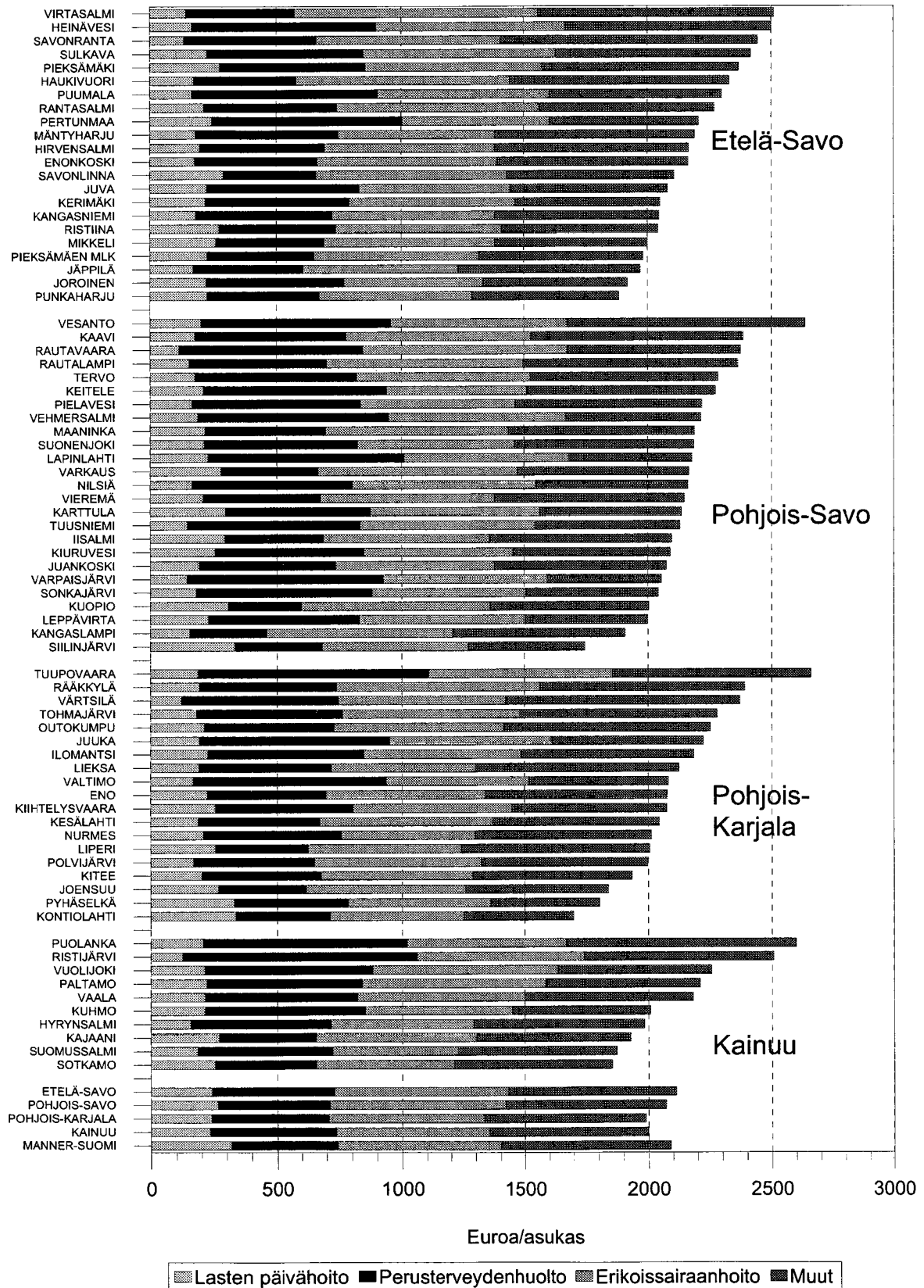

Kuva 97. Terveydenhuollon ja sosiaalipalvelun työllistävyys koko maassa 1990 - 2001.

Kuva 98. Sosiaali- ja terveystoimen henkilöstö tehtäväalueittain 2002.

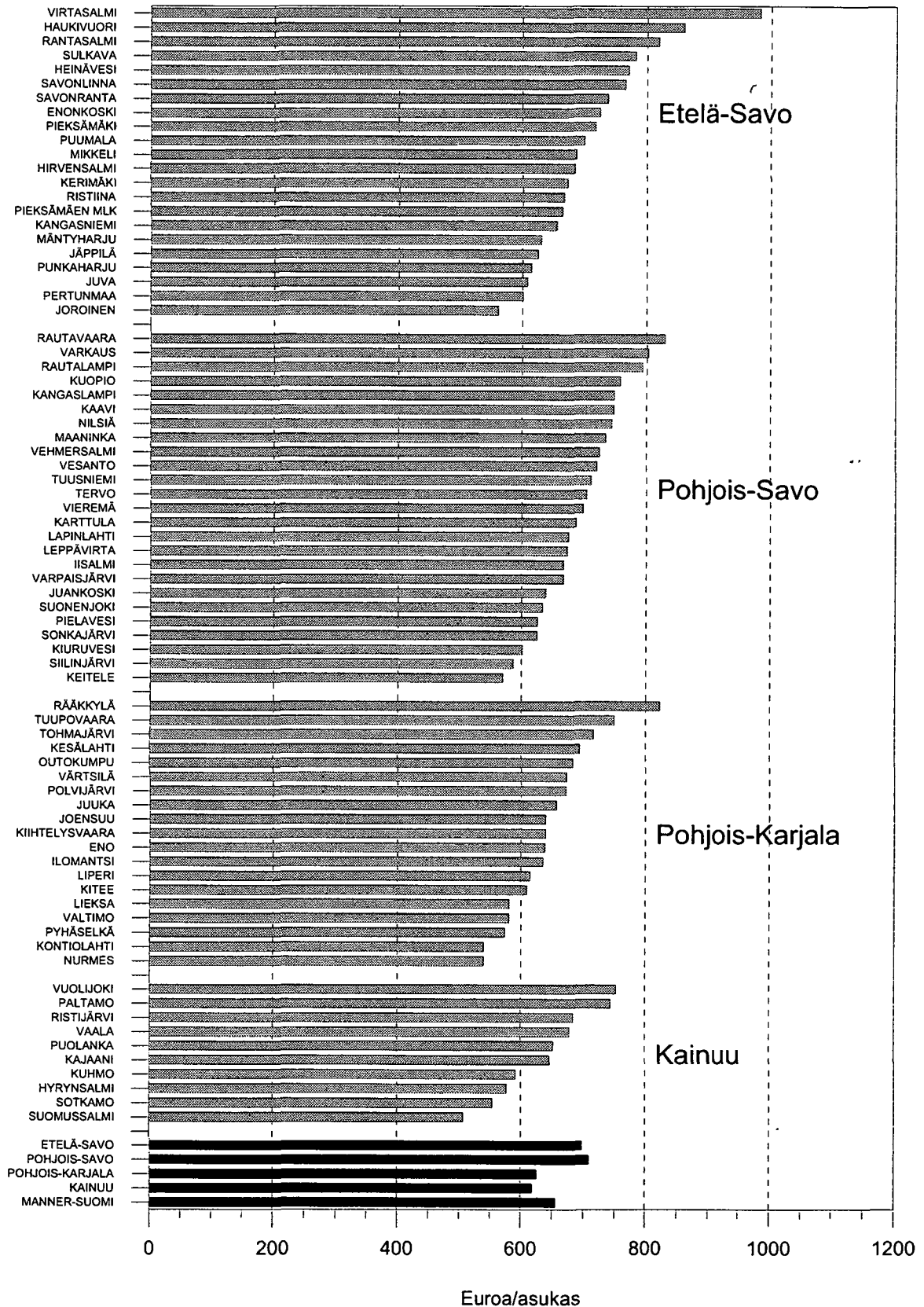
Sosiaali- ja terveystoimen nettokustannukset kunnittain 2002

Lähde: Tilastokeskus/Julkinen talous

Kuva 99. Sosiaali- ja terveystoimen nettokustannukset kunnittain 2002.

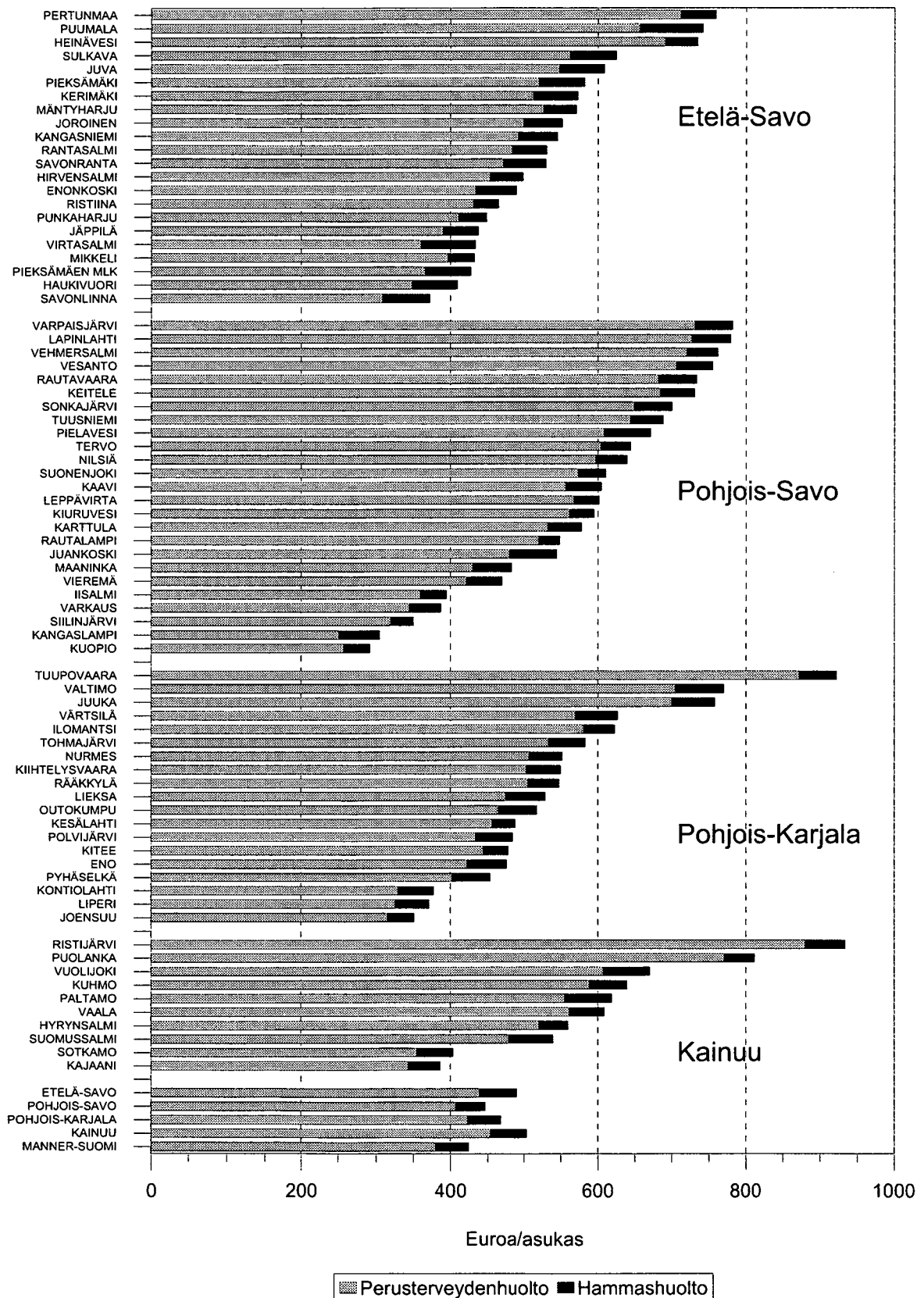
Erikoissairaanhoidon netto- kustannukset kunnittain 2002

Lähde: Tilastokeskus/Julkinen talous

Kuva 100. Erikoissairaanhoidon nettokustannukset kunnittain 2002.

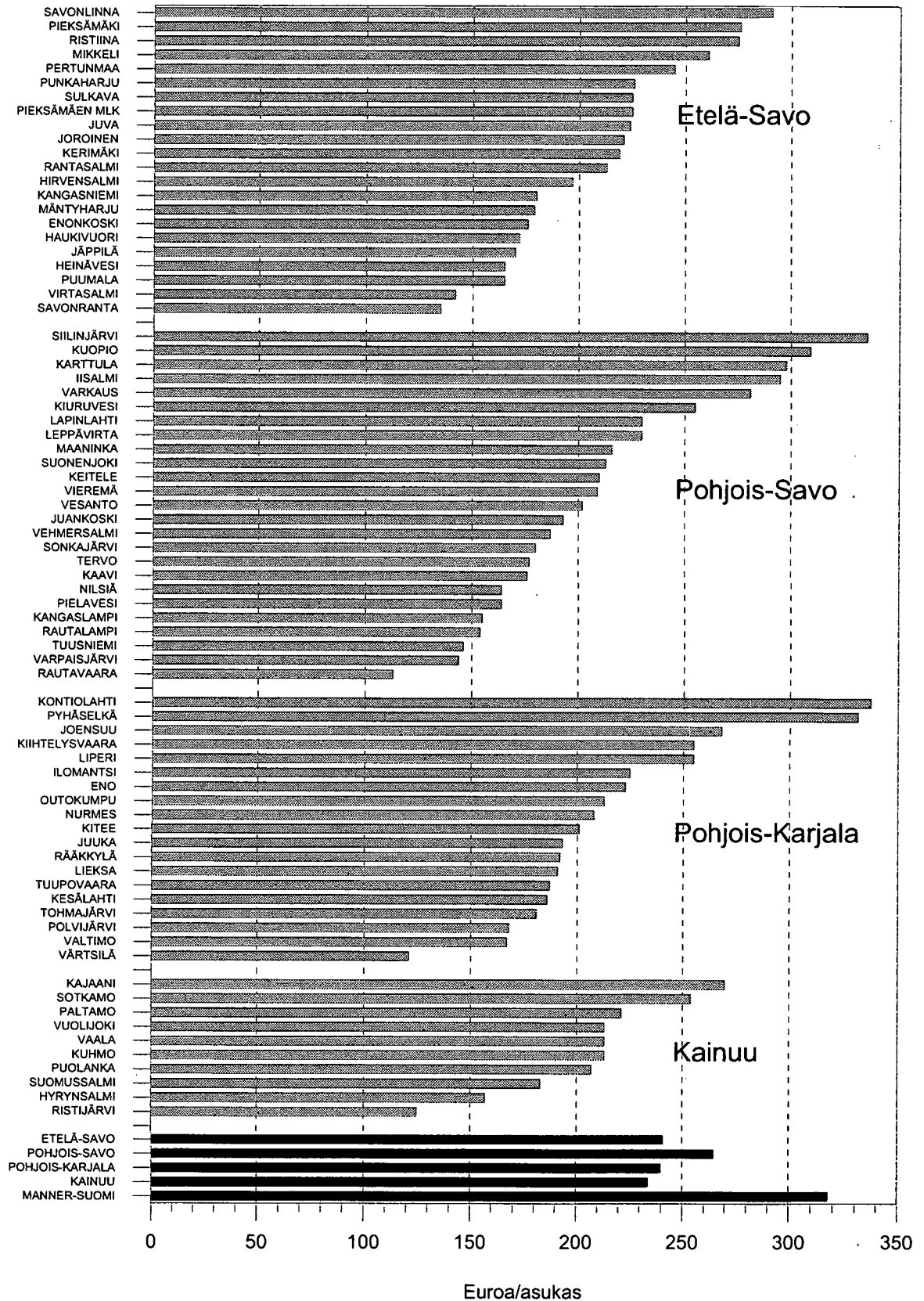
Perusterveydenhuollon nettokustannukset kunnittain 2002

Lähde: Tilastokeskus/Julkinen talous

Kuva 101. Perusterveydenhuollon nettokustannukset kunnittain 2002.

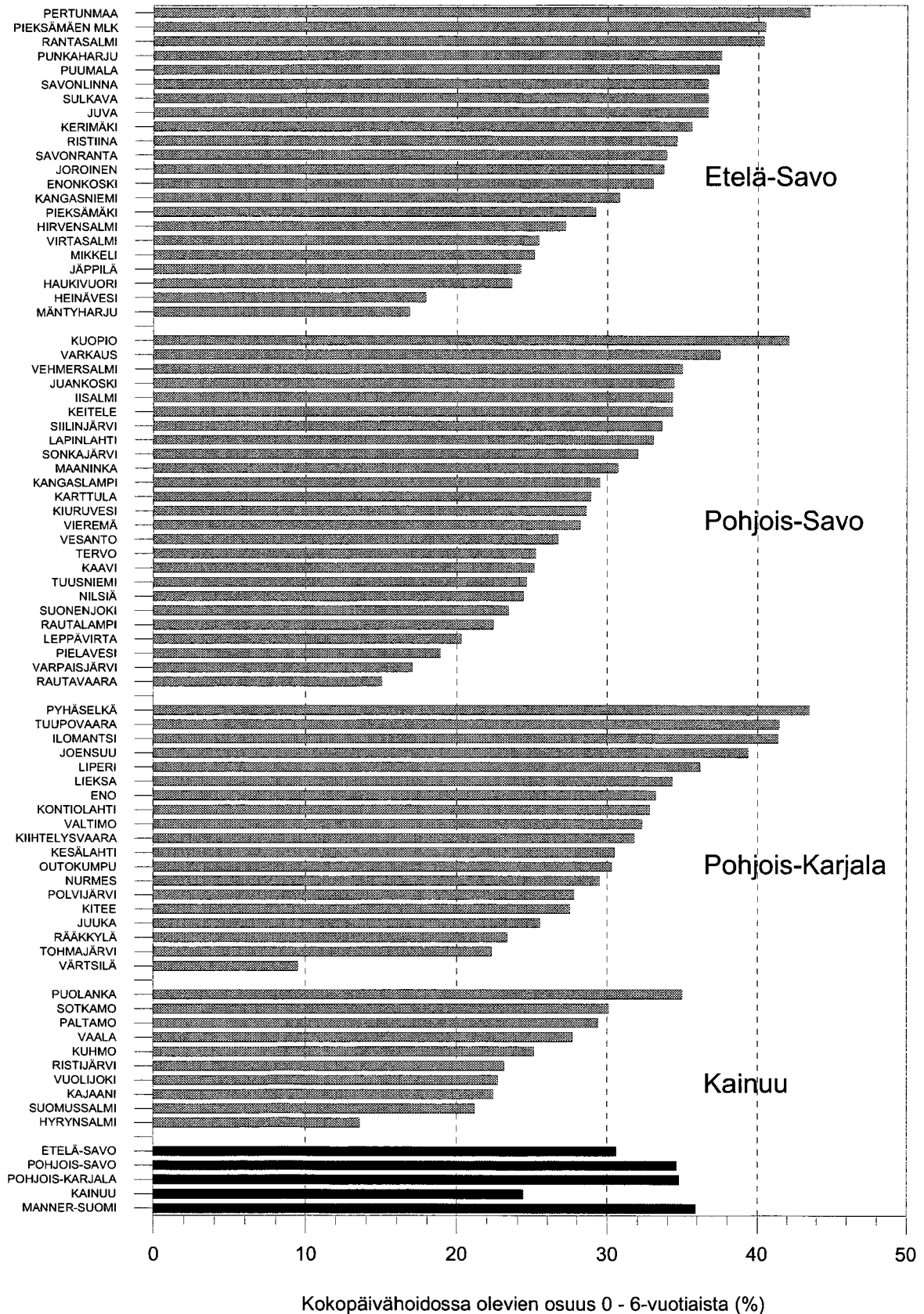
Lasten päivähoidon netto- kustannukset kunnittain 2002

Lähde: Tilastokeskus/Julkinen talous

Kuva 102. Lasten päivähoidon nettokustannukset kunnittain 2002.

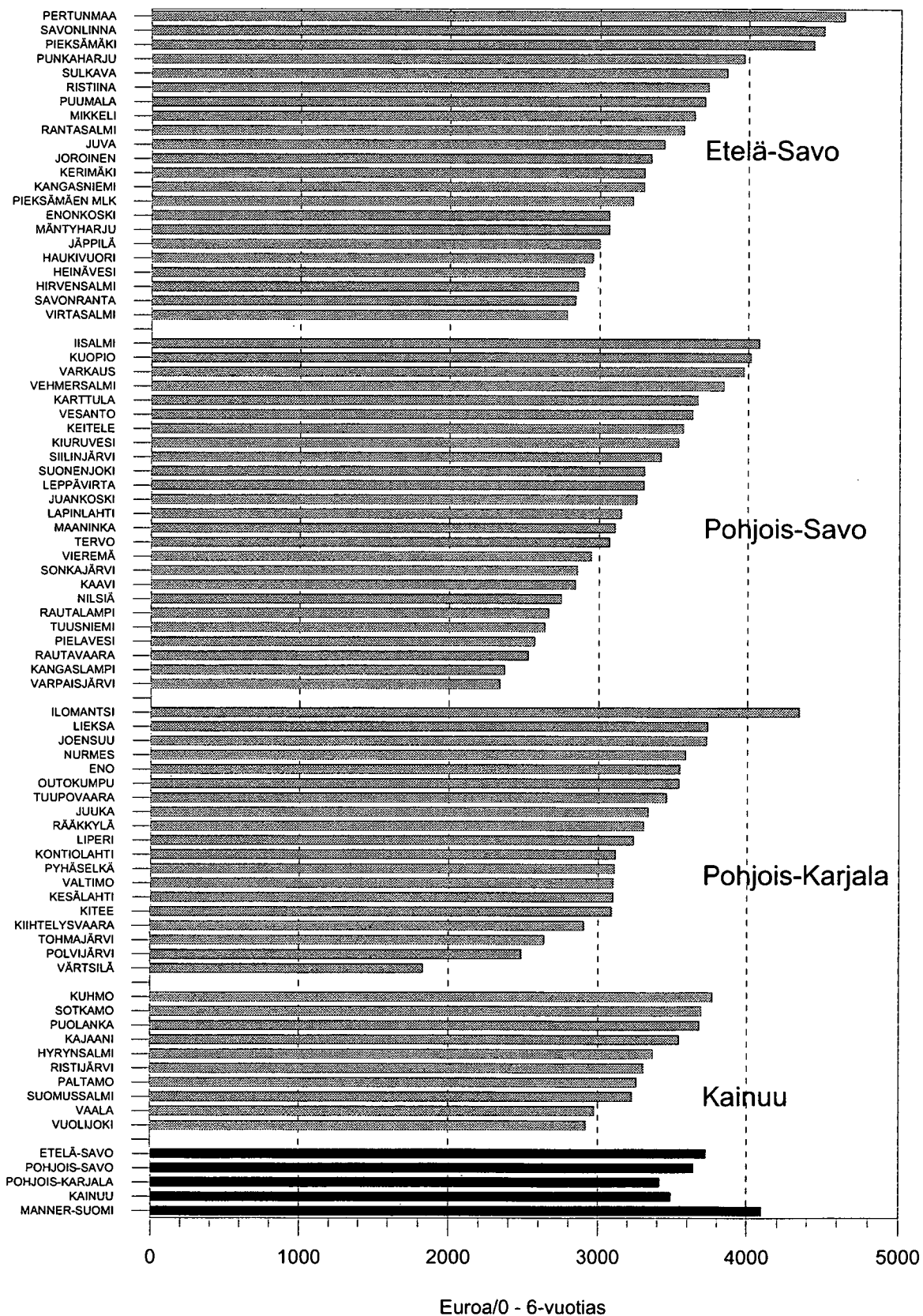
Kunnallinen lasten päivähoito kunnittain 2002

Lähde: Tilastokeskus/Julkinen talous

Kuva 103. Kunnallinen lasten päivähoito kunnittain 2002.

Lasten päivähoidon käyttö- kustannukset kunnittain 2002

Lähde: Tilastokeskus/Julkinen talous

Kuva 104. Lasten päivähoidon käyttökustannukset kunnittain 2002.

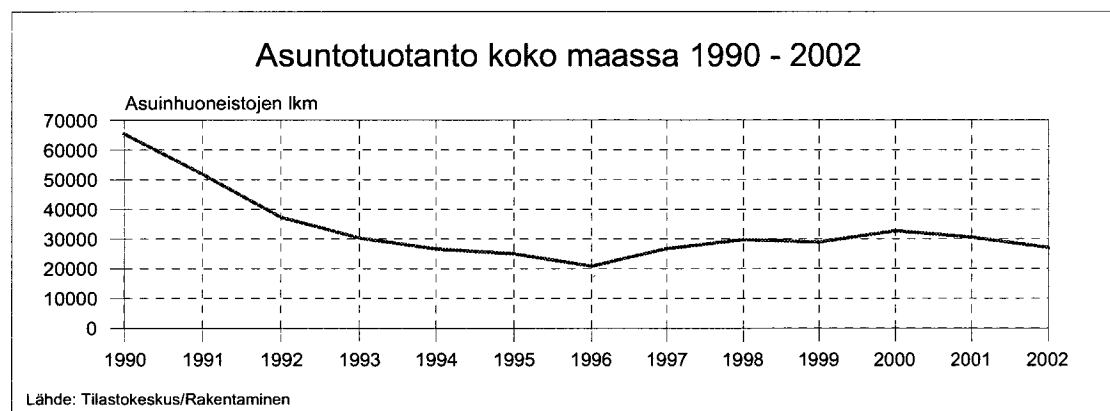
RAKENTAMINEN JA ASUMINEN

Rakennustuotantoon tilastoidaan erilliset pientalot, rivi- ja ketjutalot, asuinkerrostalot, vapaa-ajan-, liike-, toimisto-, liikenteen, hoitoalan, kokoontumis-, opetus- ja pelastustoimen, teollisuus-, varasto-, maatalous- ja muut rakennukset. Valmistuneissa rakennuksissa on mukana sekä uudet rakennukset että rakennuslaajennukset.

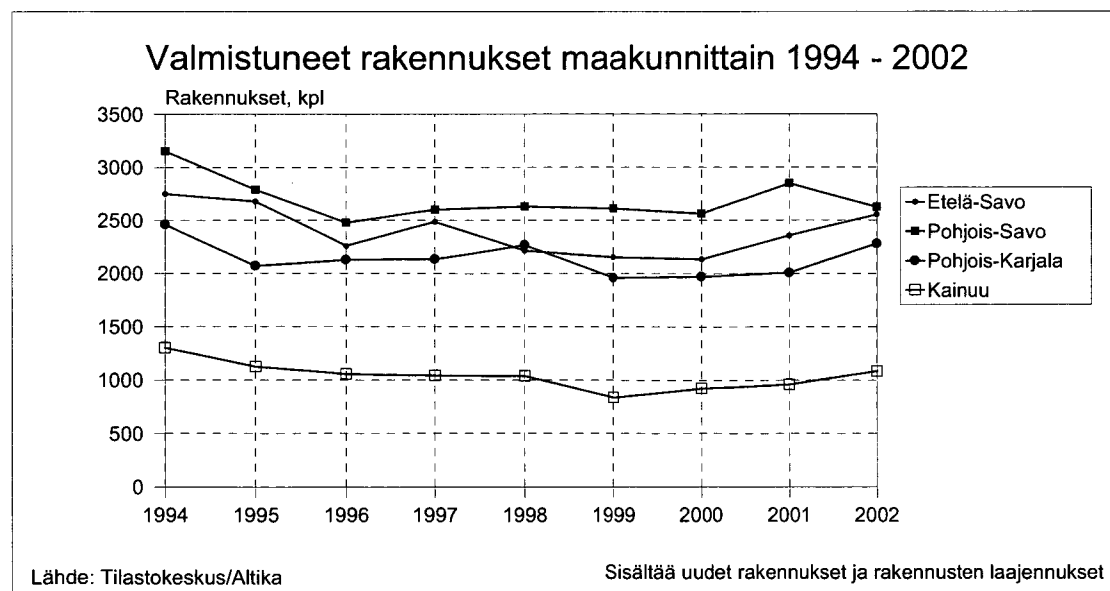
Asuntotuotanto on vakiintunut vuoden 1996 notkahduksen jälkeen ja vuodessa valmistuu keskimäärin 30 000 asuinhuoneistoa. Maamme asuntokanta kasvoi nopeiten 1970-luvulla. Noin 60 % asuntokannasta onkin rakennettu vuoden 1969 jälkeen.

Asuntojen neliöhinnat ovat tasaisesti nousseet vuoden 2001 lopulta lähtien. Vuonna 2002 neliöhinta oli koko maassa keskimäärin 1 350 euroa/m², noin 100 euroa enemmän kuin kahtena aiempina vuonna. Vuoden 2003 syyskuussa neliöhinta oli koko maassa 1 446 euroa/m². Vuosimuutos syyskuusta syyskuuhun oli 6 %.

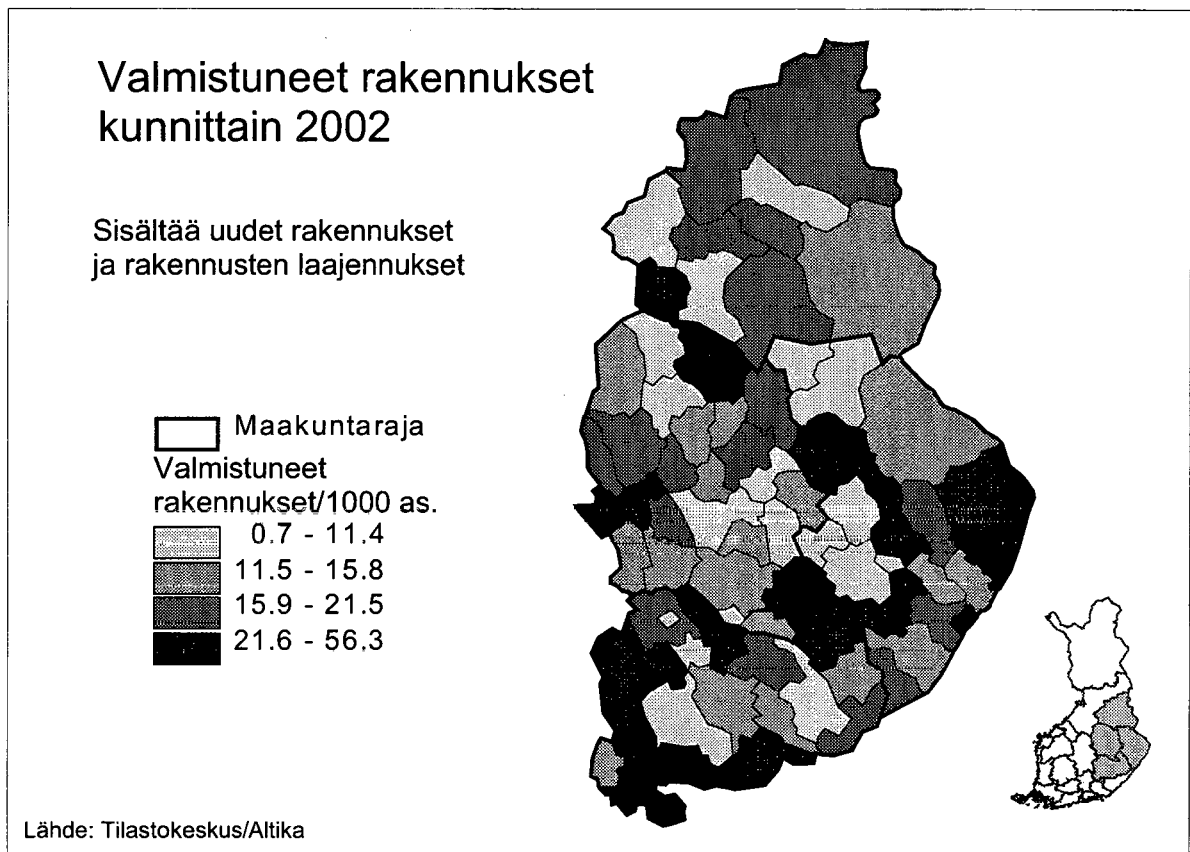
Asuntokuntien keskikoko oli koko maassa 2,2 henkilöä vuonna 2002. Asuntokunta laskeaan ahtaasti asuvaksi mikäli henkilöitä on enemmän kuin yksi huonetta kohti (normi 3). Tämän määritelmän mukaan ahtaasti asuvia asuntokuntia oli vuoden 2002 lopussa 7,3 %.

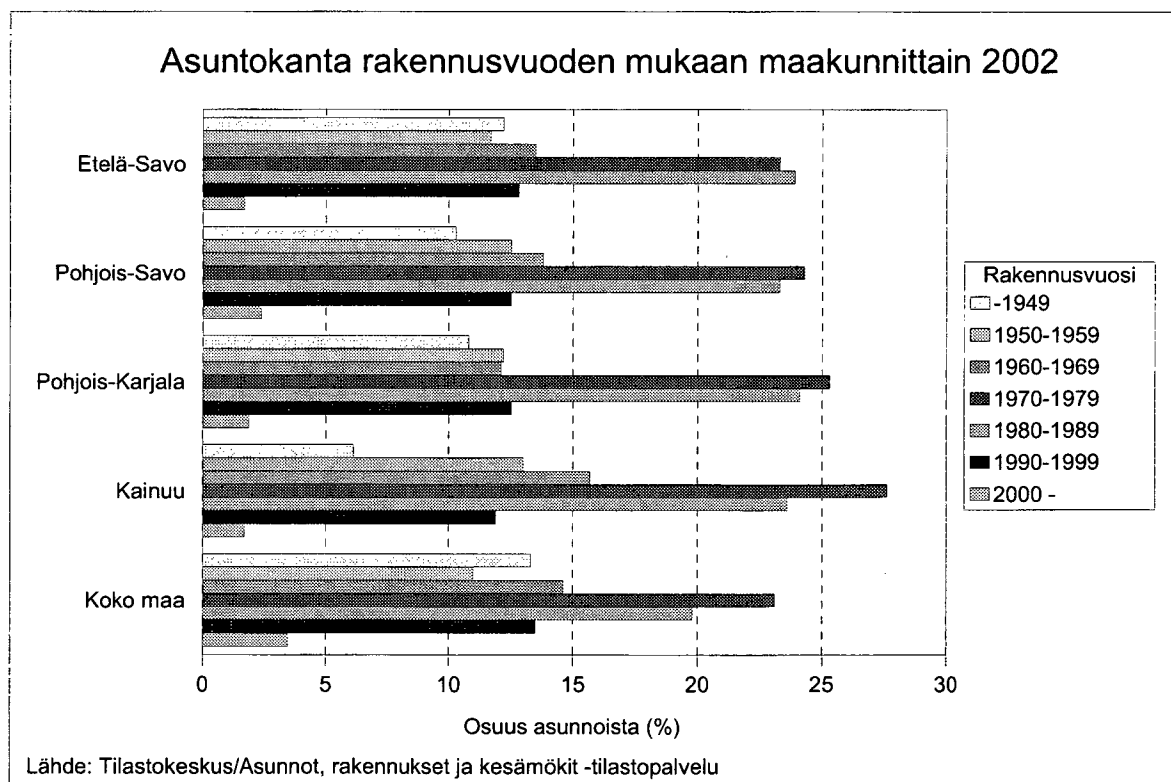
Kuva 105. Asuntotuotanto koko maassa 1990 – 2002.

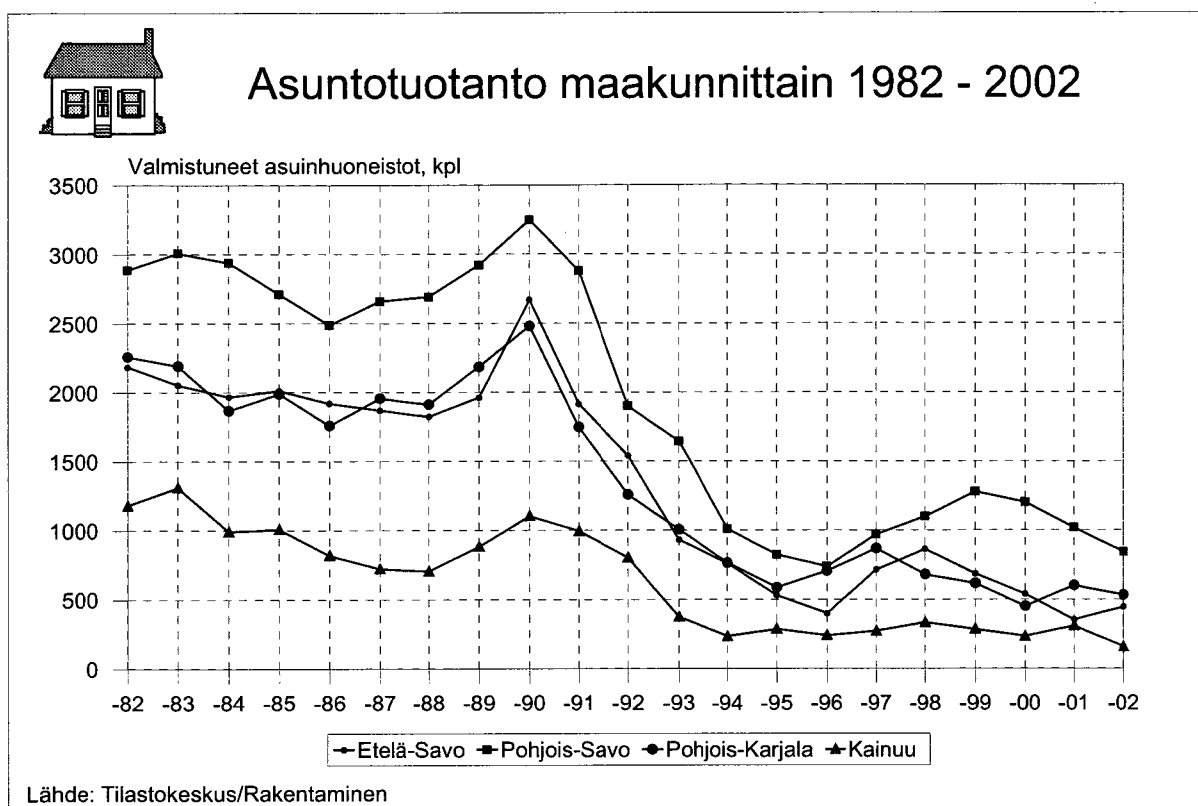
Kuva 106. Valmistuneet rakennukset maakunnittain 1994 – 2002.

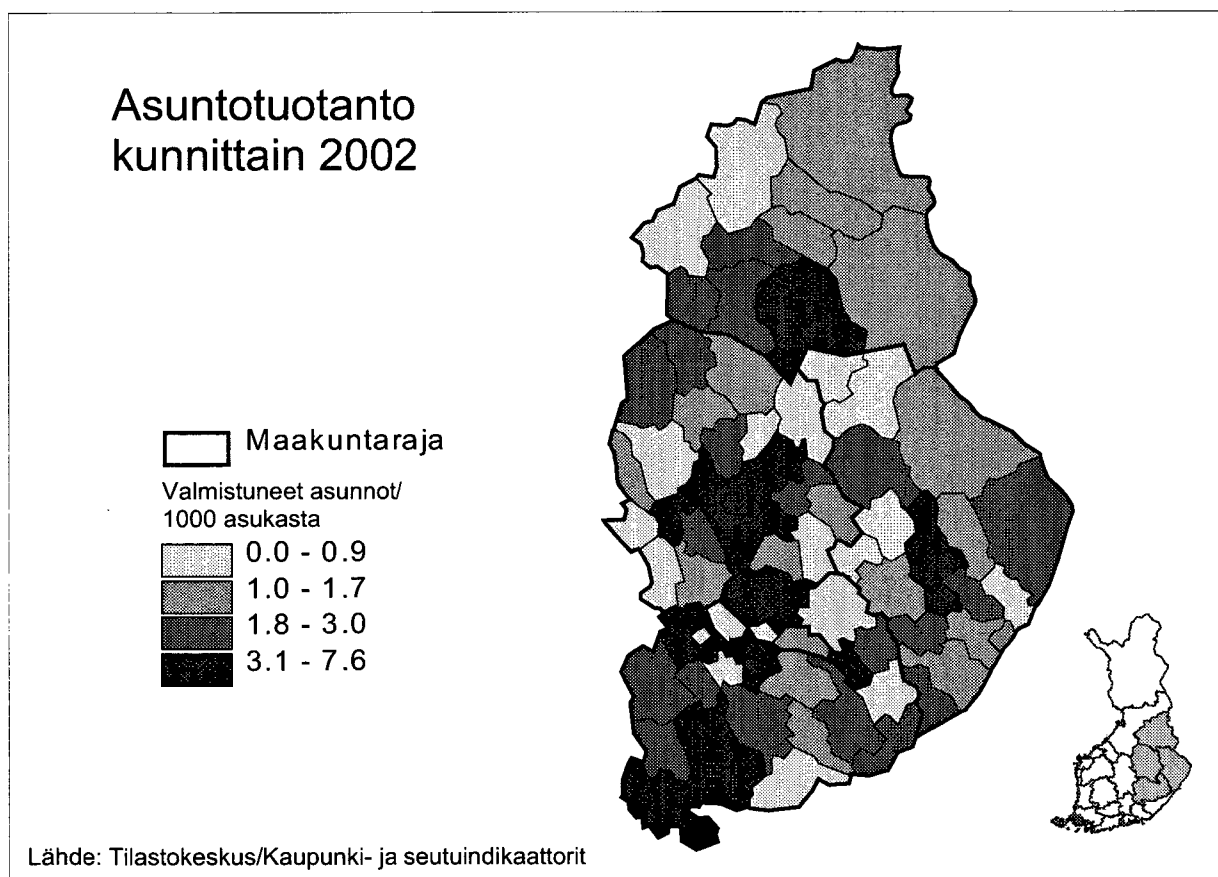
Kuva 107. Valmistuneet rakennukset kunnittain 2002.

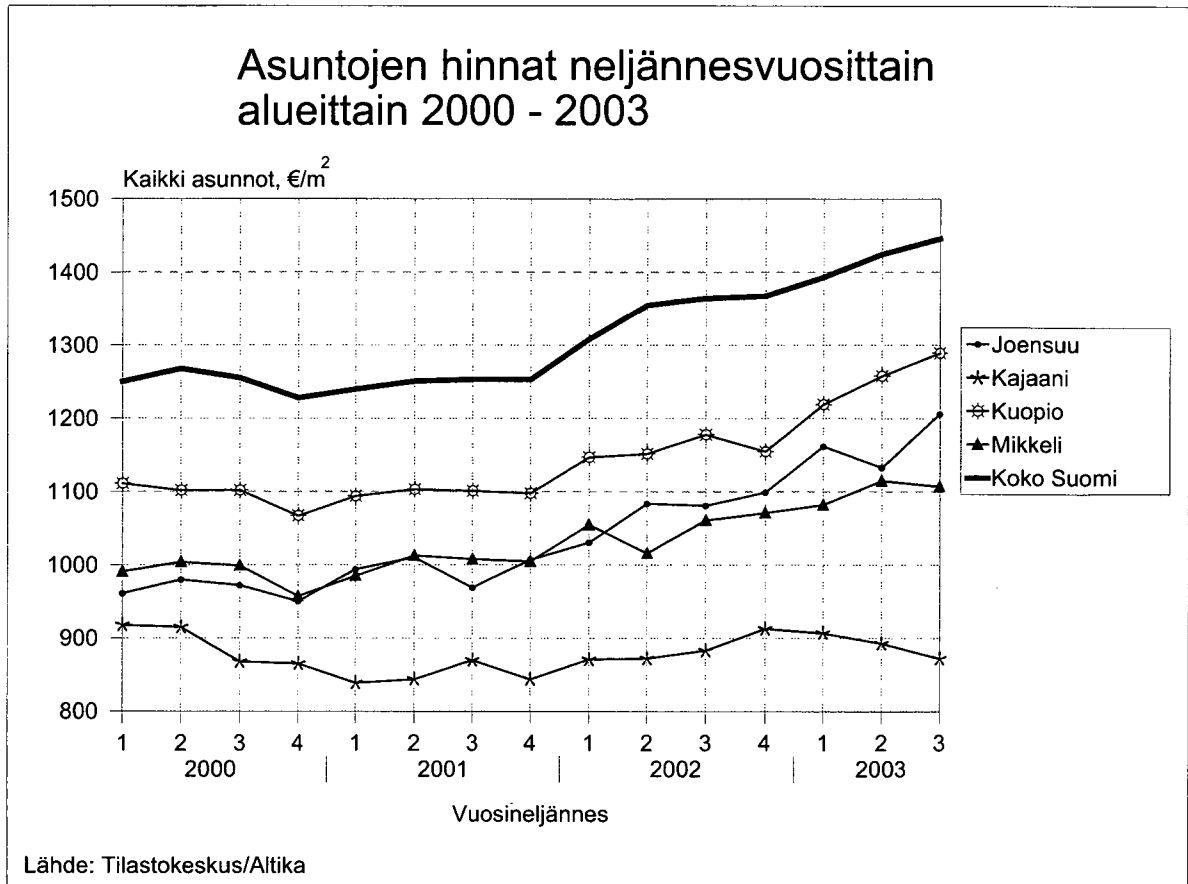
Kuva 108. Asuntokanta rakennusvuoden mukaan maakunnittain 2002.

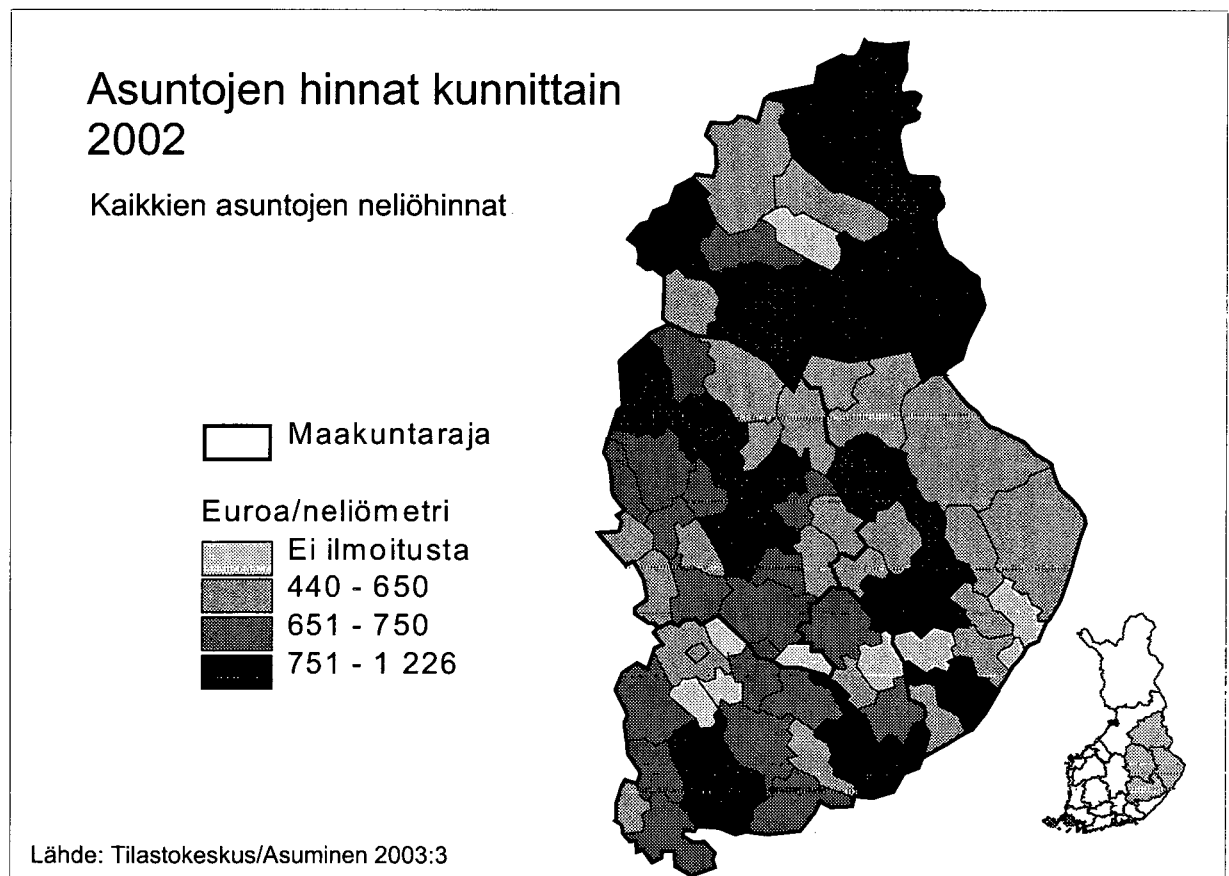
Kuva 109. Asuntotuotanto maakunnittain 1982 - 2002.

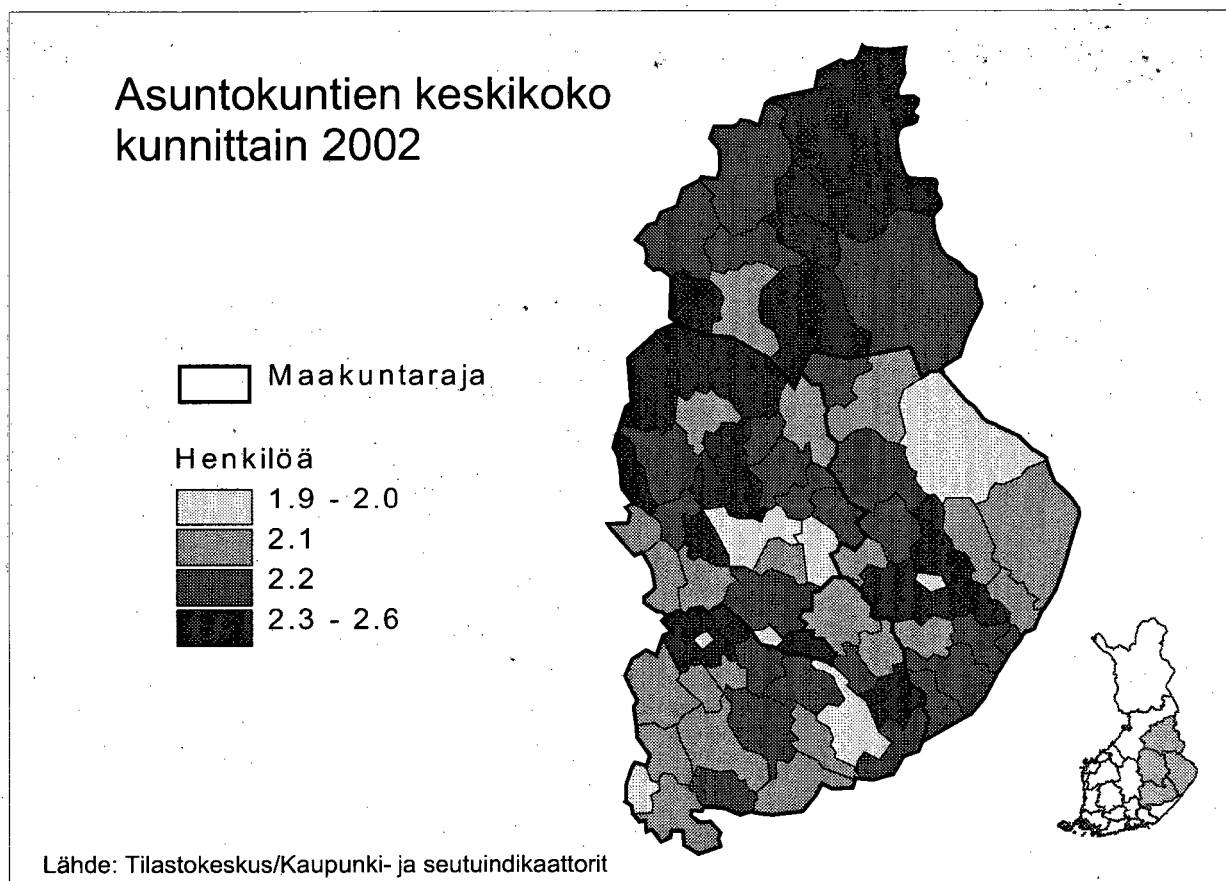
Kuva 110. Asuntotuotanto kunnittain 2002.

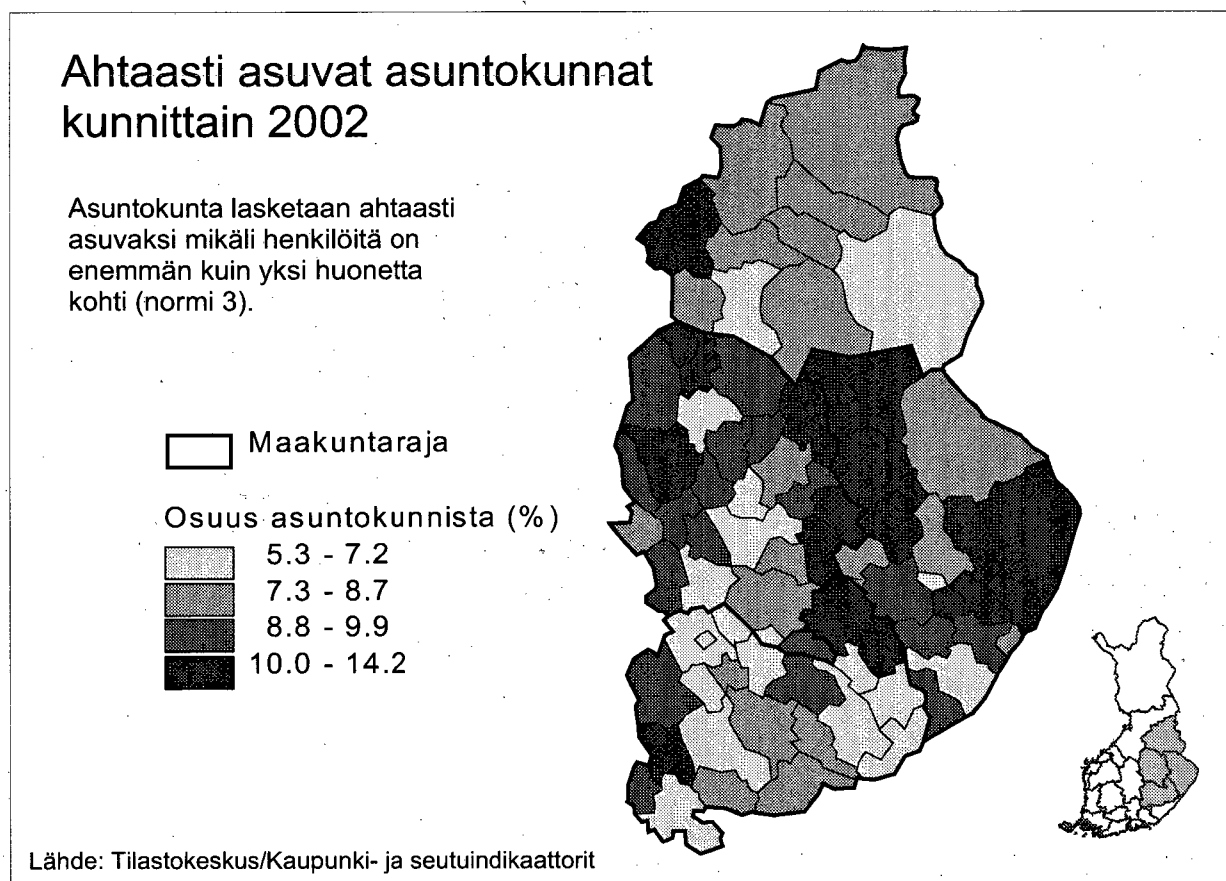
Kuva 111. Asuntojen hinnat neljännesvuosittain alueittain 2000 - 2003.

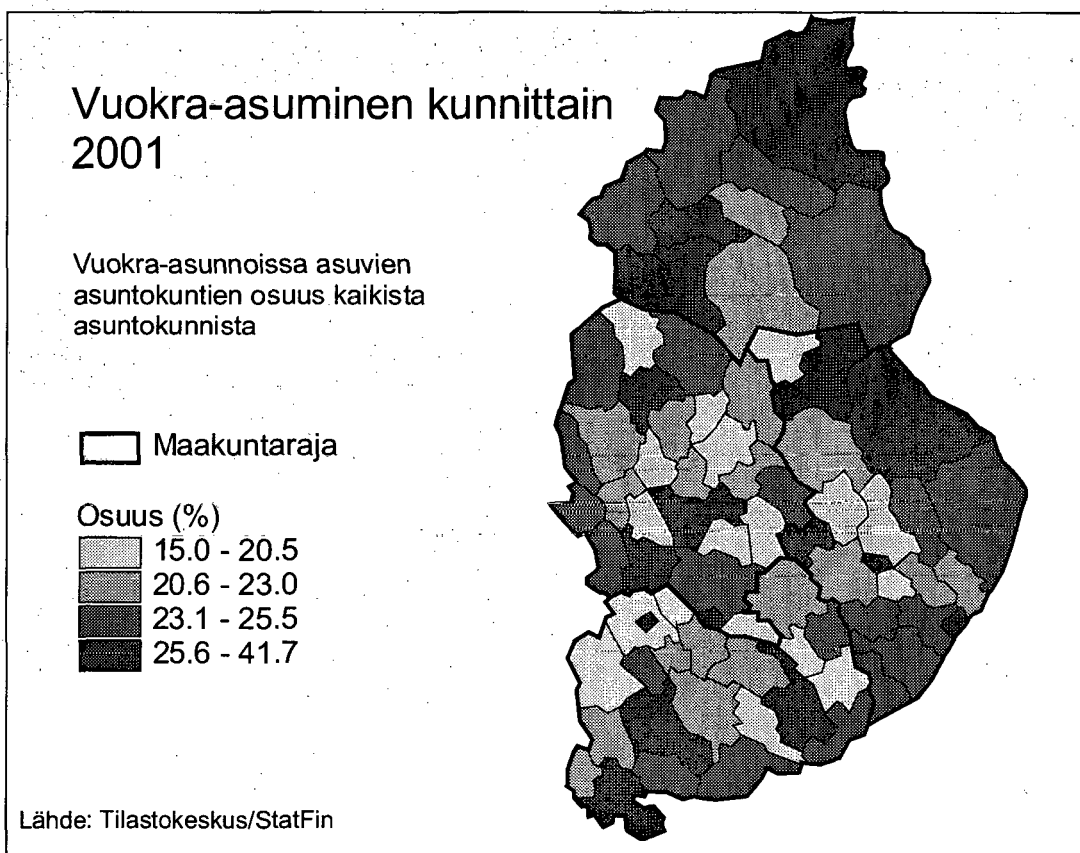
Kuva 112. Asuntojen hinnat kunnittain 2002.

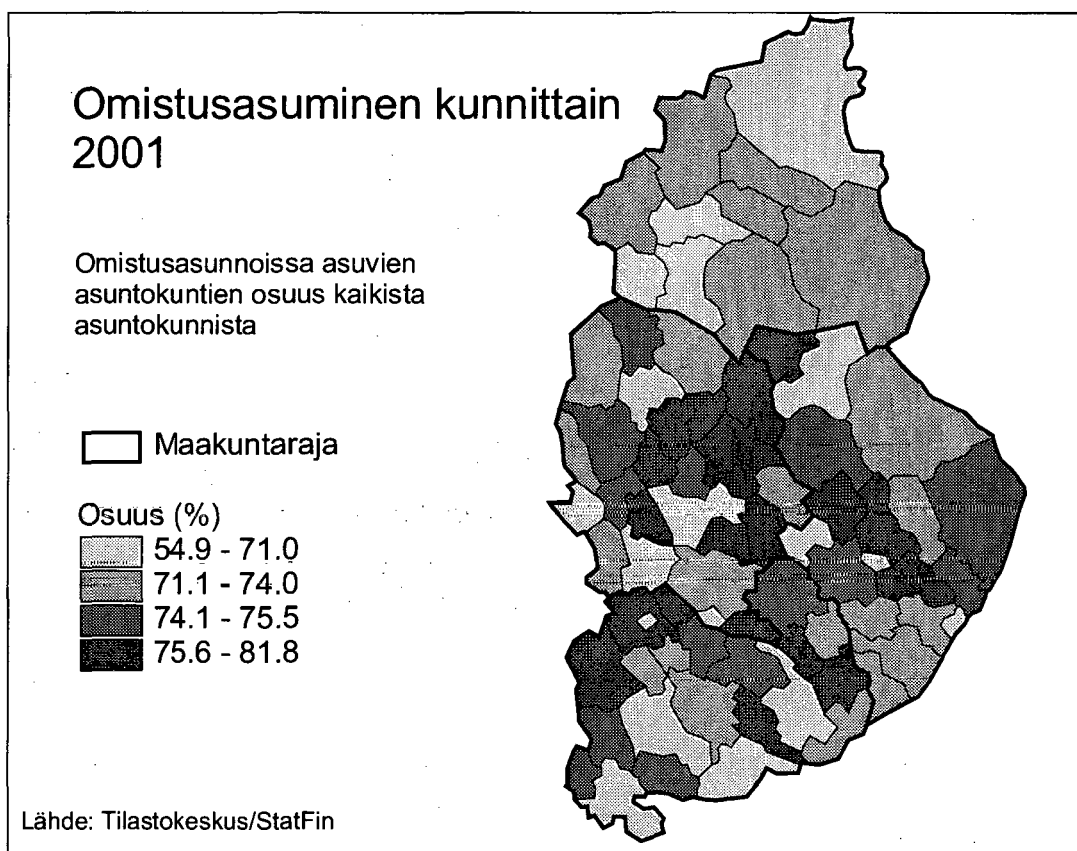
Kuva 113. Asuntokuntien keskikoko kunnittain 2002.

Kuva 114. Ahtaasti asuvat asuntokunnat kunnittain 2002.

Kuva 115. Vuokra-asuminen kunnittain 2001.

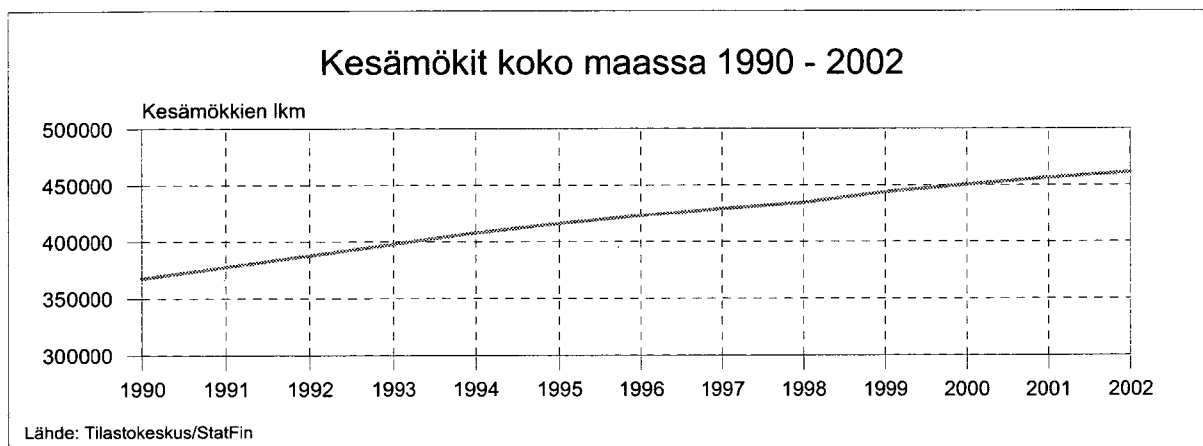

Kuva 116. Omistusasuminen kunnittain 2001.

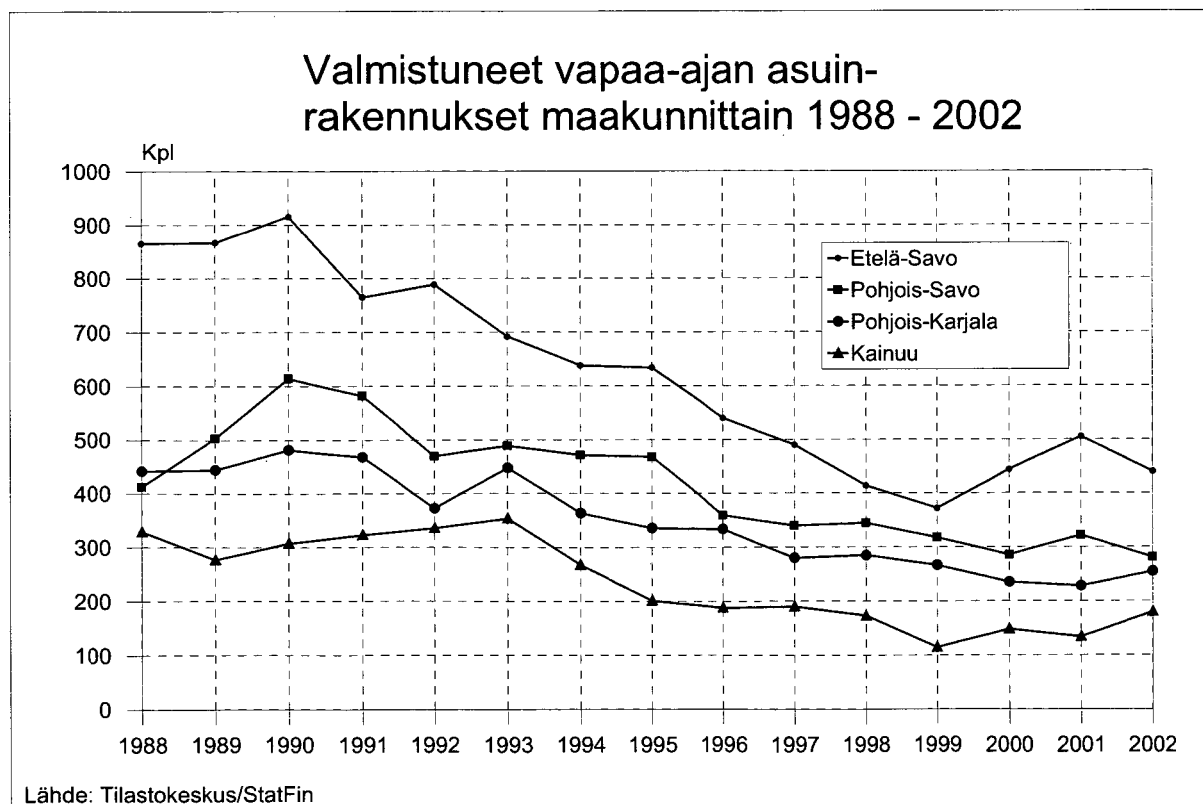
Vapaa-ajan asuinrakennukset

Vuoden 2002 kesämökkitilastossa on *vapaa-ajan asuinrakennukseksi* luettu kaikki ne rakennukset, joiden käyttötarkoitus oli 31.12.2002 vapaa-ajan asuinrakennus tai joita ko. ajankohtana käytettiin loma-asumiseen. Kesämökeiksi ei ole luettu vakinaisessa asuin-käytössä olevia vapaa-ajan asuntoja. Myöskään majoitustoimintaa harjoittavien liike-yritysten vuokrattavia lomamökkejä ei ole luettu kesämökkitilastoon, vaan ne tilastoidaan rakennuskannan majoitusliikerakennuksiin (ks. Kesämökkit 2002. SVT. Asuminen 2003:5).

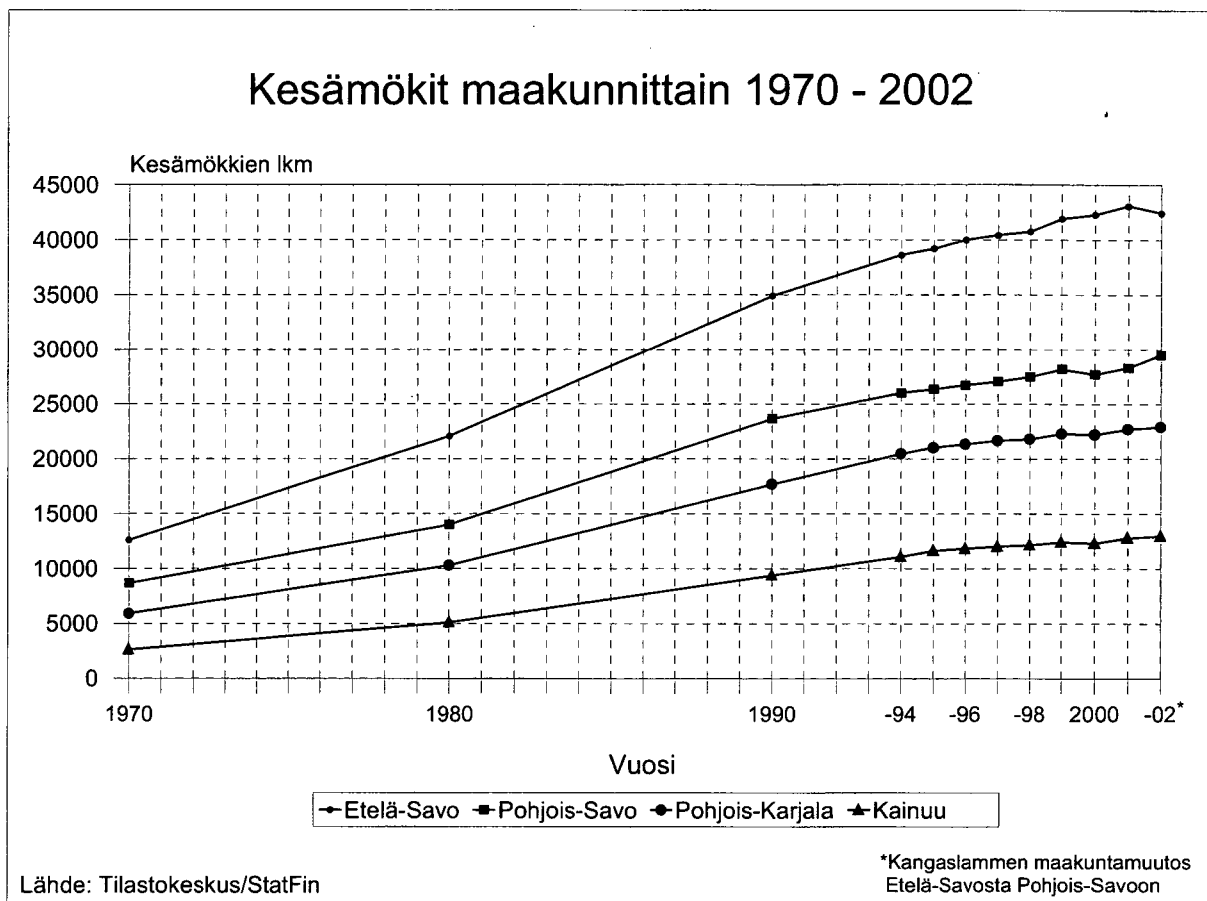
Vuoden 2002 lopussa kesämökkejä tilastoitiin 461 435 kappaletta. Vuodesta 1990 kesämökkien määrä on kasvanut lähes 94 000 mökillä. Vuonna 2002 uusia vapaa-ajan asuinrakennuksia valmistui 4 262, joka on hieman edellisvuotta vähemmän.

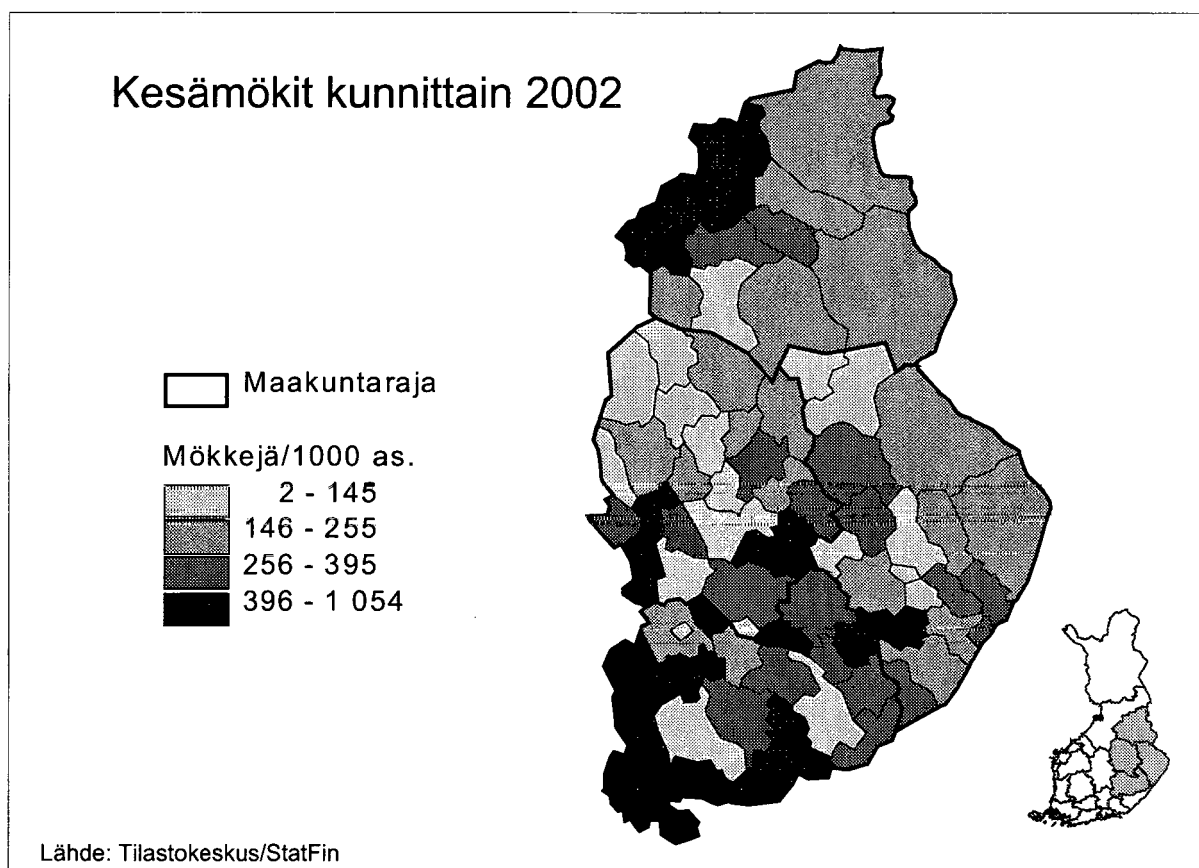
Kuva 117. Kesämökkit koko maassa 1990 – 2002.

Kuva 118. Valmistuneet vapaa-ajan asuinrakennukset maakunnittain 1988 – 2002.

Kuva 119. Kesämökkiä maakunnittain 1970 – 2002.

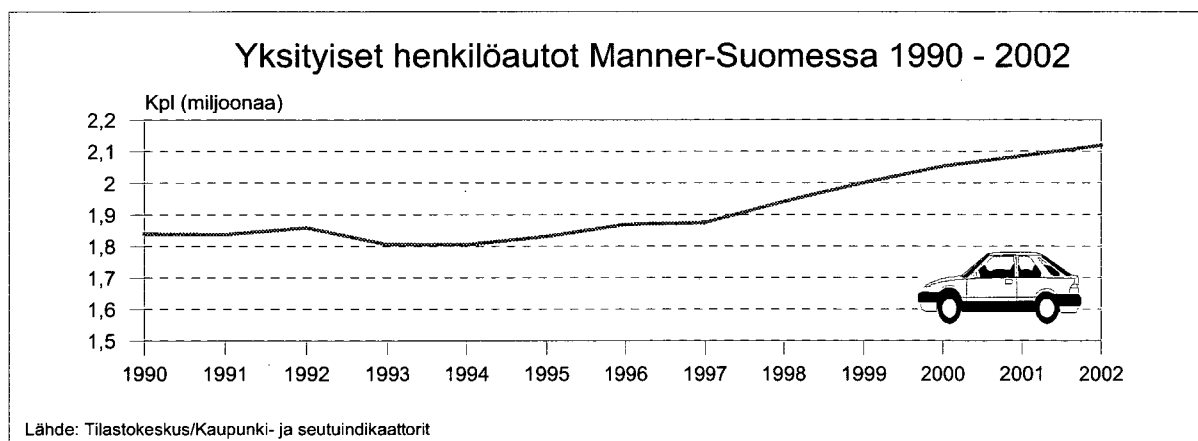
Kuva 120. Kesämökkiä kunnittain 2002.

LIIKENNE JA MATKAILU

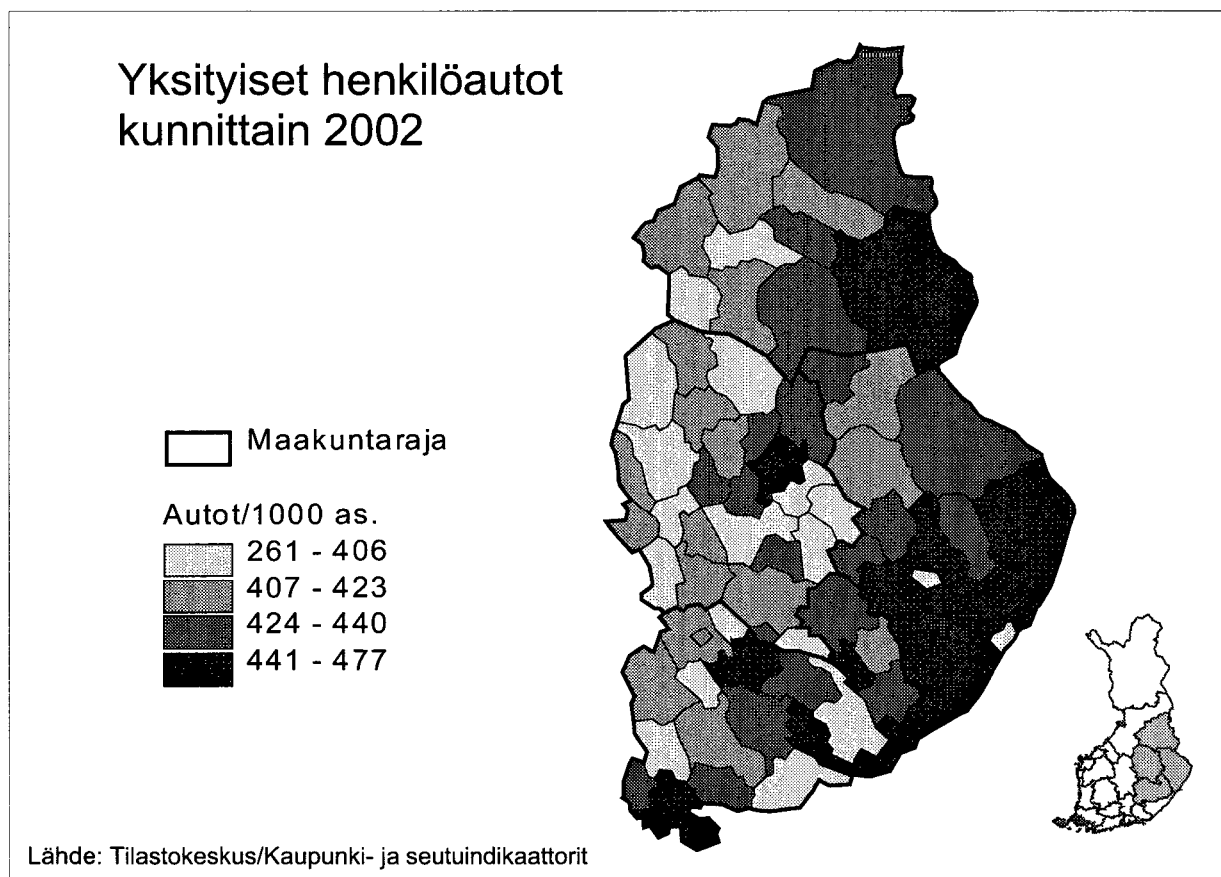
Liikenne

Manner-Suomessa oli keskimäärin 409 yksityistä henkilöautoa tuhatta asukasta kohti vuonna 2002. Kaikkiaan yksityisomistuksessa olevia henkilöautoja oli yli 2,1 miljoonaa kappaletta, reilu neljännesmiljoona enemmän kuin kymmenen vuotta aiemmin.

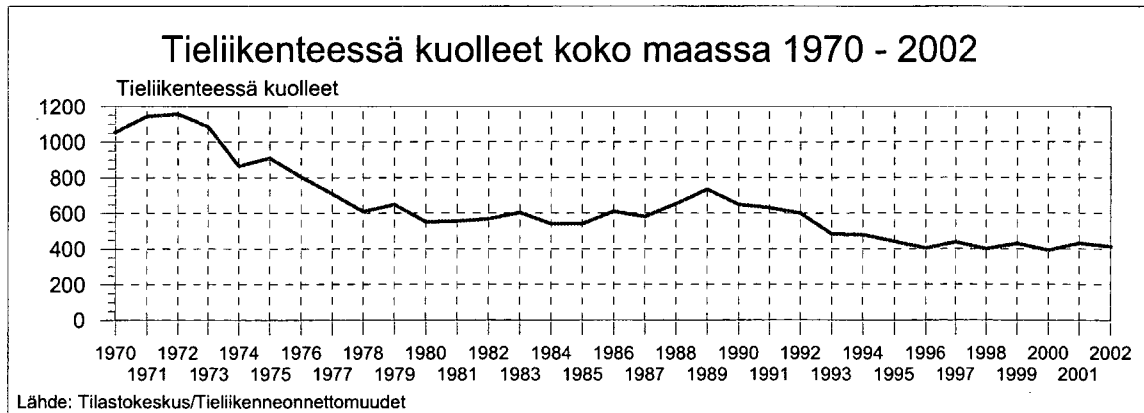
Koko maan liikenneonnettomuuksissa menehtyi 415 henkilöä vuonna 2001. Kuolleiden määrä on vaihdellut neljänsadan molemmin viime vuosina. Kolme vuosikymmentä sitten liikenteessä menehtyi synkimpinä vuosina yli 1 000 henkilöä.

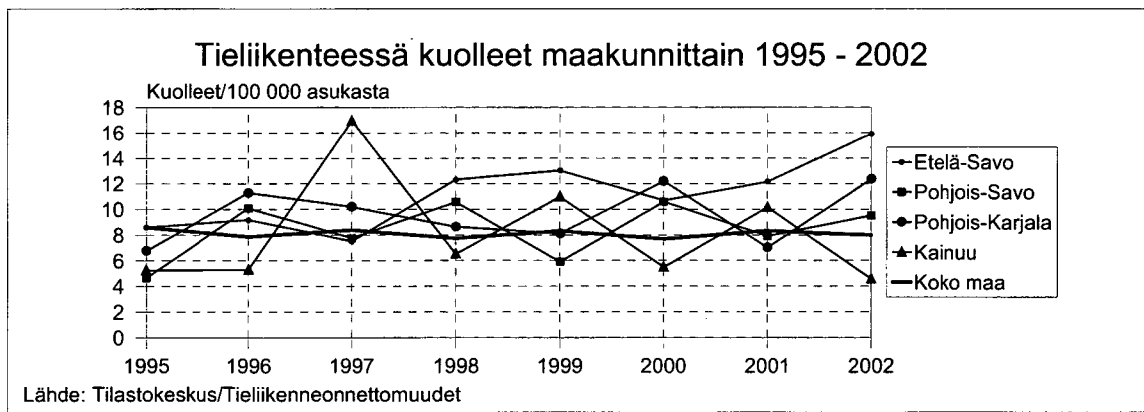
Kuva 121. Yksityiset henkilöautot koko maassa 1990 - 2002.

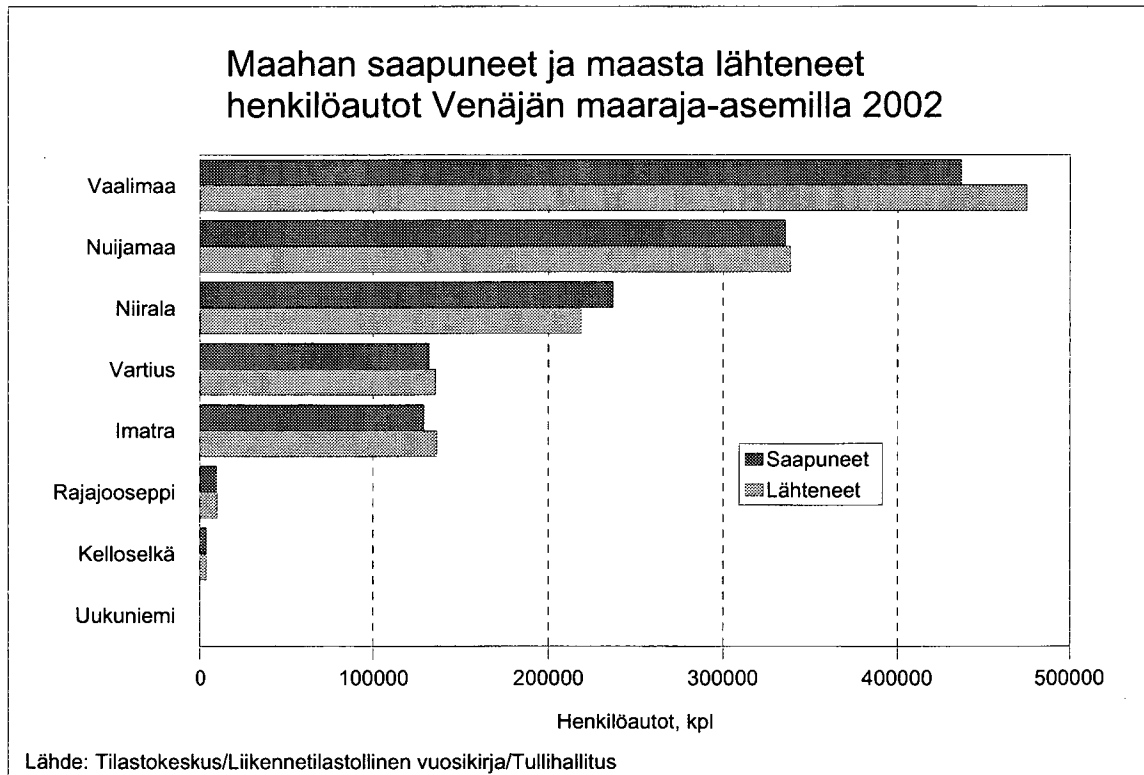
Kuva 122. Yksityiset henkilöautot kunnittain 2002.

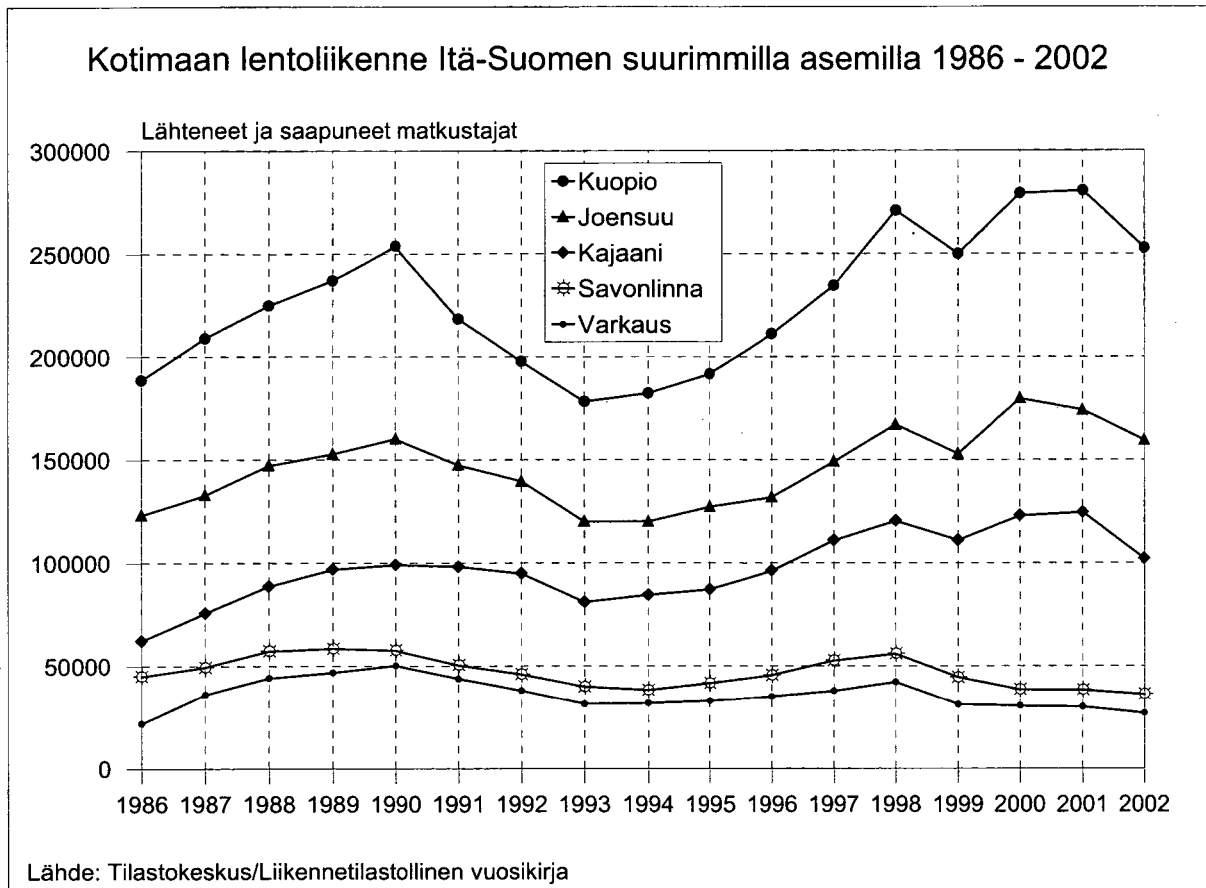
Kuva 123. Tieliikenteessä kuolleet koko maassa 1970 - 2002.

Kuva 124. Tieliikenteessä kuolleet maakunnittain 1995 - 2002.

Kuva 125. Maahan saapuneet ja maasta lähteneet henkilöautot Venäjän maaraja-asevilla 2002.

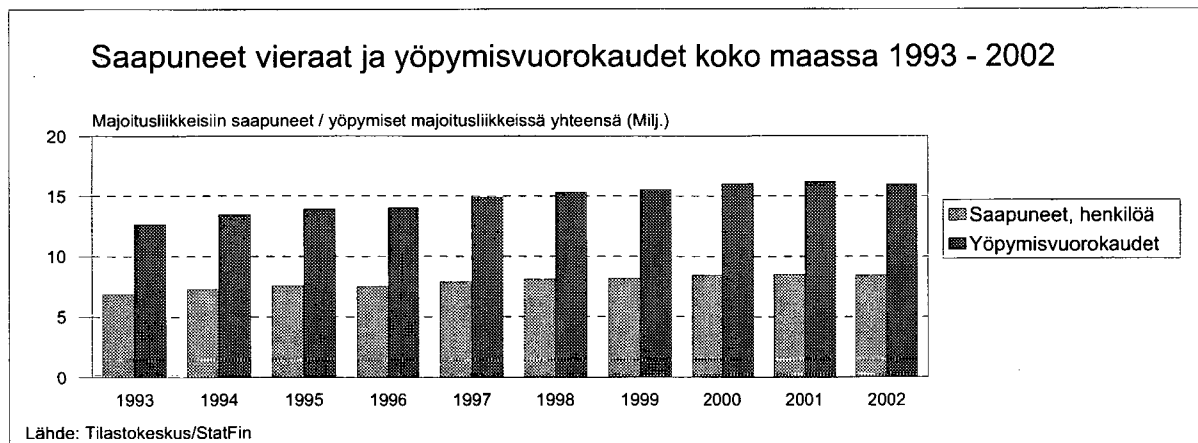

Kuva 126. Kotimaan lentoliikenne Itä-Suomen suurimmilla asemilla 1986 – 2002.

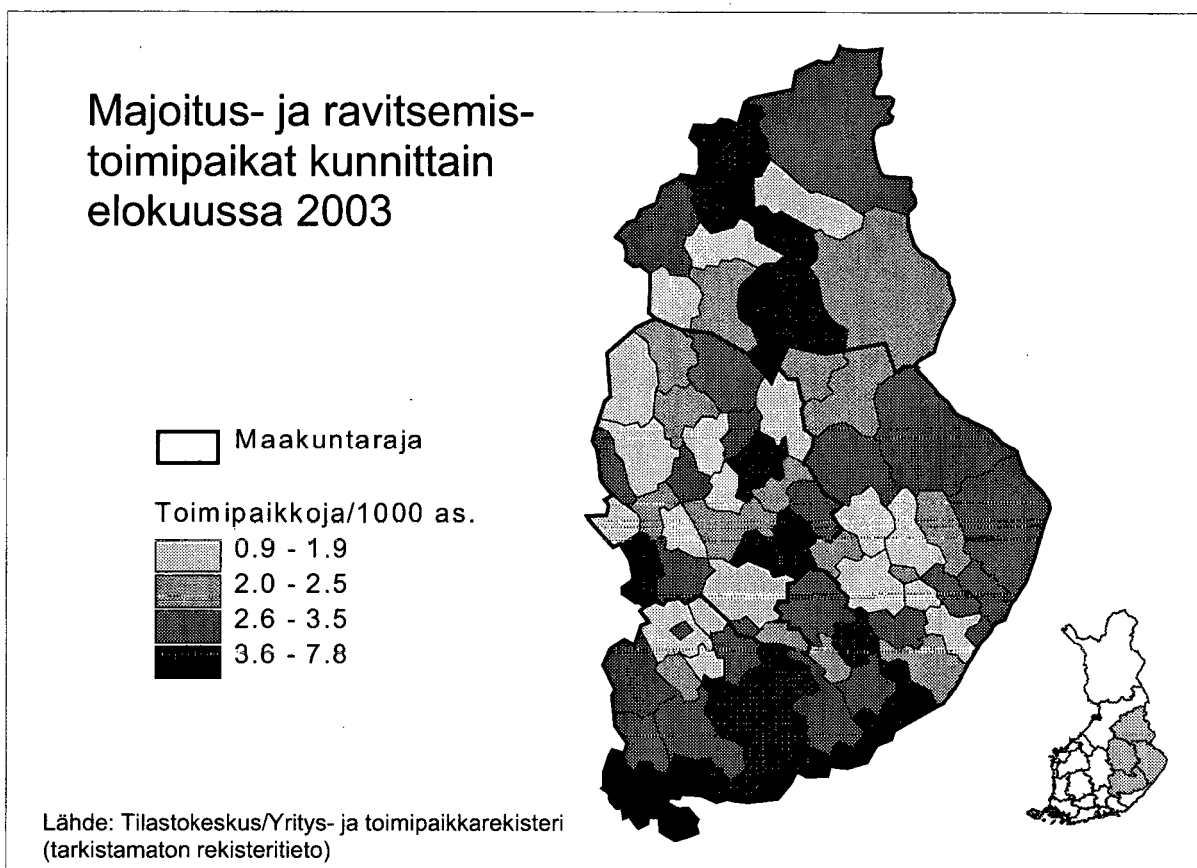
Majoitus- ja ravitsemispalvelut

Yöpymiset tilastoinnin piirissä olevissa majoitusliikkeissä vähenivät koko maassa runsaan prosentin (-1,4 %) ja niiden kokonaismäärä laski hieman alle 16 miljoonan vuonna 2002. Yöpymisistä 4,3 miljoonaa kirjattiin ulkomaisten vierailijoiden tekemiksi.

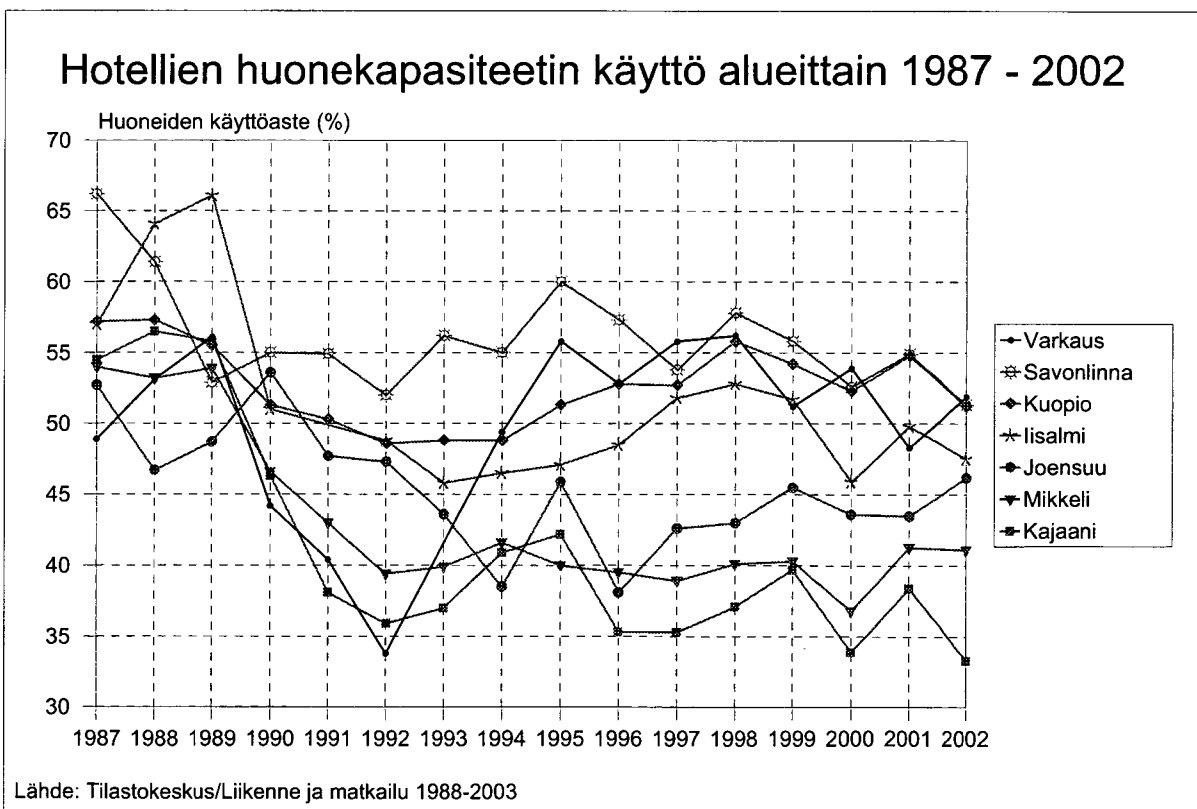
Majoitusliikkeisiin saapuneiksi kirjattiin vajaat 6,4 miljoonaa suomalaista ja noin 2 miljoonaa ulkomaalaista. Majoitusliikkeisiin saapuneiden ulkomaalaisten matkailijoiden määrä lisääntyi kaksi prosenttia, kun taas kotimaisten matkailijoiden määrä väheni saman verran.

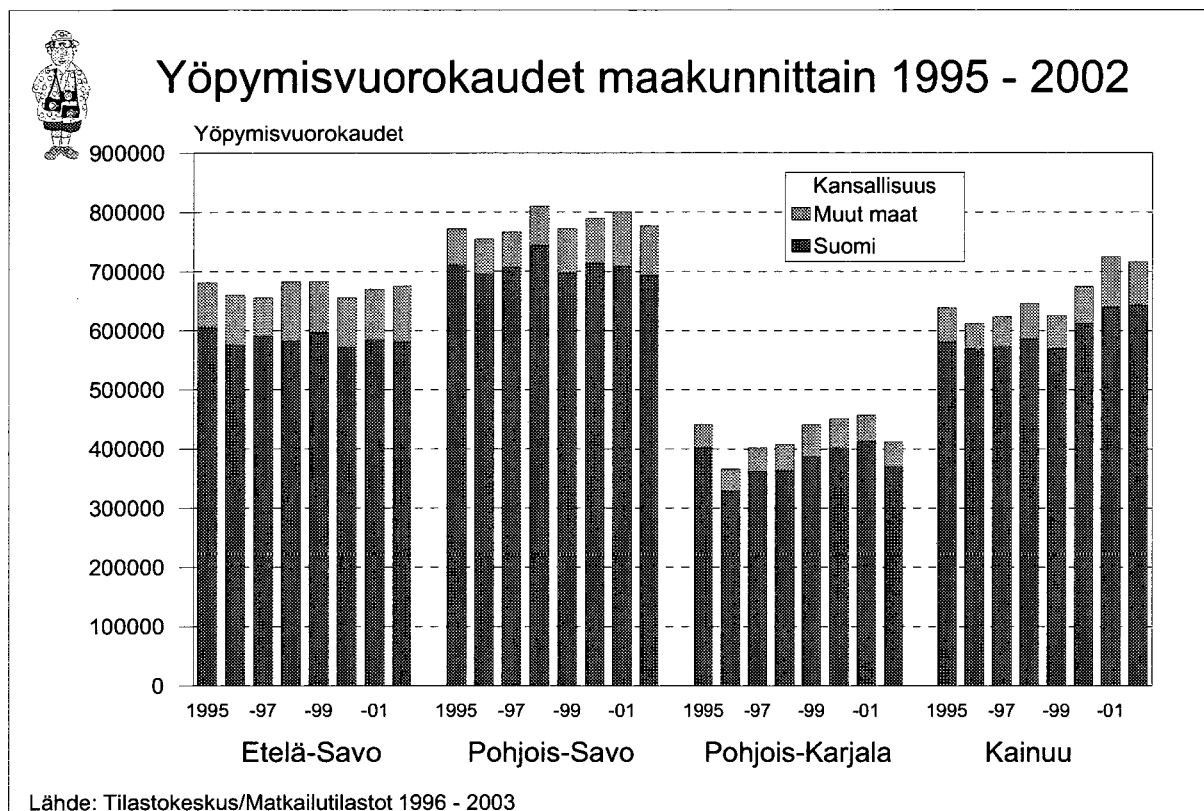
Kuva 127. Saapuneet vieraat ja yöpymisvuorokaudet koko maassa 1993 – 2002.

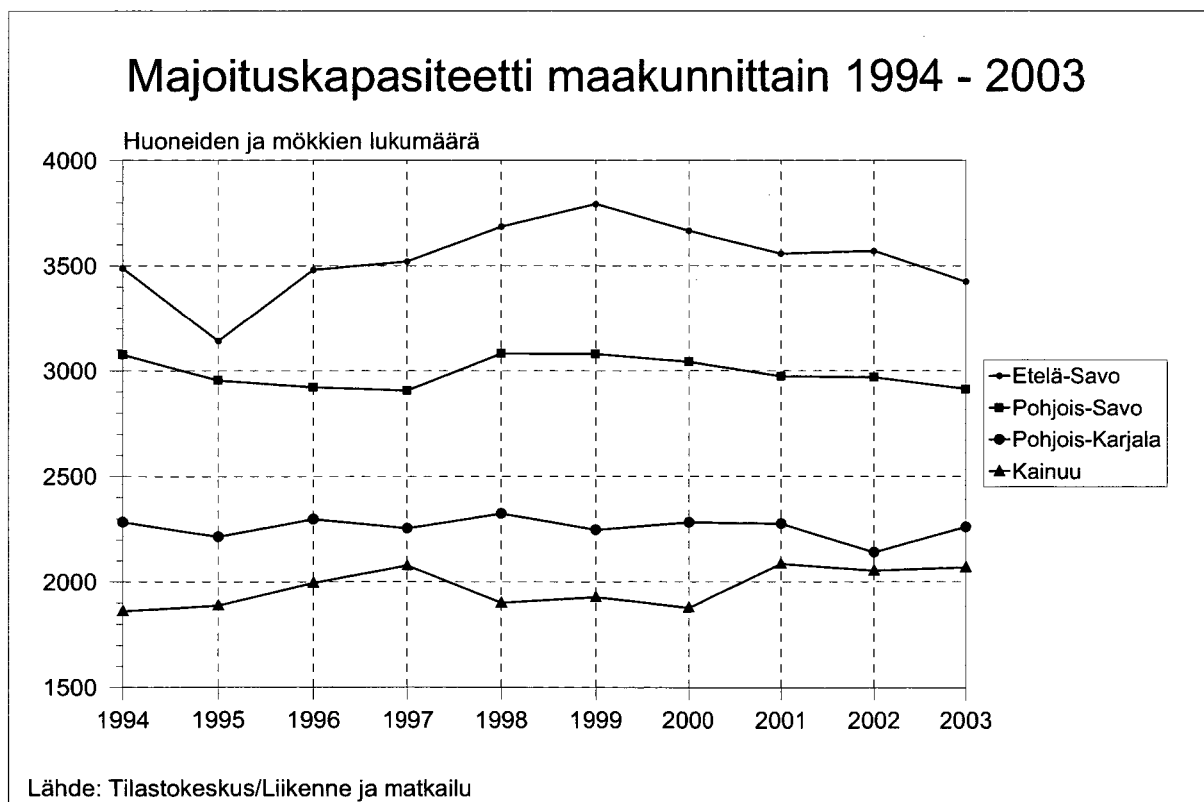
Kuva 128. Majoitus- ja ravitsemistoimipaikat kunnittain elokuussa 2003.

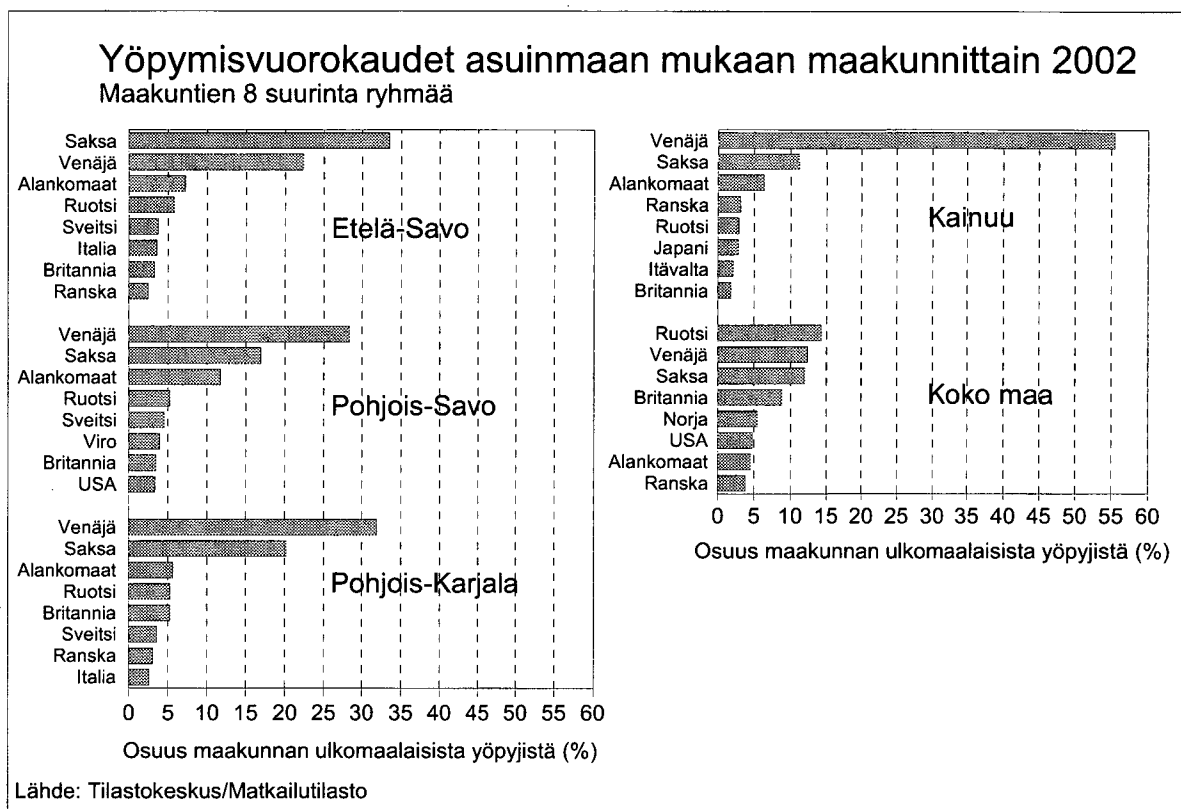
Kuva 129. Hotellien huonekapasiteetin käyttö alueittain 1987 - 2002.

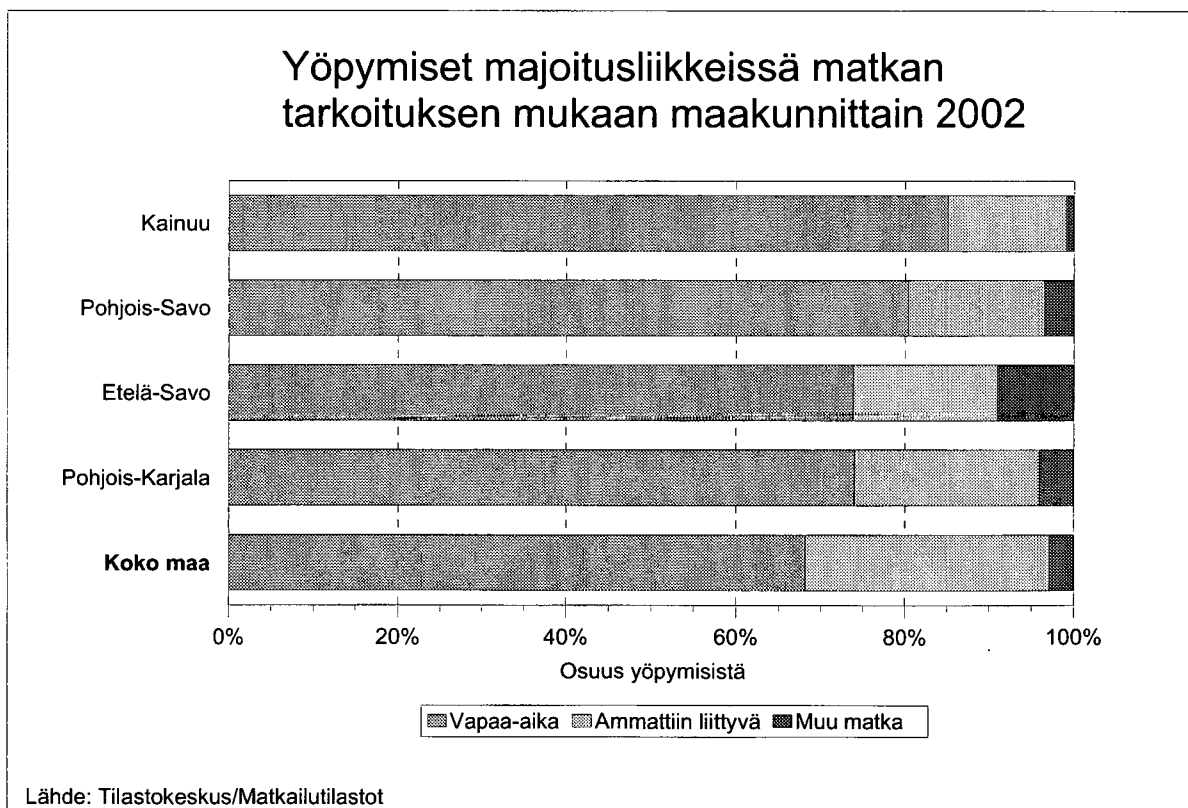
Kuva 130. Yöpymisvuorokaudet maakunnittain 1995 – 2002.

Kuva 131. Majoituskapasiteetti maakunnittain 1994 – 2003.

Kuva 132. Yöpymisvuorokaudet asuinmaan mukaan maakunnittain 2002.

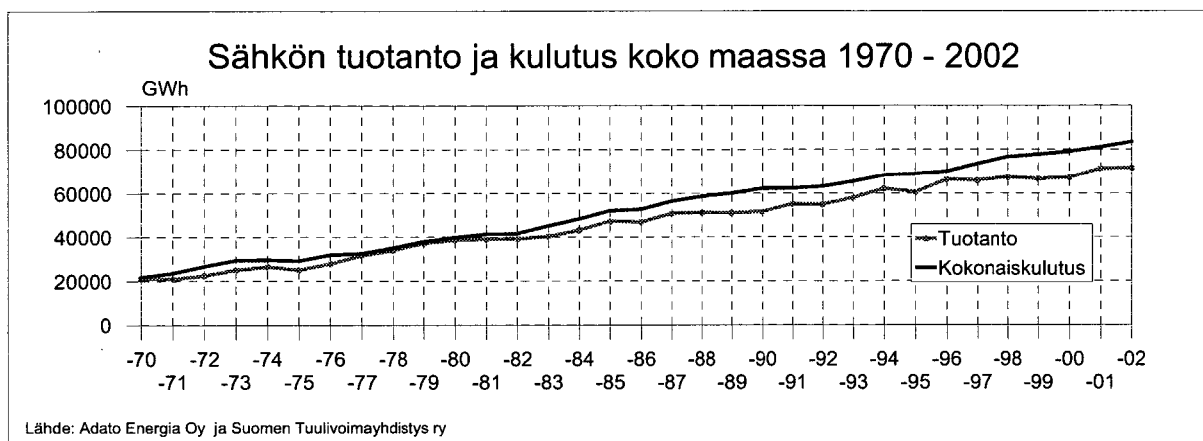
Kuva 133. Yöpymiset majoitusliikkeissä matkan tarkoituksen mukaan maakunnittain 2002.

ENERGIATALOUS

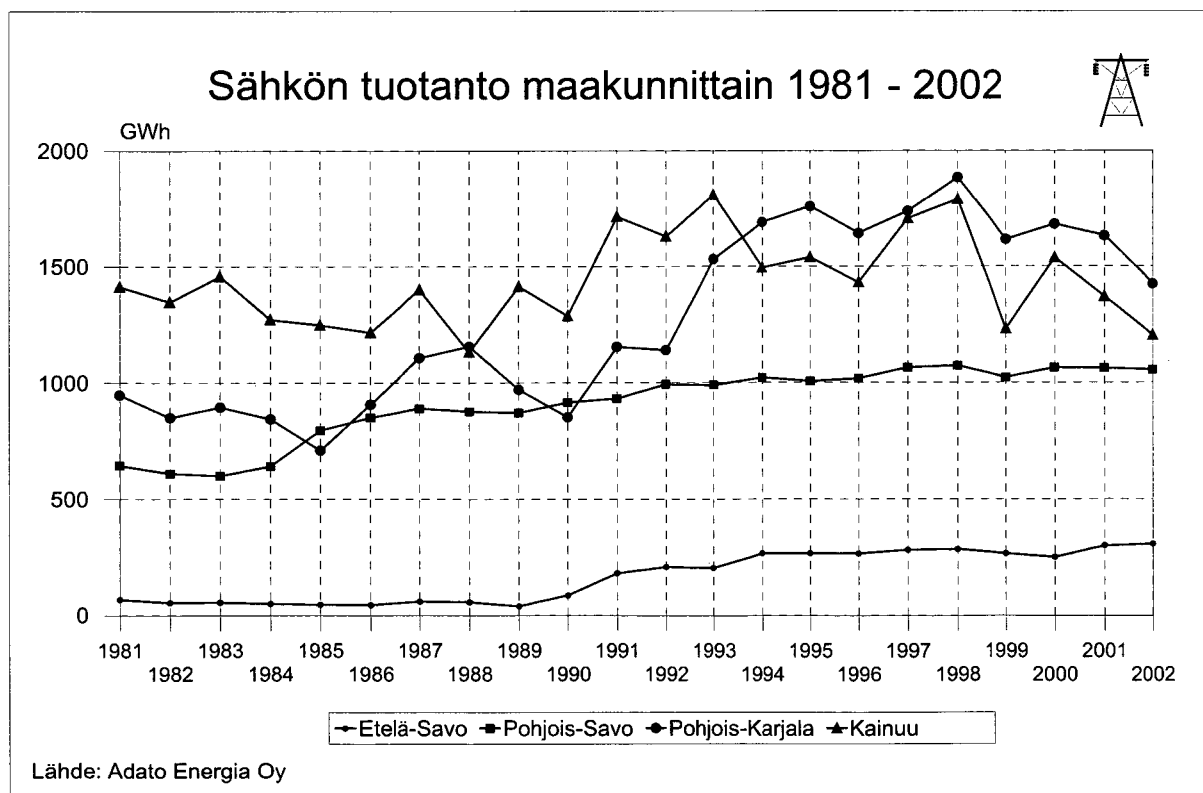
Sähköä tuotettiin vuonna 2002 Suomessa 71 617 GWh. Sähkön tuotanto samoin kuin kulutuskin on tasaisesti kasvanut 1970-luvulta. Sähköä kulutettiin vuonna 2002 83 542 GWh, joka oli 2,9 % edellisvuotta enemmän. Sähkön tuotanto on ollut alhaisempaa kuin kulutus koko tarkasteluajan.

Teollisuus on suurin sähkön käyttäjäryhmä. Vuonna 2002 sen osuus koko energian käytöstä oli 55,3 %. Kotitaloudet kuluttivat sähköä 22,5 % ja palvelut 12,3 %. Maatalouden käyttämän sähkön osuus koko kulutuksesta oli 3,3 %.

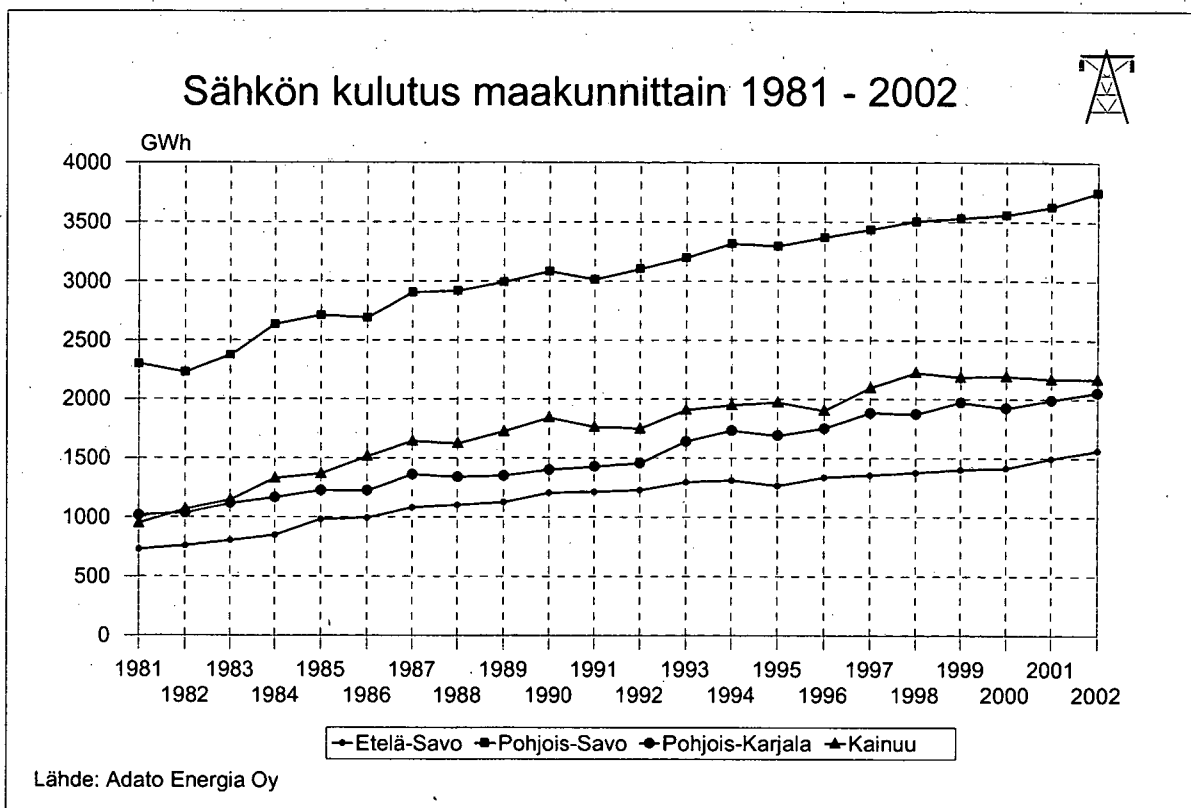
Sähköomavaraisuusaste oli korkeimmillaan 1970-luvulla. Omavaraisuusasteessa on vuosittaista vaihtelua. Vuonna 2002 se oli 88,9 %.

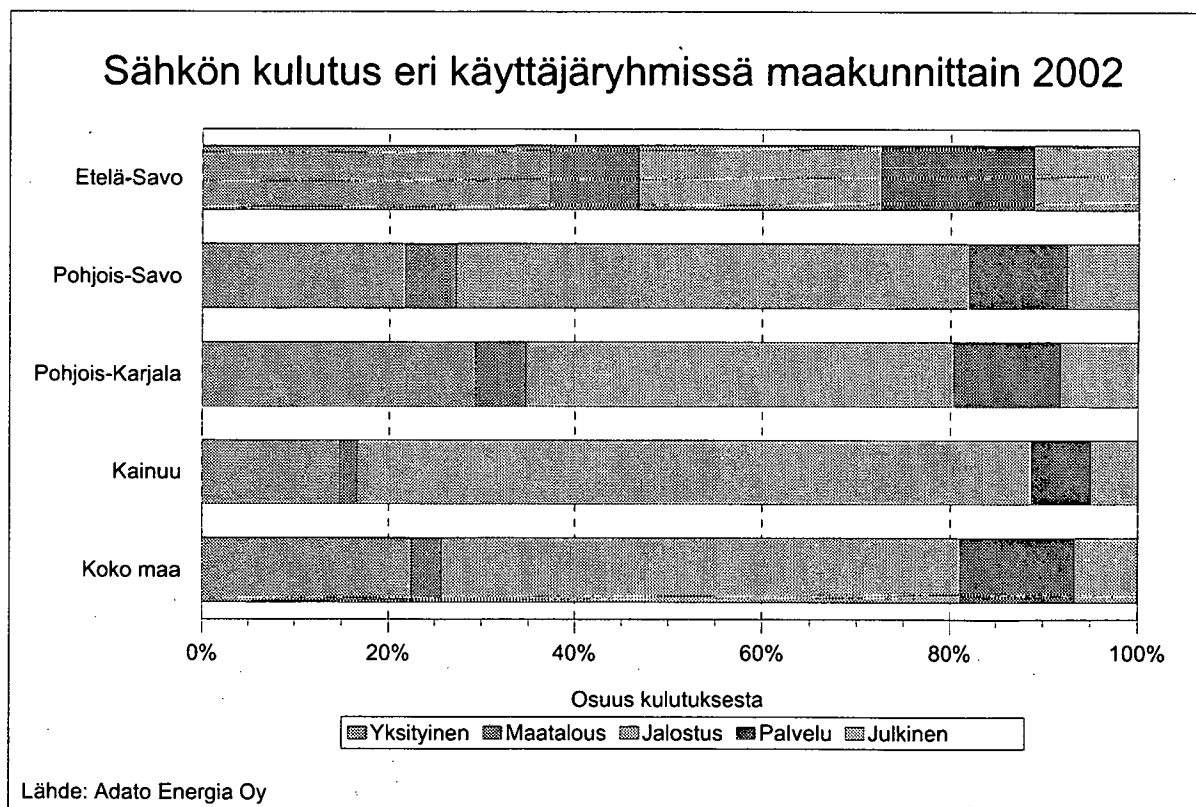
Kuva 134. Sähkön tuotanto ja kulutus koko maassa 1970 – 2002.

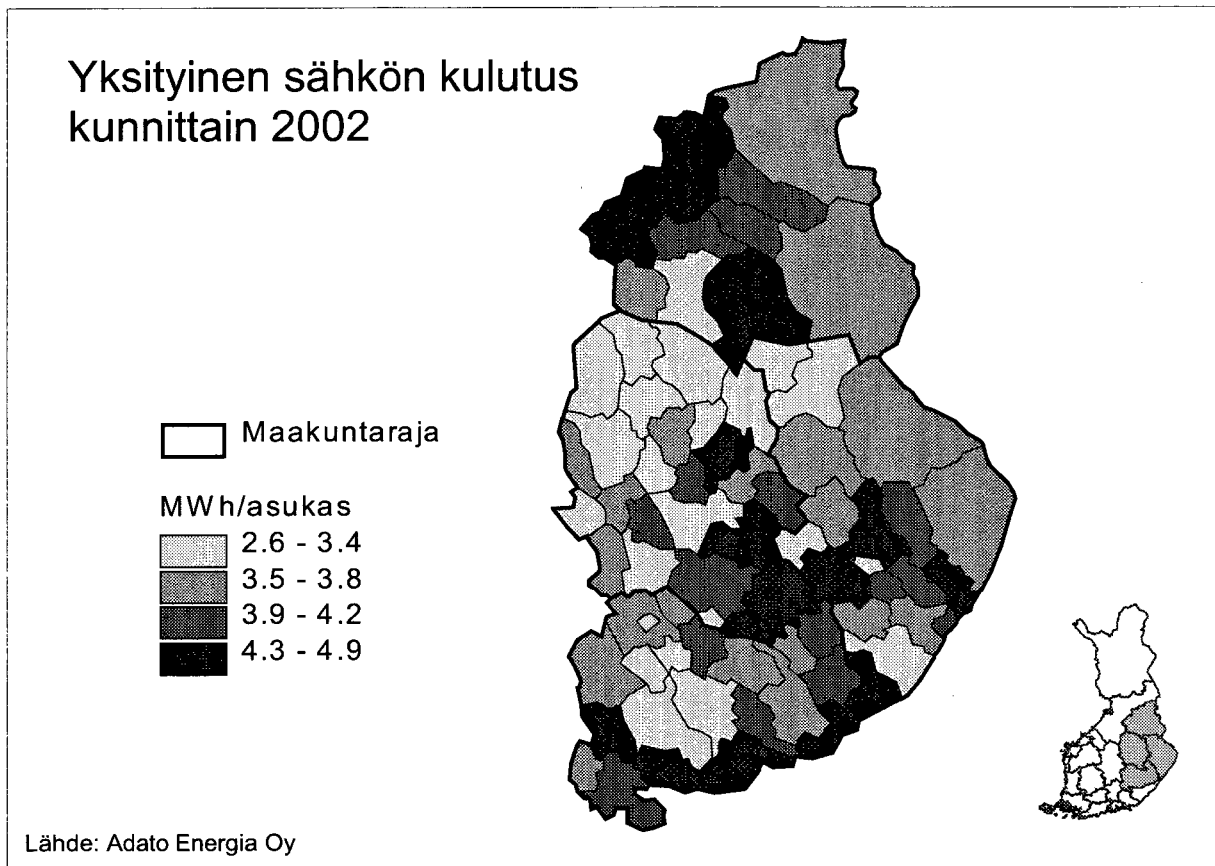
Kuva 135. Sähkön tuotanto maakunnittain 1981 – 2002.

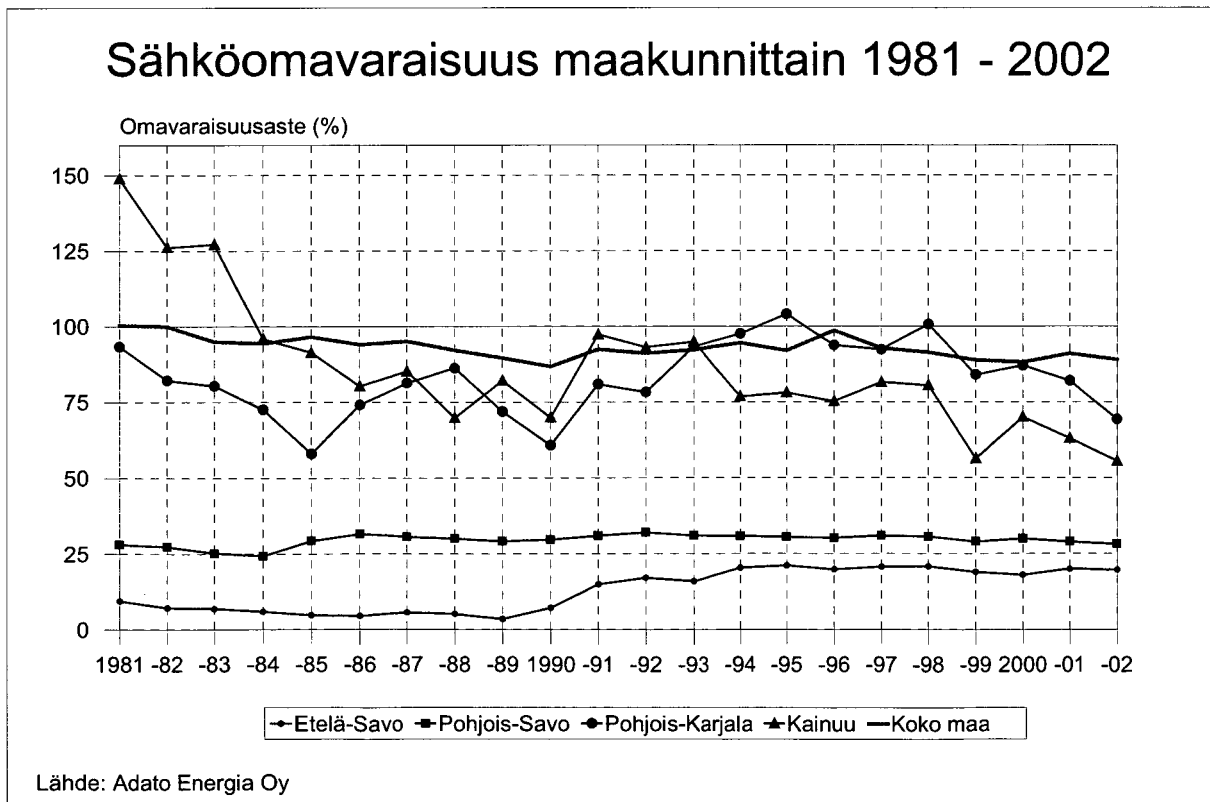
Kuva 136. Sähkön kulutus maakunnittain 1981 – 2002.

Kuva 137. Sähkön kulutus eri käyttäjäryhmissä maakunnittain 2002.

Kuva 138. Yksityinen sähkön kulutus kunnittain 2002.

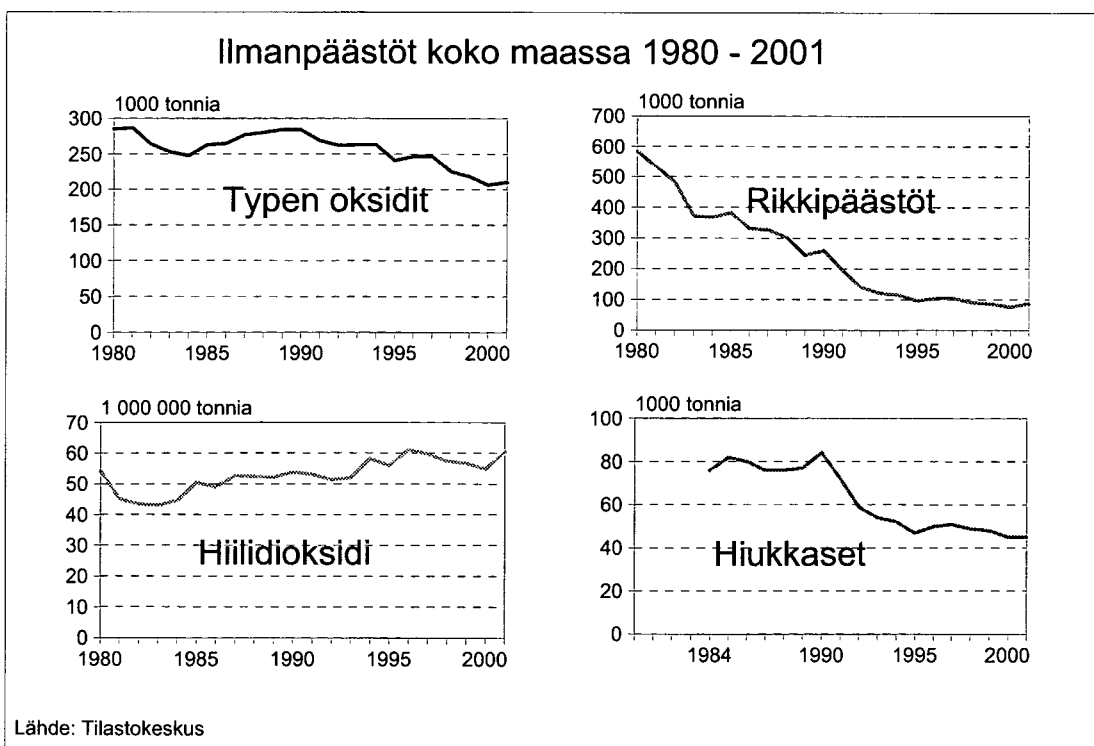
Kuva 139. Sähköomavaraisuus maakunnittain 1981 - 2002.

YMPÄRISTÖN TILA

Keskeisimmät ilman laatuun vaikuttavat epäpuhtaudet ovat typen oksidit, rikkidioksidi, hiilimonoksidi, hiilivedyt ja hiukkaset. Suurin osa päästöistä aiheutuu teollisuudesta, energiantuotannosta ja liikenteestä. Ne vaikuttavat kasvihuoneilmiön voimistumiseen, otsonikatoon ja happamaan laskeutumaan.

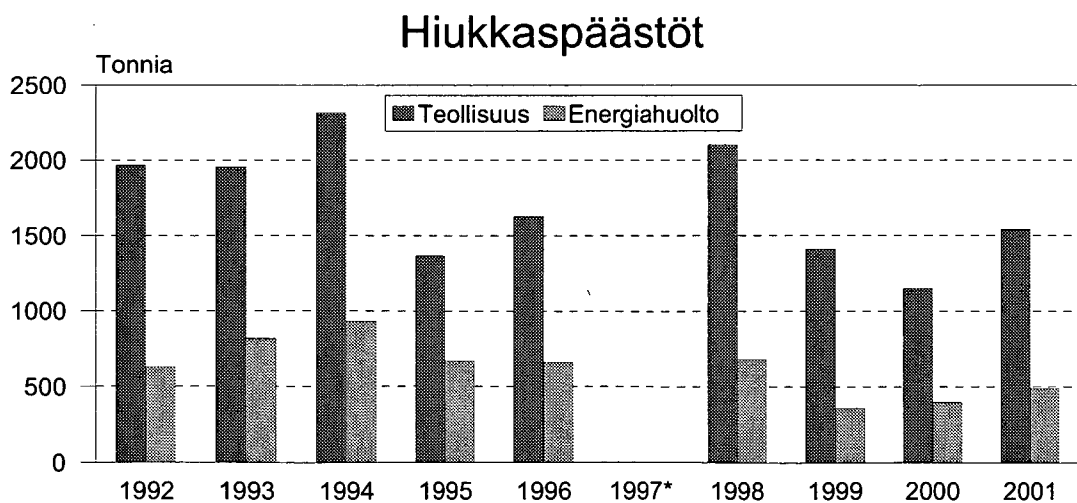
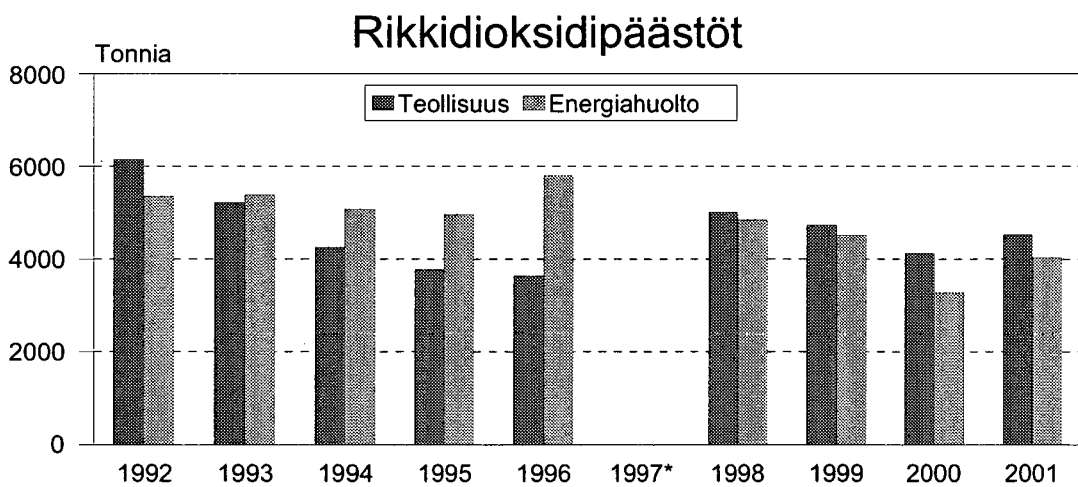
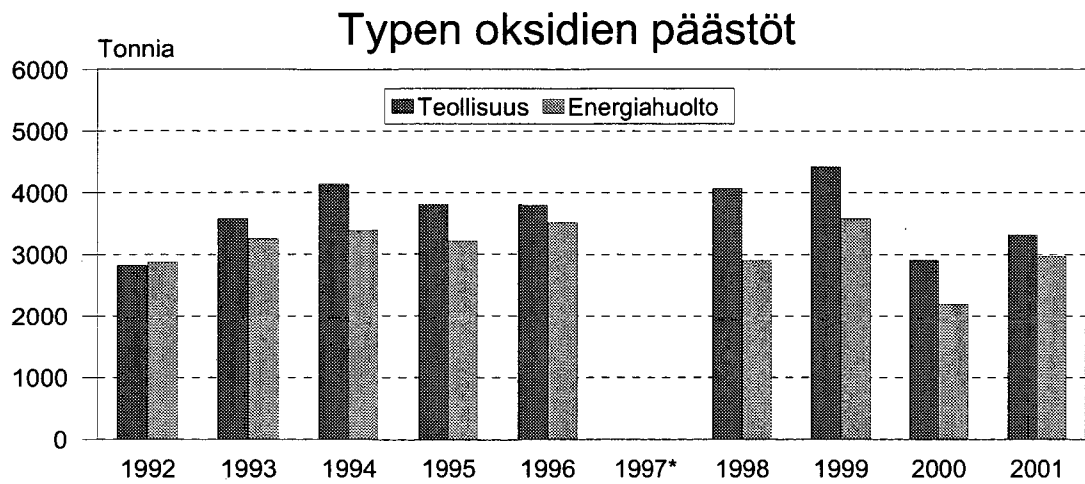
Typen oksidien päästöt alentuivat 1980-luvun alkupuolella, mutta lähtivät uudelleen nousuun vuosikymmenen lopulla. 1990-luvulla päästöt ovat hitaasti alentuneet. Vuonna 2001 typpipäästöt olivat koko maassa noin 210 000 tonnia. Rikkidioksidipäästöt ovat vähentyneet voimakkaasti viimeisen kahdessakymmenen vuoden aikana, ja ne olivat noin 87 000 tonnia vuonna 2001. Hiilidioksidipäästöt aiheutuvat pääasiassa fossiilisten polttoaineiden ja turpeen poltosta, ja päästöissä tapahtuu vuosittaisia heilahteluja riippuen vesivoiman tuotannosta. Hiukkaspäästöt vähenivät erityisesti 1990-luvun alkuvuosina. (ks. Ympäristötilasto 2003. SVT. Ympäristö ja luonnonvarat 2003:2).

Kansallispuistoja on 1.3.2003 yhteensä 35, ja niiden yhteispinta-ala on 8 150 km². Uusimmat puistot ovat vuoden 2003 alussa perustetut Repoveden kansallispuisto, joka sijaitsee Kymenlaakson ja Etelä-Savon maakuntien raja-alueella sekä Keski-Suomessa sijaitseva Leivonmäen kansallispuisto. *Luonnonpuistoja* on Suomessa 19 ja niiden kokonaispinta-ala on 1 531 km². Kansallispuiston ja luonnonpuiston perustamisesta ja tarkoituksesta säädetään lailla. Kansallis- ja luonnonpuistojen lisäksi maassamme on soita, lintuvesiä, harjuja, lehtoja ja vanhoja metsiä sekä rantoja koskevat suojeluohjelmat. Koskia ja erämaa-alueita suojellaan, samoin arvokkaita kallioalueita ja pienvesiä. Luonnonsuojelualueiden rauhoittaminen perustuu luonnonsuojelulakiin. Valtion varoin toteutetaan valtakunnallisia suojeluohjelmia sekä seutu- ja yleiskaavojen suojelualuevarauksia. Valtio ostaa ja vaihtaa maata suojelualueiden perustamiseksi. Myös yksityisiä alueita rauhoitetaan maanomistajien hakemuksesta (www.ymparisto.fi).

Kuva 140. Ilmanpäästöt koko maassa 1980 - 2001.

Teollisuuden ja energianhuollon päästöt Itä-Suomessa 1992 - 2001

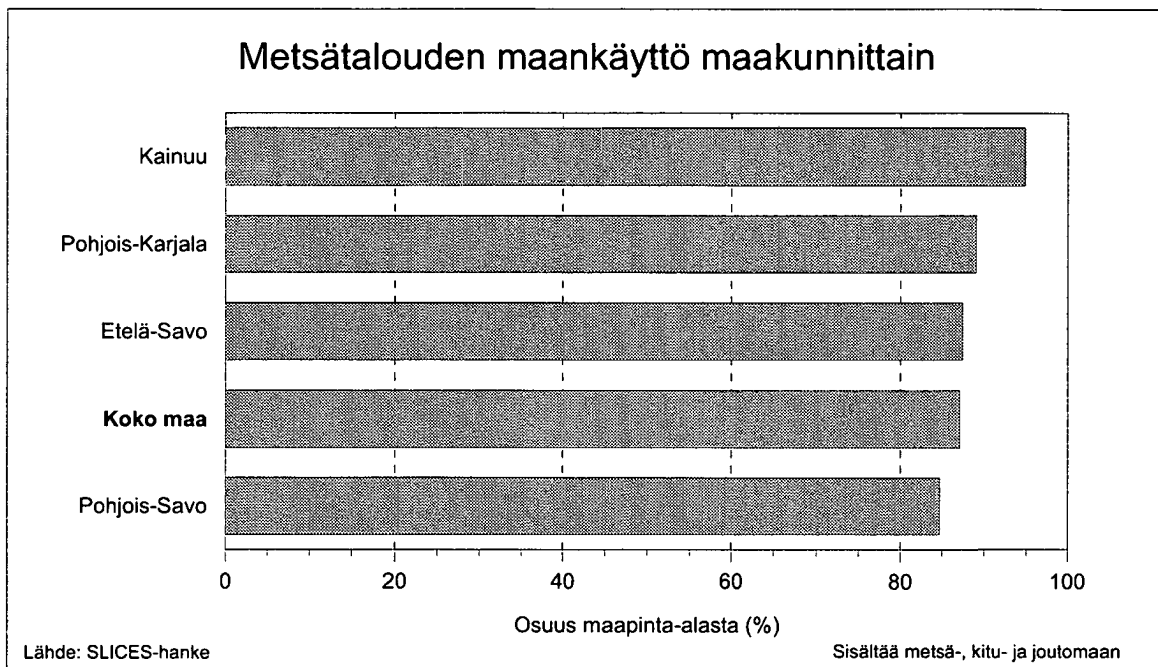

Lähde: Tilastokeskus

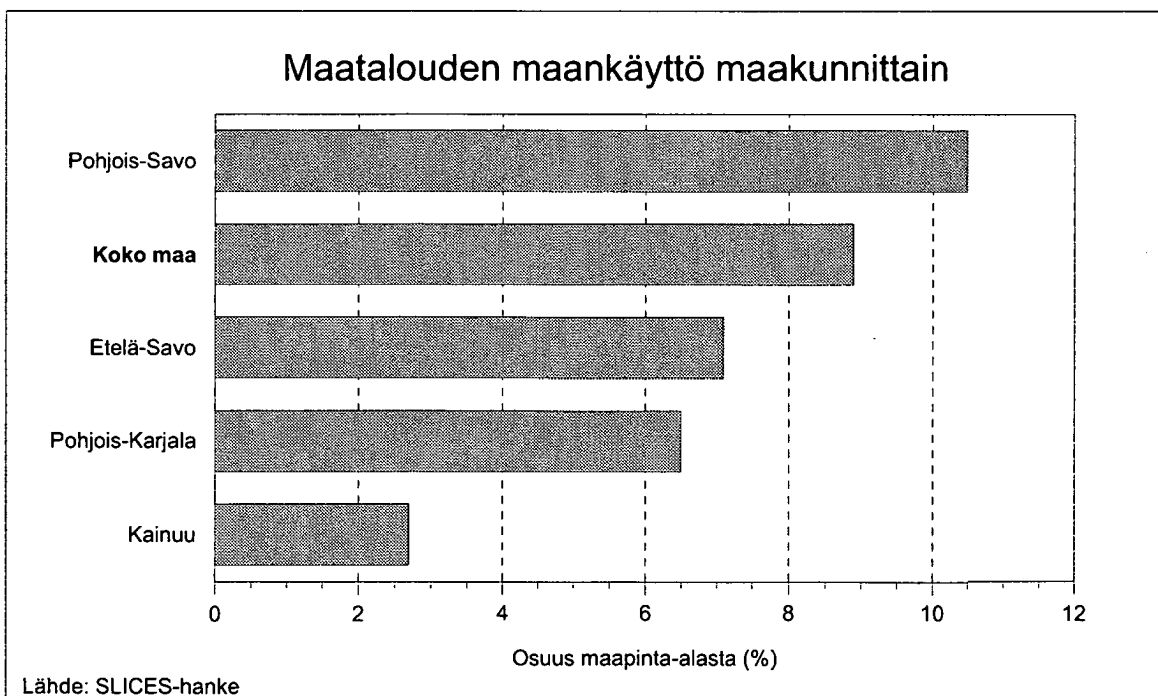
* Vuoden 1997 tiedot puuttuvat

Kuva 141. Teollisuuden ja energianhuollon päästöt Itä-Suomessa 1992 - 2001.

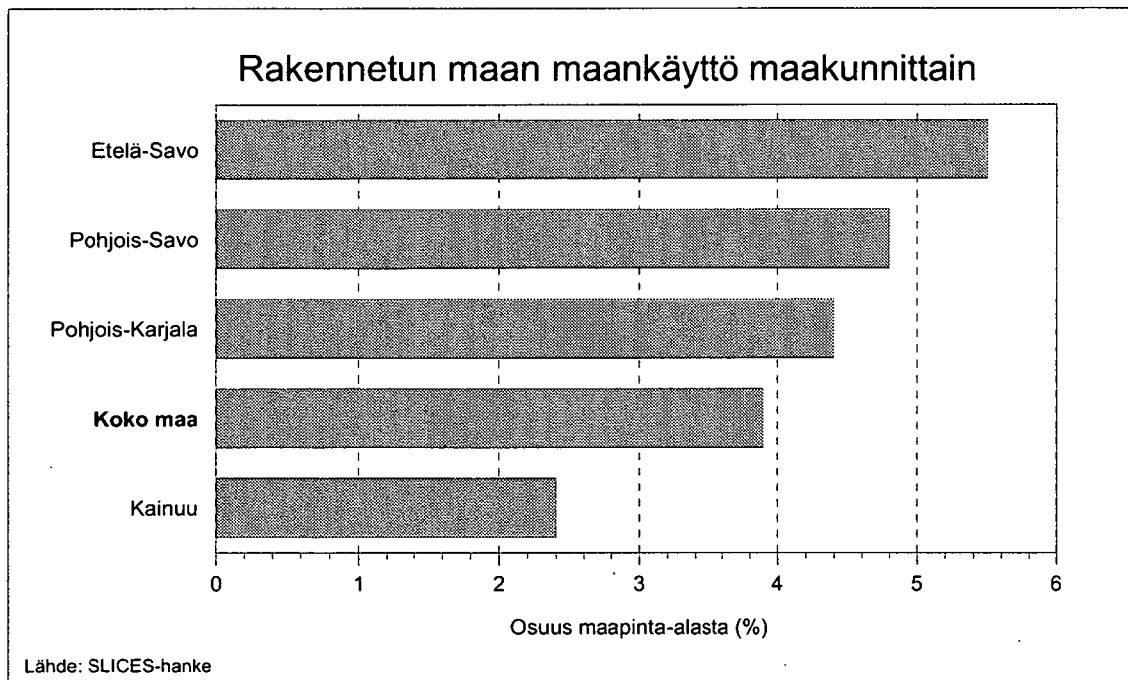
Suomen maapinta-alasta 87 % on metsätalouden maata, 9 % maatalouden maata ja 4 % rakennettua maata. Metsätalouden maat on selvästi suurin maaluokka kaikissa Suomen maakunnissa. Maatalouden maiden osuus maakunnittaisesta maapinta-alasta on jo paljon vaihtelevampi, yhdestä 30 prosenttiin. Rakennettua maata on useimmimmissa maakunnissamme 4 – 8 prosenttia. Tiedot perustuvat vuonna 2000 valmistuneeseen paikkatietojen yhteiskäyttöhankeeseen (SLICES-hanke), jonka tavoitteena on tuottaa mm. alueiden käyttöä ja peitteisyyttä kuvaavat paikkatietoaineistot koko valtakunnan alueelta.

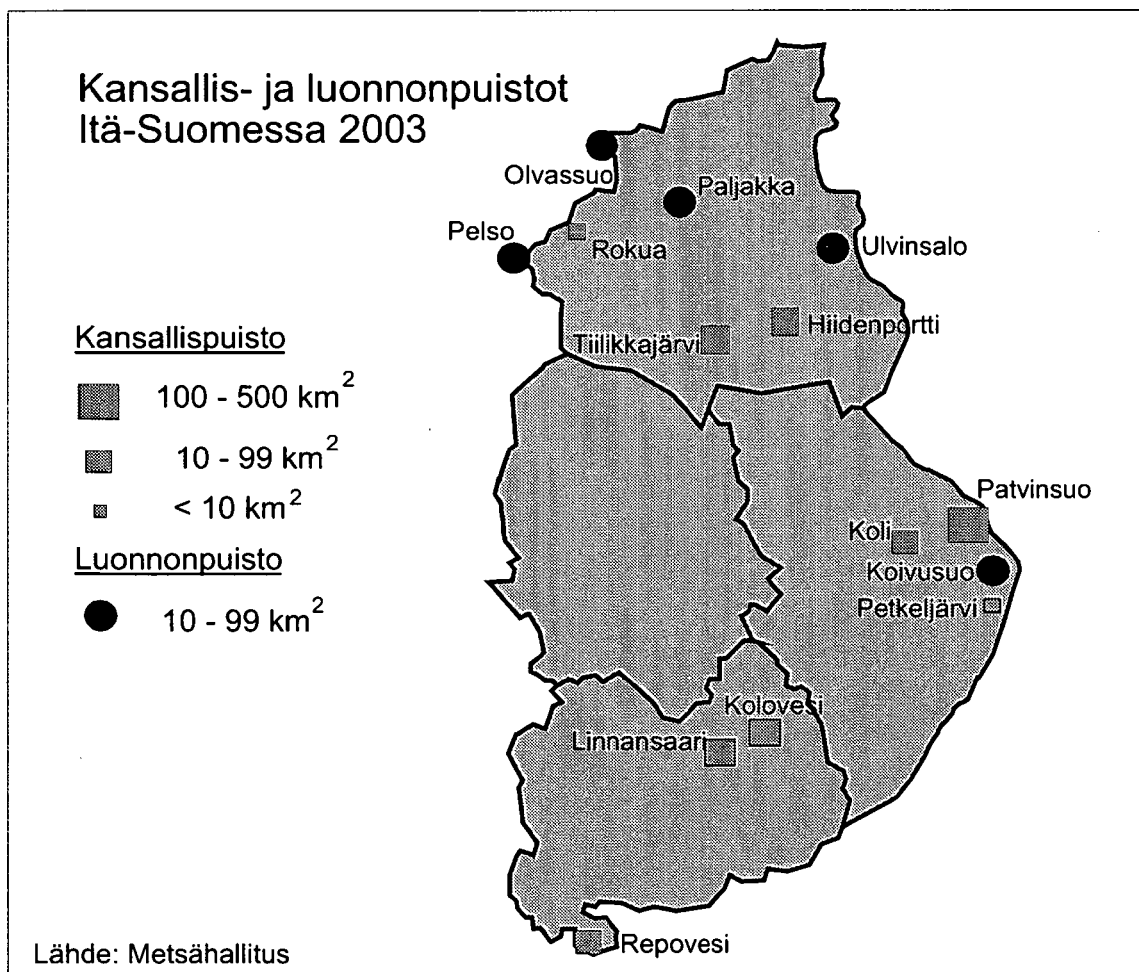
Kuva 142. Metsätalouden maankäyttö maakunnittain.

Kuva 143. Maatalouden maankäyttö maakunnittain.

Kuva 144. Rakennetun maan maankäyttö maakunnittain.

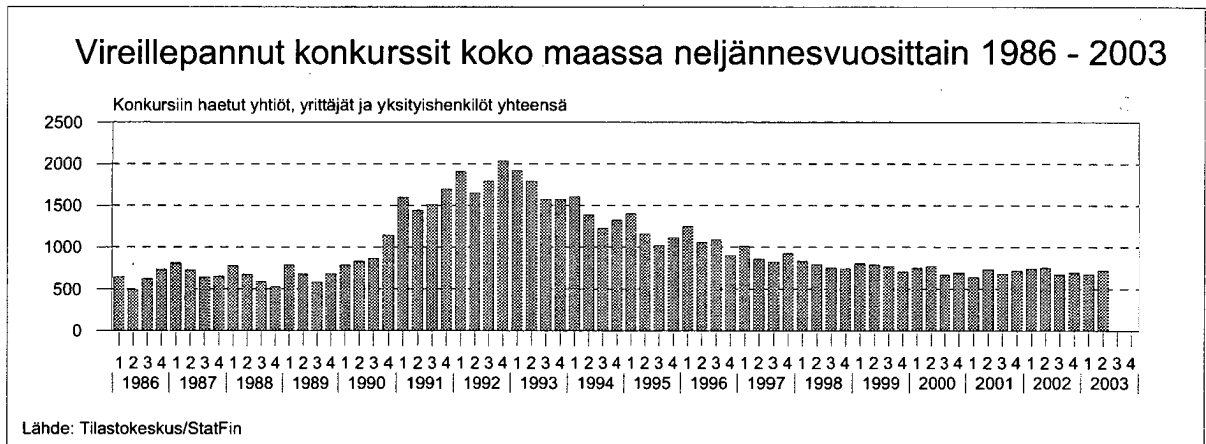
Kuva 145. Kansallis- ja luonnonpuistot Itä-Suomessa 2003.

OIKEUSTILASTOT

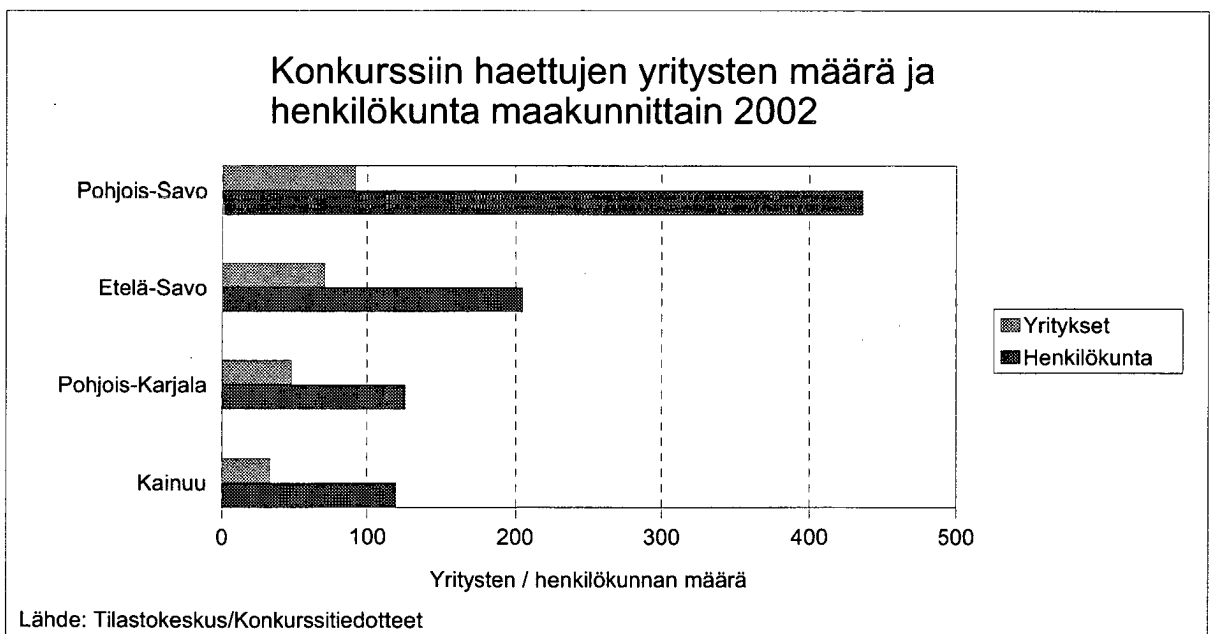
Vuoden 2002 aikana pantiin koko maassa vireille 2 885 konkurssia, mikä on 3 % enemmän kuin edellisellä vuonna. Konkurssien määrä lisääntyi vuositasolla edellisvuotisesta ensimmäisen kerran sitten vuoden 1992, jolloin koko maassa haettiin konkurssiin lähes 7 400 yhtiötä, yrittäjää tai yksityishenkilöä.

Rikostilastoilla kuvataan niiden rikosten määriä, joista on tehty rikosilmoitus, rangaistusvaatimusilmoitus tai annettu rikesakko. *Rikoslakia vastaan tehdyt rikokset* sisältävät mm. omaisuusrikokset, henkeen ja terveyteen kohdistuneet rikokset, siveellisyysrikokset, rikokset julkista viranomaista ja yleistä järjestystä vastaan sekä liikennejuopumukset. *Muihin rikoksiin* kuuluvat mm. alkoholirikokset ja liikenne rikokset. Yhdessä nämä ryhmät muodostavat *poliisin tietoon tulleen rikollisuuden*.

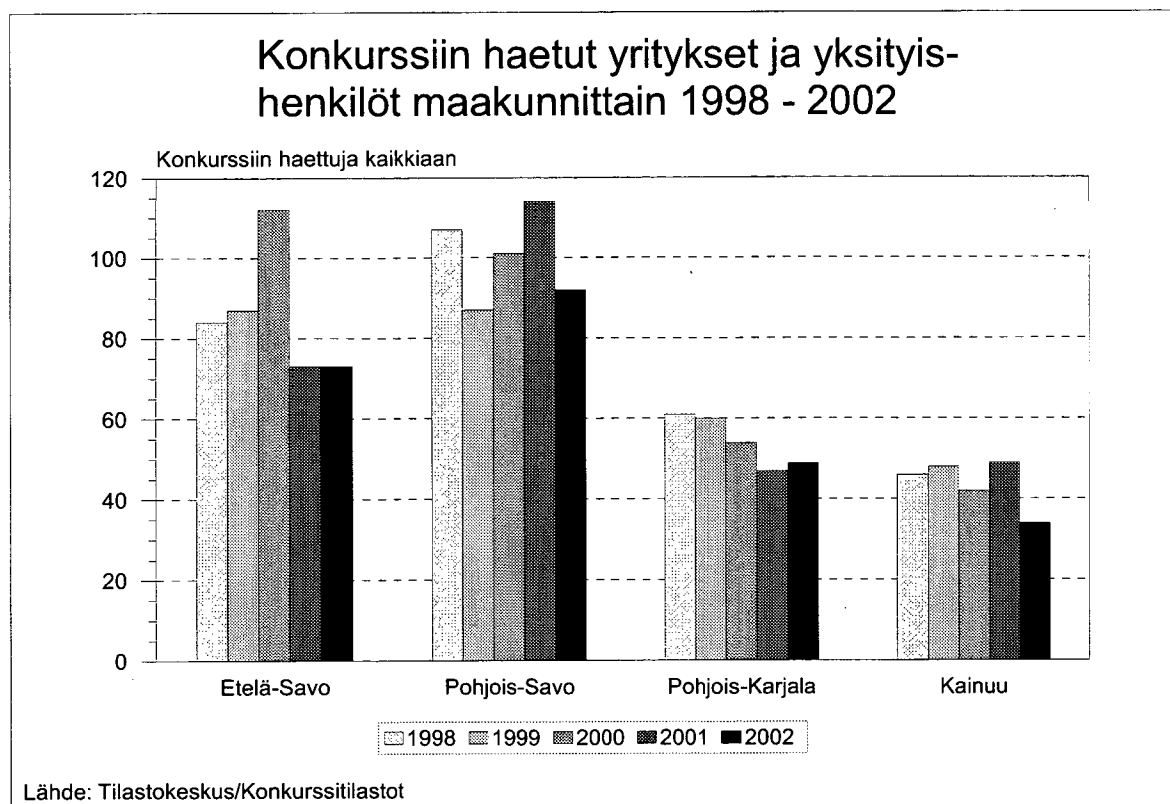
Koko maassa poliisin tietoon tuli vuonna 2002 kaikkiaan yli 737 000 rikosta. Näistä rikoslakia vastaan tehtyjä rikoksia oli lähes 518 000.

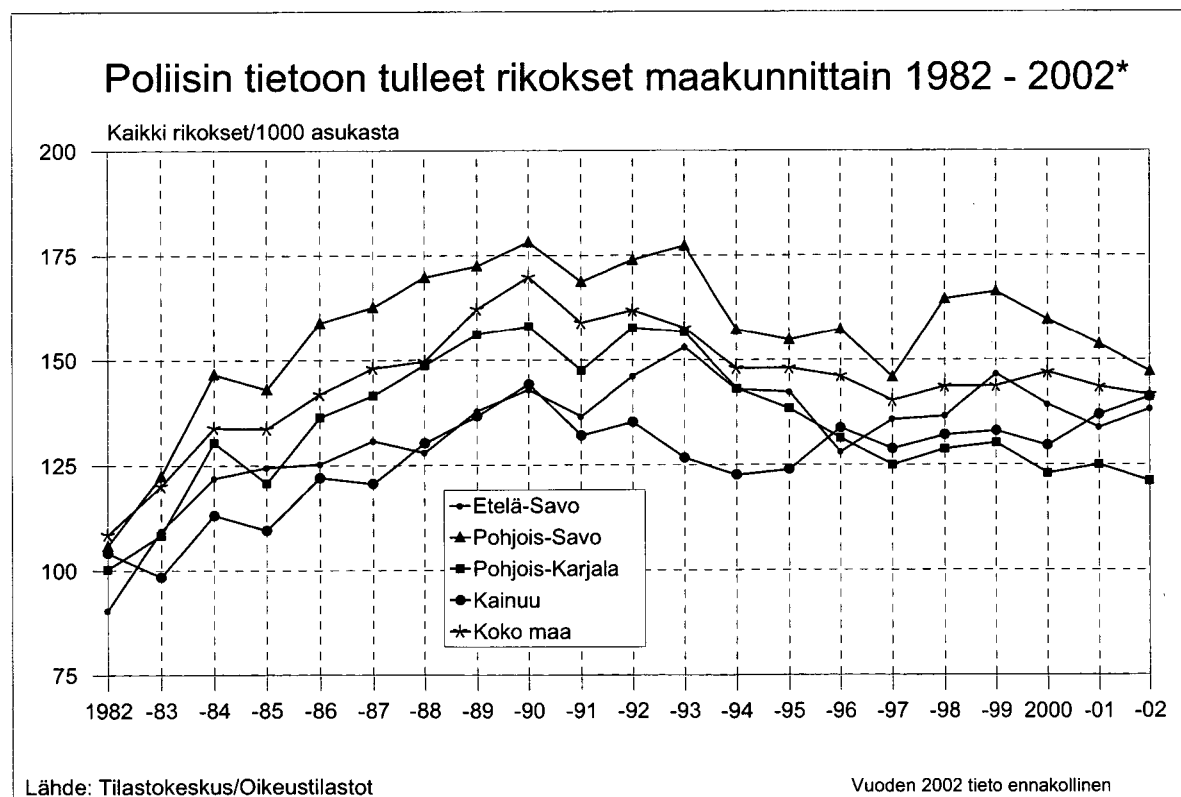
Kuva 146. Vireillepannut konkurssit koko maassa neljännesvuosittain 1986 - 2003.

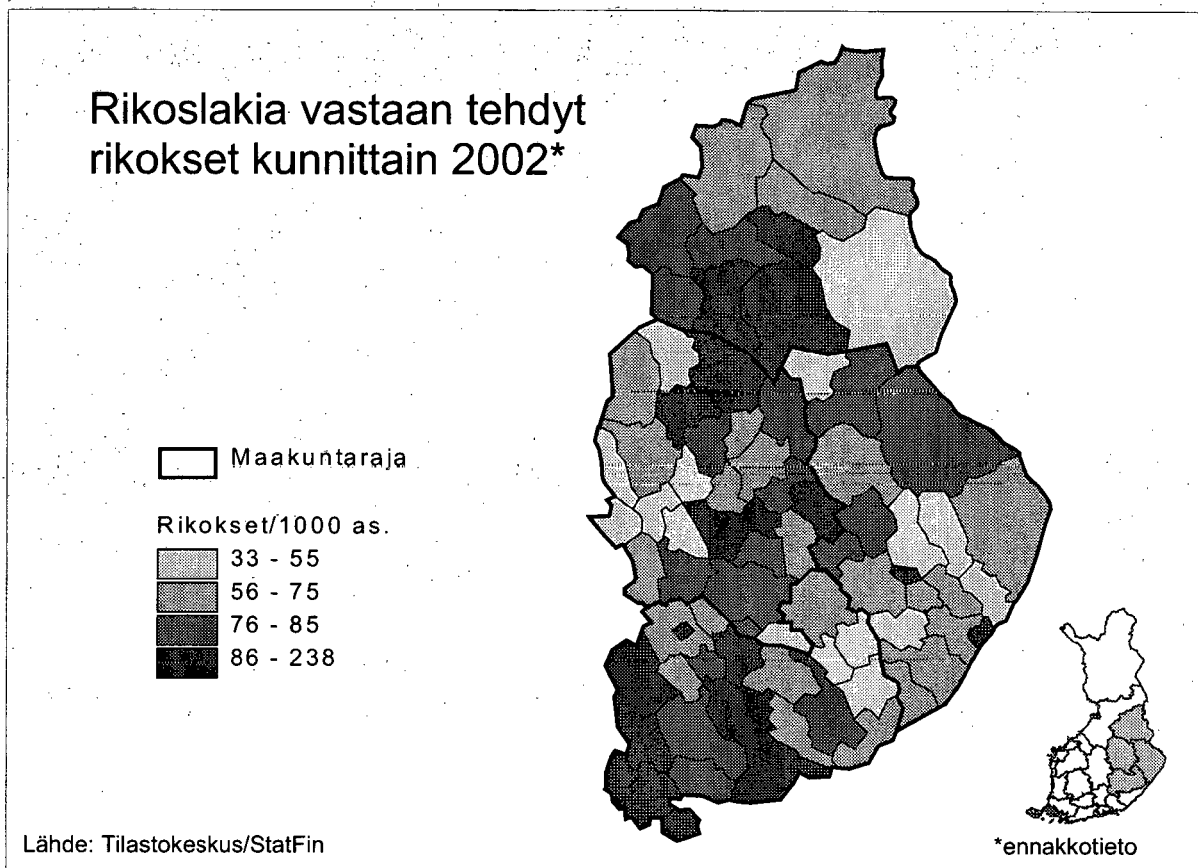
Kuva 147. Konkurssiin haettujen yritysten määrä ja henkilöstö maakunnittain 2002.

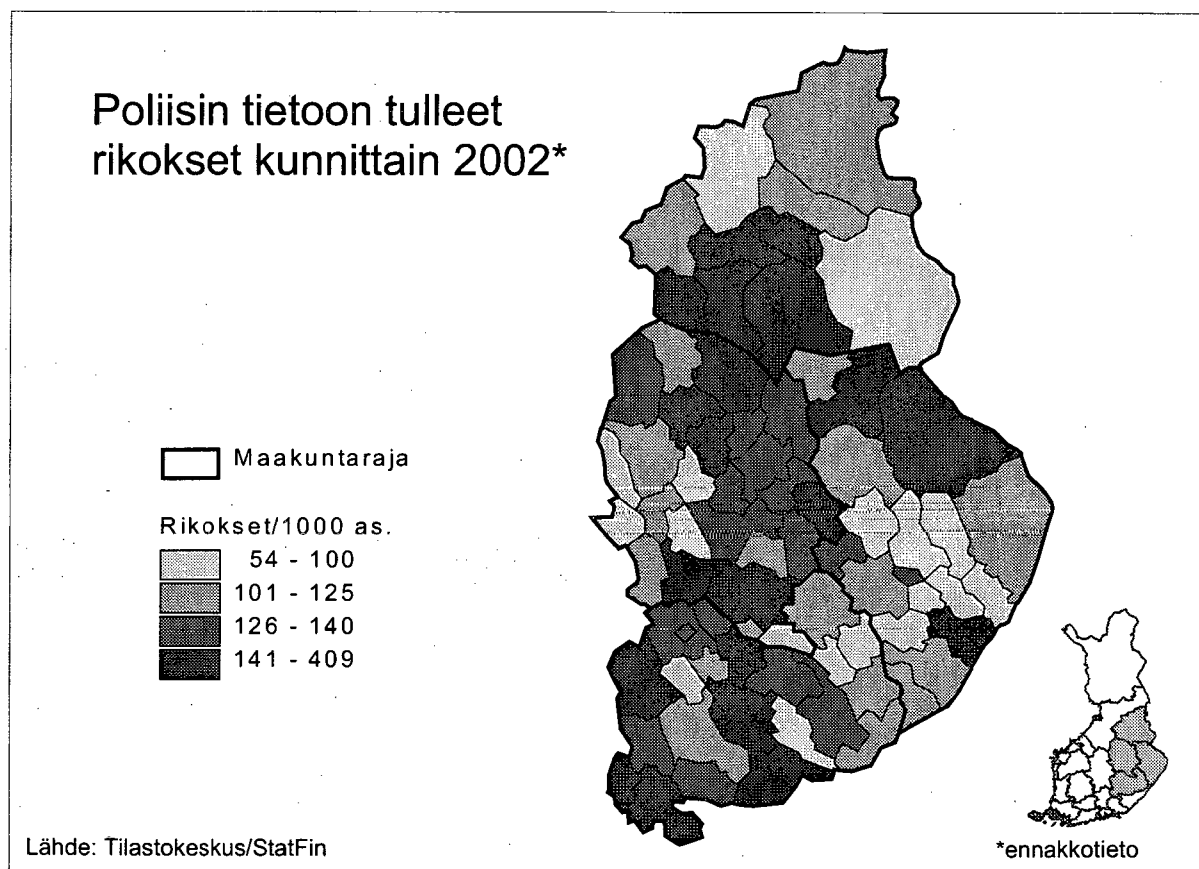
Kuva 148. Konkurssiin haetut yritykset ja yksityishenkilöt maakunnittain 1998 - 2002.

Kuva 149. Poliisin tietoon tulleet rikokset maakunnittain 1982 - 2002*.

Kuva 150. Rikoslakia vastaan tehdyt rikokset kunnittain 2002*.

Kuva 151. Poliisin tietoon tulleet rikokset kunnittain 2002*.

KUNNALLISTALOUS

Katsauksessa esitetyt kunnallistaloutta kuvaavat tunnusluvut on laskettu Kuntaliiton suositusten mukaisesti. Ne eivät ole vertailukelpoisia vuonna 1996 tai sitä aikaisemmin julkaistujen tunnuslukujen kanssa, koska vuonna 1997 Manner-Suomen kunnissa ja vuonna 1999 Ahvenanmaalla otettiin käyttöön uusi kirjanpitojärjestelmä, jossa soveltuvin osin noudatetaan kirjanpitolakia. *Verrattaessa tunnuslukuja toisiin kuntiin ja keskiarvoihin tulee se tehdä tietyllä varauksella, sillä kuntien tapa tuottaa palveluja eroaa toisistaan.*

Veroprosentti vaihtelee kunnittain vuonna 2003 koko maassa 15,50 (1 kunta) ja 20,00 (2 kuntaa) välillä.

Verotulot olivat Manner-Suomen kunnissa keskimäärin 2 705 euroa asukasta kohti vuonna 2002. Ne vähenivät edellisestä vuodesta 0,4 %. Kunnittain verotulo vaihteli Manner-Suomessa 1 420 ja 4 131 euron välillä asukasta kohti laskettuna.

Vuosikate muodostuu seuraavasti: toimintakate + verotulot ja valtionosuudet - arvonlisäveron takaisinperintä + korkotuotot + osinkotulot + muut rahoitustuotot - korkokulut - muut rahoituskulut. Manner-Suomen kunnissa vuosikate oli keskimäärin 380 euroa asukasta kohti. Vuosikate vaihteli Manner-Suomen kunnissa -1 015 ja 1 615 euron välillä asukasta kohti laskettuna. Negatiivinen se oli kaikkiaan 41 kunnassa.

Toimintakate muodostuu toimintatuottojen (=myyntitulot, maksutuotot, tuet ja avustukset, muut tuotot, valmisteverastojen lisäys tai vähennys, valmistus omaan käyttöön) ja toimintakulujen (=henkilöstökulut, palvelujen ostot, aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden ostot, varastojen lisäys tai vähennys, avustukset, muut kulut) erotuksesta. Manner-Suomen kunnissa toimintakate oli keskimäärin -3 087 euroa asukasta kohti.

Lainakanta = Vieras pääoma - (saadut ennakot + ostovelat + muut velat + siirtovelat). Manner-Suomen kuntien keskimääräinen lainakanta oli 863 euroa asukasta kohti.

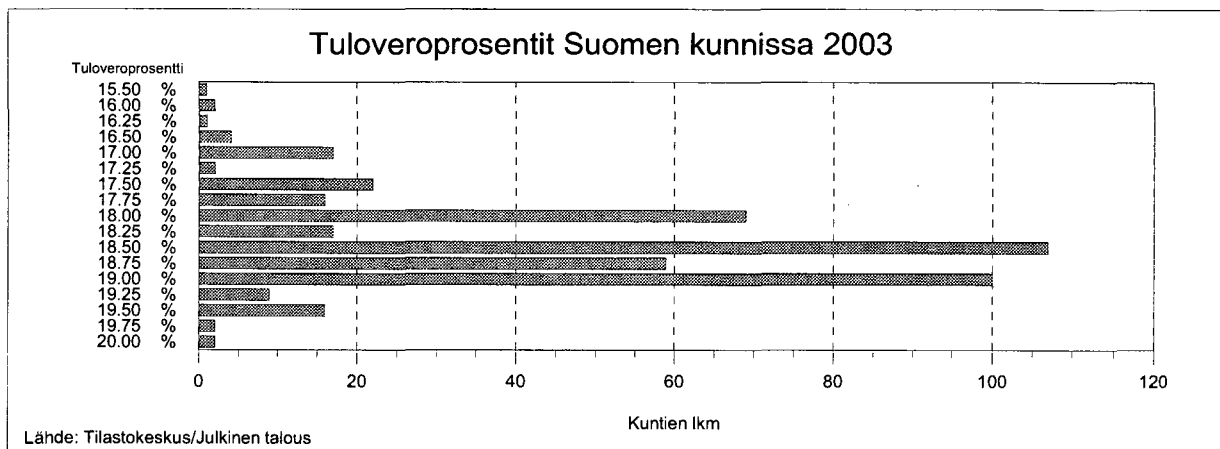
Suhteellinen velkaantuneisuus (%) = $100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$. Manner-Suomen kunnissa suhteellinen velkaantuneisuus oli keskimäärin 32,9 % vuonna 2002.

Kassan riittävyys oli Manner-Suomen kunnissa keskimäärin 41 päivää vuonna 2002. Kassan riittävyys on $365 \times \text{kassavarat } 31.12. / \text{kassasta maksut tilikaudella}$. Tämä tunnusluku poikkeaa vuonna 1996 ja sitä aikaisemmissa tilastoissa käytetyistä kassan riittävyys laskukaavasta, sekä jonkin verran myös vuosien 1997 - 1999 kaavasta.

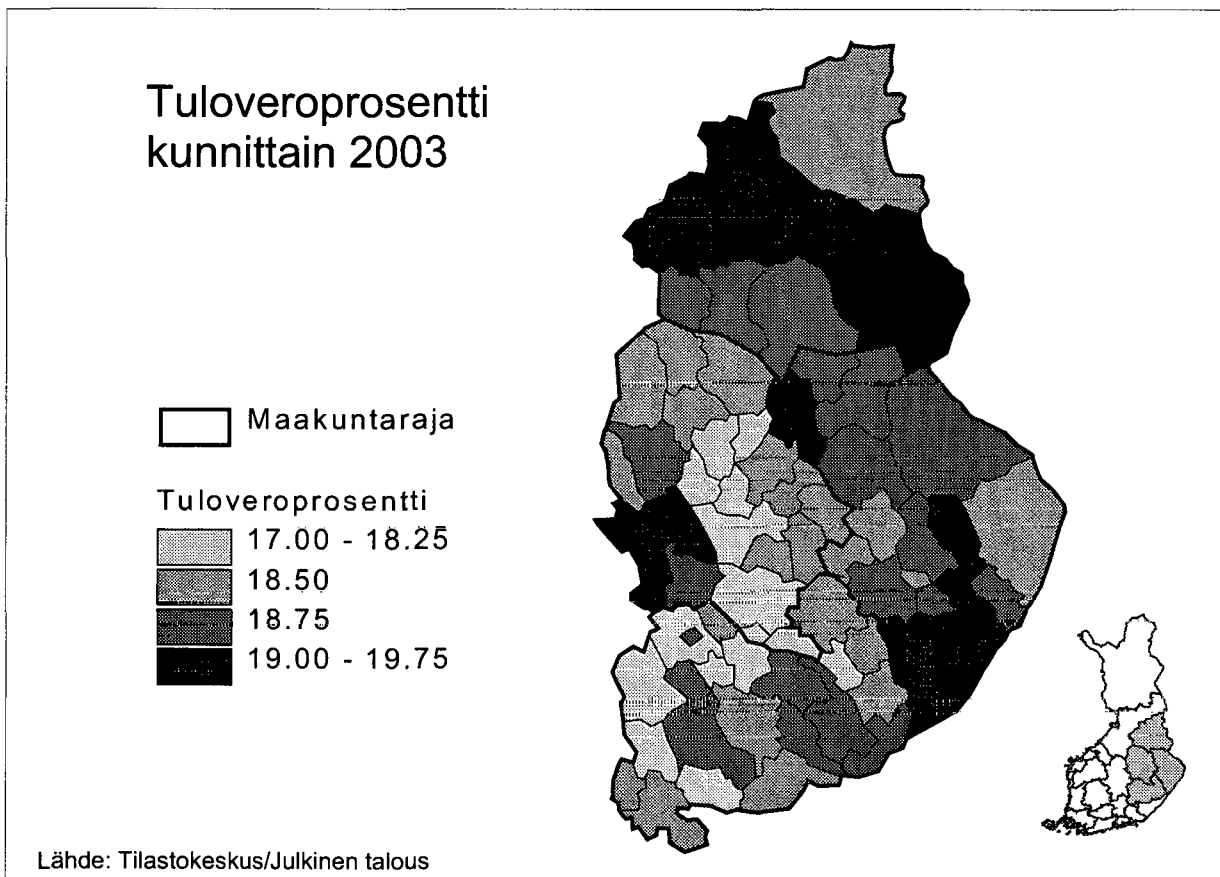
Yleishallintoon kuuluvat: Kunnan ylintä päätäntä- ja toimeenpanovaltaa käyttävien hallintoviranomaisten sekä niiden neuvoa antavien ja suunnitteluelinten tehtävät, niiden oheispalvelut, tilat jne, vaalit. Yleishallinnon nettokustannukset asukasta kohti laskettuna olivat Manner-Suomen kunnissa keskimäärin 130 euroa vuonna 2002.

Kunnan henkilökuntaa oli Manner-Suomen kunnissa keskimäärin 61 tuhatta asukasta kohti vuonna 2002.

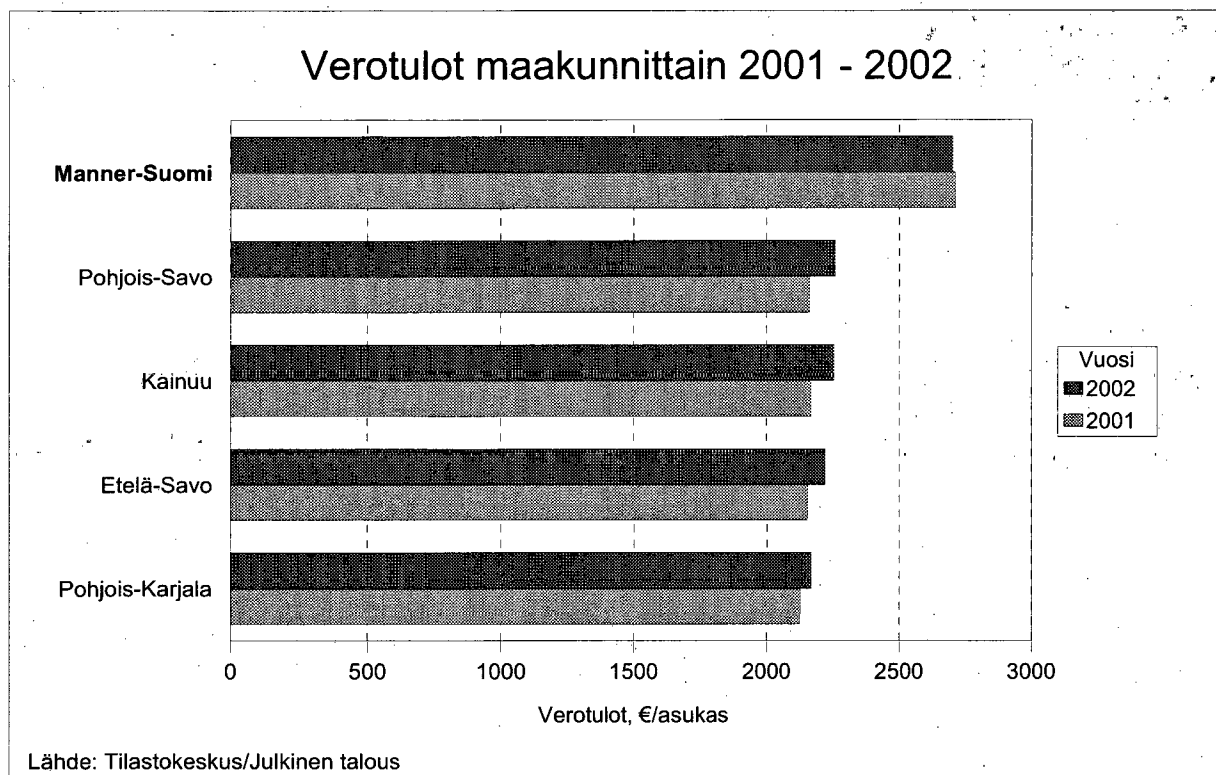
Tehtäväkohtaiset nettokustannukset on laskettu seuraavasti: Käyttökustannuksiin on käyttötalouden menoista laskettu yhteen toimintamenot, käyttöomaisuuden poistot ja arvonalentumiset sekä vyörytyserät. Käyttötuloihin on laskettu toimintatulot ja vyörytyserät. Nettokustannukset ovat käyttökustannusten ja käyttötuottojen erotus. Tehtäväkohtaisia kunnallistalouden nettokustannuksia on tarkasteltu julkaisun koulutus- ja terveys- ja sosiaalipalvelut -kappaleissa.

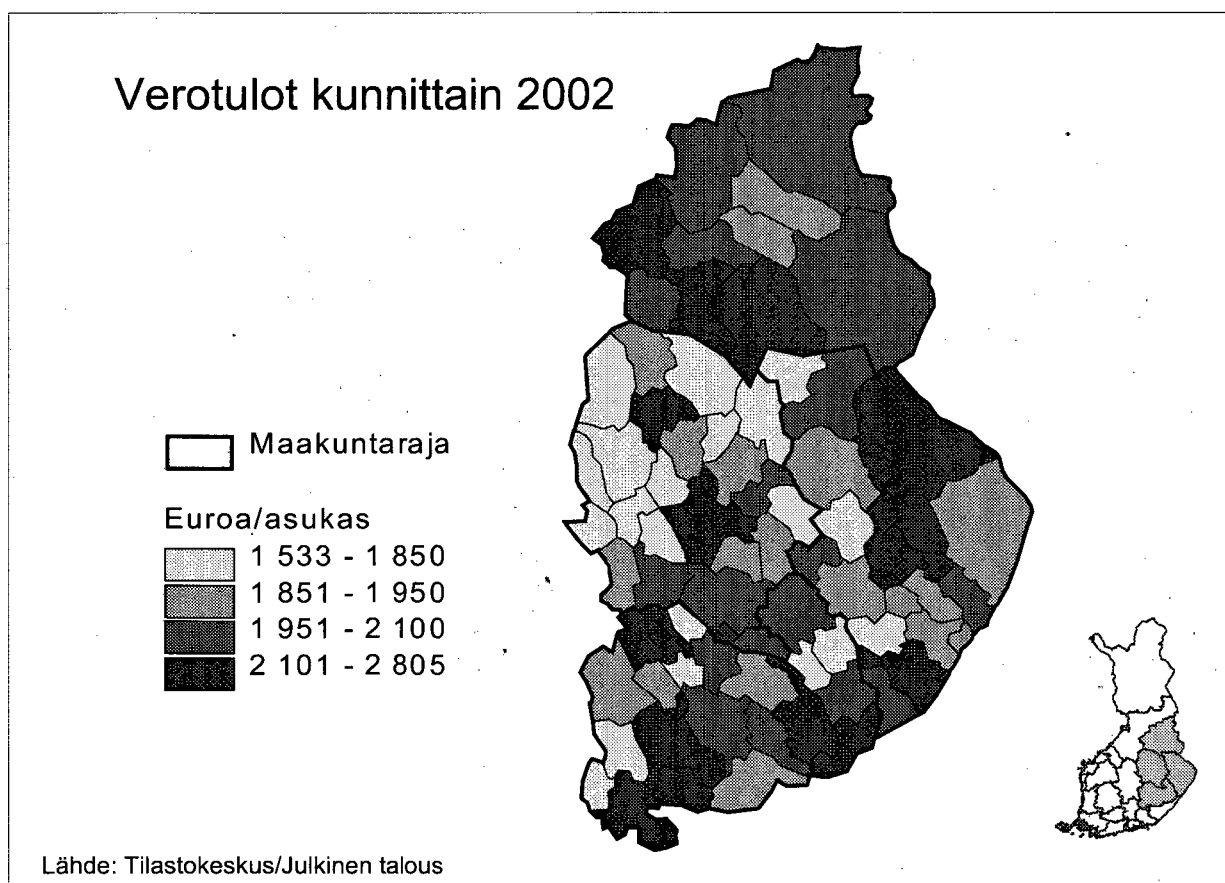
Kuva 152. Tuloveroprosentit Suomen kunnissa 2003.

Kuva 153. Tuloveroprosentti kunnittain 2003.

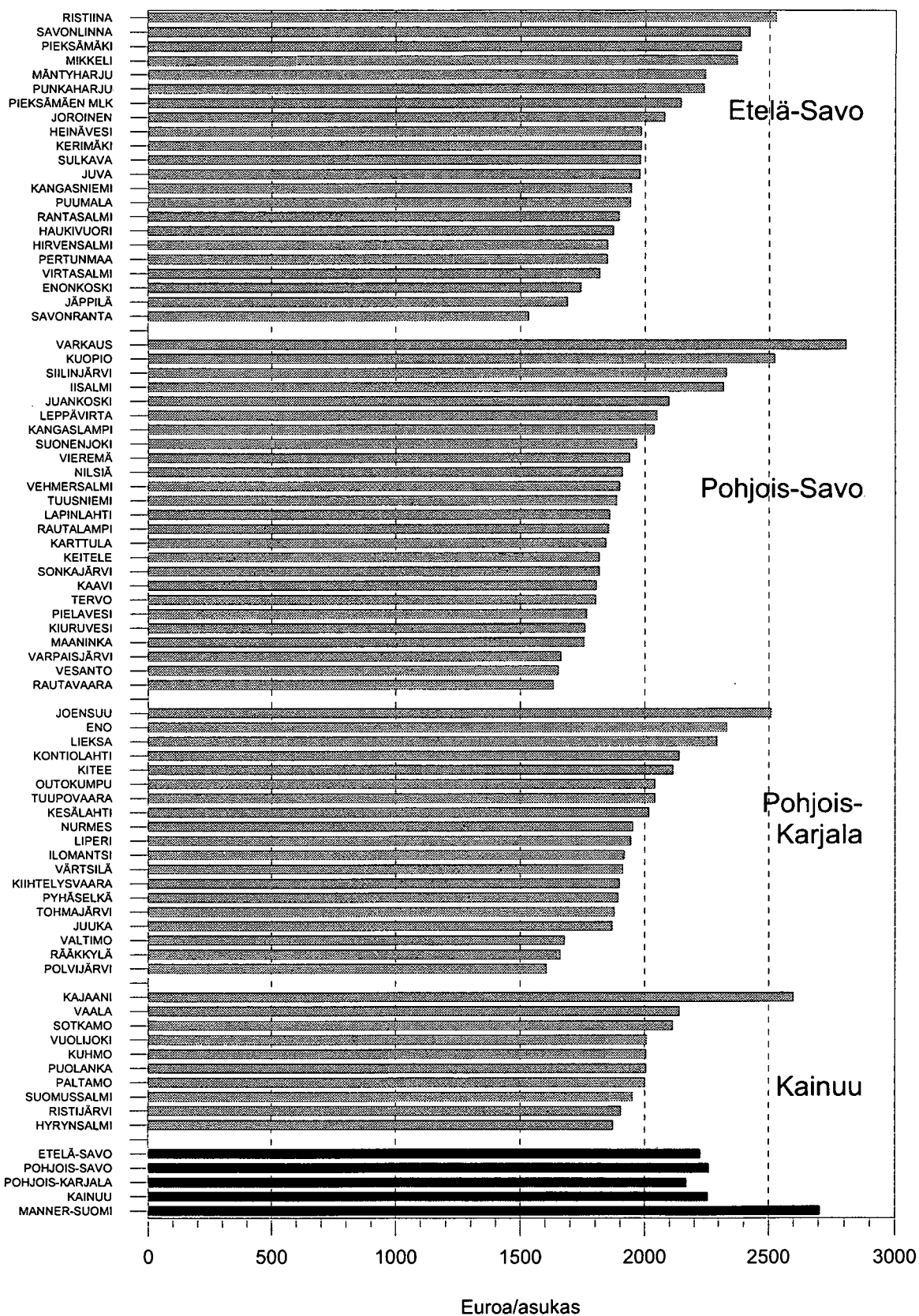

Kuva 154. Verotulot maakunnittain 2001 – 2002.

Kuva 155. Verotulot kunnittain 2002.

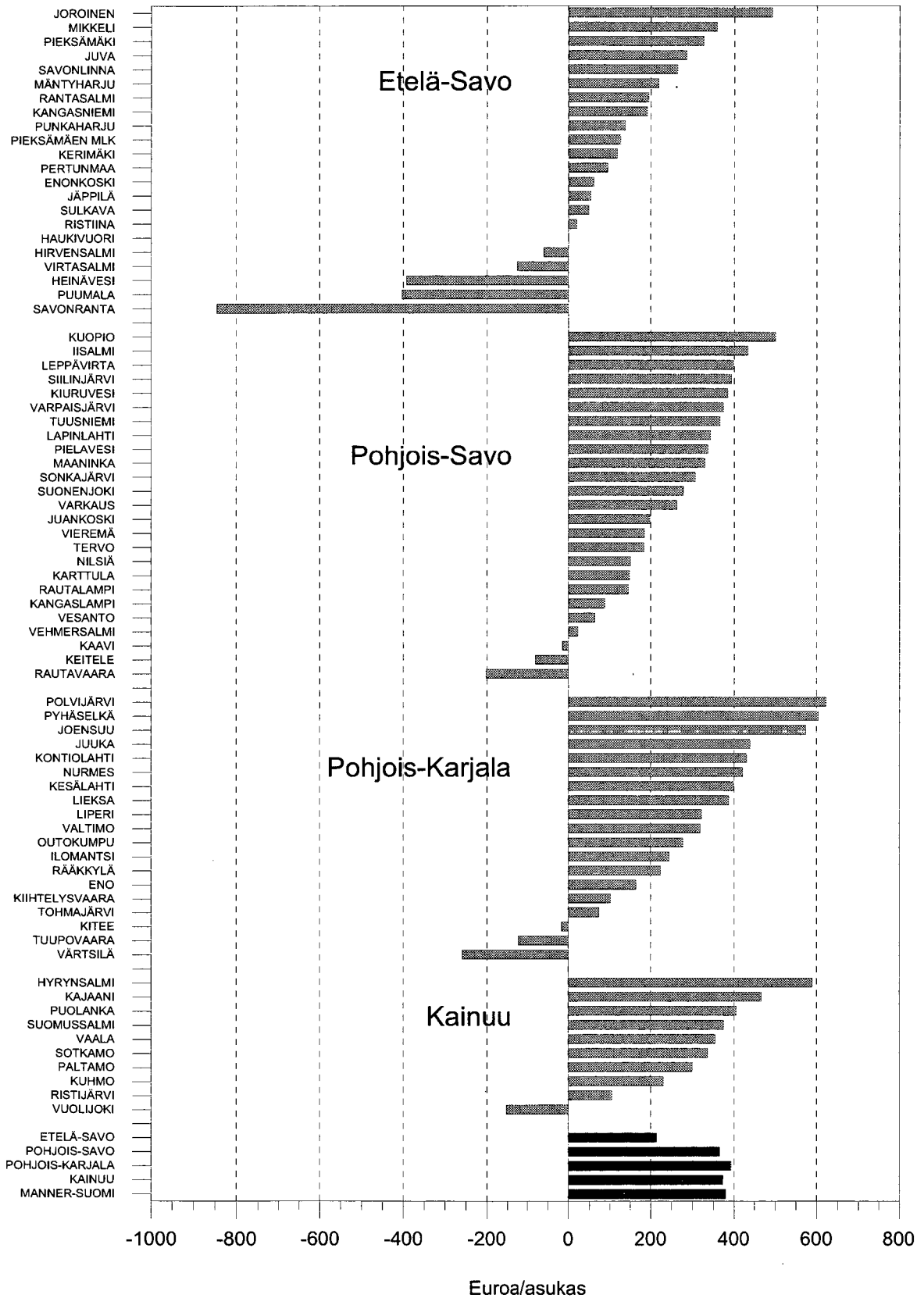
Verotulot kunnittain 2002

Lähde: Tilastokeskus/Julkinen talous

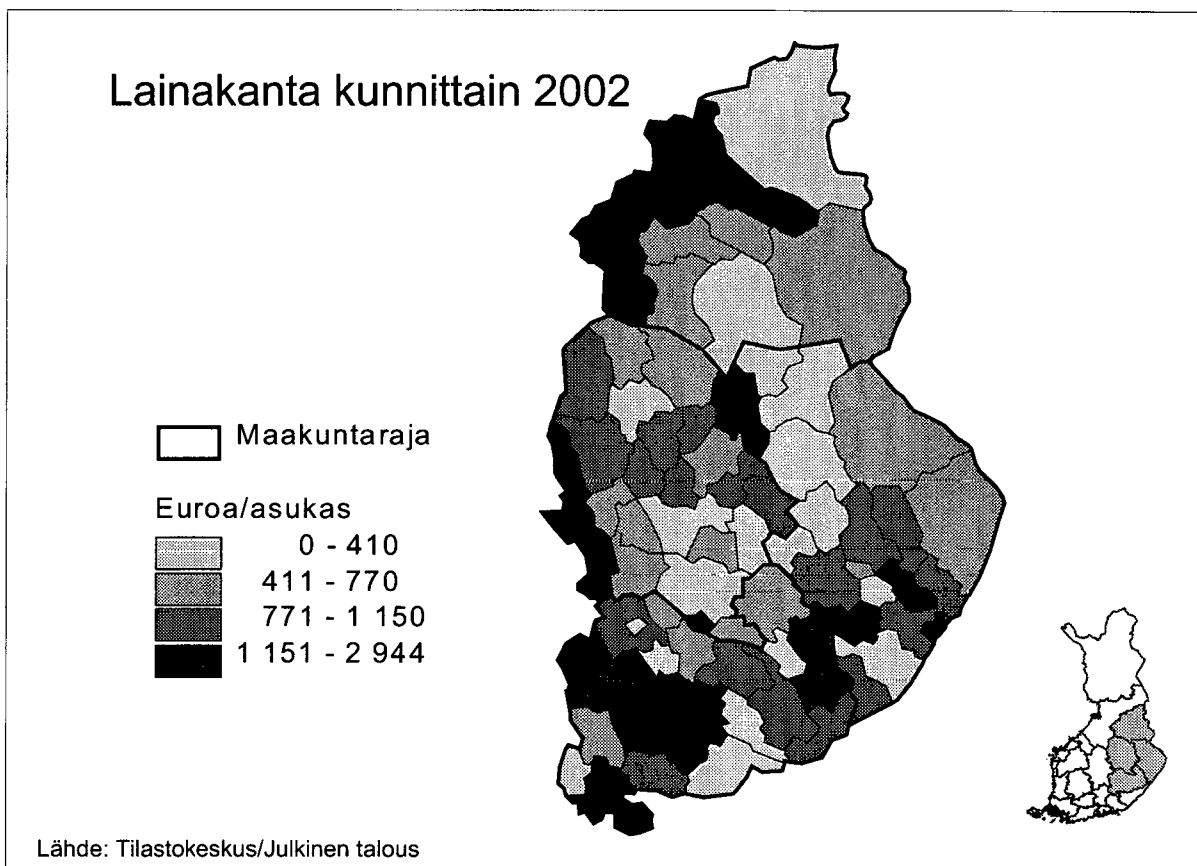
Kuva 156. Verotulot kunnittain 2002.

Vuosikate kunnittain 2002

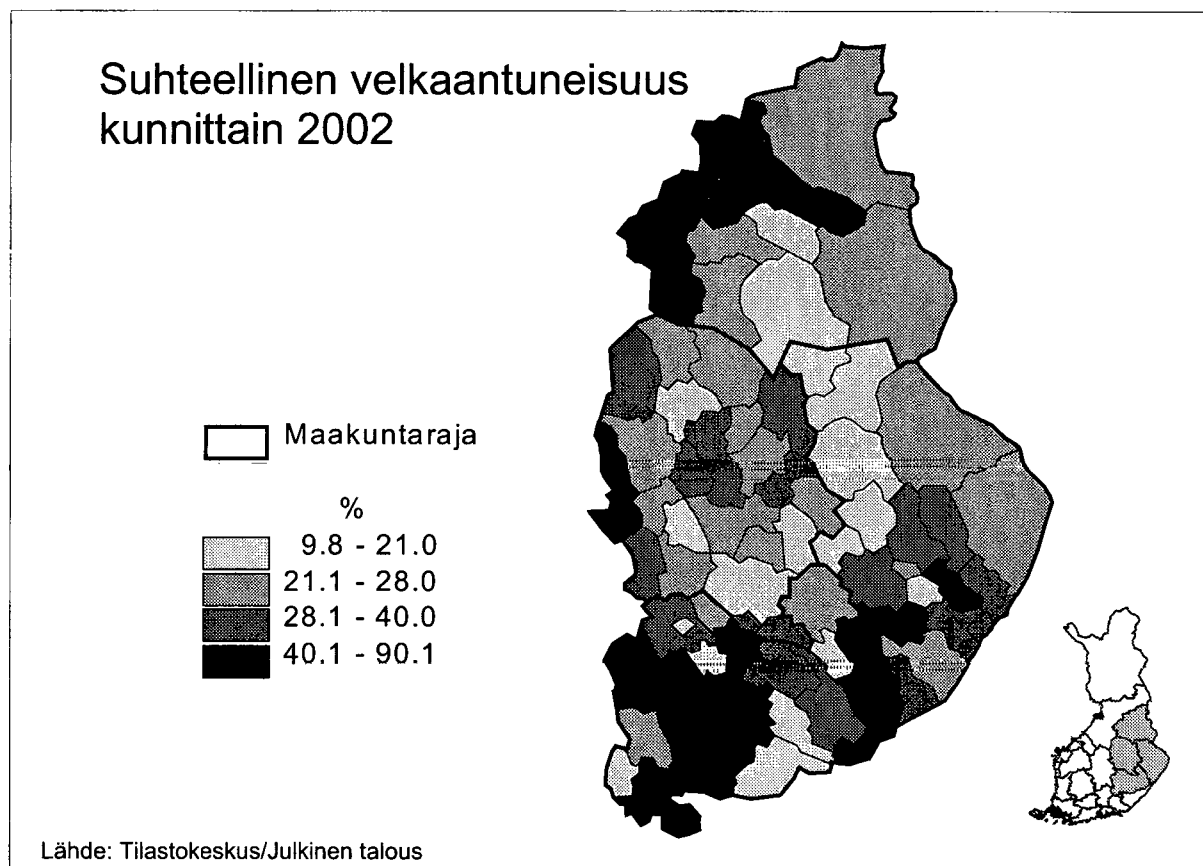

Lähde: Tilastokeskus/Julkinen talous

Kuva 157. Vuosikate kunnittain 2002.

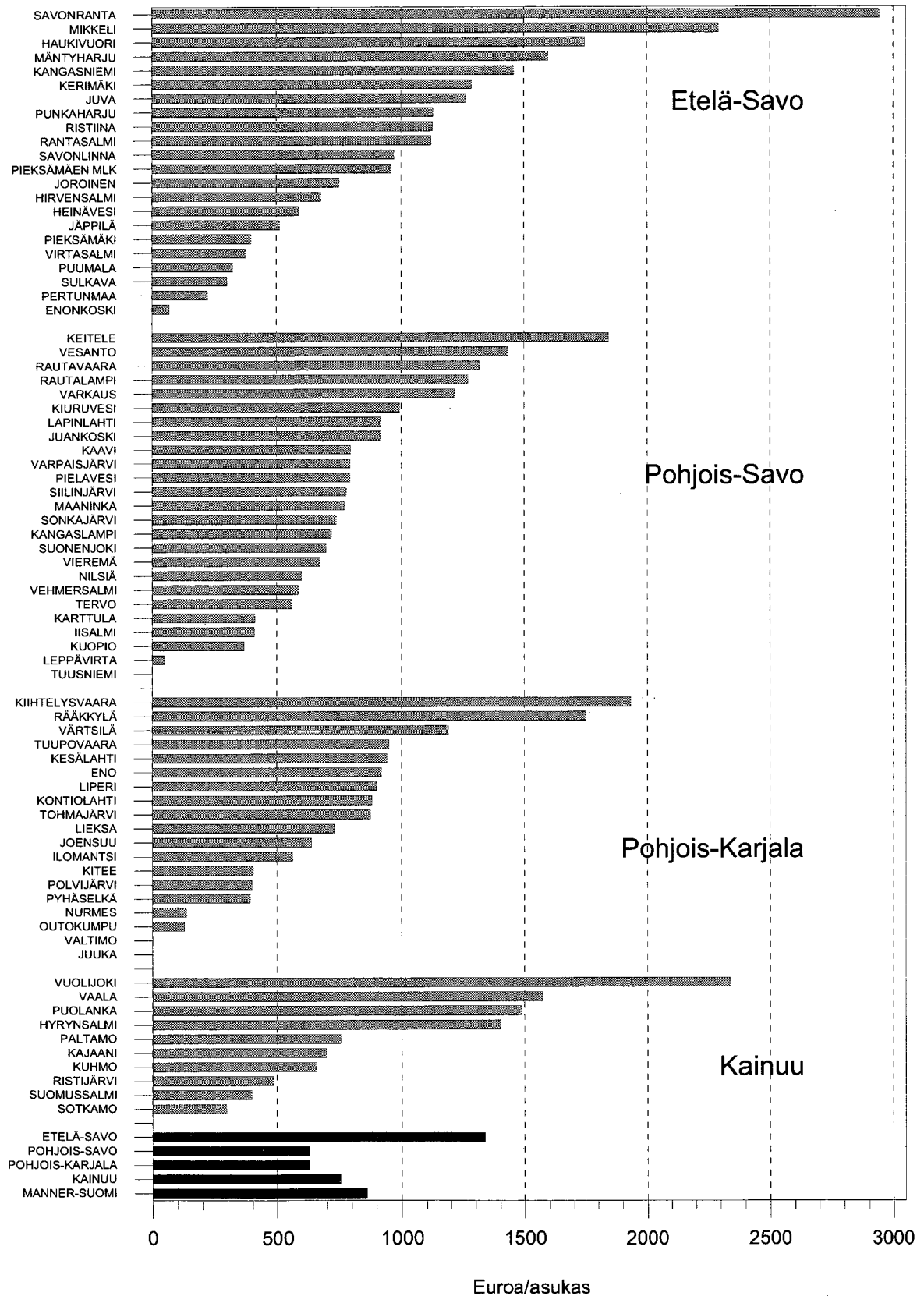

Kuva 158. Lainakanta kunnittain 2002.

Kuva 159. Suhteellinen velkaantuneisuus kunnittain 2002.

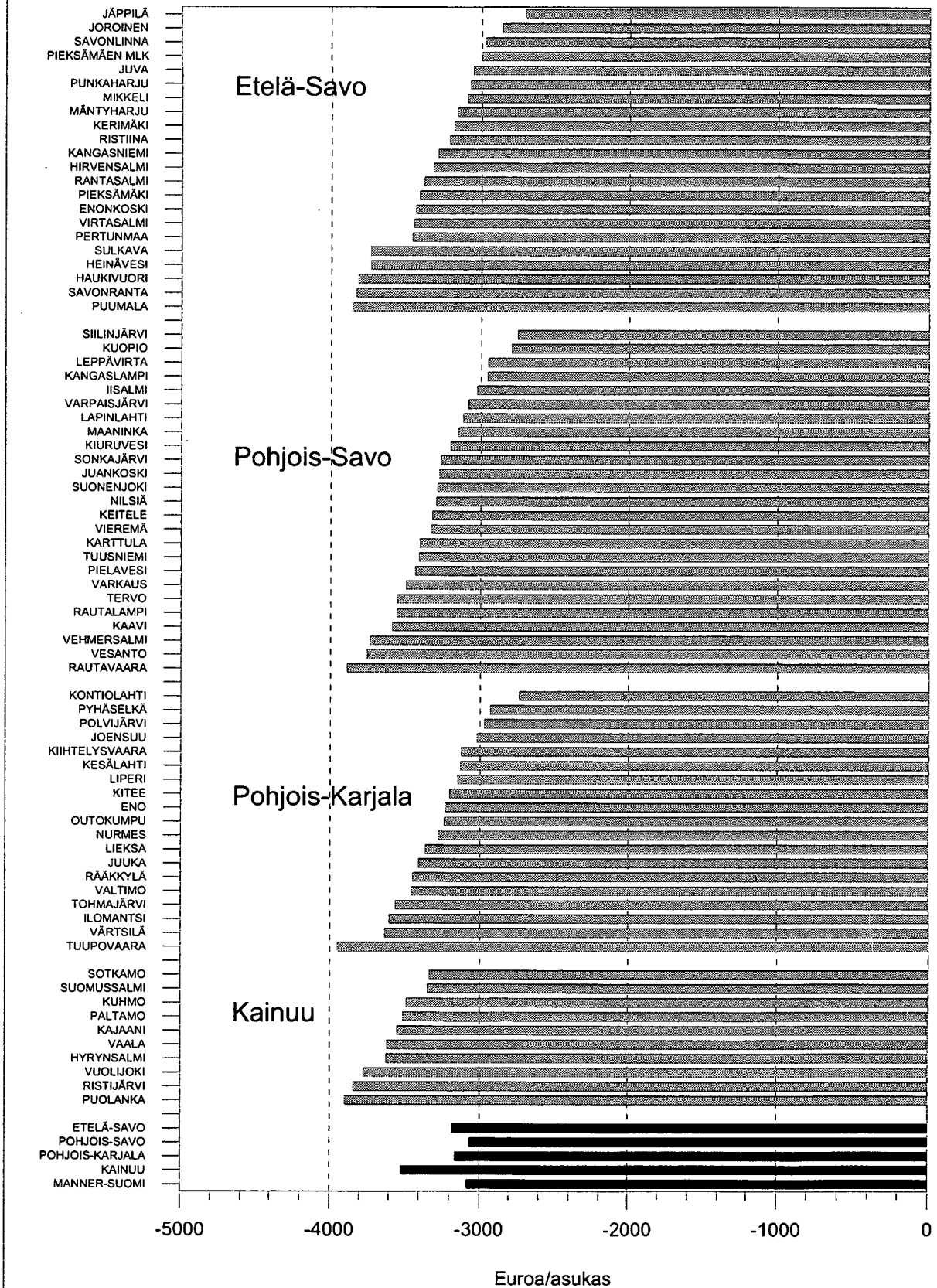
Lainakanta kunnittain 2002

Lähde: Tilastokeskus/Julkinen talous

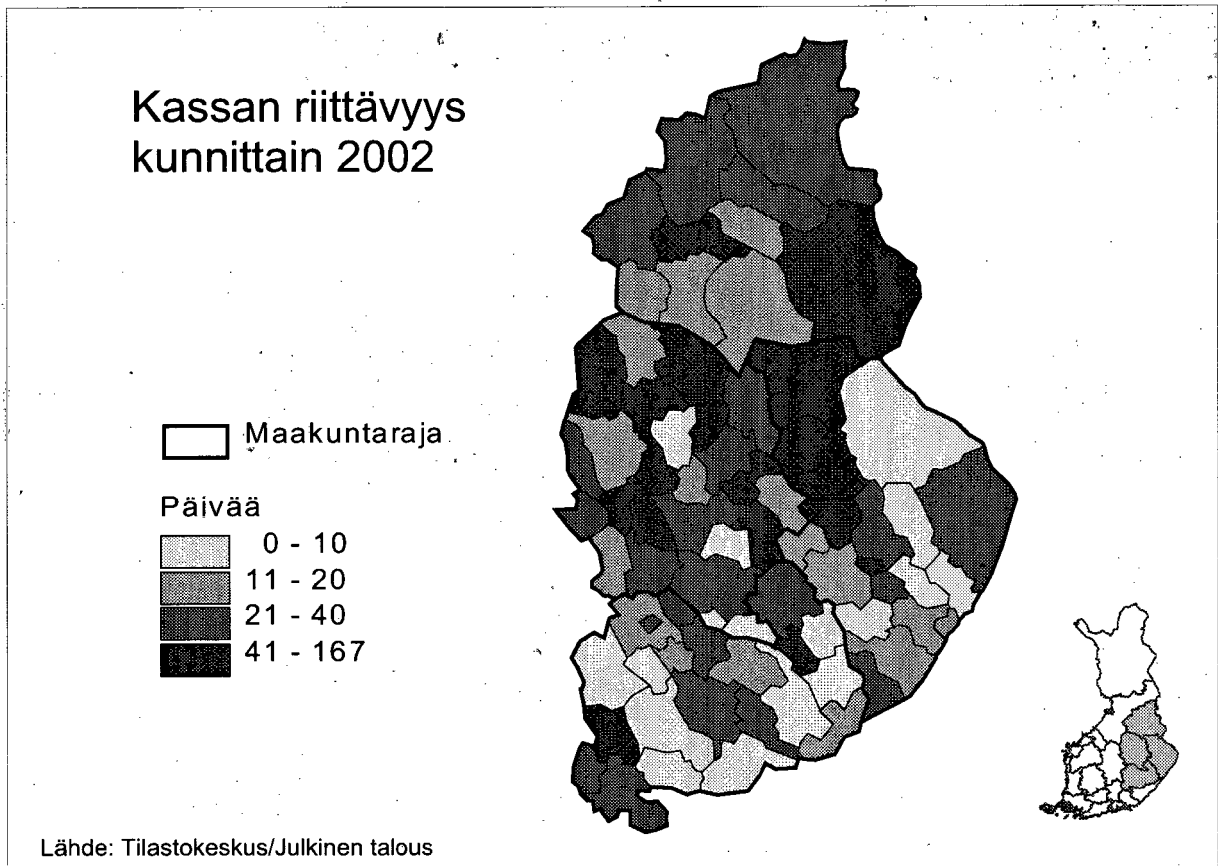
Kuva 160. Lainakanta kunnittain 2002.

Toimintakate kunnittain 2002

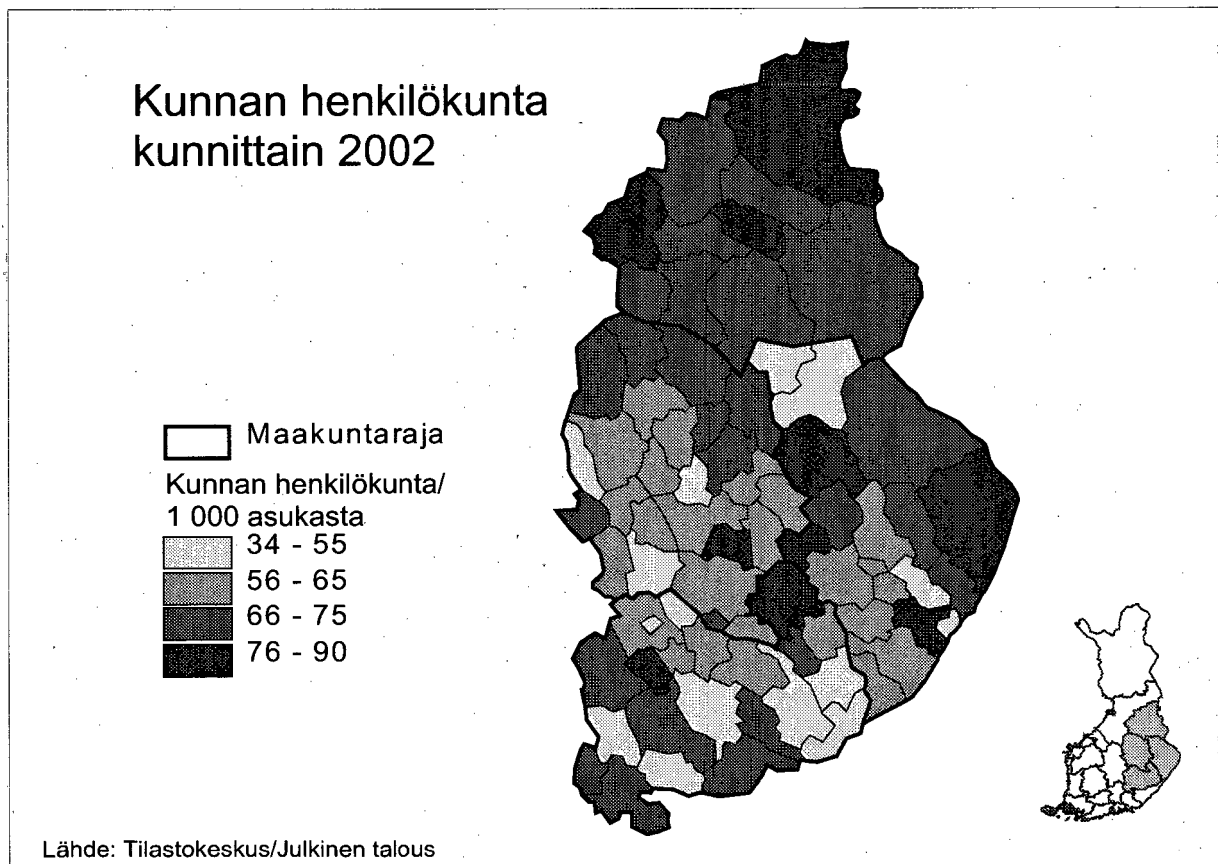

Lähde: Tilastokeskus/Julkinen talous

Kuva 161. Toimintakate kunnittain 2002.

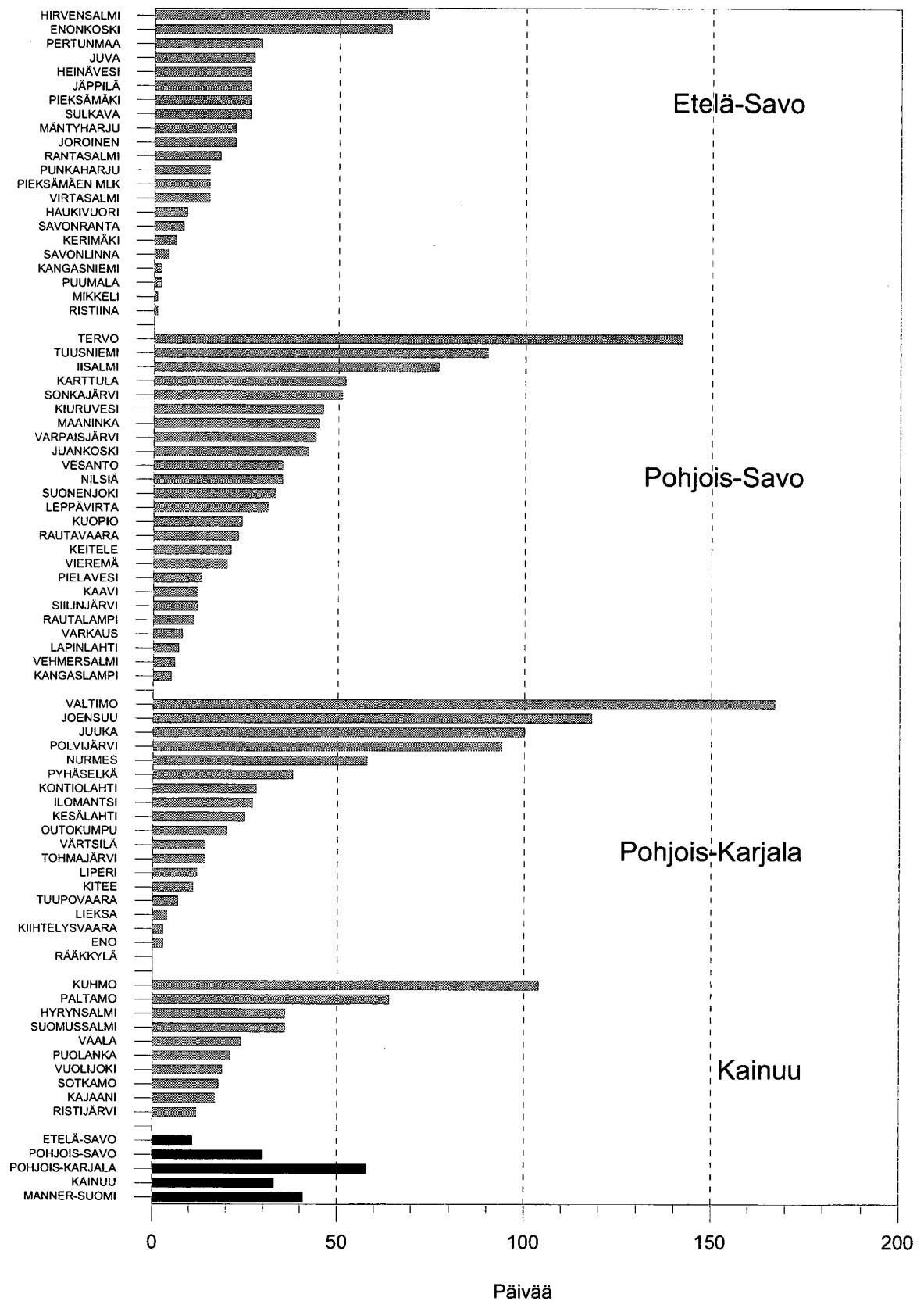

Kuva 162. Kassan riittävyys kunnittain 2002.

Kuva 163. Kunnan henkilökunta kunnittain 2002.

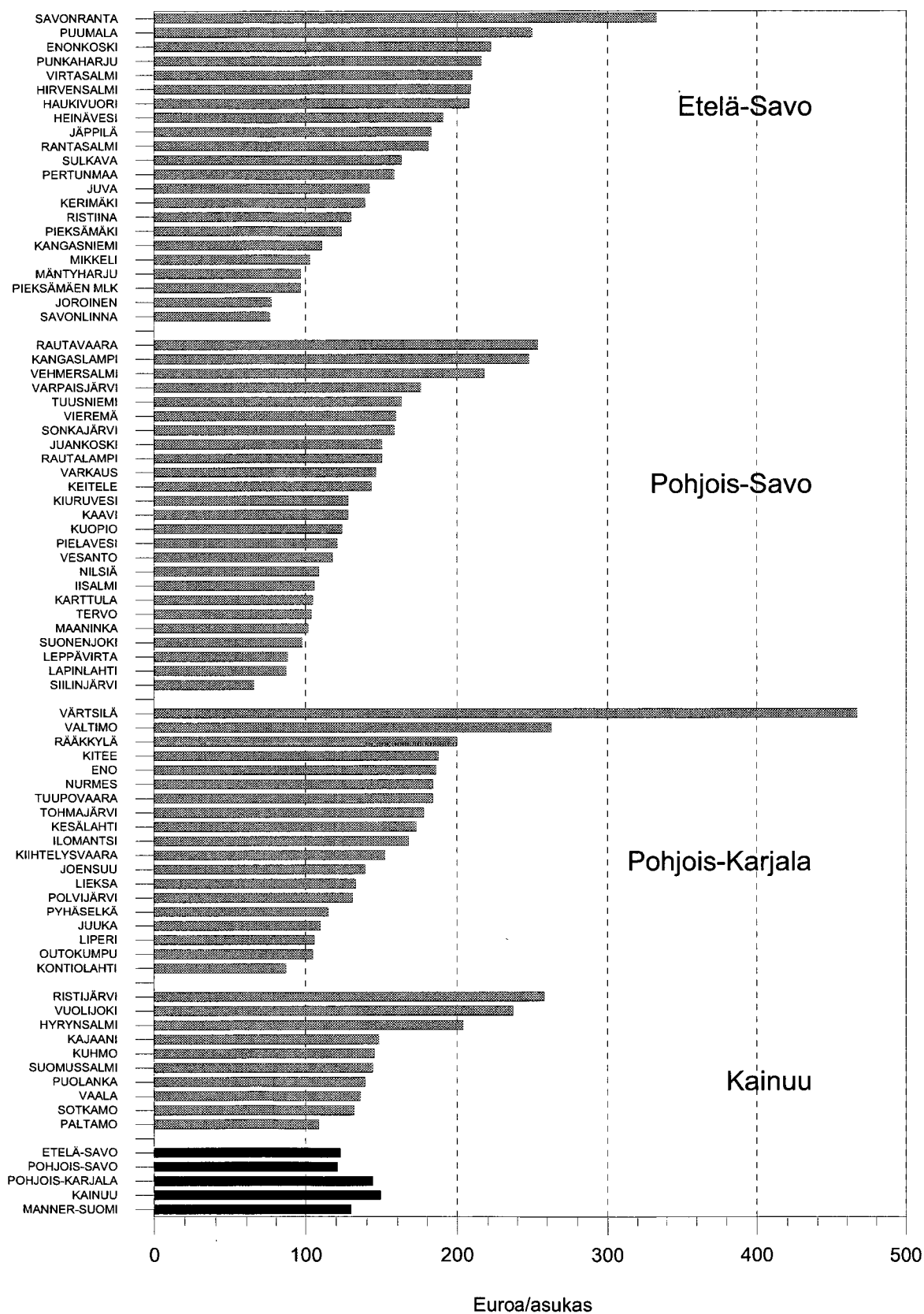
Kassan riittävyys kunnittain 2002

Lähde: Tilastokeskus/Julkinen talous

Kuva 164. Kassan riittävyys kunnittain 2002.

Yleishallinnon nettokustannukset kunnittain 2002

Lähde: Tilastokeskus/Julkinen talous

Kuva 165. Yleishallinnon nettokustannukset kunnittain 2002.

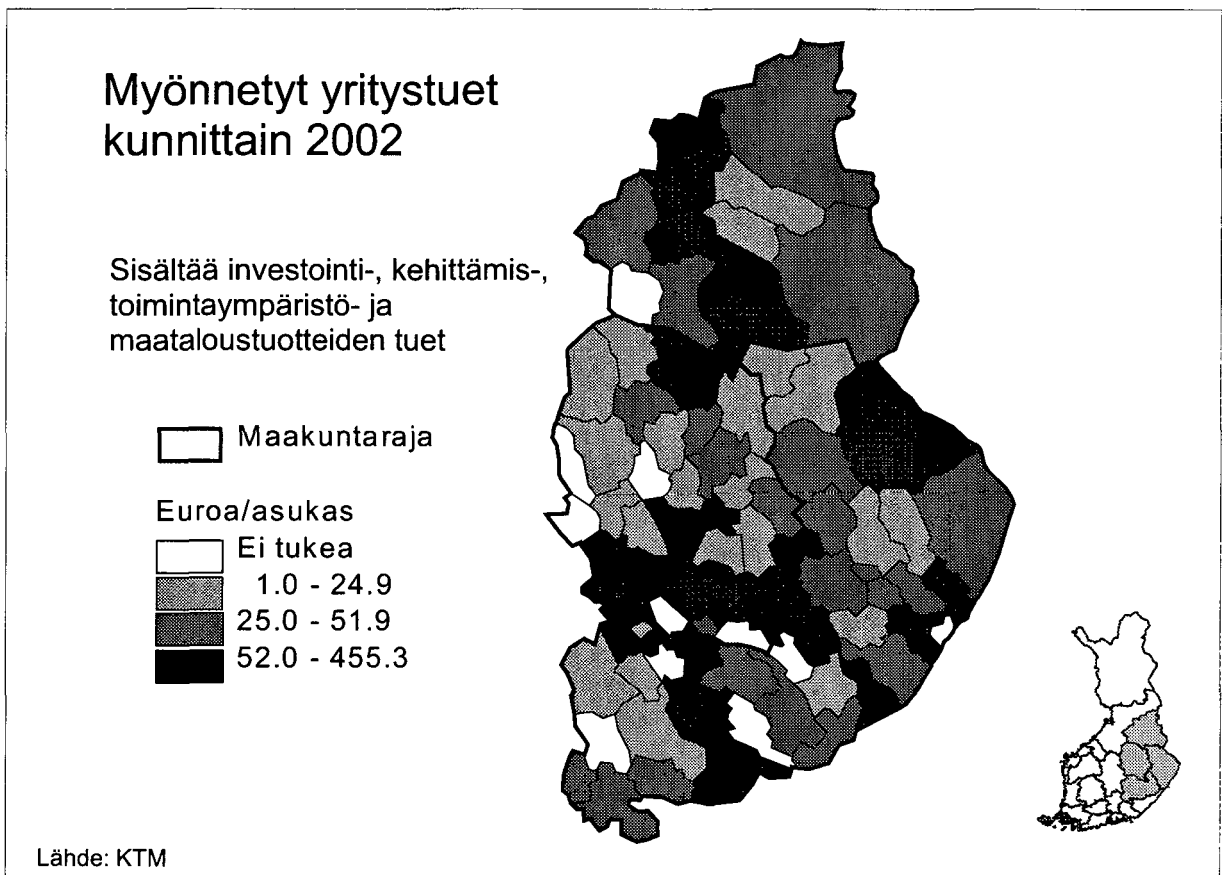
ALUEPOLITIikka

Kansallisella ja Euroopan unionin aluepolitiikalla edistetään maan eri osien omista lähtökohdista tapahtuvaa kehitystä ja tuetaan kehitykseltään heikompia alueita. EU:n aluepolitiikan olennaisia osia ovat alue- ja rakennepoliittiset toimenpiteet, joita rahoitetaan yhteisin varoin muodostettujen rakennerahastojen avulla. EU-tuen suuntaamiseksi oikeisiin kohteisiin on sovittu tavoiteohjelmista. Ohjelmakaudella 2000–2006 tavoitteita on kolme, joista kaksi on alueellista. *Tavoite 1 -ohjelmalla* tuetaan kehityksessä jälkeen jääneiden alueiden kehittämistä ja rakenteellista muutosta. Suomessa toteutetaan Itä-Suomen ja Pohjois-Suomen tavoite 1 -ohjelmaa. *Tavoite 2 -ohjelma* tähtää rakennemuutoksesta kärsivien maaseutu- ja kaupunkialueiden kehittämiseen (lähde: Sisäasiainministeriö).

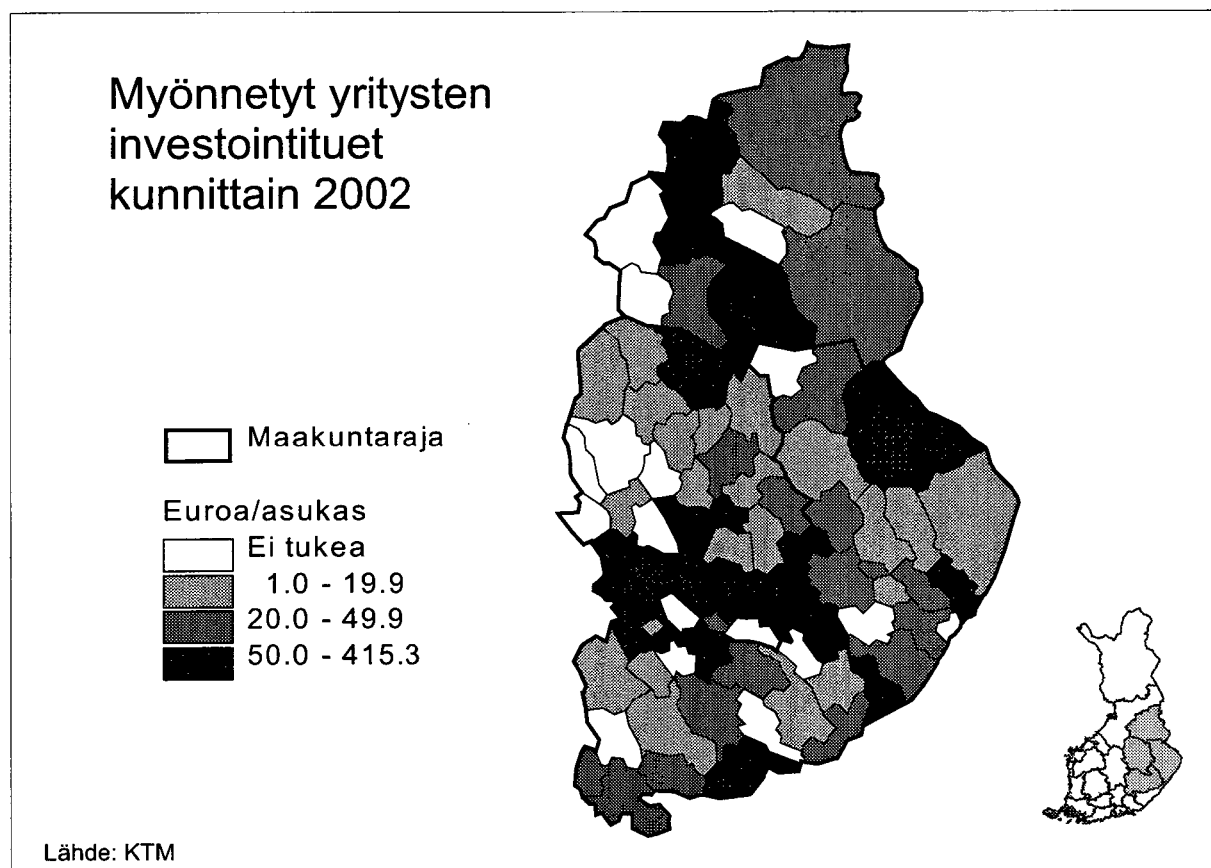
Yritystuet

TE-keskuksen yritysosasto voi osarahoittaa yritysten investointi- ja kehittämishankkeita. Rahoitusmuotoja ovat mm. kehitysalueen investointituet, pienyritystuet, kehittämistuet (sis. kansainvälistymistuen), toimintaympäristötuet ja maataloustuotteiden tuet. Kotimaisten valtion varojen lisäksi TE-keskusten kautta kanavoituu Euroopan aluekehitysrahaston (EAKR) varoja.

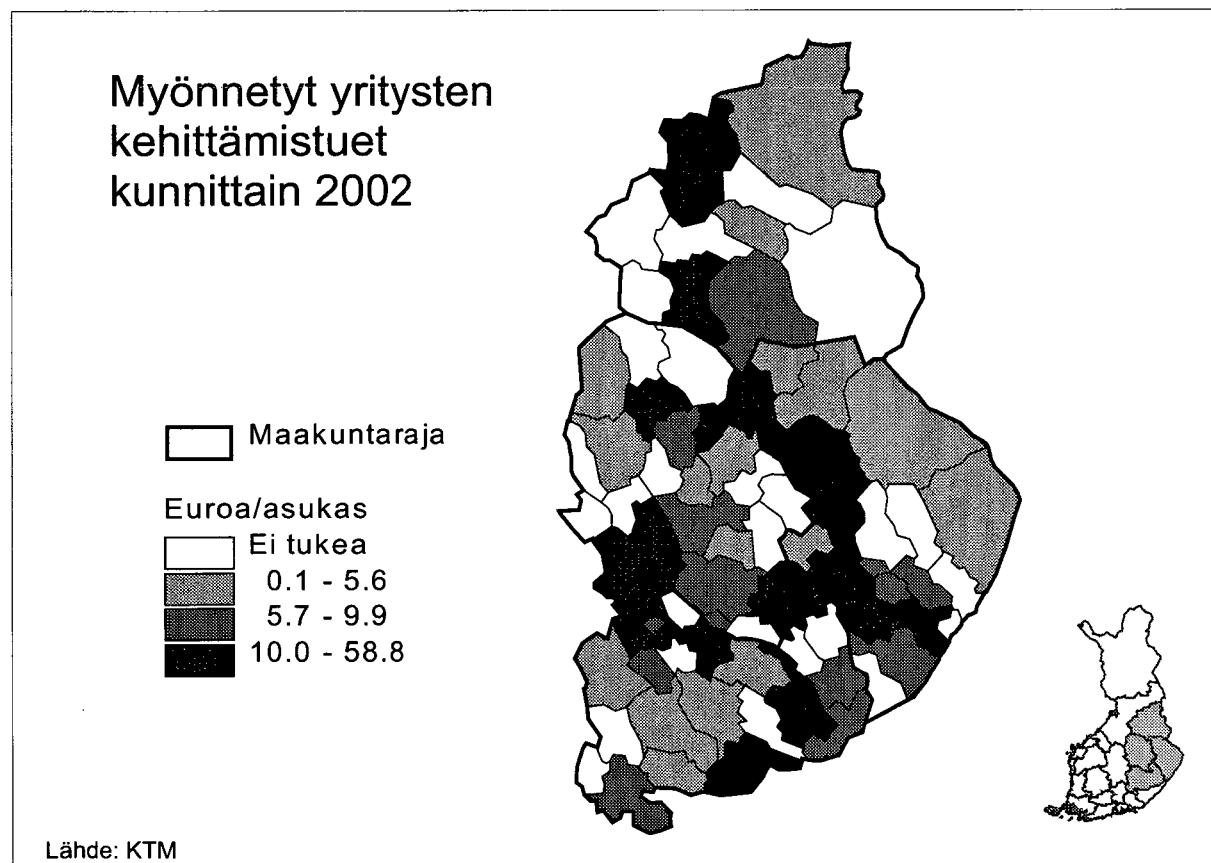
Vuonna 2002 myönnettiin koko maassa yritystukea 109,2 euroa. Investointiin myönnettiin 73,4 milj. euroa, kehittämiseen yli 25 milj. euroa ja toimintaympäristön parantamiseen noin 8 milj. euroa. Maataloustuotteiden tukea myönnettiin 2,4 miljoonaa euroa.

Kuva 166. Myönnetyt yritystuet kunnittain 2002.

Kuva 167. Myönnetyt yritysten investointituet kunnittain 2002.

Kuva 168. Myönnetyt yritysten kehittämistuet kunnittain 2002.

Toimialamuutokset

Toimialaluokitus 1995

Toimialaluokitus 2002

Koodi	Luokan nimi	Koodi	Luokan nimi
Jakautuneet toimialat			
01110	Viljakasvien ja muiden viljelykasvien viljely	01111	Viljakasvien sekä palko- ja öljykasvien viljely
		01112	Muiden viljelykasvien viljely
01210	Nautakarjan hoito	01211	Lypsykarjatalous
		01212	Lihakarjan kasvatusta
		01213	Muu nautakarjatalous
01300	Yhdistetty kasvinviljely ja kotieläintalous	01301	Yhdistetty kasvinviljely ja kotieläintalous
		01302	Yhdistetty kasvinviljely ja muu kotieläintalous
29400	Työstökoneiden valmistus	29410	Voimakäyttöisten käsityökalujen valmistus
		29420	Muiden metallin työstökoneiden valmistus
		29430	Muualle luokittelemattomien muiden työstökoneiden valmistus
33100	Lääkintäkojeiden, kirurgisten kojeiden sekä ortopediavälineiden valmistus	33101	Lääkintäkojeiden, kirurgisten kojeiden sekä ortopediavälineiden valmistus
		33102	Hammaspoteesien valmistus
51659	Muualle mainitsemattomien koneiden ja tarvikkeiden tukkukauppa	51871	Teollisuudessa käytettävien koneiden tukkukauppa
		51879	Muualle mainitsemattomien koneiden ja laitteiden tukkukauppa
55400	Kahvi-, olut- ja drinkkibaarit	55401	Olut- ja drinkkibaarit
		55402	Kahvilat ja kahvibaarit
63300	Matkatoimistot ja muu matkailua palveleva toiminta	63301	Matkatoimistot
		63302	Muu matkailua palveleva toiminta
72200	Ohjelmistojen suunnittelu, valmistus ja konsultointi	72210	Ohjelmistojen kustantaminen
		72220	Muu ohjelmistojen suunnittelu, valmistus ja konsultointi
72400	Tietopankkitoiminta	72401	Tietokantapalvelut
		72402	Tietoverkkopalvelut
		64204	Internet-yhteyksien tarjoaminen
85110	Sairaalapalvelut	85111	Varsinaiset sairaalapalvelut
		85112	Kuntoutuslaitokset ja sairaskodit
85142	Laboratorio- ja röntgentutkimukset	85142	Laboratoriotutkimukset
		85143	Kuvantamistutkimukset
93010	Pesulatoiminta	93011	Pesulapalvelut yrityksille
		93012	Pesulapalvelut kotitalouksille

Eriytyneet toimialat

51389	Muualle mainitseman elintarvikkeiden tukkukauppa	51362	Leipomotuotteiden tukkukauppa
		51383	Lemmikkieläinten ruokien tukkukauppa
51533	Metalli- ja kiennäistuotteiden tukkukauppa	51534	Kylpyhuonekalusteiden ja -tarvikkeiden tukkukauppa
52442	Muu sisustustarvikkeiden vähittäiskauppa	52489	Mattojen vähittäiskauppa
52469	Muu rauta- ja rakennusalan vähittäiskauppa	52463	Keittiö- ja saniteettiliöjen kalusteiden vähittäiskauppa
		52464	Lukkoseppä- ja avainliikkeet
60240	Tieliikenteen tavarankuljetus	60241	Tieliikenteen tavarankuljetus
		60242	Muuttokuljetus
74300	Tekninen testaus ja analysointi	74301	Tekninen testaus ja analysointi
		74302	Autokatsastus
85329	Muu sosiaalitoiminta	85325	Neuvolat

Yhdistyneet toimialat

02011	Metsän uudistaminen	02011	Metsän kasvatusta
02012	Metsänhoito		
23201	Öljyn jalostus	23200	Öljytuotteiden valmistus
23209	Voiteluaineiden ja muiden öljytuotteiden valmistus		
27100	Raudan ja teräksen sekä rautaseosten muu valmistus (ei ECSC-tuotteet)	27100	Raudan, teräksen ja rautaseosten valmistus
27350	Raudan, teräksen ja rautaseosten valmistus (ECSC-tuotteet)		
40131	Teollisuuden omatarpeinen sähkön tuotanto vesivoimalla	40115	Teollisuutta palveleva sähkön ja lämmön yhteistuotanto
40132	Teollisuuden omatarpeinen sähkön tuotanto lämpövoimalla mukaan lukien yhteistuotantolämpö		
40139	Teollisuuden omatarpeinen sähkön tuotanto muulla tavalla		
55110	Hotellit, joissa on ravintola	55100	Hotellit
55120	Hotellit, joissa ei ole ravintolaa		
85311	Lasten ja nuorten huoltolaitokset	85311	Lasten ja nuorten laitokset
85317	Perhehoito		

Toimialaluokitus 1995

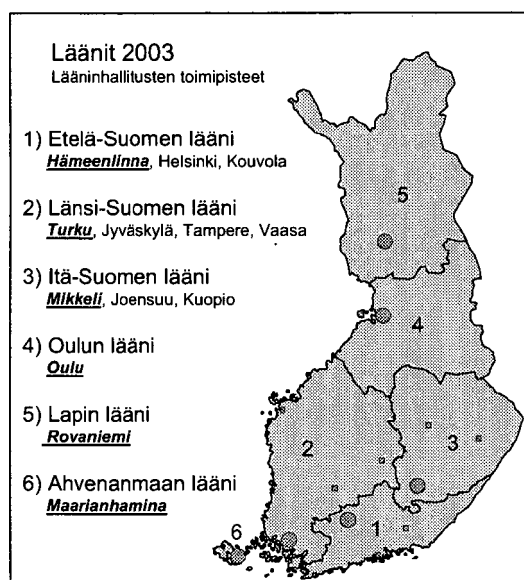
Toimialaluokitus 2002

Koodi	Luokan nimi	Koodi	Luokan nimi	
Siirtyneet toiminnot				
Sähköisessä muodossa tapahtuva kustantaminen silloin, kun yritys ei harjoita perinteistä kustannustoimintaa.	221	Kustantaminen	72210	Ohjelmistojen kustantaminen
Äänitysstudiot	22140	Äänitallenteiden kustantaminen	92110	Elokuvien ja videoiden tuotanto
Autohajottamat	37100	Metallijätteiden ja -romun kierrätys	51570	Jätteiden ja romun tukkukauppa
Pilaantuneen maaperän ja pohjaveden puhdistus	45110	Raivaus, purku ja pohjarakentaminen	90032	Maaperän ja vesistöjen kunnostus
Turkishuotokappiaat	51110	Maatalousraaka-aineiden, teuraseläinten, tekstiiliraaka-aineiden sekä puolivalmisteiden agentuuritoiminta	51160	Tekstiilien, vaatteiden, jalkineiden ja nahkavalmistajien agentuuritoiminta
Kosmetikan ja lääkkeiden sekä polkupyörien välityskauppa	51150	Huonekalujen, kotitaloustarvikkeiden ja rautakauppatavarojen agentuuritoiminta	51189	Muualle mainitseman erikoistunut agentuuritoiminta
Telemarkkinointi	51150	Huonekalujen, kotitaloustarvikkeiden ja rautakauppatavarojen agentuuritoiminta	74860	Puhelinpalvelukeskusten toiminta
Huutokaupat kotitalouksille	51190	Yleisagentuuritoiminta	52630	Muu vähittäiskauppa muualla kuin myymälöissä
Yksityiset huutokauppiat	51190	Yleisagentuuritoiminta	74873	Messujen ja kongressien järjestäminen
Autojen hinaus	63219	Muualle mainitseman maalikennettä palveleva toiminta	50201	Moottorijouneuvojen huolto ja korjaus
Panttilainaajat	67130	Muu rahoitusta ja sijoitusta palveleva toiminta	65220	Muu luotonanto

LÄÄNIT

Suomessa on kuusi lääniä. *Etelä-Suomen* lääni käsittää kuusi maakuntaa, joissa on yhteensä 88 kuntaa vuonna 2003. *Länsi-Suomen* lääniin kuuluu yhteensä 204 kuntaa ja seitsemän maakuntaa. *Itä-Suomen* lääni muodostuu kolmesta maakunnasta ja 66 kunnasta. *Oulun* läänissä on kaksi maakuntaa ja 50 kuntaa. *Lapin* läänissä on 22 ja *Ahvenanmaalla* 16 kuntaa.

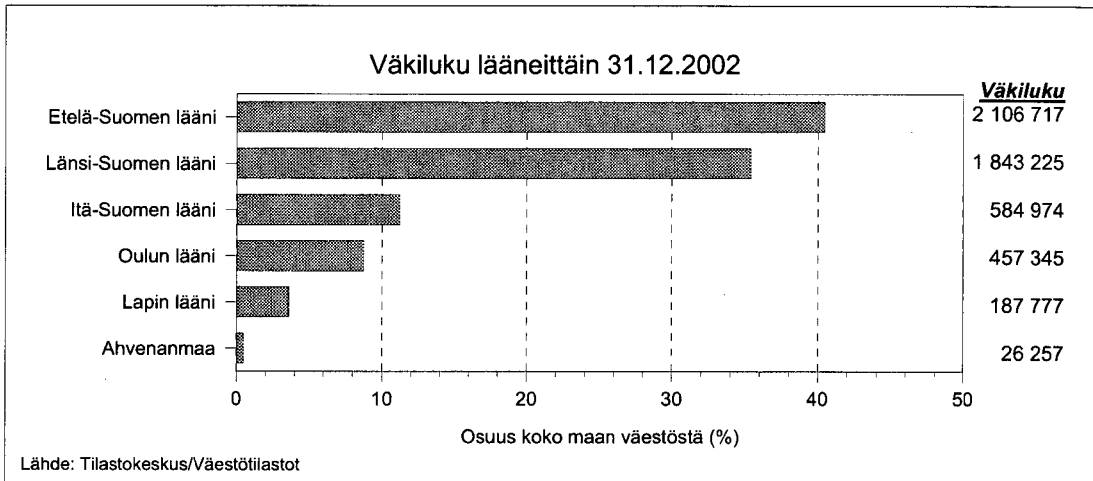
Kuva B1. Läänit 2003.

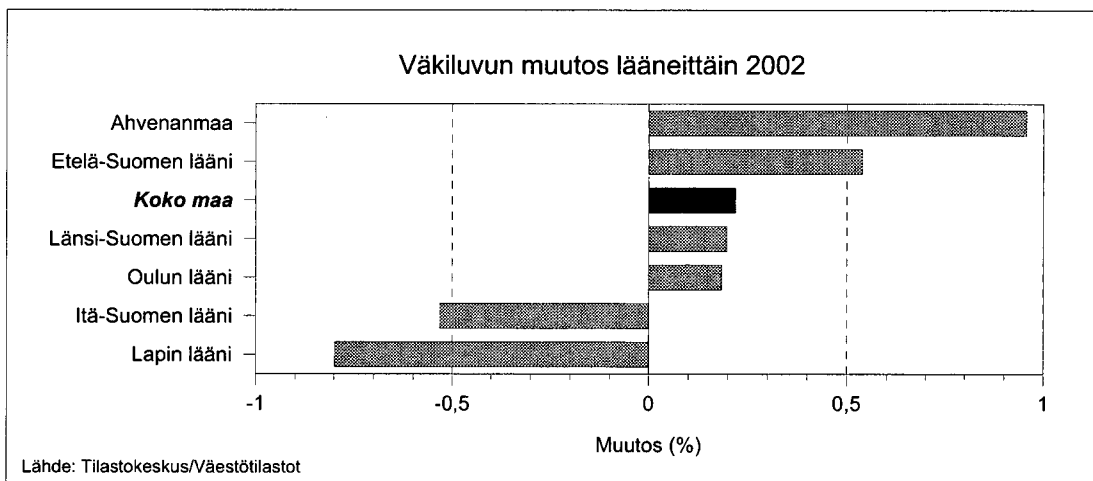
Taulukko 1. Perustietoja lääneistä.

	Etelä-Suomen lääni	Länsi-Suomen lääni	Itä-Suomen lääni	Oulun lääni	Lapin lääni	Ahvenanmaa
Väkiluku 31.12.2002	2106717	1843225	584974	457345	187777	26257
Miehet 2002	1017762	901994	288138	229829	94261	12932
Naiset 2002	1088955	941231	296836	227516	93516	13325
Ulkomaalaiset 2002	62970	28021	5601	3930	1816	1344
Syntyneet 2002	23373	19014	5245	5898	1756	269
Kuolleet 2002	18209	18643	6580	3910	1840	236
Syntyneiden enemmitys 2002	5164	371	-1335	1988	-84	33
Nettomaahanmuutto 2002	2956	1644	390	259	-69	42
Väkiluvun muutos 2002	11301	3644	-3132	843	-1511	249
Työttömät 2003, elokuu *	102207	101658	36237	28715	14563	241
Pitkäaikaistyöttömät 2003, elokuu *	29069	25678	8432	6315	2864	23
Valmistuneet rakennukset 2002	12795	17982	7462	4540	1735	238
Valmistuneet asunnot 2002	12793	9643	1820	2417	336	162
Asuntokuntia 2002	971531	830742	266692	191029	82628	11460
Tilojen lukumäärä 2001	15045	38318	12150	7507	2106	638
Työlliset 2001	985602	772139	219155	176368	68928	13125
Alkutuotannon työlliset 2001	19958	46577	20649	12362	4410	727
Jalostukset työlliset 2001	229331	239827	52855	48667	15418	2135
Palvelutoimialojen työlliset 2001	723203	471709	140373	111610	47308	9896
Tutkinnon suorittaneet 2002	1088794	910511	284855	224203	91442	2147
Keskiasteen tutkinnon suorittaneet 2002	605164	569711	188565	144898	60436	7500
Korkea-asteen tutkinnon suorittaneet 2002	483630	340800	96290	79305	31006	4647
Kesämökki 2002	118906	175642	94889	40167	26311	5520
Toimipaikkoja 2003, elokuu	126354	107594	29677	20826	10432	2177
Majoitus- ja ravitsemistoimipaikkoja 2003, elokuu	5885	4963	1550	1113	765	177

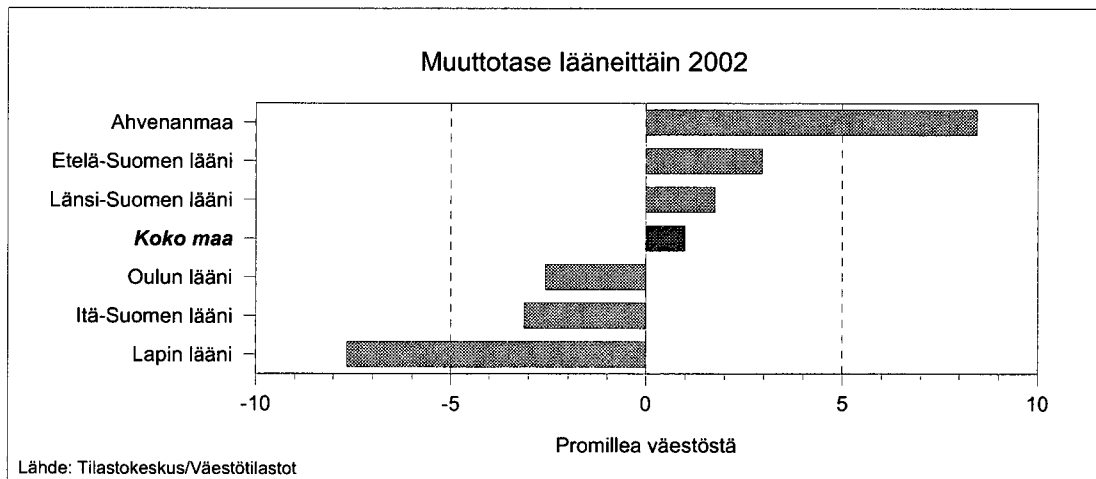
* laskettu kuntaluvuista

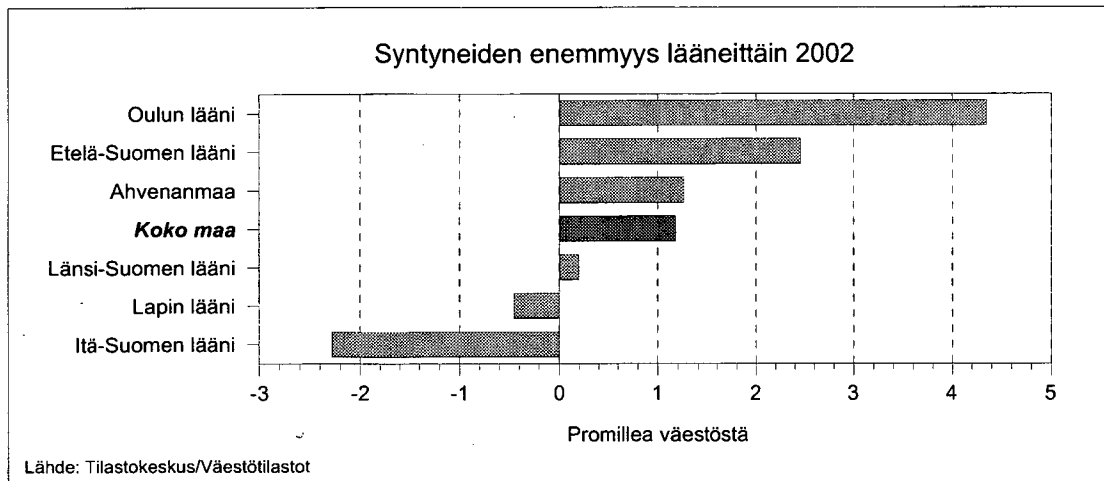
Kuva B2. Väkiluku lääneittäin 31.12.2002.

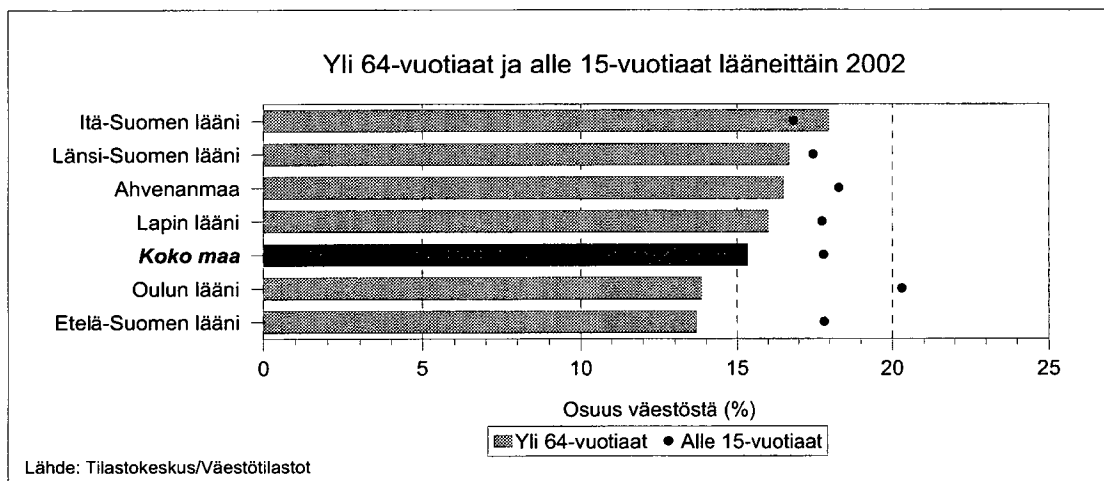
Kuva B3. Väkiluvun muutos lääneittäin 2002.

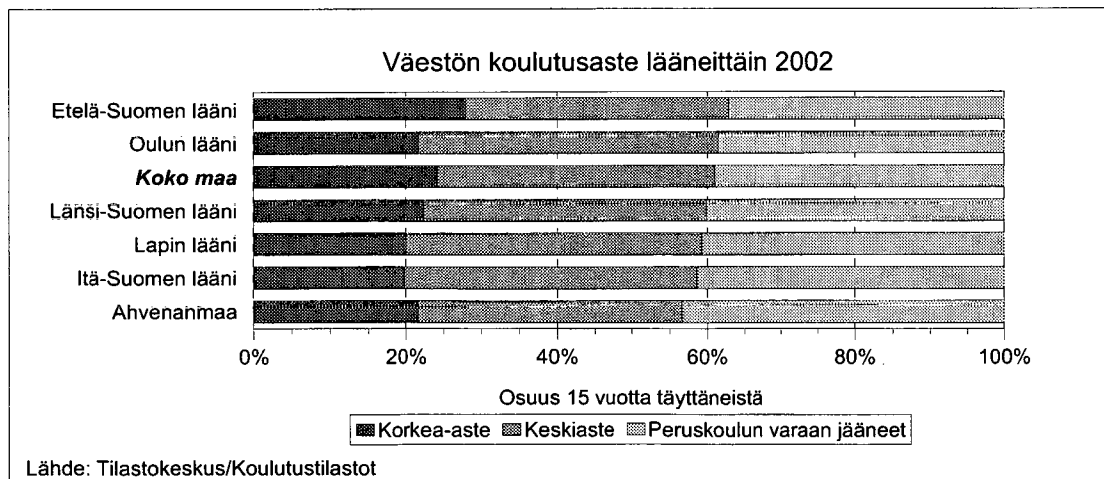
Kuva B4. Muuttotase lääneittäin 2002.

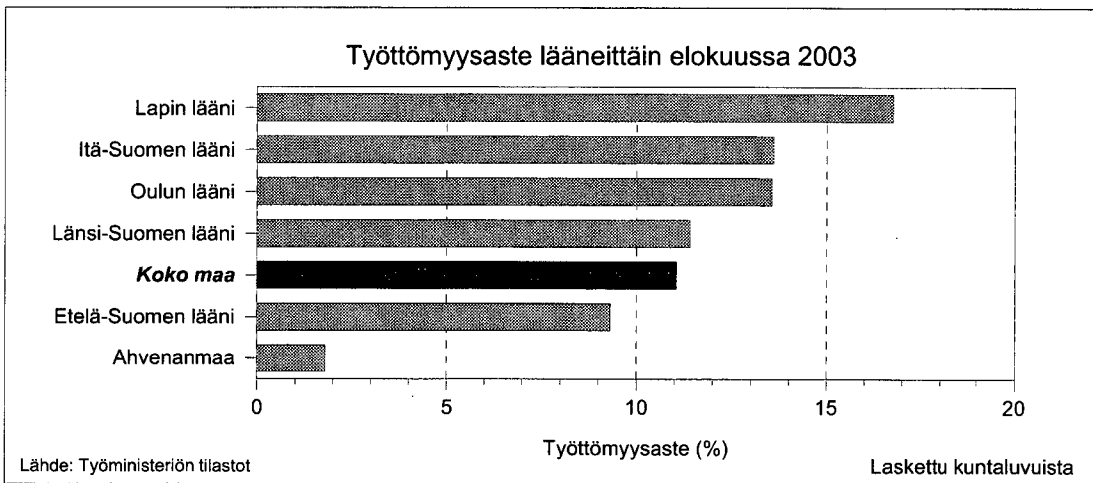
Kuva B5. Syntyneiden enemmitys lääneittäin 2002.

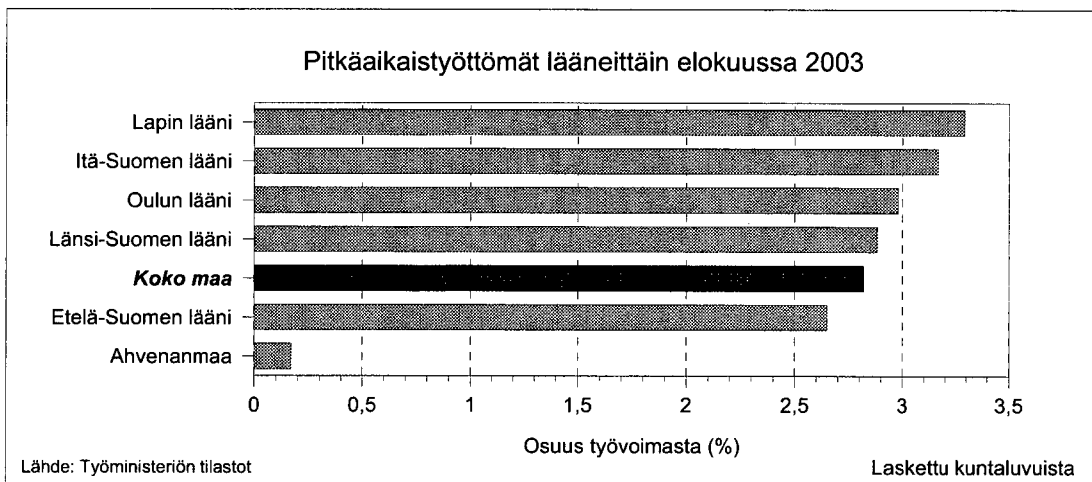
Kuva B6. Yli 64-vuotiaat ja alle 15-vuotiaat lääneittäin 2002.

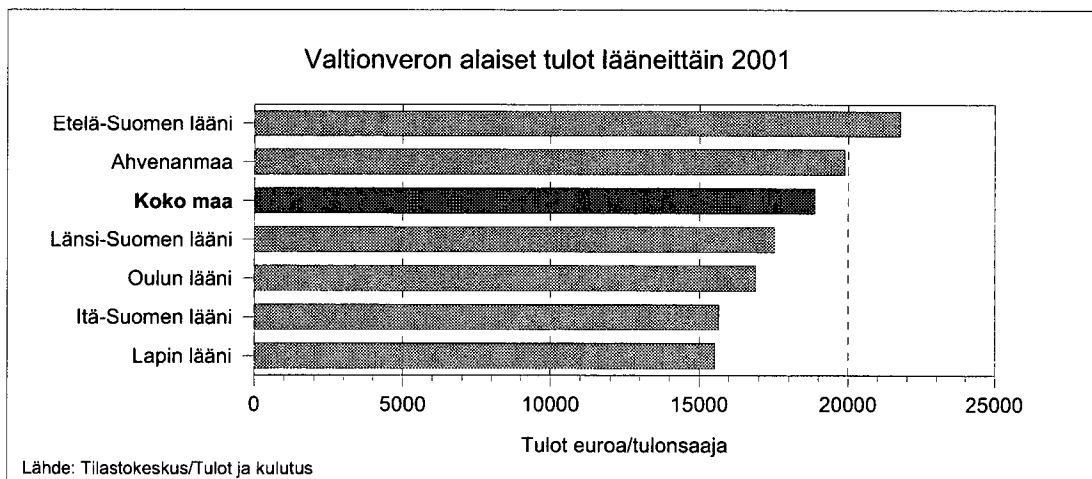
Kuva B7. Väestön koulutusaste lääneittäin 2002.

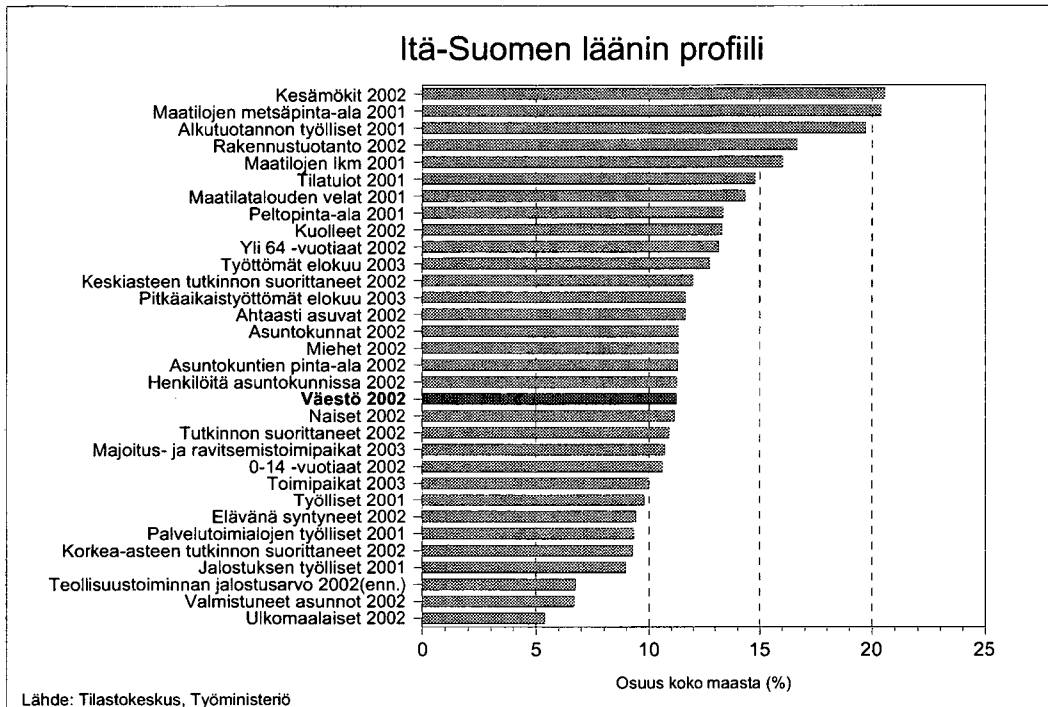
Kuva B8. Työttömyysaste lääneittäin elokuussa 2003.

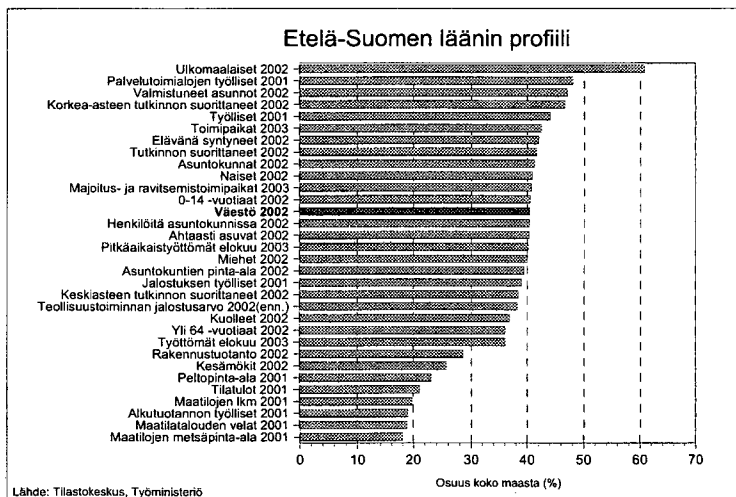
Kuva B9. Pitkäaikaistyöttömät lääneittäin elokuussa 2003.

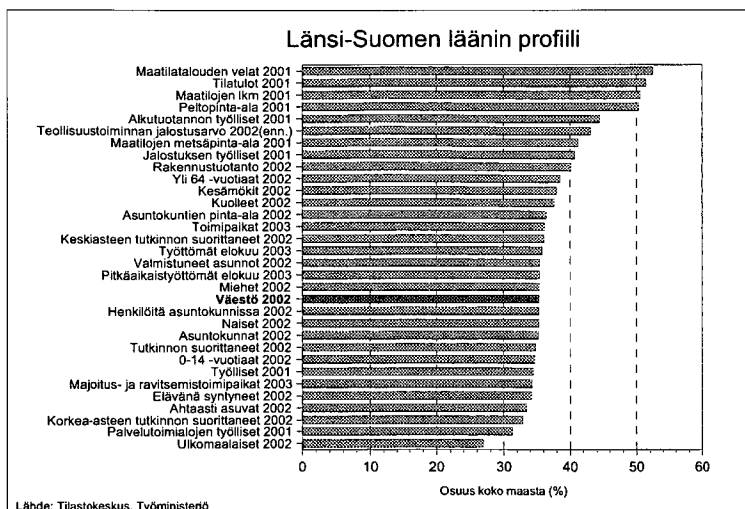
Kuva B10. Valtionveron alaiset tulot lääneittäin 2001.

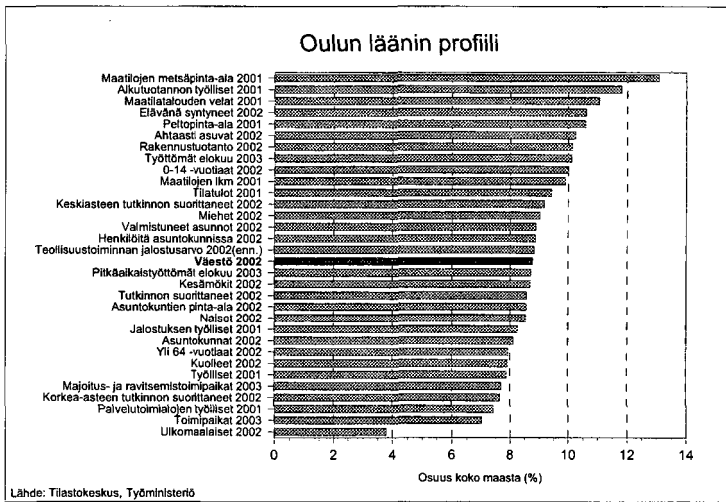
Kuva B11. Itä-Suomen läänin profiili.

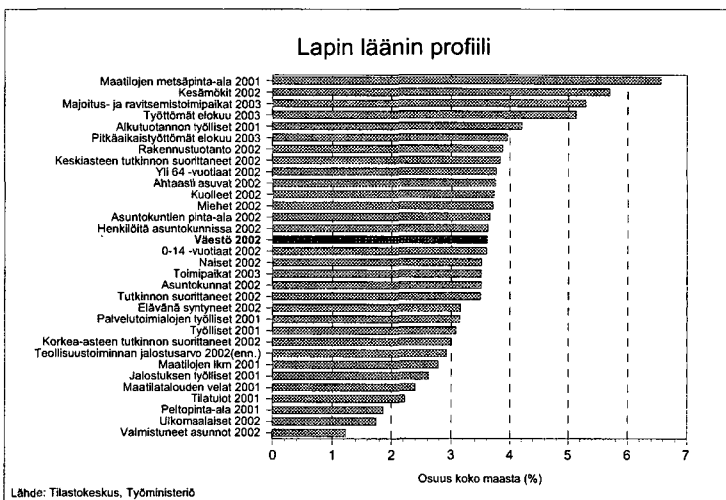
Kuva B12. Etelä-Suomen läänin profiili.

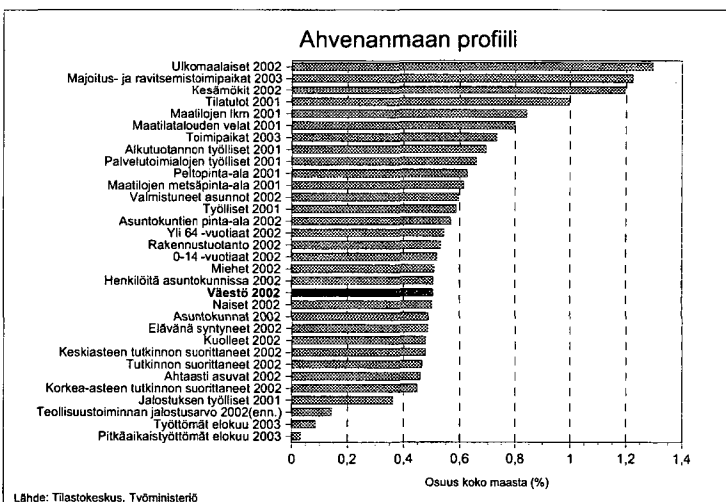
Kuva B13. Länsi-Suomen läänin profiili.

Kuva B14. Oulun läänin profiili.

Kuva B15. Lapin läänin profiili.

Kuva B16. Ahvenanmaan profiili.

Kuvaluettelo**ITÄ-SUOMI**

1. Läänit ja maakunnat 2003
2. Taajama-aste kunnittain 2002
3. Itä-Suomen kunnat ja maakunnat 2003
4. Seutukunnat Itä-Suomessa 2003

VÄESTÖ

5. Maahan- ja maastamuutto, nettomaahanmuutto koko maassa 1971 – 2002

Väkiluku

6. Väkiluvun kehitys maakunnittain 1985 – 2002 (1985=100)
7. Väkiluku kunnittain 31.12.2002
8. Väkiluvun muutos kunnittain 1995 – 2002
9. Väkiluvun muutos kunnittain 2002
10. Väkiluvun muutos kunnittain 2002
11. Väkiluvun muutos maakunnittain tilastollisen kuntaryhmän mukaan 2002

Väestömuutokset

12. Kuntien sisäinen muuttoliike maakunnittain 1990 – 2002
13. Väestömuutokset maakunnittain 1980 – 2002
14. Syntyneiden enemmitys kunnittain 2002
15. Syntyneiden enemmitys kunnittain 2002
16. Muuttotase kunnittain 2002
17. Muuttotase sukupuolen mukaan kunnittain 2002
18. Kunnassamuutto 2002
19. Maakuntien väliset muutot 2002

Ikä- ja sukupuolirakenne

20. Sukupuolirakenne kunnittain 2002
21. Alle 7-vuotiaat kunnittain 2002
22. 15 – 64-vuotiaat kunnittain 2002
23. Yli 64-vuotiaat kunnittain 2002
24. Yli 64- ja alle 15-vuotiaat kunnittain 2002
25. Väestön ikä- ja sukupuolirakenne maakunnittain 2002
26. Väestön keski-ikä kunnittain 2002
27. Väestön keski-ikä muutos kunnittain 2000 – 2002
28. Väestön keski-ikä muutos kunnittain 1980 – 2002

Ulkomaalaiset

29. Suurimmat ulkomaalaisryhmät maakunnittain 2002
30. Ulkomaan kansalaiset maakunnittain 1990 – 2002
31. Ulkomaan kansalaiset kunnittain 2002

Väestöennuste

32. Väestöennuste maakunnittain vuoteen 2030 (indeksi, 2000=100)
33. Väestöennuste kunnittain vuoteen 2010
34. Väestöennuste kunnittain vuoteen 2010
35. Väestöennuste kunnittain vuoteen 2030
36. Väestöennuste ikäryhmittäin maakunnittain vuoteen 2030

ELINKEINOELÄMÄ**Yritysten toimipaikat**

37. Toimipaikkojen lukumäärä ja henkilöstö koko maassa 2001 ja muutos vuodesta 2000
38. Toimipaikkojen lukumäärä maakunnittain 1993 - 2001
39. Toimipaikat kunnittain elokuussa 2003
40. Toimipaikkojen lukumäärän muutos toimialoitain maakunnittain 2000 - 2001
41. Toimipaikkojen henkilöstö ja liikevaihto toimialoitain maakunnittain 2001
42. Toimipaikkojen lukumäärän muutos kunnittain 2000 – 2001
43. Toimipaikkojen liikevaihton muutos kunnittain 2000 – 2001
44. Toimipaikkojen henkilöstön muutos kunnittain 2000 – 2001

Elinkeinorakenne

45. Työlliset toimialoitain koko maassa 1995 - 2001
46. Työllinen työvoima maakunnittain 1987 – 2001
47. Elinkeinorakenne maakunnittain 2001

Alkutuotanto

48. Maatilat koko maassa 1984 - 2001
49. Alkutuotannon työllistyvyys kunnittain 2001

40. Alkutuotannon työllistyvyys kunnittain 2001
51. Tilojen keskimääräinen peltoala kunnittain 2001
52. Tilojen keskimääräinen metsäala kunnittain 2001
53. Verotettavat tulot tilaa kohti valtionverotuksessa kunnittain 2001
54. Maatilatalouden velat tilaa kohti kunnittain 2001

Jalostus

55. Jalostuksen työllistyvyys koko maassa 1990– 2001
56. Teollisuustoiminnan vienti maakunnittain 1995 – 2001
57. Jalostuksen työllistyvyys kunnittain 2001
58. Teollisuuden toimipaikkojen lukumäärän muutos toimialoitain maakunnittain 2000–2001
59. Jalostuksen työllistyvyys kunnittain 2001
60. Teollisuuden jalostusarvo maakunnittain 1985 – 2002*

61. Teollisuustoiminnan jalostusarvo kunnittain 2001
62. Teollisuustoiminnan henkilöstö kunnittain 2001
63. Teollisuustoiminnan vienti kunnittain 2001

Palvelutoimialat

64. Palvelutoimialojen työllistyvyys koko maassa 1990 - 2001
65. Palvelutoimialojen työllistyvyys kunnittain 2001
66. Työpaikkojen muutokset maakunnittain palvelutoimialoilla 1995 – 2001
67. Työpaikkojen muutokset maakunnittain palvelutoimialoilla 1998 – 2001
68. Palvelutoimialojen työllistyvyys kunnittain 2001

Tulonsaajien tulot

69. Valtionveron alaiset tulot sukupuolen mukaan koko maassa 1990 - 2001
70. Valtionveron alaiset tulot kunnittain 2001
71. Valtionveron alaiset tulot kunnittain 2001
72. Tulonsaajat tuloluokittain maakunnittain 2001

Aluetilinpito

73. Aluetilinpidon arvonlisäys asukasta kohti suuralueittain 1999 - 2001*
74. Aluetilinpidon arvonlisäys asukasta kohti suuralueittain 2001*
75. Aluetilinpidon arvonlisäys maakunnittain 1995 – 2001*, EU=100
76. Aluetilinpidon arvonlisäys asukasta kohti maakunnittain 1995 – 2001*
77. Aluetilinpidon arvonlisäys maakunnittain 2001*

TYÖLLISYYS JA TYÖTTÖMYYS

78. Taloudellinen huoltosuhte koko maassa 1990 – 2001
79. Työttömät työnhakijat koko maassa 1991 – 2002
80. Työpaikkaomavaraisuus kunnittain 2001
81. Työllisyysaste kunnittain 2001
82. Työpaikkojen vuosimuutos maakunnittain 1988 – 2001
83. Uudet avoimet työpaikat TE-keskuksittain 1996 – 2003
84. Taloudellinen huoltosuhte kunnittain 1996 ja 2001
85. Työttömyysaste kunnittain elokuussa 2002
86. Työttömyysaste kunnittain elokuussa 2003
87. Työttömyysaste TE-keskuksittain 1991 – 2003
88. Työttömien määrän muutos kunnittain 2001 – 2002
89. Pitkäaikaistyöttömät kunnittain elokuussa 2003 (osuus työvoimasta)
90. Pitkäaikaistyöttömät kunnittain elokuussa 2003 (osuus työttömistä)

KOULUTUS

91. Koulutustaso eri kuntaryhmissä maakunnittain 2002
92. Koulutustaso kunnittain 2002
93. Perusasteen jälkeisiä tutkintoja suorittanut väestö koulutusasteen mukaan maakunnittain 2002
94. Koulutustaso kunnittain 2002
95. Koulutusaste kunnittain 2002
96. Opetus- ja kulttuuritoimen nettokustannukset kunnittain 2002

TERVEYS- JA SOSIAALIPALVELUT

97. Terveystieteiden ja sosiaalipalvelun työllisyys koko maassa 1990 - 2001
98. Sosiaali- ja terveystoimen henkilöstö tehtävälueittain 2002
99. Sosiaali- ja terveystoimen nettokustannukset kunnittain 2002
100. Erikoissairaanhoidon nettokustannukset kunnittain 2002
101. Perusterveydenhuollon nettokustannukset kunnittain 2002
102. Lasten päivähoiton nettokustannukset kunnittain 2002
103. Kunnallinen lasten päivähoito kunnittain 2002
104. Lasten päivähoiton käyttökustannukset kunnittain 2002

RAKENTAMINEN JA ASUMINEN

105. Asuntotuotanto koko maassa 1990 - 2002
106. Valmistuneet rakennukset maakunnittain 1994 - 2002
107. Valmistuneet rakennukset kunnittain 2002
108. Asuntokanta rakennusvuoden mukaan maakunnittain 2002
109. Asuntotuotanto maakunnittain 1982 - 2002
110. Asuntotuotanto kunnittain 2002
111. Asuntojen hinnat neljännesvuosittain alueittain 2000 - 2003
112. Asuntojen hinnat kunnittain 2002
113. Asuntokuntien keskikoko kunnittain 2002
114. Ahtaasti asuvat asuntokunnat kunnittain 2002
115. Vuokra-asuminen kunnittain 2001
116. Omistusasuminen kunnittain 2001
117. Kesämökkit koko maassa 1990 - 2002
118. Valmistuneet vapaa-ajan asuinrakennukset maakunnittain 1988 - 2002
119. Kesämökkit maakunnittain 1970 - 2002
120. Kesämökkit kunnittain 2002

LIIKENNE JA MATKAILU

121. Yksityiset henkilöautot koko maassa 1990 - 2002
122. Yksityiset henkilöautot kunnittain 2002
123. Tieliikenteessä kuolleet koko maassa 1970 - 2002
124. Tieliikenteessä kuolleet maakunnittain 1995 - 2002
125. Maahan saapuneet ja maasta lähteneet henkilöautot Venäjän maaraja-aseilla 2002
126. Kotimaan lentoliikenne Itä-Suomen suurimmilla asemilla 1986 - 2002
127. Saapuneet vieraat ja yöpymisvuorokaudet koko maassa 1993 - 2002
128. Majoitus- ja ravitsemistoimipaikat kunnittain 2002
129. Hotellien huonekapasiteetin käyttö alueittain 1987 - 2002
130. Yöpymisvuorokaudet maakunnittain 1995 - 2002
131. Majoituskapasiteetti maakunnittain 1994 - 2002
132. Yöpymisvuorokaudet asuinmaan mukaan maakunnittain 2002
133. Yöpymiset majoitusliikkeissä matkan tarkoituksen mukaan maakunnittain 2002

ENERGIATALOUS

134. Sähkön tuotanto ja kulutus koko maassa 1970 - 2002
135. Sähkön tuotanto maakunnittain 1981 - 2002
136. Sähkön kulutus maakunnittain 1981 - 2002
137. Sähkön kulutus eri käyttäjäryhmissä maakunnittain 2002
138. Yksityinen sähkön kulutus kunnittain 2002
139. Sähkömavaraisuus maakunnittain 1981 - 2002

YMPÄRISTÖN TILA

140. Ilmanpäästöt koko maassa 1980 - 2001
141. Teollisuuden ja energiahuollon päästöt Itä-Suomessa 1992 - 2001
142. Metsätalouden maankäyttö maakunnittain
143. Maatalouden maankäyttö maakunnittain

144. Rakennetun maan maankäyttö maakunnittain
145. Kansallis- ja luonnonpuistot Itä-Suomessa 2003

OIKEUSTILASTOT

146. Vireillepannut konkurssit koko maassa neljännesvuosittain 1986 - 2003
147. Konkurssiin haettujen yritysten määrä ja henkilöstö maakunnittain 2002
148. Konkurssiin haetut yritykset ja yksityishenkilöt maakunnittain 1998 - 2002
149. Poliisin tietoon tulleet rikokset maakunnittain 1982 - 2002
150. Rikoslakia vastaan tehdyt rikokset kunnittain 2002*
151. Poliisin tietoon tulleet rikokset kunnittain 2002*

KUNNALLISTALOUS

152. Tuloveroprosentit Suomen kunnissa 2003
153. Tuloveroprosentti kunnittain 2003
154. Verotulot maakunnittain 2001 - 2002
155. Verotulot kunnittain 2002
156. Verotulot kunnittain 2002
157. Vuosikate kunnittain 2002
158. Lainakanta kunnittain 2002
159. Suhteellinen velkaantuneisuus kunnittain 2002
160. Lainakanta kunnittain 2002
161. Toimintakate kunnittain 2002
162. Kassan riittävyys kunnittain 2002
163. Kunnan henkilökunta kunnittain 2002
164. Kassan riittävyys kunnittain 2002
165. Yleishallinnon nettokustannukset kunnittain 2002

ALUEPOLITIikka

166. Myönnetty yritystuet kunnittain 2002
167. Myönnetty yritysten investointituet kunnittain 2002
168. Myönnetty yritysten kehittämistuet kunnittain 2002

LÄÄNIT

- B1. Läänit 2002
- B2. Väkilukuku lääneittäin 31.12.2002
- B3. Väkiluvun muutos lääneittäin 2002
- B4. Muuttotase lääneittäin 2002
- B5. Syntyneiden enemmitys lääneittäin 2002
- B6. Yli 64-vuotiaat ja alle 15-vuotiaat lääneittäin 2002
- B7. Väestön koulutusaste lääneittäin 2002
- B8. Työttömyysaste lääneittäin elokuussa 2002 - 2003
- B9. Pitkäaikaistyöttömät lääneittäin elokuussa 2002 - 2003
- B10. Valtionveron alaiset tulot lääneittäin 2001
- B11. Itä-Suomen läänin profiili
- B12. Etelä-Suomen läänin profiili
- B13. Länsi-Suomen läänin profiili
- B14. Oulun läänin profiili
- B15. Lapin läänin profiili
- B16. Ahvenanmaan profiili

KÄYTETYT TIETOLÄHTEET JA LYHENTEET

Tilastokeskuksen Internet-palveluita:

AlueOnline

www.tilastokeskus.fi/alueonline

StatFin-tilastopalvelu

www.tilastokeskus.fi/statfin

Kaupunki- ja seutuindikaattorit

www.tilastokeskus.fi

Tilastokeskus (TK)	www.tilastokeskus.fi
Adato Energia Oy	www.energia.fi
Ilmailulaitos	www.ilmailulaitos.fi
Metsähallitus	www.metsahallitus.fi
Oikeusministeriö	www.om.fi
Sisäasiainministeriö	www.intermin.fi
TE-keskus	www.te-keskus.fi
Tielaitos	www.tiehallinto.fi
Tullihallitus	www.tulli.fi
Työministeriö	www.mol.fi
Ympäristöhallinto	www.ymparisto.fi

Taulukko 1. Perustietoja Itä-Suomen kunnista

Liite 1.

Kunta	Väkiluku 2002	Väestön- muutos 2002 (%)	Ikärakenne (%)			Keski- ikä 2002	Alkut.	Elinkeinorak. (%)		Tulot euroa / tulonsaaja 2001	Kork.ast. tutk.suor. 2002 (%)	Tyött. % elokuu 2003	Pitkäaikais- tyött. % työttöm.
			0-14 v.	15-64 v.	65-v.			Jal.	Paiv.				
Etelä-Savo													
ENONKOSKI	1793	-1,4	15	61	24	46,0	26	19	51	13011	12,9	17,0	31,5
HAUKIVUORI	2403	-2,0	15	59	26	46,5	28	18	50	13216	11,4	10,0	18,6
HEINÄVESI	4514	-0,3	15	61	24	45,9	16	28	55	14243	14,2	7,5	15,3
HIRVENSALMI	2613	-1,2	15	59	26	46,9	25	24	48	13163	12,6	13,0	44,1
JOROINEN	5752	-1,2	17	64	19	42,5	18	28	51	18358	17,0	8,8	17,9
JUVA	7449	-1,2	15	62	22	44,7	24	19	54	14509	13,8	8,0	15,5
JÄPPILÄ	1603	-2,1	15	61	24	45,0	26	25	47	13187	15,9	13,2	23,6
KANGASNIEMI	6494	-1,4	15	61	24	45,4	21	21	54	13438	13,6	14,1	25,3
KERIMÄKI	6005	-0,8	17	63	20	43,2	13	24	60	14353	15,5	12,8	17,2
MIKKELI	46491	-0,3	17	67	16	40,5	4	23	72	16813	24,8	12,8	27,0
MÄNTYHARJU	7061	-0,8	15	62	23	45,3	14	33	51	15199	14,9	8,7	14,5
PERTUNMAA	2175	-1,3	14	60	26	47,0	25	21	50	13169	10,9	8,7	19,2
PIEKSÄMÄKI	12612	-1,1	15	65	21	43,4	2	26	71	15656	19,4	14,0	19,0
PIEKSÄMÄEN MLK	6118	-1,5	18	65	17	41,4	13	27	58	16015	17,0	9,1	18,7
PUNKAHARJU	4166	-1,4	15	63	22	45,3	13	33	52	15609	16,1	9,9	28,6
PUUMALA	2931	-2,8	14	60	26	47,3	25	14	57	13090	14,4	9,5	24,1
RANTASALMI	4514	-0,4	15	60	24	45,2	27	19	50	13706	14,1	13,9	13,9
RISTIINA	5160	0,2	17	64	19	43,0	12	35	51	15492	16,2	12,8	33,4
SAVONLINNA	27602	-0,2	15	66	19	42,2	4	24	70	15997	21,8	15,9	24,6
SAVONRANTA	1299	-1,1	14	61	24	46,4	23	18	50	11984	8,7	14,1	17,6
SULKAVA	3363	-1,5	15	60	26	46,4	22	21	53	13862	13,4	12,7	25,3
VIRTASALMI	1158	-0,9	14	60	27	47,3	27	24	46	13132	10,8	12,5	25,9

Pohjois-Savo													
IISALMI	22835	-0,3	17	66	17	40,9	7	26	65	16012	19,7	14,6	24,4
JUANKOSKI	5740	-1,3	16	64	20	43,6	17	35	44	15185	12,3	11,6	20,4
KAAVI	3660	-1,1	16	61	23	44,6	18	29	51	12943	10,2	13,9	23,4
KANGASLAMPI	1608	-0,2	18	62	20	43,6	16	31	50	15033	16,6	11,2	26,3
KARTTULA	3437	-0,5	21	62	18	40,7	12	20	65	14616	18,5	10,0	25,3
KEITELE	2916	-0,9	15	63	21	43,9	18	33	45	14383	13,0	9,7	21,4
KIURUVESI	10074	-1,1	17	60	22	43,2	26	18	51	13426	12,6	12,5	14,4
KUOPIO	87821	0,5	17	69	14	38,6	2	18	79	17715	28,4	12,5	20,1
LAPINLAHTI	7657	-1,3	18	63	19	41,4	15	29	52	14968	16,3	12,1	20,7
LEPPÄVIRTA	11044	-0,3	17	63	20	42,6	11	35	51	15402	17,3	12,9	18,8
MAANINKA	3808	-1,5	18	61	21	43,2	26	16	53	14083	13,8	10,4	25,9
NILSIÄ	6677	-1,0	15	63	22	44,4	22	18	56	13931	13,0	8,7	8,5
PIELAVESI	5747	-1,3	16	59	25	45,2	27	16	53	13189	10,8	11,2	18,6
RAUTALAMPI	3779	-1,0	14	61	25	46,1	25	16	55	12925	14,8	12,1	25,3
RAUTAVAARA	2240	-2,7	14	62	24	46,3	26	14	57	12023	8,1	14,5	10,3
SIILINJÄRVI	19885	0,6	23	67	10	36,7	5	25	68	18158	25,6	9,2	17,4
SONKAJÄRVI	5070	-1,6	16	62	22	44,0	25	20	51	13153	12,5	14,0	30,0
SUONENJOKI	7886	-1,3	16	62	22	44,1	11	25	61	13991	16,4	14,1	25,5
TERVO	1925	-1,3	15	60	25	45,5	26	13	58	12825	11,4	10,3	15,6
TUUSNIEMI	3083	-2,8	14	62	24	46,0	21	18	56	13741	12,3	15,3	28,2
VARKAUS	22938	-0,8	17	66	17	41,4	1	40	57	17509	21,7	13,3	24,5
VARPAISJÄRVI	3147	-1,5	16	61	23	44,3	26	24	47	12619	10,4	12,5	26,9
VEHMERSALMI	2056	-2,8	15	62	23	46,3	29	14	54	13453	13,7	13,1	26,3
VESANTO	2697	-2,0	14	60	27	46,7	27	15	51	12475	10,5	11,6	29,4
VIEREMÄ	4246	-1,1	18	62	20	42,1	32	19	44	14089	12,9	10,4	20,8

Kunta	Väkiluku 2002	Väestön- muutos 2002 (%)	Ikärakenne (%)			Keski- ikä 2002	Alkut.	Elinkeinorak. (%)		Tulot euroa/ tulonsaaja 2001	Kork.ast. tutk.suor. 2002 (%)	Tyött. % elokuu 2003	Pitkäaikais- tyött. % työttöm.
			0-14 v.	15-64 v. 2002	65-v.			Jal.	Palv.				

Pohjois-Karjala

ENO	6943	-0,2	16	64	20	43,5	9	37	52	14606	11,1	20,6	31,6
ILOMANTSI	6804	-1,9	14	61	25	46,0	13	21	63	13331	11,6	20,1	21,2
JOENSUU	52291	0,3	16	70	14	38,7	1	23	75	17030	27,3	16,8	24,7
JUUKA	6372	-1,8	15	62	22	44,5	17	31	49	13800	12,2	15,8	19,3
KESÄLAHTI	2785	-1,4	17	61	22	44,4	20	28	47	13613	13,0	18,9	31,1
KIIHTELYSVAARA	2659	0,9	22	63	16	39,2	11	30	56	14325	14,9	12,0	18,4
KITEE	10172	-1,4	16	65	19	42,6	14	30	52	14885	14,5	15,8	32,5
KONTIOLAHTI	11930	1,5	24	66	11	36,4	5	27	67	17308	24,1	11,6	22,6
OUTOKUMPU	7955	-0,9	15	65	19	43,0	6	34	57	14592	14,2	16,8	20,2
LIEKSA	14657	-2,2	15	64	22	44,9	10	28	58	14590	14,1	20,9	28,6
LIPERI	11426	0,0	20	64	16	40,2	14	22	61	15045	18,3	12,3	20,2
NURMES	9430	-2,2	16	63	21	44,0	15	20	62	13550	14,9	16,9	19,8
POLVIJÄRVI	5224	-2,3	17	63	20	43,1	25	22	50	12619	11,3	16,3	39,1
PYHÄSELKÄ	7289	-0,3	25	63	12	36,1	7	27	64	15720	20,1	12,5	10,8
RÄÄKKYLÄ	3020	-1,4	15	61	24	46,0	29	19	48	12258	10,6	19,3	31,5
TOHMAJÄRVI	5075	-1,0	17	63	20	43,1	19	17	59	13543	12,0	18,1	24,8
TUUPOVAARA	2177	-1,8	14	64	22	45,7	16	34	47	13570	11,2	15,8	34,9
VALTIMO	2877	-1,7	15	63	22	44,7	31	14	50	12354	10,3	20,0	24,2
VÄRTSILÄ	636	-4,1	15	61	24	45,3	28	9	58	12848	9,6	16,0	30,2

Kainuu

HYRYNSALMI	3299	-2,1	16	62	22	44,5	18	19	59	12596	10,5	18,7	16,5
KAJAANI	35842	-0,3	18	68	14	39,2	2	23	73	17115	24,8	16,9	21,3
KUHMO	10767	-1,7	15	65	19	43,2	16	20	60	13749	13,5	22,7	25,0
PALTAMO	4217	-3,0	17	63	20	43,1	13	23	61	13296	12,8	16,8	13,8
PUOLANKA	3602	-2,8	15	64	21	44,6	20	20	56	12770	11,6	17,7	12,4
RISTIJÄRVI	1716	-1,8	14	59	28	47,1	21	16	59	12631	12,9	19,2	27,3
SOTKAMO	10766	-1,2	17	65	18	41,7	13	24	61	14852	16,9	13,9	16,4
SUOMUSSALMI	10548	-1,8	15	65	21	44,0	14	22	60	13118	12,5	19,3	17,8
VAALA	3894	-2,1	19	60	22	43,1	20	15	63	13807	13,5	15,4	13,9
VUOLIJOKI	2720	-2,0	19	61	19	42,0	11	39	48	14654	11,9	15,5	30,8

Kunta	Toimipaikkoja/ 1000 as. 2003	Maj.- ja rav. toimipaikkoja/ 1000 as.	Teoll.toiminnan jal.arvo €/as 2001	Asuntotuot/ 1000 as. 2002	Kesämöki/ 1000 as. 2002	Verotulot €/asukas 2002	Vuosikate €/asukas 2002	Kassan riittävyys (pv) 2002
Etelä-Savo								
ENONKOSKI	47	2,2	958	3,8	366	1742	61	64
HAUKIVUORI	60	2,5	1109	2,9	422	1873	1	9
HEINÄVESI	58	3,5	3103	0,9	339	1985	-393	26
HIRVENSALMI	62	2,7	1980	2,3	1040	1850	-60	74
JOROINEN	55	2,6	2629	4,5	200	2079	493	22
JUVA	58	3,6	2016	2,3	260	1980	286	27
JÄPPILÄ	42	1,2	772	0,0	404	1689	54	26
KANGASNIEMI	60	3,4	1769	2,3	535	1945	192	2
KERIMÄKI	51	3,0	1395	0,7	298	1985	118	6
MIKKELI	53	3,0	3648	3,5	96	2373	359	1
MÄNTYHARJU	58	4,0	4310	5,9	628	2245	219	22
PERTUNMAA	73	4,1	1182	4,1	762	1848	95	29
PIEKSÄMÄKI	54	2,9	3146	0,3	2	2387	326	26
PIEKSÄMÄEN MLK	43	1,6	4069	3,2	248	2145	126	15
PUNKAHARJU	54	4,1	6321	1,9	359	2239	138	15
PUUMALA	75	7,8	329	0,7	1054	1943	-404	2
RANTASALMI	53	4,9	1426	1,1	394	1896	195	18
RISTIINA	52	3,7	8084	5,4	541	2527	20	1
SAVONLINNA	54	3,4	3214	2,5	113	2422	264	4
SAVONRANTA	62	5,4	989	3,0	576	1533	-845	8
SULKAVA	68	4,5	1026	1,2	508	1982	49	26
VIRTASALMI	54	1,7	1376	0,9	653	1818	-126	15

Pohjois-Savo								
IISALMI	57	2,3	4488	1,6	54	2319	435	77
JUANKOSKI	49	2,1	7053	2,9	174	2097	198	42
KAAVI	50	2,7	3979	1,4	308	1805	-14	12
KANGASLAMPI	45	2,5	1210	1,2	586	2039	88	5
KARTTULA	55	1,7	1023	2,9	384	1843	149	52
KEITELE	46	2,7	6678	1,4	145	1817	-80	21
KIURUVESI	47	1,5	1335	2,6	103	1758	385	46
KUOPIO	49	2,5	3045	5,6	42	2524	502	24
LAPINLAHTI	45	1,4	3674	2,7	127	1859	343	7
LEPPÄVIRTA	45	1,9	4821	4,1	266	2050	398	31
MAANINKA	49	3,2	464	3,9	242	1756	329	45
NILSIÄ	56	5,2	754	3,4	264	1909	151	35
PIELAVESI	50	1,2	441	0,5	255	1767	337	13
RAUTALAMPI	59	4,5	680	0,8	404	1855	146	11
RAUTAVAARA	44	1,3	427	0,9	246	1633	-203	23
SIILINJÄRVI	42	1,7	5861	4,0	49	2330	394	12
SONKAJÄRVI	47	2,6	989	1,7	157	1817	307	51
SUONENJOKI	63	2,9	2685	1,3	136	1968	278	33
TERVO	50	2,1	256	5,1	448	1803	184	142
TUUSNIEMI	51	3,6	929	0,9	413	1887	366	90
VARKAUS	50	2,9	14043	0,7	14	2805	263	8
VARPAISJÄRVI	54	3,5	3993	0,6	188	1663	374	44
VEHMERSALMI	49	3,9	218	1,4	678	1899	23	6
VESANTO	49	1,5	290	0,7	284	1654	64	35
VIEREMÄ	45	2,1	8537	1,9	119	1939	186	20

Kunta	Toimipaikkoja/ 1000 as. 2003	Maj.- ja rav. toimipaikkoja/ 1000 as.	Teoll.toiminnan jal.arvo €/as 2001	Asuntotuot/ 1000 as. 2002	Kesämökit/ 1000 as. 2002	Verotulot €/asukas 2002	Vuosikate €/asukas 2002	Kassan riittävyys (pv) 2002
Pohjois-Karjala								
ENO	41	2,3	19351	1,6	168	2333	164	3
ILOMANTSI	51	2,6	1489	2,6	256	1918	244	27
JOENSUU	50	2,4	5170	4,8	4	2512	574	118
JUUKA	46	2,8	5356	1,9	258	1869	440	100
KESÄLAHTI	55	4,7	2711	1,8	363	2018	399	25
KIIHTELYS- VAARA	48	2,6	4806	3,0	267	1898	102	3
KITEE	52	2,5	5768	1,6	190	2115	-18	11
KONTIOLAHTI	41	1,3	6695	7,6	132	2140	432	28
OUTOKUMPU	43	2,4	6138	0,6	128	2043	277	20
LIEKSA	44	3,3	4097	1,1	167	2294	388	4
LIPERI	46	1,8	1175	1,7	243	1945	321	12
NURMES	53	2,3	1575	0,6	132	1954	422	58
POLVIJÄRVI	54	1,3	692	0,6	270	1607	622	94
PYHÄSELKÄ	49	1,5	782	7,4	89	1893	604	38
RÄÄKKYLÄ	56	3,0	811	2,6	404	1661	224	..
TOHMAJÄRVI	47	1,8	859	1,6	167	1877	74	14
TUUPOVAARA	59	2,8	5230	0,9	358	2042	-123	7
VALTIMO	42	2,1	496	0,3	136	1677	318	167
VÄRTSILÄ	52	3,1	0	1,5	266	1912	-259	14
Kainuu								
HYRYNSALMI	50	1,5	276	1,2	155	1871	590	36
KAJAANI	43	2,3	5489	1,8	32	2600	467	17
KUHMO	44	2,5	1765	1,5	213	2006	231	104
PALTAMO	44	0,9	1461	1,8	263	2002	300	64
PUOLANKA	59	4,2	1508	0,5	397	2006	405	21
RISTIJÄRVI	54	4,1	1904	1,1	314	1903	105	12
SOTKAMO	53	3,6	2822	3,4	168	2113	336	18
SUOMUSSALMI	43	2,7	1595	1,1	190	1951	375	36
VAALA	48	2,8	3176	0,5	397	2141	355	24
VUOLIJOKI	38	1,5	7965	2,9	217	2009	-153	19

Itä-Suomen katsaus 2003 antaa päättäjille ja muille tiedontarvitsijoille tuoretta ja valmiiksi muokattua aluetietoa Itä-Suomesta. Katsaus sisältää noin 170 havainnollista diagrammia ja kuntapohjaista teemakarttaa, joissa esitetään tietoa Itä-Suomen

- väestöstä
- elinkeinoelämästä
- bruttokansantuotteesta
- työllisyydestä
- koulutuksesta
- rakentamisesta ja asumisesta
- terveys- ja sosiaalipalveluista
- liikenteestä ja matkailusta
- rikollisuudesta
- energiataloudesta
- ympäristöstä
- kunnallistaloudesta
- aluepolitiikasta

Katsaus sisältää myös 16 diagrammikuvaa käsittävän läänien vertailun. Julkaisussa olevia kuvia tai kuvien pohjana olevaa tilastoaineistoa voi tilata Tilastokeskuksen aluepalvelutoimistoista. Itä-Suomen katsaus ja sen sisältämä materiaali on kokonaisuudessaan saatavana myös Internetistä AlueOnline-palvelun kautta. Tutustu palveluun osoitteessa: www.tilastokeskus.fi/alueonline

Vastaavan tietosisältöisinä tuotetaan myös Pohjois-Suomen, Etelä-Suomen ja Länsi-Suomen katsaukset.

Katsauksen on tuottanut Tilastokeskuksen Oulun aluepalvelu.

www.tilastokeskus.fi/aluekatsaus

Julkaisujen myynti: Tilastokeskus

Aluepalvelut:	puhelin	faksi	sähköposti
Oulu	(08) 535 1410	(08) 535 1430	oulu@tilastokeskus.fi
Seinäjoki	(06) 429 0600	(06) 429 0645	seinajoki@tilastokeskus.fi
Tampere	(03) 3141 5900	(03) 3141 5950	tampere@tilastokeskus.fi
Turku	(02) 274 3430	(02) 274 3440	turku@tilastokeskus.fi
Myyntipalvelu	(09) 1734 2011	(09) 1734 2500	myynti@tilastokeskus.fi

ISSN 1239-7466
ISBN 952-467-160-3
Tuotenro: 9731
DC

9 789524 671606